

Nagrada najboljšemu harmonikarju

Kočevje: prve prireditve za letošnji slovenski kulturni praznik — Napovedi drugih objavljamo na kulturni strani

Svečanosti ob letošnjem kulturnem prazniku v občini Kočevje so se začele 29. januarja, ko je predsednik skupščine Savo Vovk sprejel najboljšega jugoslovanskega harmonikarja Bojana Kovača iz Kočevja in njegovega mentorja Adija Skorjanca. Bojanu Kovaču je ob tej priložnosti izročil darilo občinske skupščine — uro s posvetilom, Adiju Skorjancu pa knjigo „Tito med nami“.

Svečanosti se bodo nadaljevale jutri z otvoritvijo razstave del likovnikov-amaterjev v Likovnem salonu (ob 18. uri), na kateri bo 10 domačih amaterjev prikazalo svoja dela.

5. februarja bodo ob 17. uri odprli v avli osnovne šole razstavo knjig, ki jo bo organizirala Mladinska knjiga iz Ljubljane. 8. februarja pa bodo najprej ob 17. uri v Pokrajinskem muzeju odprli razstavo „Arheološke najdbe Novega mesta“; ob 19. uri pa bo v Šeškovem domu osrednja prireditve ob prazniku pod naslovom „Prešernova ljubezenska poezija“. Za zaključek praznika bo 9. februarja ob 19. uri že tradicionalni sprejem za domače kulturne delavce, ki ga bo organizirala občinska kulturna skupnost. Na sprejemu bo v kulturnem delu nastopil moški pevski zbor Svoboda Kočevje, ki praznuje letos 5. obletnico obstoja. J.P.

Skrb za usklajeno delo

Novi predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Dolenjsko je Brane Petrovič, sekretarka pa Branka Bukovec

24. januarja je sklical predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Dolenjsko volilno programsko sejo sveta, ki so se je poleg gostov udeležili delegati iz črnomaljske, metliške, novomeške in trebanjske občine.

Dosedanji predsednik sveta Tomaž Plazar je v uvodni besedi prikazal minulo delo in opozoril na vrsto težav. V pogovoru so delegati ugotovili, da je svet v času pred kongresi in po njih deloval neopazno in da ga po posameznih občinah ni bilo dovolj čutiti. Za tako stanje ni krivo zgolj vodstvo sveta, pač pa pred-

poklicna sekretarka novomeške občinske konference ZSMS.

Novi predsednik je v uvodnem govoru opozoril na pomembnost sveta in dejal med drugim: „Sveta nismo ustanovili zato, da ga bomo imeli. Poslej moramo paziti, da bodo naše akcije usklajene z akcijami ostalih družbenopolitičnih akcij in sveta svetov, uvajati moramo kolektivno vodstvo, naši delegati v republiški konferenci pa bodo morali svoje delo poslej opravljati neprimerno boljše kot v preteklosti.“

SEVNICA: „SOLA“ ZA UČITELJE

V minulem tednu je sevnjski Solški center izvedel obsežen program predavanja in razgovorov za učitelje, ob nekaterih temah pa tudi za vse ostale delavce v šolstvu. Več tem je bilo namenjenih strokovnim vprašanjem vzgoje in izobraževanja. Tako je prof. Vida Varga iz Ljubljane predavala o kreativnosti vzgojno-izobraževalnega dela, ravnatelj sevnjske šole prof. Jože Bogovič o družbeni preobrazbi vzgoje in izobraževanja od predšolskega varstva do visokošolskega študija, magister Kramer iz Maribora pa o pedagoških vidikih samouprave učencev. Sekretar občinskega komiteja ZK Franc Pipan je govoril o šoli in religiji, predsednik sevnjske občinske skupščine Janko Rebernik je učitelje seznanil z dosežki preobrazbe in načrti občinskega gospodarstva. Posebno pozornost je vzbudilo predavanje dr. Avgušlina Laha o varstvu človekovega okolja z zglednimi primeri v svetu. Minuli petek je vodil razgovor o vlogi neuvrženosti v svetu s posebnim poudarkom na vlogi naše države in o aktualnih zunanje-političnih dogodkih Jože Smole.

BRANE PETROVIČ, novi predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Dolenjsko.

vsem posamezne občinske konference in republiške konference ZSMS, ki se za prizadevanja sveta niso dovolj zmenile.

Po pregledanem finančnem poročilu so delegati izvolili novo vodstvo. Predsedniško funkcijo bo opravljal 28-letni vodja novomeške Mladinske turistične poslovalnice Brane Petrovič, dolgoletni mladinski družbenopolitični delavec, sekretarka pa bo Branka Bukovec, sicer

Ovčja nadloga spet na poljih

Brežice: ugotovitve s posveta za enotni nastop zoper škodljivo nomadsko pašo

Nomadski paša ovac je v Sloveniji in na Hrvaškem z zakonom prepovedana za od 1976. leta, vendar črede še vedno prihajajo na hrvaško in na slovensko ozemlje in jih z dosedanjimi ukrepi ni bilo mogoče učinkovito pregnati.

Kmetje se vsako leto znova pritožujejo, da so jim ovce uničile posevke, in ko preženejo eno čredo, pride za njo spet druga. Največ škode napravijo v brežiški občini, saj je tam njihov glavni prehod v obeh smerih, proti vzhodu in zahodu.

Zato so bili Brežičani tudi pobudniki za ponedeljkov posvet o nomadski paši, ki so mu prisostvovali: glavni republiški veterinarski inšpektor, predstavniki medobčinskega inšpektorata za Posavje, predstavniki Klanjca, Samobora in Jastrebar-

skega, Novega mesta, Krškega in Sevnice.

Sešli so se z namenom, da bi v prihodnje enotno nastopili. Predlagali so, da bi republiški sekretariat za kmetijstvo SRS navezal stike z republiko Hrvaško in dosegel, da ovčjim čredam sploh ne bi dopustili vstopa na njeno ozemlje. Razen tega bi kazalo zakon dopolniti. Praksa kaže na pomanjkljivosti, saj ta zakon sicer daje možnost, da oškodovanec s civilno tožbo izterja povračilo za povzročeno škodo, kar je

KLJUB ZAKONSKI PREPOVEDI: do 50 ovčjih čred se vsako leto prebija skozi brežiško občino

navadno brez učinka.

Do zdaj so ovce preganjali iz občine v občino. V Brežicah so jih pred nedavnim poskusili naložiti na vagono, pa so jo pastirji ponoči s čredami popihali čez mejo. Na posvetu so menili, da pride v poštev predvsem odprema čred z vlakom, kar pa je zvezano s precejšnjimi stroški. Predpisi bi zato morali omogočiti takojšen odvzem in prodajo ovac po predhodni strokovni oceni vrednosti. Tudi kazni, ki so bile doslej brez učinka, bi kazalo zvišati.

Zanimivo je, da doslej niso še nikjer ocenili škode, čeprav se kmetje vsako leto znova pritožujejo. Tudi to sodi v sklop pomanjkljivosti in nedoslednosti. J. TEPPEY

KRČANI, BREŽIČANI IN SEVNICANI PO POTEH XIV. DIVIZIJE

Člani predsedstva republiške konference ZSMS, odbor XIV. divizije in občinske konference ZSMS iz Laškega, Celja, Velenja in Mozirja bodo pripravili ob 35-letnici poha-
la XIV. divizije ter 60-letnici ZKJ in SKOJ pohod po poteh XIV. divizije. Udeleženci bodo odšli na pot 15. februarja, akcija pa bodo končali devet dni kasneje. V prvi etapi bodo hodili tudi mladi iz sevnjske, krške in brežiške občine.

MOSTEC PRI BREŽICAH: fičko, „parkiran“ v sadovnjaku pred hišo

Sava je podivjala

S poplavami preizkušene Posavce je naša pripravljena — V torek zjutraj ob 4. uri je začela upadati — Škoda še ni ocenjena — Najhuje v brežiški občini

Močno deževje in nenadna odjuga sta v soboto in nedeljo z neverjetno naglico napolnila kornita vodnih tokov. Za Posavje je bil to alarmni znak, naj čaka pripravljeno, ko se bo vsa ta podivjana voda valila po savski strugi proti vzhodu.

V Sevnici, ki je bila najprej na vrsti, je narasla Sava zaprla izliv Mime, ki si je čez cesto proti Mokronogu našla nov izliv in je s tem skoraj povsem prekinila promet. Le najdržnejši so si upali čez brzice na cesti. Jutrnjaka je bila skorajda odrezana od sveta, zato so v ponedeljek že dve uri pred koncem dela pustili delavce domov, popoldanski izmeni pa so naročili prek radijske postaje, naj ostane doma. Večjih neprimlik zaradi povodnji na srečo ni bilo, k temu je pripomogel tudi občinski štab civilne zaščite, ki se je sestel v ponedeljek že ob 4. uri zjutraj.

Bolj odprta krška občina je bila že bolj prizadeta. Zaradi narasle vode so morali v ponedeljek zvečer ob 18. uri v Tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“ ustaviti papirni stroj I, pognali so ga šele ob 5.30 naslednje jutro. Tudi na stroju II je bilo delo oteženo. Vodo je bilo treba črpati iz kletnih prostorov. V brusilnici so ustavili delo ob 18.30. V Krškem je Sava spodkopala mestno obvoznico, tako da so morali odstraniti okoli 140 m ograje in z nasipavanjem gramozu utrjevati načeto cesto.

Pri gradbišču jedrske elektrarne je voda zalila gradbeno jamo ob Savi; kljub nasipu, v katerega so prizadevni reševalci vgradili 3.000 kubičnih metrov materiala, pa je našla pot tudi v črpalnice hladilne vode. Reševalci so obvarovali pred poplavo tudi naselje, v katerem stanuje 1.200 delavcev.

V Dolenji vasi so evakulirali prebivalce 5 hiš. Tudi v krški občini je bil občinski štab na nogah že od pete ure zjutraj.

Najhuje je bilo povsem preplavljenih več vasi: Skopice, Krška vas, Malence, Mostec, Mihalovec in Loče, zelo so bile ogrožene tudi Čateške Toplice, kjer so bili poplavljeni bungalovi. V vseh je bilo poplavljenih vsaj petdeset hiš, vendar je treba

MOSTEC: preveč vode celo za gostilno

reči, da bi bila škoda še neprimerno večja, če ne bi prebivalstvo dočakalo podivjane vodovja pripravljeno. Fotoreportažo o Mostecu, najbolj prizadeti vasi v Posavju, objavljamo na 6. strani. M. L.

Brestanica za samoprispevek

Pet let bodo zbirali za šolo, ambulanto in poti

Glasovanje na nedeljskem referendumu v brestaniški krajevni skupnosti je uveljavilo nov samoprispevek krajanov. Na volišča je prišlo 95 odst. volilcev. Za samoprispevek se jih je izreklo 63,47 odst. Večina je s tem potrdila svojo pripravljenost za soudeležbo pri dograditvi osnovne šole in ambulante, pri posodabljanju krajevnih poti in napeljavi pitne vode v vse od-ročne predele krajevne skupnosti.

Od prvega maja letos do prvega maja 1984 bodo zbrali s samoprispevkom 6,5 milijona dinarjev, investicije, ki jih planirajo, pa znašajo še enkrat toliko. Zaposleni bodo plačevali po dva odstotka od osebnega dohodka, kmetje pa prav tako po dva odstotka od katastrskega dohodka.

PRAZNOVANJE SE ZAČNE 12. FEBRUARJA

Ob letošnjem občinskem prazniku črnomaljske občine bodo pripravili vrsto proslav, ki se bodo začele 12. februarja in končale sedem dni kasneje. Vsekakor bodo najvažnejše tri prireditve: ob 35-letnici II. zasedanja SNOŠA, ob 35-letnici ustanovitve Slovenskega narodnega gledališča in seveda osrednja, s katero bodo počastili občinski praznik.

ZAPOSILITEV ZA VEČ KOT STO LJUDI

V „Hotelu Terme“ — tako se bo poslej imenovalo Zdravilišče Čateške Toplice — bodo po dograditvi zaposlili 109 novih delavcev. Kot trenutno zagotavljajo, ne bodo imeli kadrovske težave za noben poklicni profil, razen za čistilke, teh pa ni treba izobraževati. Če bodo imeli samo to skrb, ne bo težav, saj te navadno nastopajo ob pomanjkanju strokovnih delavcev. Letos bodo nove hotelske zmogljivosti zasedli večinoma z domačimi gosti, za prihodnje leto pa računajo pretežno na tujce.

O IZVAJANJU DRUŽBENEGA NAČRTA

30. januarja so imeli v Metliki 9. sejo občinske konference ZKS Metlika. Na njej so se člani pogovorili o resoluciji o izvajanju družbenega načrta metliške občine za obdobje 1976—1980 za letošnje leto, sprejeli so zaključni račun komiteja OK ZKS Metlika za minulo leto, sprejeli finančni načrt za letošnje leto in sklep o ustanovitvi osnovne organizacije ZK v krajevni skupnosti Jugorje, delovni skupnosti SIS in otroškem centru.

Po plazu magistrala na pol prevozna

Odstranjevanje posledic plazu se je zaradi zmrazli zavleklo — Delo je bilo nevarno

Če odmislimo občasno kršenje kamenja, zlasti ob glavni cesti proti Ljubljani, potem lahko zapišemo, da so pravi zemeljski plazovi na Dolenjskem dokaj redki. Zato se o tovrstni nadlogi, ki je 15. decembra lani začel partizanski magistralski v tesni soteski Divjega potoka med Starimi žagami in Črmošnjicami, ni malo govorilo.

DANES DAN FINANČNIKOV

1. februar je bil leta 1977 proglašena za dan računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije v spomin na 1. februar 1945, ko je bil pri predsedstvu AVNOJ sprejet sklep o uvedbi enotnega računovodstva na področju celotnega ozemlja Jugoslavije. Tudi novomeško Društvo računovodskih in finančnih delavcev bo letos ta dan počastilo s svečano proslavo in kulturnim programom. Prireditve bo dopolnilo ob 11. uri v Domu JLA.

Huda neviščnost je prekrizala dolgo pričakovano bližnjico v svet, o tem, zakaj se je na cesti v dolžini bližje petdeset metrov zrušilo precej nad 1.000 kubičnih metrov kamenja, zemlje in dreves, so se spraševali strokovnjaki, najtežje breme — očiščenje ceste — pa je padlo na ramena delavcev novomeškega Cestnega podjetja.

Naloge so se lahko lotili šele na začetku prejšnjega tedna, kajti prej to zaradi zmrazli ni bilo mogoče. V nekaj dneh so odstranili večino plaze, delo pa je bilo zelo nevarno, kajti 40 m nad cesto se je na zgornjem odlomnem robu plazu držalo veliko kamenja, ki bi se lahko vsak hip zrušilo. Odstranili so

ga z miniranjem, drsine plazu pa niso mogli povsem očistiti, kajti gmota kamenja in zemlje je mestoma primrzla na gladko skalnato podlago.

„Poleti bi vse opravili v tednu dni,“ pravi inž. Lojze Ušaj iz novomeškega Cestnega podjetja. „Pozimi pa smo težko prišli blizu z nakladalnikom, da o nevarnosti, ki je grozila delavcem, sploh ne govorim. Ceste se nismo očistili do asfalta, zato škode še ni moč oceniti.“

(Nadaljevanje na 4. strani)

„CESARJU, KAR JE CESARJEVEGA“ — Srečaš znanca ali prijatelja, ki je vse leto negodoval zaradi slabega zasužka, a se začuda te dni skrivnostno muza, ker mu ni treba na davčno upravo, da bi prijavil lanski skupni dohodek. Če pa kako zve, koliko so prijavili drugi, ga spet zajame staro razpoloženje. Kakšen celo pozeleni. Kakorkoli: zaradi zvišane meje (142.000 din) in otrok ter drugih vzdrževanih članov družine, ki pridejo vsaj ob tej priložnosti prav (za vsakega je olajšava 34.000 din), bo letos, kot pravijo na novomeški davčni upravi (na sliki) dve tretjini manj davčnih prijav kot lani, ko jih je bilo devetsto. (Foto: J. Pavlin)

V drugi polovici tedna se bo vreme izboljšalo z delnimi razjasnitvami.

V neposredni bližini „bunkerjev“ rasističnih oblastnikov v Sulisburiju in Pretoriji te dni poteka sestanek koordinacijskega biroja nevrščeneh držav – in kot se vsi strinjajo z oceno, je, zaradi teme, ki jo obravnavajo zunanji ministri, Maputo, glavno mesto Mozambika, prav gotovo zelo pomembna postaja v razpletu dogodkov na afriškem jugu.

Tokratni sestanek koordinacijskega biroja je tematski, kar pomeni, da razpravljajo

surovinami, obenem pa leži tudi na izredno pomembnem strateškem področju, je potemtakem tudi „razumljiv“ odnos zahodnih držav do tega področja sveta, kajti milijard, ki so jih investirale številne multinacionalne družbe, le ne bi radi izgubili – kot tudi ne vpliva. Zato kar miže pred tako imenovanimi internimi rešitvami, ki za večinsko prebivalstvo niso sprejemljive v nikakršni obliki. Takšne dosedanje poskuse rasističnih oblastnikov je obsodila tudi vsa napredna mednarodna skupnost.

TENG V ZDA

V Združenih državah Amerike se mudi kitajski podpredsednik Teng Hsiao-ping. To je po tridesetih letih prvič, da je na ameriška tla stopil nek kitajski državnik. Do tega obiska, ki so ga ameriški funkcionarji označili kot „zgodovinskega“, prihaja le kratek čas po tistem, ko sta Carter v Washingtonu in Hua Kuo-feng v Pekingu oznanila svetu, da bosta državi navezali diplomatske odnose. Toda ta dogodek je dobil oznako „zgodovinski“.

Na delovni mizi Tengovih pogovorov z ameriškim gostitelji bo več vprašanj, od razmer v jugovzhodni Aziji po vietnamsko-kampučijskem spopadu, korejskega vprašanja do – v prvi vrsti – konkretnih ameriško-kitajskih odnosov, se pravi tudi Tajvana, s katerim je Washington po normalizaciji s Pekinom napovedal prekinitve diplomatskih vezi, z otoka pa nameravajo tudi umakniti lepo število vojakov.

Ob vsem je treba omeniti tudi to, da so ZDA že pred prihodom Teng Hsiao-pinga izjavile, da poglobljanje odnosov s Pekinom nikakor ne bo šlo na škodo njihovih odnosov z Moskvo, čeprav je povsem zagotovo, da bo tudi Sovjetska zveza v takšni ali drugačni obliki predmet razpravljanj gosta in gostiteljev.

VASO GASAR

Pomembna postaja

o eni sami zadevi: le-ta pa je prav v tem trenutku ena izmed tistih, ki ostaja nerešena. Besede teko o jugu Afrike, o pomoči osvobodilnim gibanjem, kot tudi državam prve frontne črte (Mozambiku, A goli, Bocvani, Zambiji in Tanzaniji), ki so prav tako večkrat tarča brezkompromisnih napadov rasističnih vojakov.

Domoljubna fronta Zimbabveja, namibijska osvobodilna organizacija Swapo in tudi osvobodilne organizacije Azanije (kot Afričani pravijo Južni Afriki) že vrsto let bojujejo pravičen boj, pri čemer jih nevrščene države že od beograjske konference na vrhu naprej, se pravi od samega začetka, vselej podpirajo. Maputo, za katerega so mozambiški listi zapisali, da je v teh dneh prestolnica nevrščeneh, bo poskušal osvobodilni boj na jugu Afrike pospešiti, zunanji ministri bodo sprejeli zaključni dokument in ga predložili predsednikom vlad in držav, ki se bodo v drugi polovici letošnjega leta sestali na šestim srečanju na vrhu.

Ker so Rodezija, Južna Afrika in Namibija bogate s

KRIZA SE NADALJUJE – Očitno se iranska kriza še lep čas ne bo razpleta. V mestih, predvsem v Teheranu, demonstracije ne pojenjajo, medtem ko vladni in opozicijski voditelji „tekmujejo z besedami“. Do napovedanega prihoda verskega voditelja Homeinija iz Pariza ni prišlo, prav tako v času, ko to poročamo, teheransko letališče še vedno ni odprto. Pri svoji izjavi ostaja tudi premier Bahtijar, da ne misli odstopiti in da bo storil vse, „da ne bi ena diktatura zamenjala druge“. Prav tako ni prišlo do napovedanega srečanja med Homeinijem in Bahtijarjem. Na sliki: zastraženo teheransko letališče. (Telefoto UPI)

Odgovornost je na poledici

Vsakdanji primeri kažejo, kako je vprašanje odgovornosti izredno pomembno politično vprašanje

Ali je bilo res potrebno, da nam jo je zagodla zima in da smo šele potem spoznali, kako lahko neodgovornost povzroči celo vrsto osebnih in družbenih skrbi. Ta neodgovornost povzroča zastoje v prometu in slabo funkcioniranje številnih služb in dejavnosti. Spomnimo se nekaterih, na videz drobnih primerov, ki niti niso tako nedolžni.

V Bački primanjkuje butana. V Valjevu je oskrbovanje z gorivom kritično. Ko so se v skupščini občine sestali tisti, ki imajo nalogo, da skrbijo za oskrbovanje mesta, se je pokazalo, da bi bile težave veliko manjše, če ne bi bilo subjektivnih slabosti. Za razliko od drugih pa ima naslednji primer svojo „bizarno dimenzijo“: V Sarejevu so od prvega do osmega januarja potniški in tovorni vagoni ŽTP Sarajevo zamudili skupno 72.000 minut, pomeni kar zamudo 50 dni. Nekateri „redni“ vlaki z blagom, ki je nujno potrebno gospodarstvu, sploh ne vozijo. Vzrok temu je pomanjkanje vagonov, posebno tovornih, ker čaka več kot 5000 vagonov na postajah in odprtih progah, da bi jih razložili, s čimer zmanjšujejo tudi manevrski prostor za križanje vlakov. Res, nekatere razloge: sneg in nizke temperature lahko razumemo, toda kako naj sprejmemo tudi tisto „dodatno pojasnilo“, da se tovorni vagoni kot po

pravilu komaj kdaj razkladajo ob nedeljah in v dnevih, ko se ne dela, ker je ležarina „cenejša“ od razkladanja ob teh dnevih!

Zgledi so izbrani naključno, ker jih je zares na pretek. Ne bomo poudarjali, kakšne in kako opravičene so reakcije, kadar gre za nenadne odloke o tem, da je treba varčevati pri tem ali onem, kadar gre za razna pomanjkanja, ki nam jih kdo pogosto povzroči tudi brez potrebe. Vse to je v glavnem znano, toda za javnost je še kako pomembno, da ve, kako naj se v resnici spoprime z nosilci te vrste slabosti, napak in neodgovornosti. Ni mogoče sprejeti izgovorov, da je težko imenovati prave krivce zaradi tega, ker številni odnosi niso razčiščeni, ker se ne ve točno, kdo za kaj odgovarja. Ker pa je v resnici tako, je še več razlogov za kritiko, zlasti ker gre za posameznike in skupine, ki ne izpolnjujejo svojih dobro znanih obveznosti. Bistvo je, da ne spoštujemo dogovorjenega ali zapisanega. Ni naključje, da so

o tem govorili tudi na drugi seji CK ZKJ, kjer je dr. Vladimir Bakarić dejal, da je „potrebno narediti iz vsakega delavca in delovnega človeka aktivnega borca za funkcioniranje sistema, in to ne le borca z besedami, marveč v vseh njegovih družbenih funkcijah.“

Vprašanje odgovornosti sega seveda veliko dlje in širše, kot ga je v tem trenutku vsilila življenjska nuja. Drugačen odnos do obveznosti mora nujno hoditi v korak s splošno demokratizacijo družbe. To bi morala biti ena izmed glavnih smeri naše celotne družbene in politične akcije.

Obmiti se h konkretnim problemom življenja pa pomeni tudi zaostri vprašanje odgovornosti kot sestavnega dela izpopolnjevanja vsakdanjih obveznosti. To je pogoj za uspešno delovanje slehernega delovnega človeka samoupravljalca, da ne govorimo o družbenopolitičnih organizacijah, ki morajo z večjim občutkom obravnavati vsako življenjsko temo človeka posebej.

(iz uvodnika „Komunistična“)

PO PODATKIH, KI JIH POŠILJAJO tuje agencije, belci beže iz Rodezije. Po sporočilu rodezijskega statističnega urada je samo zadnji lanski mesec deželo zapustilo 2.397 prebivalcev, medtem ko se jih je priselilo le 166. Lani je iz Rodezije odšlo 13.000 belcev, kar je več kot leta poprej. V Južni Rodeziji zdaj živi 250.000 belcev in 6,5 milijona črncev... Strah ima velike oči...

SLADKA UČINKOVITOST bi lahko rekli naslednji notici: v Zenevi so se začela pogajanja vodilnih držav, uvoznice in izvoznice kaka. Kaže, da je bil doseženi sporazum dokaj neučinkovit, ker so realne cene te surovine na svetovnem trgu občutno prestopale dogovorjeni okvir... Trg ravna po svojih zakonih...

DOSEDANJE USPEŠNO SODELOVANJE med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo na področju avtomobilske industrije bo še pospešilo in razširilo vezi. Tako naj bi iz SZ do leta 1980 prispelo k nam 25.000 avtomobilov znamke „Lada“... Čakanje na avtomobil se bo tako za malenkost izboljšalo...

KITAJCI BODO TE DNI PRVIČ na televiziji lahko videli zgodovinski pristanek Apolla na mesecu. Sicer pa so kitajski posli z ZDA že krenili, kajti med prvimi ameriški proizvodi se je pojavila coca-cola. Tovarna v Sanghaju bo kmalu poslala na kitajski trg prve stekleničke te osvetojuče pijače... Coca-cola en korak pred drugimi...

AVSTRALC ALEC JAMES BAZLEY JE PRED DNEVI podedeloval premoženje. Vendar pa dediščine, ker ga išče policija, ne bo mogel prevzeti. Bazley je namreč eden izmed najbolj iskanih kriminalcev... Reven dedič...

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Pozorno smo prisluhnili, ko je predsednik Tito na kongresu jugoslovenskih sindikatov sprožil pobudo kolektivnega vodenja vseh naših družbenopolitičnih opravil in to misel razumemo predvsem kot tehten prispevek k nadaljnji demokratizaciji naše partije ter vseh ostalih političnih vzvodov družbene skupnosti.

In tako je bilo doslej z vsako mislijo našega predsednika, saj je zadevala v srčiko problemov, ki nas še pestijo. Pa še nekaj je

Oguljeni odgovori

treba poudariti: vse njegove misli, ideje, pobude so neorokavičene, zato jasne, zato same po sebi dovolj trden vzvod za uredničevanje nalog, ki smo si jih zastavili.

Toda kljub temu se včasih zdi, kot da kakšna čisto konkretna misel prodira počasneje, se teže spreminja v ravnanja. In najbrž je tako vedno tedaj, kadar prodira v problematiko, ki se je že dodobra sesirila in nudi zato odpor, vsekakor večji, kot bi ga človek pričakoval.

Gre, denimo, za tisto znano Titovo misel, ki jo je izrekel v svoji novoletni poslanici: „V vseh naših prizadevanjih, da bi proizvajali več in bolje, da bi izpopolnili sistem in pogloblili odnose, mora biti skrb za človeka v središču pozornosti. Videti je, kot da bi ta družbena preokupacija v zadnjem času splahnela. Poglejmo, na primer, kaj se dogaja na naših cestah: vsak dan izgubljam ljudi, naše

največje bogastvo. Ko gre za skrbi ljudi, ne smemo zapraviti niti enega samega trenutka, ne smemo varčevati z naporom. Teh vprašanj se mora vsa naša družba organizirano lotiti.“

Ni prvič, da je predsednik Tito tako močno podčrtal vprašanja prometne varnosti, s tem pa tudi kakovosti našega cestnega ožilja ter predvsem odgovornosti tistih, ki jim je zaupana skrb za hitrejšo modernizacijo cestišč. A zdi se, kot da se za te povsem konkretne misli neposredno odgovorni ne zavzamejo s takšno odločnostjo, kot bi se morali. To je seveda huda obtožba, je pa umestna.

Ne gre zanikati, da smo tudi v Sloveniji zgradili kilometre in kilometre novih cest, vendar se prav v zadnjem času potiska v ospredje vprašanje kvalitete gradenj in kar je najbolj mučno: preprosto ni mogoče ugotoviti, kdo je odgovoren za, na primer, prenatraglo cvetenje prevleke.

Odgovor, da samo tovarnjaki in zmrzal, je že tako oguljen, da kaže vso svojo ubogost; posebej pa ne vzdrži, če to, torej našo situacijo, primerjamo s kvaliteto gradenj cest v nekaterih drugih deželah.

Nismo občestvo, ki bi lahko razsipalo denar, sicer pa, kdo sploh ga?

Titovo misel, izrečeno v novoletni poslanici, velja razumeti kot dobronamerno pobudo, zato ne sme biti odmev nanjo nič manjši od tistega, ki ga sprožajo njegove ostale misli, nič manjši od programskih zahtev Zveze komunistov, Socialistične zveze ter vseh drugih.

MILAN MEDEN

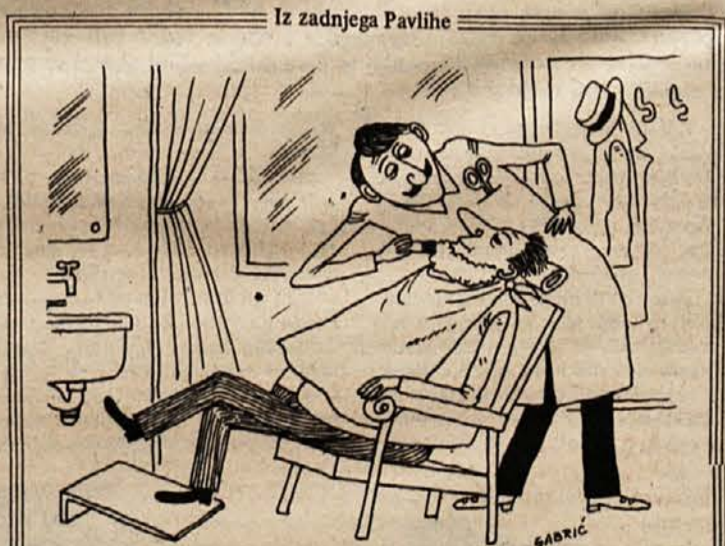
TELEGRAMI

CELOVEC – V Zrelcu so pokopali ustanovitelja in dolgoletnega predsednika narodnega sveta koroskih Slovencev ter prvega ravnatelja Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu dr. Joška Fischlerja. Pred pogrebom sta se narodni svet koroskih Slovencev in kršćanska kulturna zveza v Celovcu zbrala na žalni seji, ki so se je razen odbornikov udeležili tudi predstavniki avstrijskih oblasti ter gostje iz Jugoslavije in Italije.

ALŽIR – Alžirija je obvestila mednarodno skupnost, da bo uvedla „vse ustrezne ukrepe za obrambo državne suverenosti in varnosti svojih državljanov.“ To je rečeno v poslanici, ki jo je alžirski zunanji minister Abdelaziz Boutefflika poslal Združenim narodom OAE in zunanjim ministrom nevrščeneh držav ob izgreduh, do katerih je zadnje dni prišlo na alžirskem ozemlju ob alžirsko – maroški meji.

LIZBONA – Ob nedeljskih izrednih občinskih volitvah v treh krajih na severu Portugalske se je potrdilo, da so se volilci začeli občutno usmerjati v desno, da se je vpliv socialistov zmanjšal in da se je poglobil prepad med desnimi strankami in komunisti.

KAIRO – Ameriški predsednik Carter bo v okviru svoje turneje po Bližnjem vzhodu najbrž še pred marcem obiskal Egipt. Tako poroča iz Washingtona dopisnik egiptovskega ča-opisa „Roz el Jusef“, ki se sklicuje na dobro obveščene vire.

- Odlično brijete, kje ste se pa naučili. - Na davčnem uradu.

CIM OBCUTLJIVEJŠI JE PRAŠIČ, TEM BOLJŠE MESO IMA – SO UGOTOVILI STROKOVNJAKI SLOVASKEGA ZAVODA ZA ŽIVINOREJO IN SKUŠAJO ZATO Z NEVROZAMI V SVINJAKIH ZBOLJSATI KAKOVOST SVININE.

- Danes sem jim krepko snerviral. Ceno jugoslovske koruze sem jim omenil.

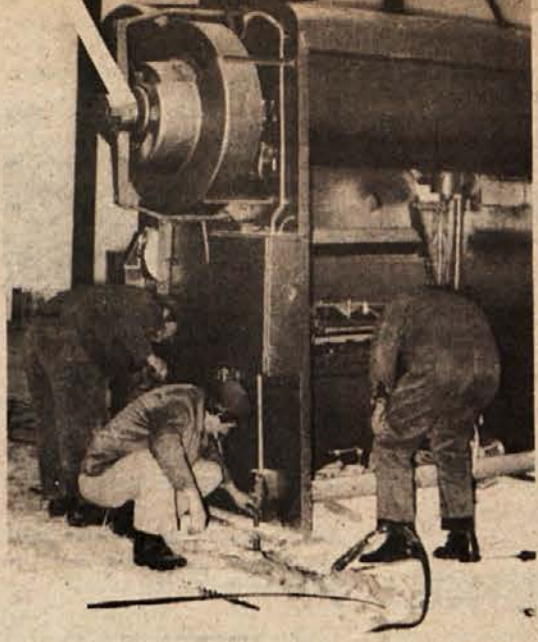

S ČASTNIKI NA POMOČ – Šestindeset gasilcev iz gasilskih društev občine Novo mesto se pripravljajo za naziv gasilskega častnika. Tečaj bo zaključen sredi marca, ko bodo morali tečajniki znanje pokazati komisiji. Na sliki: sobotne praktične vaje na parkirišču tovarne zdravil „Krika“. (Foto: Pavlin)

KANALIZACIJA ŽE NARED – Še pred koncem januarja so gradbeniki navzlic neugodnim vremenskim razmeram dokončali zadnja dela pri gradnji kanalizacije za nov sodoben objekt metliške Beti (Kodranka). Na sliki: delavci pred metliško železniško postajo. (Foto: Janez Pezelj)

OBRTAVI Z ZAMUDO – V Osilnici gradi LIV iz Postojne svoj obrat, ki bi po prvotnih načrtih moral biti že lani dokončan. Dela pa so se zavlekla zaradi težav z obrtniki in dovozom materiala. Stroji so že vsi v obratu in jih zdaj montirajo. (Foto: Primc)

VARNI PRED PLINOM – Sevniško trgovsko podjetje je imelo s priročno prodajalno plina sredi trga nemalo sitnosti. Navkljub zimi so se sedaj lotili gradnje skladišča po vse predpisih. Ob zadnji inventuri so poskrbeli za nemoteno prodajo tega vse bolj iskanega goriva. (Foto: Železnik)

Tudi olja ni

V nevarnosti oskrba s časopisnim papirjem

Minuli četrtek so v tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“ zaradi neredne dobave kurilnega olja (podjetje Petrol-Ljubljana) nastopile resne težave. Zaradi tega je na ta dan tovarna delala le s polovično zmogljivostjo. Če tretji dan je stal neizrabljen en papirni stroj (vsak dan 100 ton proizvodnje) ter celotna kuharja vsak dan (po 400 ton celuloze manj).

V tovarni so povedali, da so se dogovorili za mesečno dobavo 2.400 ton kurilnega olja, v januarju pa so ga dobili samo okoli 66 odstotkov. Posledice bodo seveda velike ne le za kolektiv, marveč tudi za kupce krških papirjev, predvsem časopisnega.

Oskrba z njim je za naše tržišče že tako težavna.

Z. ŠEBEK

Sejmišča

NOVO MESTO: Kljub slabemu vremenu je bil promet neverjetno živahen, saj je bilo naprodaj 344 prašičev, prodanih pa 292. Pujski so bili po 680 do 900 din, od tri do pet mesecev stari prašiči pa po 910 do 1.350 din.

Kmetijski nasveti

Meso, vrednejše od slanine

V pismenem gradivu za zasedanje slovenske kmetijske živilske razvojne skupnosti, ki je bilo sklicano za 26. januarja, piše o reji prašičev naslednje:

Povečati je treba prirejo mesa, v ta namen pa povečati in modernizirati pitališča ter zgraditi nekatera nova. Med pomembnejšimi bo dokončana gradnja družbenega prašičerejskega obrata v Kočevju in v Pomurju ter začeta gradnja v Žalcu. Za pitališča je treba zagotoviti potrebno krmno in sodelovanje s pri delovalci in predelovalci. Posebno skrb je treba posvetiti razvoju vzrejnih centrov za plemenske prašiče.

Prašičerejo je v resnici treba načrtno pospeševati, saj je že tolikokrat zabredla v krizo. Število pitalcev se ne povečuje, rejci vedno znova ugotavljajo, da je reja na robu rentabilnosti. Ne da bi podcenjevali skorajda odločilni pomen cen, je vendarle treba reči, da bi rejci lahko vsaj delno izboljšali donosnost reje, če bi bolj upoštevali zahteve trga in sedanjí način plačevanja kakovosti prašičev.

Že pet let je namreč v veljavi odkup klavnih prašičev, ki se opira na ugotavljanje mesnatosti. Znanano je, da se potreba po živalskih maščobah samorazmerno zmanjšuje, zato je pri prašiču meso dragocenejše od slanine. V prednosti so zato sodobne mesnate pasme, ki imajo v klavnih polovicah tudi do 45 odstotkov čistega mesa. Pri tako imenovanih masnih pasmah znaša ta delež mnogo manj, komaj 25 do 30 odstotkov. Že s tega stališča je priporočeno, naj bi redili čimveč mesnatih prašičev. Njihove pasme so določene v slovenskem rejškem načrtu. Strokovnjaki priporočajo zlasti križance med nemško pasmo landrace in linijami 12.

Odstotek mesa pa ni odvisen le od pasme, temveč tudi od pravilne prehrane. Če ima žival v dobi rasti na voljo dovolj beljakovin, vitaminov in rudnin, bo bolj priraščala „v meso“, če pa ima dovolj le ogljikovih hidratov, bo svojo težo bolj „nalagala“ v toščo. Na mesnatost pa vplivajo še nekateri drugi vzroki.

INŽ. M. L.

„Plinska vojna“ še ni dobljena

Vsa Jugoslavija v pomanjkanju plina – Ljubljanska Plinarna z rezervoarji in uvozom plina rešila hujšo krizo – Kdaj prodajalne v Rumanji vasi, Bršljinu in Kronovem?

„V bodoče pa bodo morali pri INI pohiteti z gradnjo večjih plinskih rezervoarjev, saj današnji zadoščajo le za 15-dnevno zalogo“, smo pisali lansko zimo, ki nam je še vsem v spominu. Res je letos nekoliko boljše, brez vrst in razočaranih obrazov pa vendarle ne gre, zakaj pomanjkanje plina je tudi letos prizadelo skoraj vso našo deželo.

Zakaj pride do težav? Poraba plina se pozimi zveča za polovico, rafinerije pa delajo z

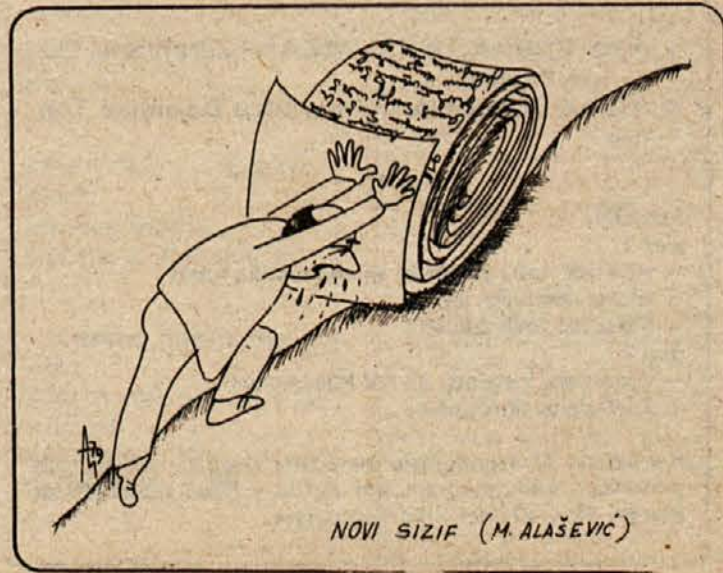
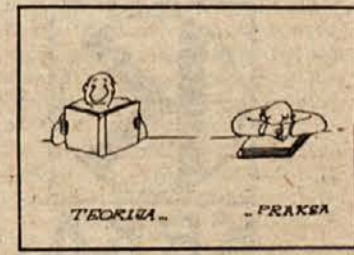
JEKLENKE ČAKAJO: zanesljivo polne bodo šele, ko bo dovolj rezervoarjev za skladiščenje plina.

zmanjšano zmogljivostjo saj se pozimi zmanjša poraba benzina in drugih derivatov. Rešitev je le v gradnji velikih rezervoarjev, ki bi jih napolnili poleti.

Pravilno se je problema prekrbe s plinom lotila Plinarna v Ljubljani, ki je letos skladiščila plin za zimo v dveh večjih rezervoarjih. Po vsej Sloveniji ima 74 prodajnih mest, oskrbuje pa tudi nekatera dolenska središča. Svoje prodajalne ima v Trebnjem, Metliki, Črnomlju, Žužemberku, Sentjerneju in Kostanjevici.

Zaradi povečanega števila porabnikov na Dolenskem, pa tudi zato, ker nas je obšel plinovod, se ljubljanska Plinarna že nekaj let prizadeva odpreti nova prodajna mesta. Žal pa pri pridobivanju lokacijskih, gradbenih in drugih potrebnih dovoljenj ne gre brez težav. Vodja prodaje pri ljubljanski Plinarni Tomislav Mueller je zadevo pojasnil takole: „Ogledi pristojnih iz novomeške občine za novo prodajalno plina v Rumanji vasi pri Straži trajajo že leto in pol. V Bršljinu se v dveh letih ni skoraj nič naredilo, enake težave pa imamo tudi v Kronovem.“ Občina tudi še nima odloka, ki bi dovoljeval prodajo plina privatniku, kot je to drugod po Sloveniji, kajti trgovske organizacije se zaradi premajhnega zaslužka odpovedujejo prodaji.

V novomeški Novotehni hranijo skoraj 7000 pogodb, ki so jih podpisali lastniki jeklenk iz Novega mesta in bližnje okolice. Prodajalna plina iz Zagreba pa poslovalnico Novotehne ter

NOVI SIZIF (M. ALAŠEVIČ)

Brežice in Krško oskrbuje z za tretjino zmanjšano dobavo. „Imamo plin skoraj vsak dopoldan, popoldan pa v tem zimskem času skoraj vedno poide,“ pove poslovodja Milan Zupančič. Tudi INA ima že zgrajena dva rezervoarja, od katerih vsak drži po dvesto ton, žal pa bosta polna šele naslednje leto, ker INA plina ni uvozila, do tedaj pa bo pred prodajalnami, ki jih oskrbuje zagrebška Plinarna, še vrsta.

J.PAVLIN

Nezaupljivost

Ko so se z novim letom pri Kmetijski zadrugi Novo mesto oblikovali tozdi in je začela delati nova organiziranost, se je temeljne zadruške enote v celoti vsega 390 kmetov; od teh 116 iz skocijanskega področja, 70 iz Sentjerneja, 90 iz Novega mesta z zaledjem 85 iz mirnopoškega območja in 29 s strškega konca.

Število kmetov članov je zelo pičlo, četudi upoštevamo najnovejšo podatke, po katerih delež kmečkega prebivalstva v občini zaskrbljujoče upada. Lani smo imeli samo še 3094 pravih kmečkih gospodarstev, razen teh pa 6951 mešanih kmetij in, začudo veliko – 5.415 nekmečkih gospodarstev! Slednja so v glavnem vikendi. Kljub temu pa z zadrugo sodeluje čez 2000 kmetov v kooperacijskih poslih in vsaj ti bi bili lahko člani temeljnih zadrughih enot. Pa niso!

Vzrokov ne gre iskati v tem, češ da jim nova organiziranost ne ustreza, marveč v preteklosti. Do vsakih sprememb pri organizaciji so kmetje postali zelo nezaupljivi, četudi jim na sestankih še tako nazorno tolmačijo, da je to njim v prid. Veliko jih ne gre zraven, dokler v praksi ne vidijo koristi.

Prav zato je ena glavnih nalog zadruge in na novo vpeljane pospeševalne službe organizirati kooperacijo tako, da bo kmet zanj zainteresiran, potem mu tudi ne bo težko postati član. Ne gre namreč samo za formalen pristop, ampak za pravico, ki jo daje nova zakonodaja do upravljanja.

R.B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Vinogradniki, ki so se odločili za sajenje novega vinograda, dostikrat premišlujejo, katero sorto trte naj sadijo. V dveh jih spravljajo tudi razni prijatelji, ki svetujejo vse mogoče sorte, za katere so slišali. Pri tem pa mnogi ne upoštevajo lastnosti sorte z ozirom na zeleni pridelek vina, gospodarsko korist sorte in pa pomembne okoliščine podnebja, kjer bo trta posajena.

Pri izbiri trte za novi nasad je vinogradnikom najboljši kažipot

Trsni izbor

V 19. stoletju je naš vinogradnik gojil veliko sort. Med temi so bile pretežno domače (lipna, zelenika, belina, topolovina, rdeči vrh, ranfol, vrbovec, glera in druge), pa tudi tuje, prenesene iz sosednjih in daljnih vinorodnih dežel, ki smo jih udomahili (rizlingi, burgundci, traminec, muškati, silvanec itd).

Preobrat v sortah je povzročila trtna uš, ki se je pri nas pojavila leta 1880. Ta škodljivec je v nekaj letih uničil tedanje vinograde. Pri obnovi po trtni uši uničenih vinogradov pa ni kazalo več saditi vseh sort, ki so bile zastopane v starih vinogradih. Vinogradniki so sami začeli opuščati manj kvalitetne, bolj občutljive in po njihovi sodbi manj vredne trte. Takratni vinarski strokovnjaki, ki so s svojim znanjem pomagali pri obnovi vinogradov, so na posebnem posvetu 28. januarja 1904 določili za obnovo vinogradov le nekaj sort. Na podlagi tega posveta je takratni ravnatelj Vinarske in sadjarske šole v Mariboru F. Zweifler 1905 izdal

prvi uradni trsni izbor

za posamezne vinorodne okoliše takratne Štajerske, ki je zajemala tudi levi breg Save današnjega Posavja z Bizeljskim. Vendar tega trsnega izbora mnogi vinogradniki niso dovolj upoštevali (za Posavje je bila določena glavna sorta laški rizling). Posledica je, da je v mnogih starih, prva leta po trtni uši obnovljenih vinogradev še vse preveč neustreznih sort.

Medvojni trsni izbor

Po končani prvi svetovni vojni leta 1918 je bil trsni izbor v delovnem načrtu vseh strokovnih organizacij, predvsem takratnega

Bizeljsko in Posavje

v mejah tedanjega brežškega okraja (sreza) na levi strani Save do Sotle in po vrhovih Orlice in Bohorja do Savinje.

Sorte trte: laški rizling, zeleni silvanec in beli burgundec splošno, posebej rdeči traminec ter modre sorte: žametna črnina, modra frankinja in modra portugalka.

Podlage: riparia portalis, rupestris št. 9 (Ge-the), berlandieri x riparia Teleki Kober 5 BB in berlandieri x riparia Teleki 8 B v splošnem, posebej za posamezne primere: riparia x rupestris 3309 in solonis x riparia 1616.

O vinih tega okoliša pa piše:

Bizeljčan

je belo bizeljsko vino, svojstveno, značilno, prav dobro, zdravo, potrošno vino posebnega, osvežujočega okusa, ki je posledica posebnih talnih in podnebnih razmer. Bizeljčana v ožjem pomenu besede pridelujejo v občini (obsega sedanjo krajevno skupnost) Bizeljsko. Približno enako vino pa pridelujejo in prodajajo z imenom bizeljsko vino tudi še v sosednji občini Pišce (pišečan), potem v krajih Sromlje (sromeljčan), Videm, Srečni (sreniččan), Peterje (mišljene so Peterje pri Zdolah), Artiče in Globoko pa v sosednjih Kapelah, kjer so trtno uš pri nas najprej odkrili (leta 1880), in drugod.

V teh vinih je največ laškega rizlinga in silvanca poleg žlahtnine in neštetihi starih domačih sort, kot so plavec, kraljevina ali moravna, belina, lipovičina, zelenika itd.

O rdečem vinu Bizeljskega, vinih iz sevnškega predela ter o vinih Dolenske in Bele krajine ter trsnem izboru teh predelov po navedeni brošuri bomo pisali drugič.

DT

Luknje naznanjajo pomlad

Novomeško Cestno podjetje zagotavlja, da se bo nad cestne „cvetove“ spravilo takoj, ko bo dovoljevalo vreme

Naše ceste so tokrat prezgodnje znanihke pomladi. Hlad mraz in odjuga sta jih že januarja pognala v „cvetje“, do marca, ko običajno negodujemo nad luknjami, pa je še daleč.

Vozniki bentijo, češ da so vsa krivi graditelji cest, ki so položili asfaltno prevleko, cestarji nemočno dvigujejo roke, strokovnjaki pa pravijo, da je vzrok za „cvetenje“ cest takle: voda prodre pod asfalt, začne zmrvovati, odvisno od količine vode in mraza, pa nastane ledena gmota lečaste oblike, ki ima premer tudi do pol metra. Dokler pritiska mraz, led pod asfaltom zdrži teže vozil, odjuga pa ledene leče stali in zato se asfaltna prevleka udre, avtomobilska kolesa pa luknjo širijo in poglabljajo.

Ceste, zgrajene na ilovnati podlagi, „cvetijo“ najraje, povsem odporna zoper luknje pa ni nobena asfaltna prevleka, še posebno ne, če je dostikrat zakrpana. Ko je mraz in poledica, nam ni prav, če ni soli, strokovnjaki pravijo, da sol pospešuje „cvetenje“ cest, saj zadržuje vodo pod asfaltom.

Pozimi krpiti ceste – to je jalovo početje. Gramoz in pesek ne pomagata, saj ju kolesa precej izbežajo iz lukenj, posebno hladno bitumensko mešanico pa jemoč uporabiti le, če so luknje suhe in če je vsaj 5 stopinj Celzija nad ničlo. Tudi krpanje z asfaltom navadno ne pripomore k „odcvetenju“ cest, saj ponovni mraz in odjuga ne stojita križem rok. Zimsko asfaltiranje pa je zelo drago, saj asfaltni vložki v luknjah ne zdržijo poletne vročine, zato morajo zakrpane luknje spomladi „prešiti“.

Ceste torej „cvetijo“, avtomobili „ječijo“, vozniki bentijo, odgovorni pa se trudijo zvečine manj uspešno. Pri novomeškem Cestnem podjetju pravijo, da se bodo spravili nad neljube „cvetove“ takoj, ko bodo ustrezne vremenske razmere; za denar, zatrjujejo, ni vprašanje, le hladne bitumenske mešanice in delavec bo najbrž premalo, kajti ceste že dolgo niso bile tako razruvane kot letos.

D.R.

KULTURNA PESTROST

Med šolskimi počitnicami so posebno aktivni člani metliškega Mladinskega kluba. Konec minulega tedna so pripravili večer poezije in dve predavanji, ki sta z diapozitivni predstavili Paklenico, Kolpo, Beograd, Bar, Indijo, Rim in Amsterdam. Konec tega tedna se bodo mladi zbrali na tradicionalnem plesu.

HRVAŠKI TABORNIKI V GOSTEH – Za zimsko letovanje v naravi si je 35 mladih tabornikov iz Lastova (občina Osijek) izbrala kar bivši Dijaški dom Majde Šilc. V devetih dneh bivanja so si poleg iger v naravi in tekmovalnih ogledali tudi novomeški muzej in tovarno Labod, sani, ki so si jih sposodili pri pionirjih OŠ Katje Rupene, pa so zaradi slabih snežnih razmer bolj malo rabili. (Foto: J. Pavlin)

Po plazu magistrala na pol prevozna

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mesto, kjer se je sprožil plaz, so si temeljito ogledali tudi predstavniki republiške skupnosti za ceste, republiški cestni inšpektor in strokovnjaki ljubljanske fakultete za gradbeništvo in geodezijo, ki so ugotavljali vzrok plazu in skušali predvideti morebitno ponovno drsenje tal. Ušaj: „20 m naprej od plazu smo že morali odstraniti blizu 20 m³ zmesi kamena in zemlje, ki se je utrjala pred kratkim. Podjetje Slovenija-cesta pa je imelo opravka z zemljo, ki je zasula cesto pri Kotu. Poudariti moram, da partizanska magistrala še ni dokončana, zato je vožnja po njej nevarna. Mnogo cestnih vsekov bomo morali zaščititi z žičnatimi mrežami.“

Tale hip je cesta med Starimi žagami in Črmošnjicami morebiti že prevozna. Seveda le napol, Ušaj je namreč pojasnil, da jo bodo na kra-

ju, kjer se je sprožil plaz, v dolžini 100 metrov z ograjo za polovico zložili, nevarni odsek opremili z ustrez-

ZASUTA CESTA – Takole je pred poldrugim mesecem dni plaz zaustavil promet na partizanski magistrali, odstranjevanje gmote pa je bilo nevarno delo. (Foto: D. R.)

no prometno signalizacijo ter za nekaj časa uvedli neprekinjeno nadzorno službo. Ko pa bo vreme res primerno za taka dela, bodo dokončno odstranili vse sledi plazu.

D. RUSTJA

GLAVNE NALOGE

Občinski sindikalni svet Ribnica je organiziral razgovor s predsedniki osnovnih organizacij sindikata, na katerem so se dogovorili o glavnih nalogah v sedanjem obdobju. Te naloge, ki jih v teh dneh že izvajajo, so: preverjanje, če je samoupravna organiziranost usklajena z zakonom o združenem delu; obravnavanje zaključnih računov na osnovi enotnih pokazateljev in stalno spremljanje rezultatov gospodarjenja oziroma uresničevanja načrtov po trimesečjih. Podobno akcijo vodi tudi ZK, s katero sindikat usklajuje svoje delo.

Tudi letos ceste

Laže do partizanskih krajev

Krajevna skupnost Sodražica bo letos nadaljevala z asfaltiranjem cest in poti na Gori, razen tega bo asfaltirala še cesto do Sinovice.

Od Vagovke do Kračalov bodo na grobi asfalt položili še vrhni sloj, od tam do Krzetov pa bodo cesto v celoti asfaltirali. Razen tega bodo na tem območju, se pravi na Gori, asfaltirali še nekatere poti.

Tako bo lažji dostop do krajev, kjer se je rodila narodna herojinja Majda Šilc in kjer je padel znani aktivist OF in KP Albin Videnič.

Cesta do Sinovice pa je tudi potrebna asfalta, saj zdaj do tod ob nekoliko slabših vremenskih razmerah ne more nobeno vozilo.

J. P.

IZMENSKO DELO BREME ZA MATERE

Delavke v tekstilni industriji so zaradi dvoizmenskega dela največkrat prikrajšane za otroško varstvo, pa tudi hišna bremenena so večja. Tako na primer pri Labodu v Krškem ugotavljajo, da ima več kot tretjina zaposlenih šivilj može, ki delajo samo dopoldne. To pomeni, da so z družino malo skupaj, da dopoldne garajo v gospodinjstvu in da se v samoupravljalске dolžnosti zunaj delovnega časa ne morejo vključiti, če pa se, so težko kos vsem bremenom. Za tiste, ki živijo v mestu in imajo otroke v vrtcu, še nekako gre, za oddaljene pa je izguba časa zaradi poti na delo in domov kar precej velika.

Samoupravna komunalna skupnost občine Metlika razpisuje na podlagi 33. in 34. člena Zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur.l. SRS, št. 7/77) in odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (SDL, št. 2/78)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo delno komunalno opremljenih stavbnih zemljišč v naselju Staneta Rozmana (Zvirkov vrh).

1. Lokacija št. 8	parc.št. 2005/6, 2004/6
2. Lokacija št. 11	parc. št. 2009/1, 2005/2
3. Lokacija št. 12	parc. št. 2009/2, 2005/3
4. Lokacija št. 13	parc. št. 2009/3
5. Lokacija št. 14	parc. št. 2009/4
6. Lokacija št. 15	parc.št.2000/4
7. Lokacija št. 16	parc. št. 200/3
8. Lokacija št. 23	parc. št. 2003/10, 2094/3

Pogoji:

- izključna cena za komunalno opremo znaša 110.000 din za lokacijo;
- odškodnina za zemljišče znaša 24,40 din/m²;
- varščina znaša 5.000 din in jo je treba vplačati najkasneje eno uro pred pričetkom natečaja pri blagajni SKIS;
- najugodnejši ponudnik je dolžan v roku 15 dni po ugotovitvi izida natečaja skleniti ustrezno pogodbo in plačati odškodnino za zemljišče in stroške komunalne opreme;
- predmet natečaja je komunalna oprema zemljišč.

Javni natečaj bo v ponedeljek, 12.2.1979, ob 9. uri v prostorih SIS Metlika, CBE 23.

Vse ostale podrobnosti v zvezi z natečajem se dobijo na Samoupravni komunalni skupnosti Metlika, tel. 77-325.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI ŽTP LJUBLJANA – TOZD SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG NOVO MESTO

objavlja
prosta dela in naloge

TEHNIČNE MERITVE

Pogoji:

- geodetski inženir ali tehnik in najmanj 1 leto delovnih izkušenj
- posebni zdravstveni pogoji

Družinsko stanovanje bo zagotovljeno v Novem mestu v letu 1979.

Prošnje sprejema kadrovska splošna služba Sekcije za vzdrževanje prog Novo mesto, Ljubljanska 5, Novo mesto, 30 dni po objavi.

„KRKA“
farmacevtika, kemija,
kozmetika, zdravilišča
in gostinstvo, n.sol.o.
NOVO MESTO,
Cesta herojev 45

objavlja
prosta dela in naloge

- POMOČNIKA UPRAVNIKA v Zdravilišču Dolenjske Toplice
- TOPLOVODARJA v Zdravilišču Dolenjske Toplice

POGOJI:

pod 1.

- višja izobrazba gostinske ali ekonomske smeri
- znanje nemškega jezika
- 3 leta delovnih izkušenj

pod 2.

- vodovodni instalater ali KV ključavničar
- 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje, naj pošljejo ponudbe v kadrovska splošna službo v Novo mesto, Cesta herojev 45 v 15 dneh po dnevu objave.

MARIJA IN ALOJZIJ PUST IZ BIŠKE VASI pri Mimi peči sta poskrbela še za eno presenečenje, saj sta svoji zlati poroki dodala poroko vnukinje Zdenke.

Štirikratni „zlati DA“

V Novem mestu rekordna sobota zlatoporočencev

Zadnjo soboto v januarju smo Novomeščani posekali Ljubljančane po številu zlatih porok. Na poročnem uradu, v katerega se že nekaj

sobot zapored spremeni Dolenjska galerija, sta matičarja Rudi Mraz in Franc Pavlakovič poleg velikega števila navadnih porok sklenila tudi štiri zlate.

NEŽA IN JOŽEF LOBE IZ VEL. BRUSNIC sta se pred petdesetimi leti vzela v Brusnicah. To je bilo 28. januarja 1929. Takrat je bila huda zima, da se je še danes spominjajo vsi zlati pari.

Tovrstne poroke so res nekaj posebnega, pa ne samo zaradi let, ki sta jih zakonca prebila skupaj, temveč tudi zaradi obilnega sorodstva, ki zlatoporočenca spremlja. Zadnjo soboto smo sesteli in ugotovili, da so vsi zlati pari imeli skupaj kar 29 otrok, 59 vnukov in 10 pravnukov.

ANA IN FRANC ZUPAN IZ GORENJE VASI pri Šmarjeti sta se v knjigo zlatoporočencev vpisala kot tretji nar. Njunih osem otrok, petnajst vnukov in en pravnuk pa ni rekord te sobote, saj sta Pustova imela 10 otrok in dvainvajset vnukov, pravnuka pa si lahko podasta roke.

ANGELA IN ANTON NOVAK IZ BRŠLJINA sta se vse življenje kot drugi trije pari ukvarjala s kmetijstvom.

Kronana iznajdljivost

Gabrje: „Poskusna vlečnica“ ni muha enodnevnic

Resda Gabrčani nimajo ravno najboljših odnosov s patentnimi uradi niti v svoji sredi ne vidijo

govornost“. Vendar ima gabrska inačica Kranjske gore vse več privržencev, letos še posebno. Bržčas ima za to precej zaslug tudi nova gorjanska cesta, ki je speljana tik pod smučiščem nad vasjo Jugorje, ki so ga Gabrčani letos na novo zajezili s prenosno vlečnico.

radi kakega inšpektorja in skoraj na vsakem drevesu v bližini piše „Uporaba vlečnice na lastno od-

Lanski poskus gabrskih zanesenjakov torej ni bil muha enodnevnic in letos je vlečnica varnejša in tudi precej daljša. Kakih 400 metrov žice je speljane po strmini! Še bolj kot strmina pa je spoštovanja vreden „Gabrski smučarski klub“, ki je brez dinarja pomoči sam zmozel dokajšnjo investicijo.

Prav prijetno je bilo prejšnjo nedeljo, ko se je na Ajdeščih – tako se imenuje kraj, kjer se Gabrčani predajajo beli opojnosti – zbralo kakih 70 mlajših, pa tudi starejših smučarjev. Med njimi jih je bilo več tudi iz Novega mesta in od drugod in vsi po vrsti so obljubili, da bodo prihodnjo nedeljo spet na Gorjancih.

Še bolj kot smučarji, ki so imeli precej opraviti z izvrstno smuko, pa je prišlo na svoj račun številno gabrsko in jugosko občinstvo. Ob baraki smučarskega kluba je kajpak prišel na svoj račun tudi Anton Strahan z Jugorja, ki je s „ta kratkim“ skrbel za vedro razpoloženje.

In še nekaj glede cene. Gabrčani doslej še nikomur ničesar niso zaračunali niti koga odgnali. Vsak, kdor pride, je dobrodošel. Vendarle pa pričakujejo, da bo vsak porabnik njihove vlečnice prispeval prostovoljen dinar za amortizacijo.

IVO KULJAJ

Marljivi mladi čebelarji

Delo čebelarstva krožka v krški osnovni šoli

Ze četrto leto obiskujem čebelar-
ski krožek, ki ga na naši šoli vodi
Minka Zupančič. V nedeljo, 14.

SKUPNO DELO VODI DO USPEHA

Na zboru mentorjev in
mladinskih vodnikov Planin-
skih društev Bohor, Brežice
in Lisca je 40 udeležencev
pregledalo in ocenilo delo v
preteklem letu. Zbor je bil v
Tončkovem domu na Lisca.
V delovni program za
tekoče leto so vključili tudi
proslavo PD Bohor, ki praznuje
letos 25-letnico obstoja
in 15-letnico mladinskega
odseka. Poleg že ustaljenih
skupnih akcij imajo v načrtu
izpopolnjevalni tečaj za mla-
dinske vodnike in mentorje
ter večje število orientacij-
skih tekmovanj, za katere so
lani ugotovili, da so se mla-
dim priljubila. Na zboru so
podelili osem mentorskih
znakov.

Enotnega mišljenja so bili,
kar se tiče povezovanja med
posavskimi planinskimi druš-
tvi: na delo vpliva zelo dob-
ro.

G. R.
Krško

januarja, smo imeli občni zbor, na
katerem smo pregledali delo v pre-
teklem letu. Krožek je deloval v
dveh skupinah. Skupina nižje stop-
nje je spoznavala osnove čebelarje-
nja in novejšje dosežke pridobivanja
čebeljih proizvodov: medu, matič-
nega mlečka, cvetnega prahu in pro-
polisa. Za pomoč pri učenju nam je
šola nabavila diapozitive o biologiji
čebel, o njihovih življenjskih na-
vadah in o čebelji paši.

Na strokovni ekskurziji v Apače
smo si ogledali praktično čebelarje-
nje, vzrejo matic in pridobivanje ma-
tičnega mlečka v 600 panjih. S
čebelarstvom društva Krško smo
proslavili osemdesetletnico sloven-
skega čebelarstva. Na tej proslavi
smo prejeli odlikovanje red Antona
Janše III stopnje.

Ob republiškem praznovanju
35-letnice ustanovitve DPM in SKOJ
smo pripravili razstavo čebelarst-
vskih potrebščin, čebeljih proizvodov in
literature o čebelarstvu. Na republi-
ški proslavi smo dobili posebno pri-
znanje za uspešno delo. Sodelovali
smo tudi pri manifestaciji čebelar-
stvih organizacij v Kostanjevici, kjer
so naš krožek javno pohvalili.

Preteklo šolsko leto je naš krožek
zapustilo 10 vzornih mladih čebelar-
jev in čebelark, ki so na tekmoval-
nih prejeti zvezna, republiška in ob-
činska priznanja.

RUTH BUČAR
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

Jaz gospod, ti gospa...

Pršli so časi, ko so mesta in
stmenjena naselja postala bolj ne-
varna kot strme podeželske steze
in poti. Ze nekaj številik zapore-
doma poročamo o zlomih, iz-
pahih in drugih nesrečah, ki jih
povzročata zima, ki je vzela letos
svojo „nalogo“ zares.

Priletna Celjanka, ki sem jo
oni dan srečal poskakujočo ob
berglu, mi je povedala:

„V stari Jugoslaviji so naj-
pozneje v dveh dneh občistili
Celje snega. Mobilizirali so fur-
manc s konjskimi vpregami, za-
poslili komunalne delavce in ne-
zaposlene in je slo. Pred lastno
hišo sem si nalomila nogo...
Dobro, jaz imam čas pestovati
mavec, toda koliko delovnih dni
gre v nič?!”

Res je Celje dandanes nekaj-
krat večje od predvojnega. Neza-
poslenih najbrž ni, tistih pa, ki so
no, nihče ne bi zdrzel od toplih
zapečkov na ulice. Mladinske
brigade?

**NOVI
tednik**

Imamo občinski odbor o ob-
veznem čiščenju pločnikov
vzdolž stanovanjskih in poslovn-
skih stavb. Toda odlok še ni od-
metal niti lopate snega. Papir te-
ga ne zmore.

Na stanovanjski skupnosti so
povedali, da so s čiščenjem ploč-
nikov pač težave.

Zakaj pristojni organi ne ukre-
pajo zopet tiste, ki se odlaka ne
držijo? Kako neki, saj je že tako
težko prepričati stanovalce, da
sprejmejo funkcijo v vodstvu hiš-
nih svetov! Če bi nastopili z dra-
stičnimi ukrepi, bi to pomenilo
kadrovske „osip“.

Dneve in dneve stopicajo za-
posleni po ledenih tleh na svoja
delovna mesta in zamujajo — za-
radi poredice. Toda v takih de-
lovnih organizacijah nihče ne
pride na idejo, da bi organizirali
uro udarniškega čiščenja, kar bi
bilo zdravo in še veliko izgube
delovnega časa bi ne bilo, če bi
skrajšali „klepete pri kavi“. Men-
da je čisto nemogoča zadeva, da
bi kak načelnik civilne zaščite
dvignil na noge svojo posadko in
praktično preizkusil intervencijo
za odpravljanje posledic vremen-
skih nesreč. Sneg sicer še ni ne-
sreča, jo pa povzročata, če se spre-
meni v led.

Toda Slovenci smo se sprli z
lopato. Jaz gospod, ti gospa, kdo
bo vozil „sajtergo“? tako poje
zabavna ljudska pesem, pa se nje
besedila držimo kot pijanec plo-
ta.

JURE KRAŠOVEC

Še: Rekreacija pa taka!

Pojasnila semiške Iskre glede prevoza delavcev

V Dolenjskem listu z dne 18. 1.
1979 je bila v članku, v katerem je
bil zapis o razgovoru uredništva s
krajanji v Črmošnjicah, tudi izjava
tov. Antona Požeka s Krvavčjega
vrha, s katero kritizira način preva-
žanja delavcev ISKRE iz Semiča na
delo in z dela. Da bi bila zadeva o
prevozu delavcev objektivnejša, da-
jemo naslednje pojasnilo:

Pred nekaj leti, ko je pričela
ISKRA voziti svoje delavce na delo
in z dela, je bil v ta namen nabavljen
en avtobus, s katerim se je pripeljalo
in odpeljalo okrog 50 delavcev; osta-
li iz bližnjih vasi so prihajali na delo
peš ali s kolesi. Danes imamo organi-
ziran prevoz z avtobusi za 680
delavcev, kar je očitno napredek. Za
te prevoze imamo sklenjeno pogod-
bo z Viatorem iz Črnomlja, ki ima
za nas angažiranih 5 avtobusov v
dveh izmenah, kar pomeni, da pripel-
je in odpelje delavce vsak dan deset-
krat na delo in domov, poleg tega pa
vozi delavce tudi tovarniški in
šolski kombi kljub tako poveča-
nemu številu prevozov pa želje vseh
delavcev po urejenih prevozih še
niso povsem izpolnjene. Vzrokov je
več: tovarna je na takem mestu, da
vozijo avtobusi delavce iz petih različ-
nih smeri (Štrekljevec, Črešnje-
vec, Črmošnjice, Črnomelj preko
Ručetne vasi in Gradca). Če je
avtobus angažiran samo na eni taki
progi, prevozi lahko na dan le 50 do
80 km, kar je občutno premalo, da
bi bil rentabilen, zato so vozni redi
avtobusov prirejani tako, da en avto-
bus v eni izmeni dvakrat pripelje in
dvakrat odpelje delavce. Seveda pri-
dejo eni nekoliko prej na delo in eni
tudi pozneje odidejo. Avtobus, ki
pripelje delavce iz Črešnjevca in
Krvavčjega vrha, gre potem še na
železniško postajo po tiste, ki pri-
dejo z vlakom. Popoldan pa delav-
cev res ne pripelje do Krvavčjega
vrha (kar tov. Požek ISKRI očita),
pa ne zato, da bi tovarna s tem kaj
prihranila, ampak zato, ker isti avto-
bus odpelje še delavce na železniško
postajo, kjer mora biti do 15. ure,
sicer bi ti delavci zamudili vlak proti
Novemu mestu. Iz tega razloga mo-
rajo delavci izstopiti na križišču
„Štiri roke“, od koder gre do
Črešnjevca (pribl. 1,5 km), Cerovca
(pribl. 2,5 km) in Krvavčjega vrha
(3,5 km), kar nikakor ni 7 km, kot
trdi tov. Požek, saj je cela razdalja
od ISKRE do Krvavčjega vrha, od
koder so v ISKRI zaposleni le trije
delavci, približno 7 km.

Ze dalj časa smo z Viatorem v
razgovorih, da bi nabavili še en
avtobus za naše potrebe. Vendar so
poleg naše DO v občini še druge in
vsi delavci bi želeli, da jih avtobusi
pripeljejo na delo nekaj minut pred
6. uro in odpeljejo takoj po 14. uri.

To pomeni, da bi bili avtobusi an-
gažirani samo zjutraj, ob 14. uri in

delno še ob 22. uri za popoldansko
izmeno, v ostalem času pa bi bili
prosti. Poleg naših delavcev pa vozi
Viator tudi šolske otroke,
ki končajo šolo ob 14.45, za kar
uporablja iste avtobuse kot za naše
delavce.

Kljub vsem težavam bo Viatorju
verjetno v kratkem uspelo dobaviti
še en avtobus, tako da se bodo
lahko delavci iz Črešnjevca in Cerov-
ca po končanem delu pripeljali do
doma.

„ISKRA“
Industrija kondenzatorjev
SEMIČ
MARENČIĆ ANTON, dipl. iur.

Krivec za slab sprejem znan

Strokovnjaki ljubljanske televizije ugotovili vzroke pre-
kinitev programa v Kočevju — Izpadi v elektriki

11. januarja sta se v Kočevju
zglasila strokovna tehnična delavca
skupine za pretvornike pri ljubljans-
ki RTV, da bi ugotovila, kaj je s
sprejemom osmega kanala v Kočev-
ju, na katerega slabosti sem tele-
vizijo opozoril v nekem svojem do-
pisu.

Čeprav je bilo slabo vreme s
snegom in dežjem, sta na dvorišču v
Cankarjevi ulici z različnimi napra-
vami ugotavljala jakost sprejema.
Bila sta tudi na podstrešju stavbe št.
3, kjer sta opravila še nekaj meritev,
pregledala antensko napeljava, zme-
rila jakost električnega toka in pre-
verila splošen sprejem prvega in dru-
gega programa na osmem kanalu. Na
osnovi meritev sta ugotovila, da so
bili za vse prekinitve v sprejemanju
televizijskega programa v lanskem

pisma
in
odmevi

METLIKA: VOJAKI ZMAGALI

V okviru sodelovanja med občins-
ko konferenco ZSMS Metlika in
črnomaljsko vojašnico so minuli
teden pripravili v športni dvorani
športno srečanje med mladinsko in
vojaško reprezentanco. Ekipi sta se
pomerili v šahu, namiznem tenisu in
košarki. Vojaki so slavili dvakrat,
gostitelji pa enkrat, in sicer v namiz-
nem tenisu.

decembru krivi izpadi toka na dalj-
novodih, na pretvornikih, oddajni-
kih in podobno. Skupina, ki dela na
pretvornikih, za izpade ni kriva.

Strokovnjaka sta predlagala, naj
občani ob ponovnih prekinitvah ta-
koj pokličejo zastopnika ljubljanske
RTV, ki bo sam opravil morebitne
pomanjkljivosti, če bo šlo za zame-
njavo varovalk in podobnega, če pa
popravilo le ne bo kos, bo priskočila
na pomoč skupina za pretvornike.
Zastopnik RTV Ljubljana je zapo-
slen pri tozde Elektro — Kočevje.

V imenu občanov se ljubljanski
RTV zahvaljuje za solidno in vplju-
dno pomoč ter pojasnilo.

IVAN RAZPOTNIK
Kočevje

France Burger

19. januarja smo se na ribniškem
pokopališču za vedno poslovili od
našega velikega prijatelja, požrtvo-
valnega in odličnega pevca, aktivista
in borca Franceta Burgerja. Ob spo-
ročilu o njegovi smrti smo njegovi
prijatelji in pevci onemeli. V trenut-
ku žalosti smo se spomnili nanj, nje-
govo delo med nami in na njegovo
najljubšo pesem, ki smo mu jo v svo-
jih srcih nemo zapeli: „Fantič, pelin
roža, cvetje grenko, to na vojski bo
veselo, ljubico dobiš okroglo, tenko,
tenko, tenko...“

Nešteto krat jo je zapel že s pred-
vojnim Ribniškim oktetom, kjer je
začel peti, nato pa prepeval, dokler
mu je zdravje dopuščalo. Nazadnje
je z nami zapel Ribniško julija 1976,
ko smo sprejeli pevski zbor Zarja iz
Clevelanda.

Pritožbe zaradi voznega reda

Potniki kritizirajo novi vozni red oz. novo organizacijo lokalne proge, ki jo je SAP
prilagodil želji KS — Mesečna karta pozabljena

Pred kratkim smo prejeli več
ustnih in pisemnih pritožb zaradi
novega voznega reda lokalnega avto-
busa, ki vozi od avtobusne postaje v
razne smeri (LIK, Dolga vas, Zeljne
oz. Klinja vas) oziroma zaradi na no-
vo organiziranih prog pa tudi zaradi
ponovnega plačila voznine pri ne-
prostovoljnem prestopanju. Na primer:
delavec, ki se pelje iz LIK v
Klinjo vas mora v Kočevju izstopiti
(da odpelje avtobus najprej v Dolgo
vas) nato, ko se avtobus vrne v Koč-
evje, pa ponovno vstopiti in se od-
peljati še drugi del poti do Klinje
vasi in zato tudi ponovno plačati
3,50 din ali skupaj na dan 14 din,
namesto le 7 din, kolikor so plače-

vani pred novim letom, ko se ni bil
uveljavljen novi način vožnje in kasi-
ranja. Zaradi teh novosti je prišlo do
vrste sporov med šoferji SAP in pot-
niki pa tudi do zamujanj službe, ker
pač šofer ni hotel prej odpeljati,
dokler mu potniki niso ugodili.

Pri tozdu SAP Stojna Kočevje
smo zaprosili za odgovore na te kri-
tike. Povedali so nam, da so bivšo
krožno progno avtobusna postaja Koč-
evje—Rudnik—Šalka vas—Zeljne—
Klinja vas—Gorenje—LIK—avtobus-
na postaja Kočevje spremenili tako,
kot je predlagala KS Rudnik—Šalka
vas. Ugodili so jim v celoti. Občani
in potniki naj bi svoje želje uskladili
v okviru svoje KS in nato predlagali
vozni red SAP, saj SAP ne more za-
dostiti željam vseh posameznikov.
Glede ponovnega plačevanja pri
prestopanju pa so dejali, da je pač
tak predpis, ki velja povsod: če kdo
izstopi iz avtobusa, mora pri ponov-
nem vstopu spet plačati voznino. Je
pa še druga možnost, da potnik kupi
za svojo progno mesečno vozovnico,
ki velja 175 din. V tem primeru mu
pri prestopanju ne bo treba ničesar
doplačevati.

O zadevi smo povprašali še na od-
delku za gospodarstvo občinske
skupščine Kočevje, kjer smo zvede-
li, da je občinska skupščina opozori-
la KS Rudnik—Šalka vas, naj pri svo-
jem predlogu upošteva tudi potrebe
delavcev LIK. Pri teh progah bi
sploh morali upoštevati predvsem
potrebe zaposlenih in šolarjev, šele
nazadnje pa potrebe gospodinj. Voz-
ni red bo zato verjetno treba spre-
meniti vsaj pri delavski proggi do
LIK. Pri cenah vozovnic tudi ni

nobenih nepravilnosti, se pravi, da je
treba upoštevati razlago SAP.

J. PRIMC

Pleši ali pojdi!

Štirje smo se 28. januarja od-
pravili v gostilno k Henčku, da bi
malo posejeli ob — pijači.
Natakar nas je kmalu prijazno
postregel, zatem pa je k mizi
prišel mlajši moški, pred nas
vrzel štiri vstopnice in zahteval
sto taka. Na naše začudeno vpra-
šanje, čemu to, je pojasnil, da
moramo plačati vstopnino za ples.

Dejali smo mu, da ne bomo
plesali, ampak kmalu odšli, pa je
možakar zamrmral, da so tako
reklji gostje tudi v soboto, nato
pa so vseeno plesali. Vstopnice
je pustil na mizi in odšel, natakar
pa nam je nato pojasnil, da se
ples začne ob 18. uri, obvestila
o plesu pa v gostilni ni bilo.
Ker je bilo do 18. ure še 8
minut, smo v miru popili naro-
čeno pijačo, med tem je omenje-
ni možakar spet prišel k naši
mizi in pobral vstopnice, mi pa
smo odšli še pred začetkom ples-
sa.

Zdi se nam, da gostje, ki
prihajajo v gostilno k Henčku le
za krajši čas, tamkaj niso zaže-
leni. Napak je tudi to, da ni
poskrbljeno za obvestilo o plesu,
kajti način pobiranja vstopnine,
kot smo ga doživeli mi, odbije
gosta, ki bi morda celo plesal,
čeprav v gostilno ni prišel s tem
namenom.

Razočarani Dolenjci

Za petje se je razdal, po svojih
močeh pomagal zboru pri njegovem
delu, skrbel za pevski naraščaj in ga
s svojim posluhom vzgajal, s svojo
prisotnostjo je vajam dajal resnost,
razpravam razsodnost, v družbi pa
tako potrebno družabnost in dobro
voljo. Njegov lepo obarvani drugi
bas, ki je vodil ostale, nam še vedno
zveni v ušesih. Po srcu navdušen
pevec je bil v odnosih pošten, tovari-
ški in po ribniško šegav, zabaven.

Rodil se je 11. junija 1908 v dru-
žini malega obrtnika—strojarja na
Veliki Mlaki pri Ribnici. Ze od mla-
dih nog se je privajal in tudi izučil
očetove obrti, ki mu je postala
osnova za delo in življenje. Kot bivši
član in telovadec ribniškega Sokola
se je vključil v OF in NOV, bil je v
partizanski bolnici, pozneje gospo-
darski referent ribniškega okrožja,
nato pa še v drugih organih oblasti
in gospodarstva med NOB. Po vojni
so ga občani kot gospodarstva raz-
gledanega predlagali in izvolili za
več družbeno—politični funkciji: bil
je dolgo let odbornik občinske
skupščine in član KO ZZB Ribnica.

TANEZ PIRKER
IN ČLANI
MPZ RIBNICA

Pogodbena organizacija združenega dela REGULATOR BREŽICE

oglašča naslednja dela in naloge:

1. VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA
2. EKONOMSKI TEHNIK za dela v knjigovodstvu
3. 3 DELAVCI za dela v strojni obdelavi

Pogoji so:

Za vodjo splošnega sektorja višja ali visoka izobrazba in eno
leto delovnih izkušenj ali pa srednja izobrazba in 5 let
delovnih izkušenj pri enakih delih.
Za ekonomskega tehnika 2 leti delovnih izkušenj pri delih v
knjigovodstvu.
Za delavce v strojni obdelavi sprejememo kvalificirane ali
polkvalificirane strugarje, rezkalce oziroma delavce sorodnih
profilov.

Za vse delavce je pogoj odslužen vojaški rok.

Poskusno delo traja 3 mesece. Delo je za nedoločen čas.
Prijava sprejemamo do 15. 2. 1979. Kandidati bodo obveščeni
o izidu do 2. 3. 1979.

Vse informacije dobite pri POZD REGULATOR, Brežice,
Zupančičeva 17 g, telefon 64—417.

DANA tovarna rastlinskih specialitet in destilacija MIRNA

razpisuje

ZBIRANJE PONUDB

za prevoz proizvodov na področju SFRJ. V poštev
pridejo vozila z nosilnostjo nad 7 ton.

Interesenti dobijo vse podatke na gornjem naslovu, kamor
naj dostavijo tudi pisemne ponudbe s cenami uslug.
Ponudbe zbiramo do 20. 2. 1979

Delajo z vodo, pijejo led

V kakšnih razmerah živijo delavci novomeškega Vodnogospodarskega podjetja

Na Cikavi, slab streljaj od ceste Novo mesto – Sentjernej, stojijo, tesno postavljeni drug ob drugem, štirje vagoni. Slučajni popotnik jih niti ne opazi. Večji del popoldneva ni okoli njih žive duše. Sele proti večeru se iz spretno postavljenih dimnikov zakadi. Vagonska stekla se za nekaj časa obarvajo rumeno, v enem izmed vagonov pa je za stekli moč videti poskakajoče odbleske črno-bele televizije. Od časa do časa se odprejo vrata, zasliši se otožna bosenska narodna pesem in nato je zopet tiho.

Da so vagoni naseljeni, dokazuje le dim, rumenica in televizija. Nekako po osmi ali deveti uri zvečer stanovalci v nenavadnem naselju utmejo luč. Vagoni se pogreznejo v temo. Deset mož, ki jih od glavne ceste loči

komaj 50 metrov, še malo pose-dijo, pokadijo in poklepetajo, nato pa se z željo, da noč ne bi

JE NAJHUŠE MIMO? Delavca na sliki, oba doma iz 580 km oddaljene Srebrenice iz Bosne in Hercegovine, sta povedala, da je bilo najhušje v dneh, ko se je živo srebro močno skrčilo in ju je zeblo tudi pod šestimi deka-mi.

bila prehuo mrzla, odpravijo po vagonih. V dveh spijo po štirje, v dveh pa po dva. Ze nekaj let so delavci novomeškega Vodnogospodarskega podjetja in o njem vsaj v času, ko je bilo živi srebro redno daleč pod ničlo, niso imeli najboljšega mnenja. Dvakrat so bili celo v našem uredništvu. Zvoljo njihovega obiska se je rodil današnji zapis.

Ko so Hasan Tabaković, Šamih Tursunović in Sačir Džananović govorili o podjetju in svojih predpostavljanih, so izražali najglobljo nevero glede njihovih obljub, da jim bodo preskrbeli primernejše stanovanje. Takole so potožili: „Nič kolikokrat smo bili že na upravi, se pogovarjali in prosili. Vedno jih opozarjamo, da nam obljublajo že od 1974. leta. Ko smo v pisarni, na toplem, je vse lepo in morda nismo dovolj bojeviti. Med pogovorom smo prijazni, nasmejani. Kot bi se pogajali z brati. Ko pa pomirjeni odidemo in čakamo na obvestilo o selitvi, je vse po starem. Ne razumemo, zakaj ti ljudje tako izkoriščajo našo potrpežljivost. Resda smo vajeni revščine in neudobja, a zakaj moramo vedno samo mi razumeti, samo mi potrpeti, samo mi počakati boljših dni! Zakaj vendar?“

Dvaintridesetletni Šamih Tursunović, oče dveh otrok, je pribil: „Ko ste prišli, ste me zalotili ravno pri britju. Sami ste mi povedali, da je danes nekaj pod –10 stopinj pod ničlo. Zanima me, kakšen krik in vik bi zagnal vaš delavec pri našem podjetju, če bi se moral briti pri takem mrazu. Jaz se moram, za-

kaj voda, ki jo imamo v kopalnici v objektu deset korakov od vagonov, je že nekaj dni zamrznjena. Če se hočemo umivati in če želimo oprati perilo, moramo po vodo v bližnjo gostilno, ki je od nas oddaljena več kot 50 metrov. Hvala bogu, da so tam prijazni ljudje. Vem, da moje besede marsikomu ne bodo všeč, da me bodo grdo gledali, a govoril sem resnico...“

Hasan Tabaković: „Najbolj jezni in razburjeni smo bili kmalu po tem, ko so nas z vagoni iz Ločne preselili na Cikavo. Najprej smo mislili, da bomo končno dobili primernije stanovanje. Potrži smo bili, ko smo morali v te naše uboge vagone. Hudo je bilo zlasti prve oktobrske dni. Bilo je, kot da bi prišli v taborišče. Nismo vedeli, kje je stranišče, do gozda pa je kar daleč. Prav tako ni bilo vode pa elektrike. Sedaj je za silo urejeno. Navzlic temu bi v naše hotele povabil enega tistih, ki nam vedno tako vneto zatrjujejo, da bo kmalu nared, naj za boga milega malce potrpiamo. Ne verjamem, da bi se nam upal pogledati v oči, če bi v našem vagonu prespal v noči, ko se živo srebro spusti daleč pod ničlo.“

Saçir Džananović: „Marsikdo bo kratko in jedmato rekel, naj se poberejo tja, od koder smo prišli. Ne bo pa pomislil, da našega sezonskega, umazanega in težkega dela domači ljudje ne bodo hoteli opravljati. Jaz sem sicer šofer in mi ni tako hudo, a z mojimi tovariši je drugače. Če bi bile razmere pri nas doma v Bosni – jaz sem iz 580 km oddaljene Srebrenice – le malce drugačne, bi takšni ljubeznivosti že zaradi zdravja morali obrniti hrbet. Tako pa vztrajamo, kajti vsak ima svoje tihe želje in načrte, brez katerih tudi Slovenci niste...“

BRITJE V „LEDU“ – Ker je v objektu, kjer imajo delavci VGP Novo mesto kopalnico, zamrznila voda, se brijejo, potem ko prinesejo vodo iz več kot 50 m oddaljene gostilne, kar pred vagoni. Pa čeravno kaže termometer manj kot –10 stopinj pod ničlo.

Kmalu so se delavci z juga, katerim so sindikati v resolucijah velikodušno namenili (zaradi boljšega počutja) tudi kulturne prireditve, niso pa pomislili na njihovo počutje zaradi stanovanjskih razmer, umirili. Bržkone so imeli občutek, da so povedali, čeravno niso rekli vsega, preveč. Ogenj v njihovih očeh je počasi ugasnil. Zdelo se je, kot da so pripravljeni, da bodo vsak hip, če bi kdo prišel, da bi jih zapodil, vstali in odšli

ter se opravičili. Kajti zaenkrat s svojim delom še niso zaslužili toliko, da bi z lahkim srcem zapustili, kot pravijo sami, svoje Vodnogospodarsko podjetje. Še vedno bodo morali del življenja preživeti v vagonih, čeravno jim bo z ustnic malce okorno in z nepravilnim naglasom ušel tisti „hudič preklemani!“

JANEZ PEZELJ

NENAVADNO NASELJE – V štirih vagonih (četrti je zakrit), ki so last novomeškega Vodnogospodarskega podjetja, že nekaj let prebivajo delavci z juga. Z zasilnimi stanovanji, ki jih spremljajo od gradbišča do gradbišča, niso zadovoljni.

S ČOLNOM NA PODSTREŠJE

Vas Mostec v brežiški občini je bila v povodnji 28. in 29. januarja najbolj ogrožena. Kako do tja, saj so vaščani te vasi s šestdesetimi hišami že dva dni odrezani od sveta? Vprašanje je rešil Ivan Lapuh, ki skrbi na tem območju za električno omrežje. S fičkom je obvozil že vsa kritična mesta, pa se je odločil, da se zapelje še v to vas, ki je le streljaj od Brezic.

Sava je dobesedno drla po cesti in s seboj nosila koruzna stebila. Fičkov zadnji del je odnašalo kot pero. Domačini so naju pričakali na drugem

bregu. Prijemali so se za glavo: „Čolnov nimamo, saj Sava teče več kot tristo metrov stran. Sedaj nam bi bolj prav prišli, kot avtomobili,“ so povedali.

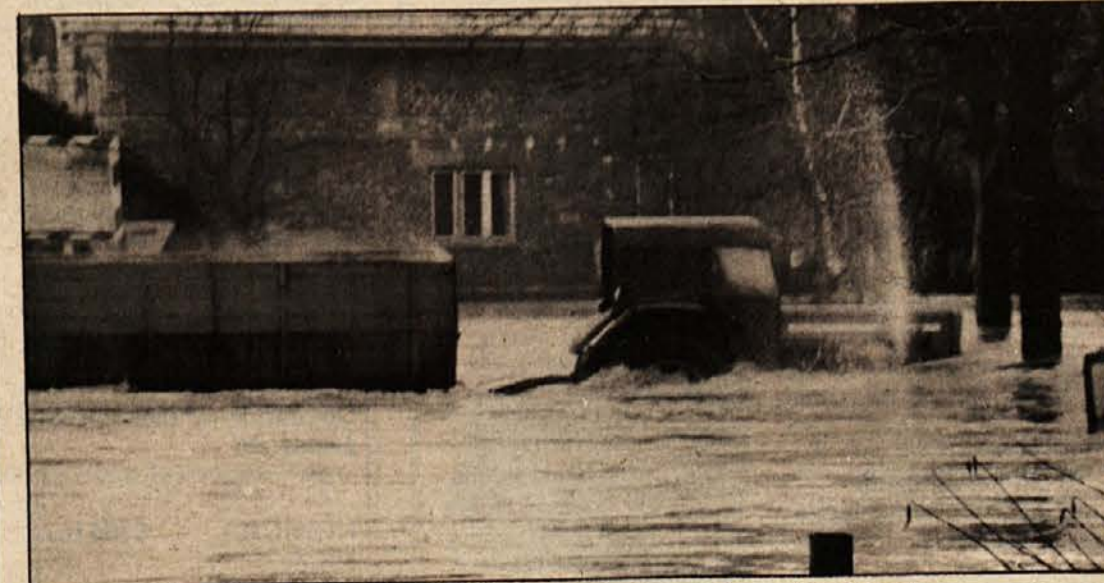
Petnajst domačij je postalo otočje s cerkvico Sv. Sebastijana v sredini. Moščani so v gumijastih škornjih tavalili okoli in ugibali o škodi. Karel Pinterič že dve noči ni zatisnil očesa, saj je vodil akcijo reševanja: „Naš Mostec je najnižja točka savskega padavinskega območja v Sloveniji. Na naščanje vode nas ni našlo nepripravljene; na-

Moščani na cesti, ki je ni

Pepca Senica „pometa“ vodo iz stanovanja.

Domačin s traktorjem se je pri reševanju še posebno izkazal

sprotno, ko smo po poročilih o vodnem stanju v Radečah izvedeli, da se gladina dviguje, smo vedeli, da nas bo voda v petih urah dosegla. Ob štirih zjutraj smo pričeli z reševanjem. Že iz prejšnjih povodnji vemo, h kateremu sosedu bomo kaj spravili na vamo. V višje prostore hiš je bilo treba spraviti vse, kar bi voda lahko dosegla. Vozove in stroje smo privezali.“

„Prišla je enako, kot pred petnajstimi leti“, se spominja Anton Sluga, najstarejši vaščan, ki so

mu še živo v spominu poplave iz leta 1909 in 1923. „Včasih je bila škoda še hujša. Vse, kar se je dalo, smo rešili, le pšenice s polj se ne da pobrati. Vzklila bo nekje na hrvaških tleh“, je pristavil.

Sava se bo umaknila nazaj v strugo, ostala pa bo neprecenljiva škoda. Pri davkih se bo res nekaj poznalo, posledice škode pa bodo ljudje čutili še vse leto.

JANEZ PAVLIN

VI VEČ „KNAPOVSKI“

Značilno delavsko naselje Krmelj leži v kotlinici ob potoku Hinji. Nekdaj je ob Hinji stala kmetija z mlinom, katere lastnik se je pisal Krmelj. Pri njem so se radi ustavljali vozarji, ki so s Tržaškega tovorili sol, in prav ti so celoten kraj začeli imenovati po kmetovem primku. Hiter vzpon je kraj naredil po letu 1797, ko je v okolici mirenski graščak Jožef Kahlberg začel izkoriščati ležišča rjavega premoga. V drugi polovici 19. stol. je v Krmelju obratovala tudi cinkarna, ki je naselju dajala še močnejši delavski značaj. Slednjega je kraj ohranil vse do danes, čeprav sta obe industrijski srca kraja že prenehali biti.

Zadnji utrip krajevne skupnosti Krmelj smo „zmerili“ novinarji Milan Markelj, Drago Rustja in Alfred Železnik v bifeju Svobode, kamor so na naše zadnje uredništvo v gosteh prišli številni Krmeljčani, ki niso skoparili z besedami o dobrih in slabih straneh njihovega vsakdanjika.

METALNA NASLEDILA RUDNIK

Krmeljska je ena manjših od 11 krajevnih skupnosti v sevniški občini. V naseljih Brezje, Gabrijele, Zgornje Gabrijele, Goveji dol, Hinjce, Krmelj in Ogorelke živi okrog tisoč prebivalcev. Krajevna skupnost je majhna le po številu ljudi, nikakor pa ne tudi po industrijskem pomenu, čeprav gospodarski položaj krajevne skupnosti ni rožnat.

Rudi Prosenik, predsednik krajevne konference SZDL: „Zaradi gospodarskih razmer v naši domovini in zastarelosti so 1962 rudnik ukiniteli. Rudarje so zaposlili v obratu mariborske Metalne, kjer izdelujejo lahke kovinske konstrukcije. Obrat posluje z izgubo, realni osebni dohodki so nizki. To je eden od razlogov, da v kraju ne moremo rešiti nekaj bistvenih stvari: modernizacije cest, stanovanjske izgradnje, preprečiti odhajanja mladih ipd. Menim, da odnosi med krmeljskim tozdom in Metalno niso dobri. Ljudje govornijo, da dobi krmeljski tozđ samo dela, ki imajo izgubo že načrtovano. Seveda pa tudi v samem tozdu ne gre vse tako, kot bi moralo iti. Zato iščejo krajanji zaposlitev celo izven občinskih meja; zdaj je takih že blizu petdeset. V domači kraj prihajajo tako rekoč samo še spat.“

V. d. direktorja tozda Metalne Milan Levstek je pojasnil, da je pri razvoju tozda zmeraj nekaj manjkalo. Naložbe niso bile nikoli dokončane, saj so bili postavljeni le najnujnejši proizvodni prostori. „Največja pomanjkljivost je bila, ker ni bil določen proizvodni program. V 16. letih ob-

stoja tozda smo zgradili novo proizvodno dvorano, vendar tudi ta ni dokončana; ni denarja za ogrevanje, za barvamo, kopalnico itd. Lani smo se lotili sanacijskega programa in razmere so se začele popravljati. Tudi v matičnem kolektivu so nam z levstekom priskočili na pomoč.“ Levstek se zaveda, da je v tako majhnem kraju, kot je Krmelj, tozđ življenjsko tesno povezan s krajevno skupnostjo. Kolikor so mogli, so sodelovali pri vseh akcijah.

Jože Kos je šel v rudniške jaške že s štirinajstim letom, kot njegov oče in pet bratov. V rudniku je delal 16 let, zato je razumljivo, da še vedno upa na morebitno obuditev rudnika. „Boli me, ker rudnik več ne obratuje. Menim, da bi se ga še splačalo izkoriščati. Večina krmeljskih knapov je za to, da se rudnik spet odpre. Ne bi se jim bilo treba voziti rudañ v Hrastnik.“

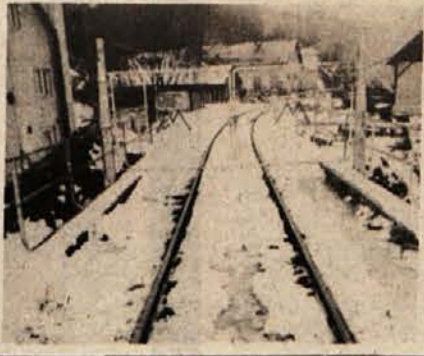
LUKNJE V NOVEM ASFALTU

Medtem ko mnogi starejši še zmeraj upajo na ponovno odprtje rudnika, pa je za krmeljsko bodočnost večja izguba kot rudnik dejstvo, da krmeljski tozđ zapuščajo predvsem mladi strokovnjaki. Zvone Hočevar, predsednik sveta KS, je poudaril, da je prav odhajanje vse večjega števila mladih delavcev na delo v sosednje občine ena večjih težav. Zato je postavil javno vprašanje: „Kako mariborska Metalna in skupščina občine Sevnica gledata na odliv mladih kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev iz krmeljskega tozda?“

Krmeljčani so se pohvalili, da so skupaj s sosednjima krajevnima skupnostma Šentjanž in Tržišče izglasovali krajevni samoprispevek za posodobitev cest. Alojz Kostrevc, član gradbene odbora: „Letos bo potekel petletni samoprispevek za asfaltiranje cest, vendar se skozi naše kraje še zmeraj vozimo po slabih cestah. Luknje so celo na asfaltu Krmelj-Šentjanž, to je na cesti, katero smo posodobili z denarjem iz samoprispevka. Zdi se, da je bilo delo pomanjkljivo opravljeno. Čutimo, da vsega tistega, kar smo pričakovali, da bomo uresničili, ko smo se odločili za samoprispevek, nimamo. Bojim se, da bo zdaj težje iti pred ljudi s predlogom o podaljšanju samoprispevka.“

Boris Debelak se živo zanima za vsa vprašanja, s katerimi se srečujejo krajanji, zato je potrdil, da modernizacija cest na območju vseh treh krajevnih skupnosti še ni dokončana in da ostaja to ena od nalog, s katero se bodo morali še ukvarjati. Debelak vidi veliko prednost v povezovanju in sodelovanju treh krajevnih skupnosti,

uredništvo v gosteh: KRMELJ

kritiziral pa je gradbeni odbor za ceste, ker še zmeraj ni predložil obračuna o svojem delu. Debelak se ukvarja predvsem z vprašanjem trgovine, saj je predsednik potrošniškega sveta. „Inamo eno samo trgovino, ki je z živili še kar dobro založena, slabše pa s tehničnimi in s predmeti za vsakdanjo uporabo. Trgovina zalaga kraje na območju desetih površinskih kilometrov, zato bi lahko imela večjo izbiro. Zakon o minimalnem obsegu podatkov in evidencah, ki so jih trgovine dolžne voditi pri blagovnem prometu, je stopil v veljavo z letošnjim januarjem, a v naši trgovini ni ne knjige pripomb in pritožb ne knjige reklamacij.“

KJE KAJ POJESTI ?

V krmeljski krajevni skupnosti ne deluje niti en obrtnik, ni servisov, ljudje morajo za vsako malenkost v Ševnico ali Trebnje. Mnogi pa pogrešajo tudi gostilno, ki je že peto leto zaprta. Zđaj se bežni obiskovalec v Krmelju ne more podpreti s toplimi jedmi. Razmišljajo o gradnji večjega obrata družbene prehrane, mnenja pa se krešejo ob tem, ali ne bi bilo primerneje odpreti samo gostilno, ki bi lahko nudila dovolj obrokov tople hrane. Ivo Kolovrat je poleg prehrabenege vprašanja navrgel še problem stanovanj. „Mladih zakoncev, ki so brez najnujnejših življenjskih prostorov, ni malo. Zato se mnogi sprašujemo, zakaj je že štiri mesece prazno stanovanje, v katerem je bival živino-zdravnik. Sploh je gradnja novih stanovanj nenehno nekje na repu prizadevanj krajevne skupnosti.“

Čisto obrobne niso bile pritožbe glede zdravstvene dejavnosti. Krmelj ima ambulantno z lekarno, ki so jo zgradili s prostovoljnimi delom še rudarji, vendar pa je v nji vedno huda gneča, kateri en sam zdravnik ni kos. Sedemdeset in več ljudi prihaja vsak dan po pomoč, zato bi krajanji odprtih rok sprejeli še enega zdravnika. Pa tudi tisti, ki ne potrebujejo več zdravniške pomoči in že spe večno spanje, nimajo vse urejeno. Krmeljčani menijo, da je nujno urediti pokopališče v Gabrijelah in mliške vežice v vseh treh KS, kjer imajo pokopališča.

KAJ BO Z NOVO ŠOLO?

Anton Žvar je najprej potamal nad tem, da že tri mesece nimajo urejenega plačevanja elektrike; to pa bo po njegovem mnenju prizadelo mnoge, ki bodo morali naenkrat seči globoko v žep. Nato je govoril o krmeljski šoli, ki je zaenkrat še popolna osemletka, že v kratkem pa se bodo morali učenci višjih razredov voziti v Ševnico. „Še zdaj nam ni jasno, kaj bo z denarjem, ki smo ga kot samopris-

pevek plačevali za novo šolo. V zdajšnjih šolskih razmerah je pouk zelo moten. Otroci se učijo v sestavljenih razredih, nimajo učil, telovadnice in še veliko tistega, kar je potrebno za normalen pouk. Telovadijo na odru Svobode, igrišče je majhno. Ker kaže, da z novo šolo še dolgo ne bo nič, se bomo morali obrisati pod nosom tudi za telovadnico. In to kljub temu, da je športna dejavnost v našem kraju lepo razvita. Ne bi našteval vsega, povem naj le to, da Krmeljčani dosegamo zelo dobre rezultate tudi na sindikalnih športnih igrah. Lani smo bili prvi v občini, pa še zmeraj nismo dobili pokala.“

Kar se tiče športa, je Franci Mirt izrazil občutek zapostavljenosti s strani občine, podobnega mnenja pa je bil tudi Dušan Močnik; kot štipendist Metalne je bil eden redkih, ki so se vrnili v domači kraj. „Reorganizacija rokometnih lig je zavrla rast manjših klubov. Tudi naš ni izjema. Vstop v slovensko ligo bo težak, imamo pa velike težave s prostorom. Če nam ne bi šlo na roke vodstvo šentjanske šole, pozimi ne bi imeli kje vaditi. Zamisel o gradnji krmeljskega športnega objekta ni mogla biti boljša, kot je bila, pa nas je izigrala občinska telesnokulturna skupnost. Gre jim le za razvijanje občinskega središča, krajevne skupnosti pa zapostavljajo.“

PREMALO ŽIVAHNEGA

O prizadevanjih mladine so govorili Zvonka Hočevar, Marjan Mirt in Marina Mirt, ki je predsednica osnovne organizacije. Slednja je takole orisala delo mladih: „Od blizu 120 članov je res dejavnih le tretjina. Ni moč reči, da smo doslej le životarili, toda upam si trditi, da bo zdaj, ko smo dobili svoje prostore, naša dejavnost mnogo pestrejša. Za to gre zahvala obrtniku Vidmarju, ki nam je odstopil tri sobe; preuredili jih bomo v klubske prostore. Sicer pa se mladina redno udeležuje akcij krajevne skupnosti. Tako smo skupaj z vojaki pomagali pri gradnji vodovoda za Gabrijele, pri ureditvi spomenika na Hinjcah, pripravljamo proslave, plese, tesno sodelujemo z vojaki iz Mokronoga in sosednjimi osnovnimi organizacijami mladih.“

Tako kot predsednica mladine pogreša živahnejše življenje tudi Marija Železnik. Pravi, da so mrtvilo v Krmelju malce prekinili mladi, vendar pa se njihovih zabav starejši ne morejo udeleževati, zato bi bila kakšna veselica prav dobrodošla. „Pri zabavi bi se drug z drugim bolje spoznali,“ meni Železnikova.

Središče kulturnega življenja je bil dom Svobode, ki so ga zgradili pred tremi desetletji, žal pa ga zadnjih deset let niso popravljali, tako da ni v najboljšem stanju. Zamrle so nekđaj

živahne kulturne sekcije; utihnil je moški pevski zbor, delovati so prenehali gledališčniki, ki so pred leti z uspehom gostovali tudi po drugih krajih. Edini kulturni dogodki so proslave in občasne kinopredstave. Na prehodu v tekoče leto so mladinci po dolgem času spet pripravili krajšo igrice.

OBVEŠČANJE ŠEPA

Nemalo krajanov je izreklo precej pripomb zaradi slabega obveščanja. V Krmelju ne slišijo sevniškega radia, naš Dolenjski list pa za vedoželjne preskopo in pre malo piše o dogajanjih in problemih življenja v krajevni skupnosti in občini. Rudi Prosenik je celo kritično zatrdil, da so informacije površno obdelane, nekomentirane, skratka nezadovoljive. Krajan iz javnih občil ne dobi tistih vesti, ki so zanj bistvenega pomena. Boris Debelak je povedal, da so svojčas občasno izdajali glasilo Bilten in da bi bilo prav, ko bi ga spet obudili. Ivan Perhaj, predsednik tržiškega društva upokojencev, ki tesno sodeluje s krmeljskimi in šentjanskimi upokojenci, pa je dejal: „Nimamo cerkve ne gostilne, kjer se običajno največ zve, pa tudi oglasna tabla je zvečinoma prazna. Zato ni čudno, da krajanji govorijo zđaj to, zđaj ono, nič pa ni pravo. Za obveščanje je nekaj treba storiti. Upokojenci, ki smo zelo dejavni, že poskrbimo zase, družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti pa so le na papirju.“

Za krmeljsko krajevno skupnost je značilno, da je industrijsko sorazmerno močna, vendar ni brez kmetov. Pestijo jih težave kot ostale dolenjske kmetovalce. Za razliko od svojih suho-krajinskih stanovskih tovarišev pa se jim vsaj zaradi divjadi ni treba beliti glave. Anton Hotko je povedal, da stalež divjadi nazaduje, da fazanov skoraj ni več ter da je smjad v degeneraciji. Po njegovem je k temu pripomogla tudi sodobna agrotehnika v kmetijstvu. Zoper slednjo pa je imel veliko pripomb Martin Bec, kmet iz Kamence. „Sem kmečki upokojenec in kljub visoki starosti še zmeraj pomagam sinu in njegovi ženi, ki sta me nasledila pri kmetovanju. Nikakor mi ne gre v glavo, da se nihče ne zaveda tega, da nenehna rast cen industrijskih izdelkov, po drugi strani pa tako rekoč nazadovanje pri cenah poljščin, prašičev, vina ipd. odvrča mlade ljudi od kmetovanja. Gnojila so draga, stroji še bolj, veterinarji te precej oberejo za velike denarje, čeprav njihov poseg še omembe ni vreden, kmetijski pridelki pa so na pol zastonj. Saj ne rečem, v stari Jugoslaviji je bilo za kmete neprimerno slabše, ko pa zđaj sprašujem otroke, kam bodo šli v šole, vsak ve povedati svoje želje, le te ne, da bi rad ostal na kmetiji.“

Ivo Kolovrat

Anton Žvar

Milan Levstek

Martin Bec

Zvonka Hočevar

Alojz Kostrevc

Ivan Perhaj

Marjan Mirt

Franci Mirt

Boris Debelak

Marina Mirt

Zvone Hočevar

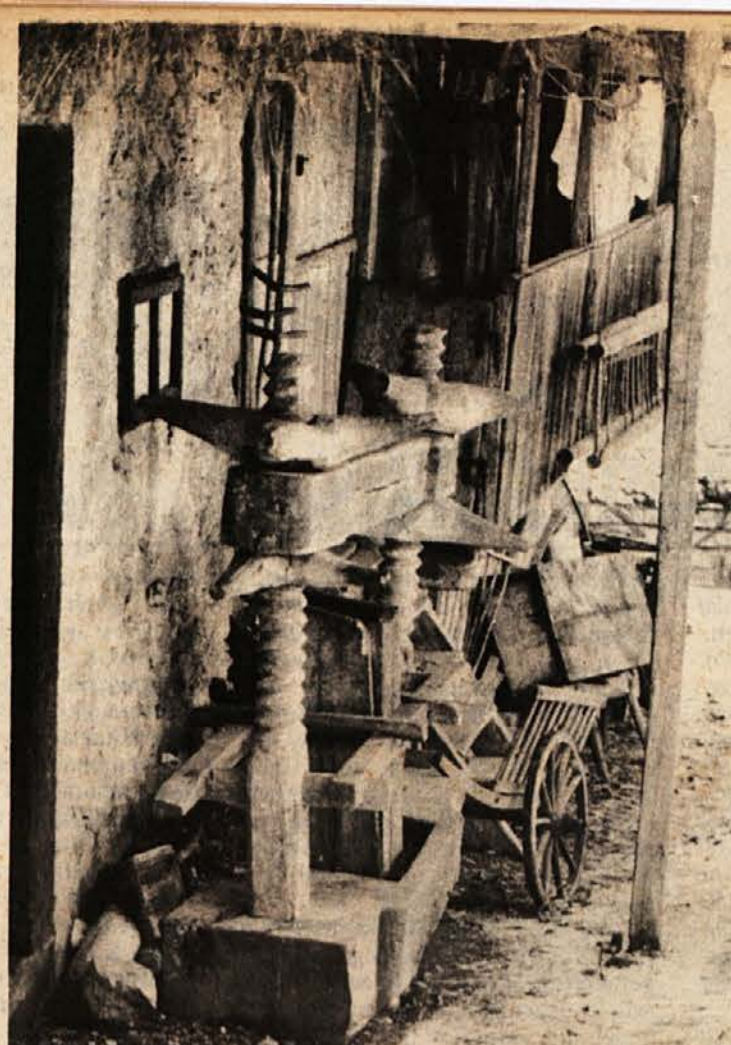

Marija Železnik

Dušan Močnik

Bo kmet kdaj pripešačil do konca šahovnice?

S kmečkim turizmom nameravajo začeti tudi Dolenjci — Hotelska postelja 200.000, kmečka 30.000 dinarjev — Ne gre samo za vonj s priokusom po kravjaku, je tudi rešitev slovenske vasi, pokrajine in kmetstva

V Sloveniji se trenutno ukvarjajo s kmečkim turizmom na 111 kmetijah, ki imajo skupaj nekaj več kot 1000 postelj. Največ teh gospodarjev je na Gorenjskem in na celjskem območju. Zdaj kaže, da naj bi okoli 10 kmetij preuredili za kmečki turizem tudi v novomeški občini. Kaj sploh je kmečki turizem?

Takojšnjega odgovora ni, uvod je nekoliko daljši. Nagli gospodarski razvoj v povojnih letih je močno spremenil gospodarsko in socialno sestavo Slovenije. Leta 1948 je v naši republiki še polovica prebivalstva živela in se preživljala na kmetih, zdaj pa predvidevajo (statistika je počasna), da živi na deželi samo še 16 odstotkov Slovencev. Nekdaj skrbno obdelana in oskrbovana polja prerašča gozd, kulturni in zgodovinski spomeniki podeželja propadajo. Računajo, da vzameta industrializacija in urbanizacija vsako leto 2.000 hektarov slovenske kmetijske zemlje. Dva tisoč hektarjev polj, ki jih ni mogoče v celoti nadomestiti niti z najsodobnejšimi melioracijskimi posegi.

Kdo sploh še živi na kmetih? Ostareli (tako ali drugače) in ponosni. Tisti, ki ne morejo več ohraniti dediščine naših pradedov, in tisti, ki jo ohranjajo iz ponosa, iz trme.

DOBRONAMERNA RESOLUCIJA

Resolucija 7. kongresa ZKS navaja med drugim tudi naslednje: „Hitrejši razvoj kmetijstva ohranja poseljenost, obrambno sposobnost in urejenost kmetijskega prostora, saj omogoča produktivno rabo kmetijskih zemljišč tudi v gorskih in obrobni območjih Slovenije“. In dalje: „Da bi dosegli ustreznih dohodek in zagotovili obstoj hribovskih kmetij, se bomo zavzemali za razvijanje kmetijske proizvodnje in turizma v teh predelih ter za vključevanje prebivalcev s teh predelov v delo v gozdarstvu in v drugih dejavnostih.“

Omenjeni navedbi iz resolucije slovenskih komunistov nikoli ne bosta vzor klene kmečke govornice, ne moremo pa jima zanikati dobronamernosti.

Če bi povedali najbolj preprosto in zato morebiti tudi nekoliko barvito, je kmečki turi-

zem v idealni praksi videti nekako takole.

Kmečka družina se ukvarja predvsem s kmetijstvom, ima pa tudi nekaj sob, v katerih se tu in tam naselijo miru željni meščani. Gospodinja jih dobro postreže, gospodar ne skopari s tistim „od zida“. Stranišča in kopalnice seveda delujejo, čeprav je hiša (recimo) krita s slamo. Mestni otroci začudeni spoznajo, da mleka ne izdelujejo v Ljubljanskih mlekah, da je mlekarna pravzaprav dobroдушna kmečka sivka. Oče predvsem modruje z gospodarjem (prav ima vedno prvi, ker gleda televizijo), mama pa gospodinji ali teti pomaga vreči kokošino na prijazno podrekceno dvorišče pest ali dve žita. Na koncu eni plačajo, in vsi so zadovoljni. Celo nekaj klobas in skrbno skrita steklenica odbrnijo v dolino.

Dr. LUJO POLANEC: so spomenik ljudje ali opeka?

PODEŽELJE MORA BITI POSELJENO

V bolj učenem jeziku pa bi rekli, da kmečki turizem omogoča ustvarjanje dodatnega dohodka predvsem na hribovskih in gorskih kmetijah. Ti dinarji kmetiji povečajo gospodarsko trdnost, njeni gospodarji in dediči imajo večjo socialno varnost. Civiliziranemu ljudstvu ne more biti vseeno, ali je podeželje poseljeno ali ne. Kmečki turizem in ne vikendi bi to poseljenost ohranjal, kmetje, ki bi jim omogočili dodaten kos kruha, bi varovali krajino. Saj je bil kmet njen varuh od začetka, ko je bil še vse en sam gozd.

S kmečkim turizmom (morda so glede tega še drugi ukrepi) bi se ohranile tudi značilnosti

ljudske arhitekture. Gospodarska in socialna trdnost vasi je ne nazadnje pomembna tudi z vidika ljudske obrambe. Tu je tudi zadeva, po imenu dinar. Urejanje turističnih zmogljivosti na kmetih je znatno cenejše kot graditev veličastnih hotelov. Za eno posteljo na kmetiji je treba odšteti 30.000 din, za enakovredno v hotelu pa kar 200.000 din! Nazadnje je tu še en razlog za kmečki turizem. Z njim bi lahko popestrili našo splošno turistično ponudbo. Čeprav je kmečki turizem ne bo rešil, zanesljivo potrebuje vsaj kakšno manjšo injekcijo.

DOLENJSKA, IZVOLJENA POKRAJINA

Za Dolenjsko je do nedavnega veljalo, to so trdili predvsem za to odgovorni Ljubljanci, da tu kmečkega turizma ne more biti. Da ni pogojev. Morebiti je tisti Ljubljančan mislil, da so na dolenjskih kmetijah samo stranišča na štrbunk (tu je imel deloma prav), ni pa računala, da je Dolenjska najbolj razgibana slovenska pokrajina. Od Krke seže preko ravnine v Gorjance, kjer se za Gorenjce najde celo nekaj skal in mali encijan (redka rastlina, ne alkohol!). Stranišča se pa tudi dajo preurediti po angleški šegi. Tega, da rodi vinska trta samo v izvoljenih slovenskih pokrajinah, niti ni treba posebej omeniti.

Kakorkoli že, Dolenjci v novomeški občini so vzeli stvar v svoje roke in zdaj se zdi, da so uresničitvi nekoliko bliže. Prejšnji teden je bil namreč v Šentjernejem posvet o možnostih razvoja kmečkega turizma, ki ga je sklicala novomeška kmetijska zadruga. Sklenjeno je bilo, naj se v okviru v občini zainteresiranih dejavnikov pripravi projektna naloga za ureditev vasi Javorovica. Ta vas na 550 metrih nadmorske višine, ki šteje 13 hiš, naj bi postala prvi primer, kaj se da narediti s kmečkim turizmom na Dolenjskem.

Iz zgodovine je znano, da je na Javorovici padel med NOB Cankarjev bataljon in da je vasi ca med vojno zelo trpela.

JE SPOMENIK LAHKO ŽIVA VAS?

„Predvsem pa je važno,“ je poudaril štajerski gost šentjernejskega srečanja dr. Lujo Polanec, „da je Javorovica vas, ki bo izumrla. Na Javorovici nameravate postaviti borce Cankarjevega bataljona dostojen spome-

nik. Partizanski spominski dom, ki bi služil tudi v turistično-gostinske namene. Poudaril bi, da kmečki turizem ni nezasluzen zaslužek. Kmečki turizem je garanje ob vsakodnevem rednem delu. Zahteva celega človeka. Če seveda mislimo na pravo razlago kmečkega turizma. Ta pa je, da to ni gostinstvo ali hotelirstvo, to je samo privesek redne, lahko tudi usmerjene kmetije. Samo taka kmetija obdeluje dragoceno zemljo.

Če je tako, potem na Javorovici kljub zimskemu smučanju in poletnim šimim senošetim ne moreta — to je moje mnenje — biti obenem spominski dom in vas, ki je v celoti usmerjena v kmečki turizem. Prostor je samo za enega. Ali ne bi bilo lepše, da bi postala spomenik padlim borcem Cankarjevega bataljona vas? Naselje, ki je — to je pri nas redkost — razen ene hiše ohranilo še vse značilnosti gorjanskega naselja. Kdo prenaša tradicijo? Ljudje ali mrtva zgradba?”

Tako med drugim dr. Lujo Polanec iz Maribora, ki je med dvodnevnim bivanjem v Šentjernejem dolini vedel o njej več kot prenekateri domačin. Ne samo o cvičku.

PEŠAČENJE IN MERCEDES

Glede Javorovice se bodo še lomila kopja. Že na samem sestanku se je dalo videti, da nekateri ne mislijo tako zlahka popustiti glede doma — spomenika. Obenem hočejo skorajda vse najboljšje tudi vasi, v kateri je samo še en čisti kmet — Jože Zagorc. Skledo so k kmečkemu turizmu v Šentjernejem pritaknili tudi smučarji, ki se spuščajo po javorovških senošetih. Zahtevali so (želeli), naj se na Javorovico uredi taka cesta, da ubogi

mestni smučarski otročiči ne bodo morali v tiste hribe peš. Ko je velik sneg, da imajo stari in malčki dovolj tega pešačenja, ko ne more v tisti hrib niti najboljši mercedes. Dobro smučanje pa je samo ob velikem snegu.

Zveni tako, kot da smučarji ne bi vedeli, da javorovških otrok tudi poleti ne vozi v šolo predpisani šolski kombi. Grejo kar peš. Poleti in pozimi. Dokler jih (otrok in ne zim) na Javorovici se kaj bo.

Kdo je torej lahko spomenik? Nekateri so za poslopje, drugi za oživljeno vas, ki z ljudmi nadaljuje tradicijo vsega, kar nam je pri srcu. Konec koncev, zakaj tudi ne široka cesta, če je smučarjem toliko do nje? Nihče od vasčanov ne bi imel nič zoper, hojo v hrib priporoča samo Mito Trefalt. Zaenkrat še ni uzakonjena.

Kaj je torej kmečki turizem? Dolenjski primer, ki naj bi bil Javorovica, je že od idejnega spočetja nakazal nekaj skrajnosti. Investitorji se že na papirju boje, da bodo kmetje „pobasali“ posojila, si zgradili z družbeno pomočjo človeškemu dostojanstvu primerna bivališča in naprej živeli po svoje. Kmečko. To niti ni, po mojem, najhujša nevarnost. Stanovati po človeško na temelju družbenega posojila, ki ga boš vrnil, ni nobena sramota. Sramovati bi se moralo tri četrti Jugoslavije.

KMET NAJ OSTANE KMET

Strateško gledano, je za kmečki turizem največja nevarnost, da se bodo „kmečki hotelirji“ spremenili v zakotne ali prave gostilničarje. Točili bi seveda predvsem meščanom; kruh od alkohola je veliko lažji kot od zemlje. Poleg tega so tu še

VASČANI JAVOROVICE — verjeti obetom ali ne?

prenočišča, noč z vonjem po senu ima vedno večjo moč. Vsak lahko počne, kar hoče, toda zemlja bi propadala. In ohranitev zemlje, plodne zemlje in njenih ljudi je eden največjih ciljev slovenskega kmečkega turizma.

Da bi se dolenjski kmečki turizem lahko zlahka sprevrgel v čisto navadno povprečno gostinstvo z rahlim nadihom blago dišečega vonja po kravah, priča tudi zanimanje najrazličnejših agencij, ki lahko turistično usmerjenega kmeta stisnejo v primež in rečejo: „Daj 17 odstotkov provizije in vedno boš imel goste. Orati pa, ko pridejo, ravno ni treba, ali pa samo toliko, da vidijo, kako težko je narediti ravno brazdo.“

Prisklednikov je vedno veliko, nekateri so celo koristni. Po drugi strani pa tudi kmet ni več ubožček, ki je še naprej pripravljen samo izgubljati in stati v pozoru.

Po megljenem načrtu naj bi se kmečki turizem na Dolenjskem razvijal v okolici Šmarjeških Toplic in Trške gore. Predvidevajo vinske ceste. Zanimiva je tudi okolica Dolenjskih Toplic s Črnošnjicami. Kot tretjega pa omenjajo nekateri gorjanski predel, v okviru katerega je tudi že omenjena poskusna Javorovica.

Na šentjernejskem sestanku je bilo tudi nekaj gospodarjev, ki jih zanima kmečki turizem. Bolj malo so govorili, veliko bolj so poslušali.

DEJANSKE MOŽNOSTI

Ker ni bilo odgovorjeno na nekatere skrite misli, naj povemo, da je skrajna meja rentabilnosti kmečkega turizma okoli 40 nočitev na posteljo. V Sloveniji so zabeležili (kjer je tudi smučanje) celo 120 spanj na eno ležišče. Prevladuje mnenje, da je račun najboljši pri 12 posteljah. Dovoljujejo v praksi (zakona še ni) nekje do 20 ležišč.

Mimogrede rečeno: ena tretjina avstrijskega prebivalstva živi od kmečkega turizma, kar navidezno z nami nima prav nobene zveze. Bolj zanimivo in koristen je podatek, da je Ljubljanska banka — temeljna Dolenjska banka pripravljena dati za kmečki turizem posamezne kmetije 35 odstotkov vrednosti investicije. Vendar do višine 25 starih milijonov. Obrestna mera bi bila 3-odstotna. Ostalih 20 odstotkov naj bi na podlagi medbančnega družbenega dogovora zagotovila hranilno-kreditna služba pri novomeški Kmetijski zadrugi. Ta delež še ni v celoti zagotovljen, vendar ga je z malo dobre volje moč izbrskati.

Družba bi torej posodila kmetu, ki ima vse možnosti za kmečki turizem, 55 odstotkov denarja. Na 10 let. Če bi tudi na Dolenjskem upoštevali škofjeloško in mozirsko načelo, bi morala novomeška občinska skupščina kmetu oprostiti plačevanja davkov od turistične dejavnosti v obdobju, ko odplačujejo posojilo, torej najmanj 10 let. Po današnjem računu stane preureditev ene kmetije v turistično najmanj 500.000 dinarjev. Bankin in zadrugin delež sta sicer velika, vendar ju je treba vrniti.

Nekatere kmečke hiše so tudi dotrajane. V korist zaščite dolenjske pokrajine je, da kmetje žive v vsaj približno zares kmečkih hišah. En projekt za preureditev kmečkega doma stane 40.000 din, kar je (franco hlev) več kot ena krava. Zato naj bi dali kmetje, ki jih mika „ponudni maček v vreči“, za načrt samo 10.000 din, ostalo naj bi prispevali kmečko-turistični botri.

Vprašanj je seveda še več. Zaenkrat je pohvalno samo dejstvo, da jih je na Dolenjskem več, ki vedo, da lahko kmečki turizem prinese tudi kakšen dinar. Družbi in celo kmetu, ki bi moral biti v tej obetavni zgodbi glavni junak. Konec koncev pa šahovska teorija in praksa učita, da na koncu partije samo iz kmeta lahko vstane kraljica. Bo slovenski kmet kdaj pripešal na konec šahovnice?

MARJAN BAUER

Mali prireditveni mozaik

Nekaj o tem, kaj pripravljajo na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju za kulturni praznik – Proslave ne bodo samo v občinskih središčih, ampak tudi na šolah in v krajevnih skupnostih

Natanko teden dni je do slovenskega kulturnega praznika, vsemu, kar snuje duh številčno majhnega, a kulturno bogatega naroda, posvečenega dne. Letos na ta dan se bomo še posebej spominjali imena in dediščine Franceta Prešerna, prvaka našega Parnasa, ki je umrl na 8. februarja pred 130 leti. Praznik, ki mu ni namenjen le en dan in tudi ne samo en teden, bodo povsod počastili s proslavami, recitali, glasbenimi, likovnimi in drugimi prireditvami in opravili več delovnih srečanj, na katerih bodo premislili dosedanja pota kulture in postavili kažipote nadaljnjemu kulturnemu razvoju. Prireditve in slovesnosti, ki jih pripravljajo na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju, bodo del mozaika vseslovenske kulturne manifestacije za ta naš kulturi posvečeni dan.

BREŽIČANI pripravljajo osrednjo prireditve v Posavskem muzeju, kjer bodo 7. februarja zvečer odprli razstavo plaket in plastik akademskega kiparja Vladimira Štovička, rojaka iz Leskovca pri Krškem. V Glasbenem sporedu bo nastopil Slovenski godalni kvartet z opemo solistko Zlato Ognjanovič iz Ljubljane.

V ČRNOMLJU bo istega dne osrednja mestna in občinska proslava v dvorani kulturnega doma. Celoten spored, ki bo obsegal recitacije, petje in drugo, bodo pripravili dijaki centra srednjih šol. V občini bodo tudi krajevne proslave in prireditve na šolah.

V KOČEVJU bo 8. februarja v Šeškovem domu recital Prešernove ljubezenske poezije, ki ga bodo izvedli recitatorji MKUD Mateja Bora, sodelovali pa bodo mladinski pevski zbor in učenci domače glasbene šole. V kočevskem muzeju bodo odprli arheološko razstavo.

V KRŠKEM pripravljajo osrednjo občinsko prireditve za 9. februar. Na odru v veliki dvorani Delavskega doma bodo recitatorji podali prerez skozi besedno umetnost na Slovenskem ter brali tudi dela domačih ustvarjalcev. Nastop bodo

popetrili Mešani pevski zbor Viktor Parma in citraši z osnovne šole na Senovem. Poleg tega bodo krajevne proslave v večjih središčih in na šolah. V čitalnici Valvasorjeve knjižnice pa bo na ogled razstava knjižnih ilustracij Hinka Smrekarja.

V NOVEM MESTU si bodo obiskovalci lahko ogledali veli-

ko likovno razstavo del slovenskih in tujih likovnih umetnikov, ki nastopajo pod imenom skupine JUNIJ. Razstavo v Dolenjski galeriji bodo odprli v torek, 6. februarja, ob 18. uri. V prostornih grmske osnovne šole bo večjo javno proslavo priredila nedavno ustanovljena krajevna organizacija ZSMS. Dolenjski list bo prav na Prešernov dan izdal prvo letošnjo številko Dolenjskih razgledov.

V TREBNJSKI občini bosta na dan kulturnega praznika gostovali dve znani instrumentalni skupini: v Trebnjem in Velikem Gabru Trio Lorenz, na Mirni in v Mokronogu pa Trio Tartini. Prireditve so namenjene predvsem šolski mladini.

I. Z.

Učitelji v tovarnah

Zimsko družbenopolitično izobraževanje prosvetnih delavcev tokrat v Novem mestu in Brežicah

Nad 500 prosvetnih delavcev iz novomeške občine je 24. januarja v novomeškem Domu JLA pozorno sledilo besedam Jožeta Smoleta, znanega družbenopolitičnega delavca in diplomata, o aktualnih dogajanjih v mednarodni politiki, zatem pa prisluhnilo še Emilu Rojcu, izvršnemu sekretarju predsedstva CK ZKS, ki je govoril o pomenu in smotrih vzgojno-izobraževalne preobrazbe od predšolske vzgoje do univerze.

spoznalo organizacijo dela v proizvodnji. Izobraževalni dan se je končal s predavanjem Majde Poljanšek, predsednice republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje. Gostja je govorila o osnutkih nove šolske zakonodaje, predvsem z vidika usmerjenega izobraževanja.

5000 DIPLOMANTOV – Na pedagoški akademiji v Ljubljani, ki deluje nepretrgoma 30 let, je diplomiralo že 5.000 študentov. Diplomanti se zaposlujejo pretežno v prosvetni stroki.

KAJ SO SMOTRI ŠOLSKE REFORME? – Prosvetni delavci iz novomeške občine so v novomeškem Domu JLA zbrano poslušali Emila Rojca, ki je govoril o tem. (Foto: J. Pavlin)

Naslednji dan so si prosvetni delavci najprej ogledali domači dokumentarni celovečerni film „Ljudje ob Krki“, potem pa so po skupinah obiskali štiri novomeške delovne organizacije: Labod, Novoteks, „Krko“ in IMV.

Podobne izobraževalne ure za prosvetne delavce so pripravili tudi v brežiški občini. Več kot 180 prosvetnih delavcev iz te občine je 24. januarja obiskalo delovne kolektive Slovina, Jutranjke, tovarne pohištva in IMV ter tako na kraju samem

NI ZASLUŽNIH

ZKO Slovenije bo letos podelila 24 odličij Svobode z zlatim in 23 s srebrnim listom. Na dolgem seznamu predlagancev je samo eno ime z našega območja – iz Posavja. V krški, sevniški, trebnjski, novomeški, metliški, črnomaljski, kočevski in ribniški občini odbor za odličja pri najboljši volji in najboljši luči ni mogel odkriti dovolj kvalitetnih prsi za nošenje takega priznanja. Pa toliko se jih nastavlja in tudi dovolj krepke so, a kaj, ko to ne šteje, ampak samo delo...

kultura in izobraževanje

Prvič skupina

V Kočevju razstava domačih likovnikov

Jutri ob 18. uri bodo v kočevskem Likovnem salonu odprli prvo skupinsko likovno razstavo domačih ustvarjalcev. Pokroviteljstvo je prevzel ITAS, zato bo na otvoritvi razstave govoril tudi njegov generalni direktor. Upajo, da bo to dober zglede in spodbuda drugim delovnim organizacijam v Kočevju, saj so člani skupine navezane njihovi delavci.

To likovno skupino so ustanovili lani 15. novembra. V njej so nekateri že znani ustvarjalci, še več pa je amaterjev, ki do zdaj niso razstajali. Nekaj je tudi takih, ki se šele poskušajo v svetu risbe in barv. Za razstavo pa so člani skupine pripravili dela po lastni presoji.

Skupina je bila ustanovljena tudi zato, da bi likovniki dobili organizirano strokovno pomoč. Mentorja, akademski kipar Stane Jam in likovni pedagog Ivan Brudaz, sta pripravljena. Ob predavanjih, ki bodo v februarju, bosta vodila tudi praktične vaje v raznih slikarskih tehnikah.

RADO MEGLIČ

Meglič in Glad zdaj v Metliki

Otvoritev razstave jutri

Rado Meglič in Matija Glad bosta po uspešni turneji v Postojni in Kopru razstajala svoja dela tudi v Metliki, in sicer v okviru kulturnega tedna. Otvoritev razstave bo jutri, 2. februarja, ob 18. uri v prostornih osnovnih šolah Metlika, na ogled pa bo do 12. februarja. Pripravičana sta, da bosta tudi v Metliki žela uspeh, kot sta ga v Kopru, kjer sta morala razstavo podaljšati skoraj za mesec dni. Isto je bilo v Postojni.

Podoben uspeh so doživeli v Kopru tudi literatni kluba kulturnih delavcev iz Kočevja. Na večer „Poezije z Kočevskega“ je bila sodobno ozvočena dvorana v Domu učencev heroja Tita polna poslušalcev, ki so kočevske literate pozdravili z bučnim aplavzom. V Kopru so se predstavili kočevski pesniki in pisci Marjanca Colarič, France Lovšin, Peter Vovk, Pavle Benič in Rudi Mohar. Njihova dela so brale gimnazijke Lela Mujkič, Ljubica Pavlovec in Iva Kaplanova.

Matija Glad: KOSTELKA

Mali kulturni barometer

TEKMA GLASBENIH ŠOL – Tradicionalno 8. tekmovanje glasbenih šol bo letos sredi marca v Mariboru, Tekmovanje, ki je bilo do zdaj vselej v Ljubljani, bo tokrat združilo vseh 54 glasbenih šol, ki delujejo v Sloveniji. Učenci se bodo pomerili v pihalih, trobilih, kitari, godalih, tekmovali pa bodo tudi zbori in ansambli.

JUBILEJ POMURSKE ZALOŽBE – Pomurska založba bo letos, ko slavi 25-letnico ustanovitve, izdala kar 56 knjig. Domača literatura je v ospredju. Med drugim so najavljene te knjige: Evalda Flisarja potopisni roman „Tisoč in ena noč“, Branka Šoemna pesniška

SAMO DVE DRUŠTVI – Novomeška ZKO, ki se pripravlja na svojo prvo delegatsko izvoljeno skupščino, je že jeseni razposlala društvom v razpravo nekatere temeljne akte, na podlagi katerih bo poslej organizirana in delovala. Odziv je bil boren, saj sta gradivo obravnavali menda le dve društvi, samovojsko Kulturno društvo Dušana Jereba pa je poslalo tudi tehtne pripombe.

ODSLEJ PO NOVM – Na koordinacijskem odboru za kulturo pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu ne bodo več upoštevali mnenj posameznikov, marveč samo še stališča in predloge organov (komisij, izvršnih odborov itd.), katerih predsedniki so člani tega odbora. (Foto: I. Zoran)

Kulturni kažipot

V Novem mestu uskladili rokovnik za občinsko pomembne proslave in kulturne prireditve – Poudarek na množičnosti

Na petkovi seji koordinacijskega odbora za kulturo pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu je bila beseda o tem, kdaj proslaviti in kakšno „težo“ odmeriti v občini najpomembnejšim političnim, kulturnim in drugim jubilejem ter dogodkom, ki se bodo zvrstili letos.

Kot je dejal predsednik odbora Aleš Kulovec, gre zlasti za to, s kakšnimi kulturnimi dogodki in prireditvami množičnega značaja bi v novomeški občini krepili družbenopolitično zavest. Take manifestacije se ponujajo tako ob 60-letnici ustanovitve ZKJ, SKOJ in sindikata kot ob jubilejih partizanskih enot, sprejemu tradicionalne Titove štafete in drugih praznikih.

Ob tem so napovedani čisto kulturni dogodki, pa naj gre za znano srečanje okteta, srečanje pihalnih orkestrrov Dolenjske, prireditve, posvečeno spominu

Marjana Kozine ali za 80-letnico rojstva umetnika Božidarja Jakca. Koordinacijski odbor se je zavzel za to, da bi kar največ kulturnih prireditev dobilo družbenopolitično obeležje.

Na petkovi seji je koordinacijski odbor sprejel tudi okvirni rokovnik za izvedbo vseh letošnjih občinsko pomembnih proslav in prireditev. S tem je zagotovil tak potek, da se bo vse leto kaj dogajalo.

V nadaljevanju je bila pozornost odmerjena pripravi na občinsko konferenco ZKO, ki bo prvič delegatsko izvoljena. Koordinacijski odbor je uskladil pripombe komisij za kulturo pri druženju v enopolitičnih organizacijah na temeljne akte ZKO (samoupravni sporazum o združitvi društev in kulturnih skupin v ZKO ter statut ZKO). Konferenca bo predvidoma februarja.

Da se ne bo več zatikalo!

Ploden pogovor predstavnikov ribniške kulturne skupnosti v sodraškem Donitu – S poživilnimi akcijami bo kulturna skupnost nadaljevala in obiskala vse tozde ter KS v občini

Dolžnosti združenega dela do kulture je uzakonila „mala ustava“. V političnih dokumentih je poudarjeno, da se mora odnos do dejavnosti spremeniti. Nakazane so tudi poti, kako to uresničiti. Vse je znano, jasno in že stokrat povedano. Pravzaprav že stara plošča.

In vendar se ne premakne. Z lučjo bi lahko pri belem dnevu iskali delovno organizacijo, kjer se je kultura že povsem udomila, pa je ne bi našli. Vsaj ne take delovne organizacije, ki bi kulturno delo uzakonila v svojih samoupravnih aktih in zadovoljevala potrebe delavcev z uredničenjem lastnih kulturnih načrtov. Temu so se ponekod samo približali, do cilja pa je še dolga pot.

Ne more biti vseeno, kaj se dogaja s kulturo. Še posebno ne kulturnim skupnostim, ki ugotavljajo in sortirajo skupne interese in načrtujejo kulturni razvoj. Nemara je prav to spodbudilo ribniško kulturno skupnost, da se je odločila za sondiranje v „bazi“. Prvi tak obisk so njeni predstavniki namenili delovni organizaciji Donit in Kra-

jevni skupnosti v Sodražici.

Kaj jih je zanimalo? Predvsem to, kaj se s kulturo v Donitu dogaja zdaj in kakšne so možnosti za prihodnje. Najbrž bi bilo treba pritrditi Francu Bojcu, direktorju te delovne organizacije, da bi bilo že več in boljših sadov, če bi bile take poživilne akcije že prej. Strinjal se je, da bi mogli do zdaj govoriti zgolj o poskusih, da bi v združenem delu kultura bolj zaživela.

Kulturna odtujenost ni majhna. Razlog za to bi morali iskati v slabem obveščanju in premajhni zavesti večine ljudi. Vse te šibkosti je na svoji koži čutil tudi oktet Donit, edina kulturna skupina v tej delovni organizaciji. V njej samokritično priznavajo, da okteta niso ravno zgljedno podpirali.

Pogovor v Donitu je pokazal, da po starem ne gre več. V prihodnje, so poudarili, bo nujno natančno programirati delo kulturnih skupin v delovni organizaciji, še zlasti v okviru kulturnih društev, kakor tudi v krajevi skupnosti. Toda če naj delo zaživi tako, kot si želijo, bo nujno poskrbeti tudi za kader. V Donitu se kaže potreba, da bi zaposlili poklicnega kulturnega animatorja.

To akcijo v Donitu šteje ribniška kulturna skupnost za uspešno. Udeleženci pogovora so prepričani, da bo prišlo do premikov, ki bodo kulturni odmerili večjo pozornost. S takimi akcijami pa namerava kulturna skupnost nadaljevati. Vse delovne organizacije in kulturne skupnosti bodo prišle na vrsto.

Iz šole med občane

Poživiti kulturno življenje v KS Kostel

Člani kulturno-umetniškega društva Vas-Fara so na zadnjem razširjenem sestanku ugotovili, da poteka vse delo preveč v šoli in s šolsko mladino, medtem ko ostali občani pri izvajanju programa niso dosti sodelovali. Ker deluje KUD v okviru osnovne šole, je to tudi razumljivo. Vendar bi bilo takšno nadaljevanje dela ovira za razvoj kulturnega življenja. Zato so se člani KUD dogovorili z OO ZSM Vas-Fara, da skupno zastavijo sile za poživitev kulture v naši KS Kostelsko. V programu, ki so ga sprejeli, so zato natančno zapisali naloge in dolžnosti društva ter posameznikov.

Glavna naloga je ureditev odra v Fari, katerega obnova se vleče že nekaj let. Zato so odločno povedali, da je treba dela končati do začetka marca, ker bo tu večja prireditve že

10. marca. Letos predvidevajo gostovanje moškega pevskega zbora iz Kočevja, folklorne skupine iz Dolenjske vasi, nonetov „Rog“ in „Vitra“, članov KUD „Svoboda“ in harmonikarjev glasbene šole iz Kočevja. Člani KUD in mladinci pa bodo tudi sami pripravili več prireditev. Ustanovili bodo še dramsko skupino, ki bo letos naštudiralna igra ali dve.

Program KUD Vas-Fara je zelo bogat in obsežen, vendar stvaren in nujno potreben, saj vemo, da imajo prebivalci na podeželju zelo malo tistega, kar kultura lahko nudi in mora nuditi. Delo seveda zahteva večje stroške. Zato so pripravili finančno ovrednotenje programa in ga predložili kulturni skupnosti občine Kočevje.

Celotna dejavnost KUD poteka v prostorih osnovne šole. Izvajajo jo šolska mladina, člani KUD in OO ZSM Vas-Fara pod vodstvom mentorjev – prosvetnih delavcev.

FRANC CIMPRIC

KULTURO V OZD – Med najuspešnejše kulture skupine v Sodražici sodi oktet Donit, ki uspešno nastopa ne le doma, ampak tudi na gostovanjih v domovini in med rojaki na tujem. (Foto: Primc)

OBVESTILO

VSE POSLOVNE KOMITENTE IN OBČANE

OBVEŠČAMO,

DA BOMO 5. FEBRUARJA 1979
PRIČELI Z DELOM V NOVIH
POSLOVNIH PROSTORIH
NA TRGU MATIJE GUBCA V KRŠKEM

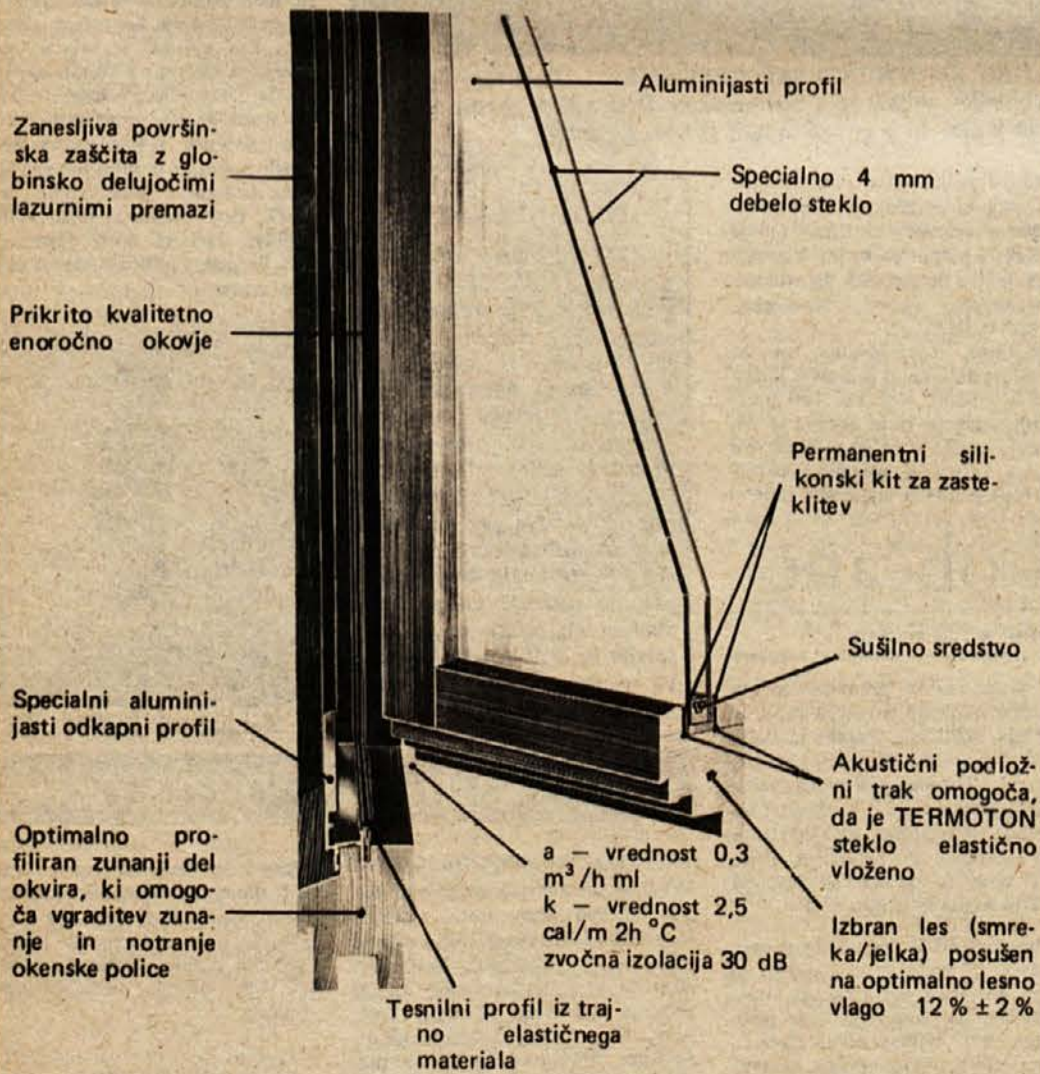
LJUBLJANSKA BANKA
TEMELJNA POSAVSKA BANKA

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
OBMOČNA SKUPNOST KRŠKO

PTT PODJETJE NOVO MESTO
TOZD ZA PTT PROMET KRŠKO

NOVI PROGRAM OKEN IN BALKONSKIH VRAT
JELOBOR 78 S TERMOIZOLACIJSKIM STEKLOM

TERMOTON

PRODAJNA MESTA Z NOVIM PROGRAMOM:

ŠKOFJA LOKA tel. (064) 61-361
ZAGREB - Sesvete tel. (041) 253-259

JELOVICA

lesna industrija, ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58,
tel. (064) 61-361

emonin kotiček

Za letošnji prvi Emonin kotiček se je nabralo kar precej novic s trgovskih polic.

Planincem priporočam, naj pohitijo v Centromerkur v Trubarjevi ulici 1 v Ljubljani, kjer imajo na zalogi uvoženo alpinistično opremo. Za ljubitelje planin je to resnično izredna priložnost, da si izpopolnijo ali obnovijo opremo, ki je nepogrešljiva za varno plezanje v gorah. Tako si lahko kupijo cepine vseh vrst, v različnih dimenzijah, ledna in navadna kladiva, plezalne vrvi dolžine 40 metrov, plezalne varnostne pasove, karabine z matico, ledne vijake, lopatke in kline različnih velikosti.

9.063,60 din. Zaloge niso prevelike. Zato pa se naj tisti, ki imajo namen kupiti enega izmed naštetih pisalnih strojev, podvizajo.

Kadar ste v Maximarketu, vam priporočam, da si vedno ogledate pulte posebnih prodaj v kletni ali A etaži, kjer imajo vedno kaj novega na izbiro. In kar je najbolj važno: na pultih posebnih prodaj je vse predvsem poceni.

Kar nekam slabe volje sem bil, ko mi je tovariš urednik povedal, da se pri križanki MAXIMARKET niste kaj posebno izkazali: samo 286 rešitev je prispele. To je še enkrat manj kot ponavadi. Ali je bila res pretež-

prijatelj mladine in Trgovska hiša Maximarket iz Ljubljane.

Veslalom cicibanov je edina tovrstna prireditev za najmlajše v Sloveniji. To pa ne pomeni, da se te športne prireditve za najmlajše udeležiti samo Ljubljančani. Prav nasprotno! Oba prireditelja si močno želita, da bi se veslaloma cicibanov v Kranjski gori udeležilo čim večje število malčkov iz vse Slovenije. Zgled, ki sta ga dala prireditelja z organizacijo športne prireditve za najmlajše, pa je vredno posnemati. Malih smučarjev kar mrgoli. Samo da razen Društva prijateljev mladine in Maximarketa iz Ljubljane ni nikogar, ki bi jim do sedaj privoščil takšne vrste tekmovanja in veselje. V Sloveniji je smučanje kar nacionalni šport. Na mednarodnih smučarskih tekmovanjih večinoma samo Slovenci branijo jugoslovanske barve. Da pa bi imeli tudi v bodoče čimveč uspešnih smučarjev, je potrebno, da že od mladih nog vzgajamo človeka in ga navdušujemo za ta prelepi šport. Hkrati mu vzbujamo športnega tekmovalnega duha. Za doseganje vidnejših uspehov pa je potrebno vložiti v pripravo veliko truda. S tovrstnimi spodbujanji pa je potrebno pričeti že pri najmlajših. Za prizadevanje gre obema prirediteljeva pohvala.

Svoje malčke lahko prijavit za cicibanov veslalom do vključno 12. februarja v športnem oddelku Trgovske hiše Maximarket ali osebno ali pa po telefonu (061) 23-681, interno 84, kjer boste prejeli vsa potrebna pojasnila.

15. februarja pa bo ob 17. uri v kletnem prehodu Trgovske hiše Maximarket zrebanje štartnih števil.

Morda tudi cicibančki kdaj pa kdaj pokukate v Dolenjski list? In če boste videli tole moje pisanje, pa pocukajte očka za rokav in mu recite: „Očič Jaz bi tudi rad tekmoval.“ Zraven pa ga še prav posebno lepo pogledite. Verjamem, da ga ni očka, ki nebi ustregel vašim lepim prošnjam. Potem pa mu še povejte, da bi bili radi zraven, ko bodo žrebali štartne številke.

Društvo prijateljev mladine in Maximarket sta poskrbela za prevoz mladih tekmovalcev iz Ljubljane v Kranjsko goro. Če se bosta očka in mamica pravčasno prijavila, bosta tudi dobila sedež v avtobusu, le nekaj malega bosta morala plačati.

Da pa ne boste rekli, da so organizatorji samo strogi sodniki s štoparicami v rokah, vam zaupam, da vam bodo pripravili tudi kaj za pod zob, da se boste pogreli. Poleg tega vas čakajo majčkena prijetna presenečenja. Skoraj bi povedal preveč. Veste, cicibani, če bi pa še to napisal, bi me v Maximarketu skoraj ošteli. Pa še presenečenja ne bi bilo več!

Zato pa kar pogumno v Kranjsko goro! Želim vam veliko uspeha.

Vaš JANEZ DOLENJSKI

Dolžan pa sem vam tudi pojasnilo, da je Centromerkurjev tozd prodaja na drobno z vsemi prodajalnami v Sloveniji in izven nje od 1. januarja 1979 dalje TOZD Emona Merkur, kot Maximarket, Supermarket in drugi. To sem vam moral povedati zato, da se ne boste čudili kaj „počne“ Centromerkur v Emoninem kotičku.

Pa pojdemo še na kratek sprehod po Maximarketu na Trg revolucije 1.

V pritličju ali etaži B je vse v znamenju pusta. Kar mrgoli pustnih mask in drugih pustnih dodatkov, ki vas bodo za dan ali dva preselili iz naše vsakdanjosti v dan norčij in pustnega veselja.

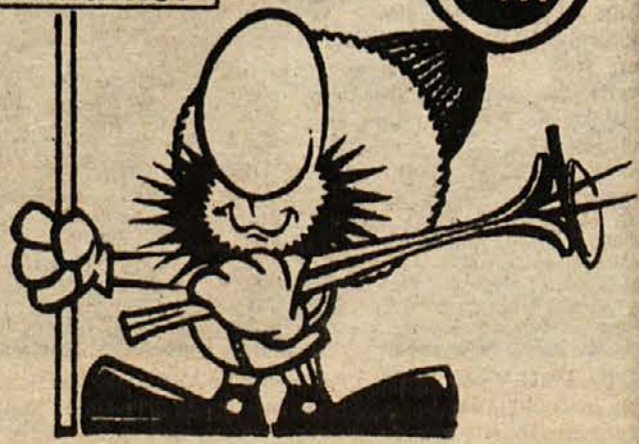
Pust je čas, na katerega se ponavadi temeljito pripravimo, da bi skrili vsakdanjik. To je čas, ko mrtvilo naših krajev zamenjajo veseli pustni prizori in pustne zabave. To je čas vsepšostnega rajanja, plesa v maskah, nepozabni trenutki, ko vsi ljudje poznajo vse in nikogar, čas, v katerem se lahko sprostito in si damo duška, čas, ko nihče ne sme zameriti nikomur, čas splošnega razpoloženja. In, če želimo spremeniti svoj lik, nas izbira v Maximarketu ne bo razočarala.

V kletnem prehodu v Letrastu so trenutno še na razpolago navadni pisalni stroji Optima Daro M 16 s 47-centimetrskim valjem za 4.012,00 din in električni pisalni stroji Daro s 33-centimetrskim valjem za

ka in predolga? Kaj pa, če ste imeli težave prav pri geslih, ki so se nanašali na Maximarket? Če imam morda prav, bo krivda kar na vas samih! Pa ne, da ne berete Emoninega kotička in reklamnih obvestil Trgovske hiše Maximarket? Veste, v Emoninih kotičkih, ki sem jih pisal lani, so bila vsa gesla, ki smo jih uporabili v križanki. Lahko obljubim, da bomo še kdaj objavili križanko Maximarket. Priporočam pa vam, da shranite vse letošnje Emonine kotičke, ker vam bodo pri reševanju križanke Maximarket prišli zelo prav.

V Kranjski gori bo 17. februarja že 7. tradicionalni veslalom cicibanov za pokal Maximarketa. Tako kot vsako leto sta organizatorja letošnjega sedmega veslaloma cicibanov za pokal Maximarketa Društvo

maximarket

Mali trnovski maratoni

Pred kratkim so v Ljubljani podpisali družbeni dogovor o hoji in teku ter o hoji in teku na smučeh. Dejstvo, da so ga podpisale družbenopolitične organizacije, predstavniki JLA, teritorialnih enot, družbenih organizacij in društev, ki se ukvarjajo s športom, ter turizmom, in delovne organizacije, ki proizvajajo športno opremo in obutev, dokazuje, da po pravkar opravljenih podpisih ne bo ostalo zgolj pri dogovoru v pisarni, pač pa da bo ta elementarna telesnokulturna dejavnost končno zadala tako, kot ji gre.

Razumljivo je, da podpisani dokument še ne pomeni uspeha, pač pa je le obetaven začetek širše družbenopolitične akcije za načrtovano in dobro pripravljeno organizacijo športne rekreacije, ki bi ga morali po svojih močeh podpreti prav vsi. Že zaradi tistih množic delovnih ljudi, občanov in mladine, ki se do sedaj z rekreacijo še niso spoznali.

Izredno važno vlogo pri

organizaciji tekov—tako je zapisano tudi v dogovoru—imajo predvsem osnovne organizacije ZSMS. Mladinska organizacija se je namreč zavezala, da bo na področju aktiviranja mladih opravila veliko dela, da bo poskušala domala v vsaki vasi, kjer so mladi organizirani, pripraviti male 'trnovske maratone'. Zato so si člani osnovnih organizacij ZSMS v okvirnih delovnih programih že zastavili akcije s področja množičnih tekov. Zaenkrat so velik del dogovora uresničili v nekaterih osnovnih organizacijah v novomeški občini (Gabrje, Brusnice), malo zaostajajo v ribniški (OO ZSMS Ribnica), kočevski in krški občini, medtem ko iz ostalih občinskih konferenc in osnovnih organizacij še ni nobenega glasu, kako je pri njih. Pa najbrž ne zato, ker mladi o podpisu družbenega dogovora, ki jim obeta obilo športne rekreacije, morebiti niso slišali?

J.P.

Klecnili že na prvi stopnici

Neugoden začetek dolenjskih košarkarskih ekip — Konec tedna igrajo Novomeščani v Kranju, Metličani se bodo doma pomerili z Domžalami, Kočevci pa s Tomosom

Že v 1. kolu slovenske super lige je prišlo do presenečenj. Za največje so vsekakor poskrbeli Novomeščani, ki so pred domačimi gledalci izgubili srečanje s sicer zelo dobro Ježico. „Beti“ je doživel v Mariboru katastrofalen poraz, Kočevci pa so v slovenski košarkarski ligi—zahod izgubili doma z novogoriškim Gostolom.

NOVO MESTO — JEŽICA
80:81 (44:39)

Prva tekma super lige je dokazala, da bodo prihodnja srečanja precej boljše od onih iz predtekmovalj. Srečanje med Ježicami in domačimi igralci se je začelo z mnogimi napakami in v začetku je spominjalo na trening tekmo. V nadaljevanju pa so domači precej boljše zaigrali in hitro prevzeli vodstvo. Ko je že kazalo, da bodo dosegli zanesljivo zmago, se jim je ustavilo in Ljubljani so dosegli kar 10 košev zapored, izenačili

V. TRNOVSKI MARATON PRED VRATI

Natanko čez deset dni se bo začela najvažnejša in najbolj množična športna prireditev na Slovenskem: na Črnom vrhu nad Idrijo se bo start tradicionalnega Trnovskega maratona, na katerem naj bi letos poleg domačinov tekli tudi predstavniki iz ostalih republik, slovenski zamejci ter gostje iz tujine.

in povedli. Do konca srečanja je bila tekma nadvse izenačena, zanimiva, pa tudi kakovostna. Domači nikakor niso mogli zaustaviti razpolože-

Urediti lastništvo

Na letni skupščini kočevskega smučarskega kluba pregledali delo

25. januarja so imeli člani kočevskega smučarskega kluba v Domu telesne kulture letno skupščino. Udeležba je bila zadovoljiva, prisotni pa so razpravljali o težavah, s katerimi se srečuje pred kratkim ustanovljeni klub, ki je nekakšna sekcija TVD Partizan iz Kočevja.

Nekateri udeleženci so menili, da so pri ustanavljanju kluba preveč hiteli in da bi bilo bolje, ko bi bil smučarski šport ena od sekcij v okviru TVD Partizan, zlasti zato, ker klub še ne namerava dati prednosti vrhunskemu športu.

Ko so razpravljali o poročilih, so bili vsi mnenja, da so člani kluba pridno delali in veliko naredili. Se vedno pa moti, ker še ni urejeno lastništvo smučišč, vlečnic ter skakalnic. Dogovorili so se, da bo klub to uredil po možnosti še v letošnjem letu.

In kako je bilo s smučarsko dejavnostjo? Ugodne zime so omogočile dolgo smučarsko sezono, ki so jo Kočevci izkoristili, če pa snega le ni bilo dovolj, so si pomagali z avtobusi in obiskovali smučišča na Gorenjskem, udeleževali pa so se tudi večjih prireditev v smučarskih tekih.

Ob koncu so izvolili nov odbor, ki je sestavljen iz starih članov, v njem pa je tudi nekaj novih moči. Potrdili so delovne programe. Zapisati je potrebno, da temelji delovni odbor, treniranje tekov in skokov ter priprava smučišč izključno na amaterski in prostovoljni podlagi.

A. ARKO

TURK ZMAGAL

Jubilejnega 10. odprtega prvenstva Krškega v kegljanju se je udeležilo rekordno število tekmovalcev in tekmovalk iz domaletih vseh klubov z Dolenjskega. Rezultati—članice: 1. Segula (Brežice) 402 podrtja keglja, 2. Antič (Krško) 397, 3. Bukovec (Mercator) 376 itd; mladinci: 1. Požgaj (Brežice) 882, 2. Vukšinič (Novo mesto) 851, 3. Bizjak (Brežice) 845; člani: 1. Turk (IMV) 905, 2. Blažič (Novo mesto) 901, 3. N. Goleš (Mercator) 896, 4. Z. Goleš (Metlika) 886, 5. Bratož (IMV) 883.

G.R.

GOLEŠ ZMAGAL

V finale 10. jubilejnega prvenstva Krškega se je uvrstilo 16 najboljših, boji za prvo mesto pa so bili lepi in izenačeni. Zmagovalec je zaslužen postal Trebanjec Niko Goleš, drugo mesto pa je osvojil Bratož.

Končni vrstni red: 1. Goleš (Mercator) 1782, 2. Bratož (IMV) 1778, 3. Turk (IMV) 1765 itd.

Šport

RIBNICA: NOGOMETNI TURNIR

Ribniški nogometni delavci so pripravili prejšnji teden nogometni turnir, na katerem je nastopilo deset ekip. V malem finalu so se pomerili igralci Inlesa in Rika, v velikem pa nogometaši vojašnice in doma JLA. Vrstni red: 1. Dom JLA, 2. Garnizija JLA, 3. Riko, 4. Inles itd. Najboljši strelac je bil Dezarado (Riko), igralec Petrič (dom JLA) in vratar Leskovar (Postaja milice).

M. G.

ZIMSKA KEGLJAŠKA LIGA

Minulo nedeljo se je začela zimska kegljaška liga Dolenjske. Letošnje tekmovanje bo odigrano po turnirskih sistemih, ekipe pa bodo nastopile še v Krškem (28. januarja so na Senovem), in v Novem mestu dvakrat. Najresnejši kandidati za osvovitelje prvega mesta so člani Novomeškega mesta, prvo mesto pa branijo Trebanjci.

N.G.

NOVO MESTO: ORGANIZIRANI NOGOMETAŠI

Na pobudo klubske uprave in mladih nogometašev so imeli člani novomeškega nogometnega kluba minuli petek popoldan sestanek, na katerem so se dogovorili, da bodo v kratkem ustanovili Zvezo socialistične mladine Slovenije. Za aktiv so se odločili predvsem zato, da bodo mladi sami razpravljali o nalogah in izpolnjevanju zastavljenega načrta. Novomeški nogometni klub ima okoli 40 članov, ki so mlajši od 27 let.

V vrhu Črnomelj in Šentjernejke

Dober rokomet v zimski rokometni ligi Dolenjske — Pri ženskah zaenkrat najboljše Šentjernejke — Ekipa gre do počitek do 11. februarja

Ekipa v I. zimski rokometni ligi Dolenjske so konec minulega tedna odigrale 4. kolo. Medtem ko v moški ligi ni bilo presenečenj, poteka liga pri ženskah precej drugače, kot so organizatorji pričakovali. V ospredju so namreč Šentjernejke, in sicer v obeh skupinah.

Pri moških se za prvo mesto še vedno potegujejo črnomeljski veterani in novomeška Krka, zelo dobro

pa igra ta mlada vrsta Črnomlja in moštvo IMV. Rezultati 3. in 4. kola: Šentjernej — Krka 11:14, IMV — Šentjernej (M) 15:10, Črnomelj (V) — Krka (M) 21:10, Šentjernej (M) — Krka 7:18, Semič — Črnomelj 4:16, Krka (M) — IMV 9:16, Črnomelj (V) — Semič 19:10, Črnomelj — Šentjernej 18:10. Trenutni vrstni red: 1. Črnomelj (V) 7 točk, 2. Krka 7, 3. Črnomelj (M) 6, 4. IMV 5, 5. Šentjernej 4, 6. Krka (M) 2, 7. Semič 1 in Šentjernej (M) brez točke.

Zenske, skupina A: Stopiče — Novo mesto (M) 13:5, Mirna (M) — Šentjernej 6:6, Šentjernej — Novo mesto (M) 14:5, Stopiče — Mirna (M) 4:6. Trenutni vrstni red: 1.

KMALU POHOD NA STOL

Člani koordinacijskega odbora planinskih društev jeseniške občine in občinskega odbora ZZB NOV Jesenice bodo pripravili 16., 17. in 18. februarja 14. pohod na Stol. Prvega spominskega pohoda se je udeležilo 51 občanov, organizatorji pa pričakujejo, da bo na letošnjem sodelovalo okoli 5000 pohodnikov. Ker bi se pohoda radi udeležili tudi Dolenjci, naj vsi zainteresirani obiščejo predstavnike TVD Partizan. Pri njih bodo dobili podrobne informacije ali pa že kar izpolnili prijavnice za pohod.

Šentjernej 7, 2. Mirna (M) 7, 3. Stopiče 2, 4. Novo mesto (M) brez točke; skupina B: Novo mesto (PRŠ) — Stopiče (OŠ) 3:8, Črnomelj — Šentjernej (OŠ) 9:14, Šentjernej (OŠ) — Novo mesto (PRŠ) 18:7 in Stopiče (OŠ) — Črnomelj 8:10. Lestvica po 4. kolu: 1. Šentjernej (OŠ) 6 točk, 2. Črnomelj 6, 3. Stopiče (OŠ) 4 in 4. Novo mesto (PRŠ) brez točk.

S tekmovalcem bodo ekipa v zimski ligi nadaljevale v nedeljo, 11. februarja. Moški bodo igrali v dopoldanskem času, dekleta pa popoldan.

OBETAVNE IGRALKE — Pred kratkim se je v Novem mestu začela 1. dolenjska zimska rokometna liga. Dekleta igrajo v dveh kakovostnih skupinah. V drugi nastopajo v glavnem mlade in neizkušene igralke, ki so z dosedanjim znanjem dokazale, da so obetavne igralke.

NOGOMET: NOVOMEŠČANI VADIJO

Novomeški nogometni delavci so se na zadnjem sestanku natančno dogovorili za načrt treningov. Redno so začeli vaditi 26. januarja, in sicer v športni dvorani, v njej pa bodo trenirali vzdržljivost, hitrost in uigravanje do 11. marca. Poleg tega bodo vadili še v dvorani OŠ Dragotin Kette in na stadionu, ob tem pa bodo člani, mladinci in kadeti odigrali vrsto prijateljskih tekem. NK Flan ima povrhu vsega dobro organizirano pionirsko šolo, ki jo po sameznih šolah vodijo Miro Mrvar, Zvone Tretnjak, Mirko Alapović, Samo Zupanič in Bojan Avbar, vsi pod vodstvom prof. Alojza Hlače.

RIBNICA: USPEL SMUK

Člani osnovne organizacije ZSMS Ribnica so na bližnjih smučiščih pripravili tekmovalce v smuku. V Bukovici se je zbralo 30 tekmovalcev, ki so se pomerili, in si er dvakrat, na 600 m dolgi progi. Rezultati: 1. Požar 64,20, 2. Grže 46,40, 3. Malešič 47,50 itd.

M. G.

Ker se bliža nova atletska sezona, ki se bo februarja pričela z dvoranskimi tekmovalji in prvenstvom Slovenije v krosu, je čas, da si bliže ogledamo preteklo atletsko sezono v merilu Dolenjske. Najbolj razveseljivo je, da po sezoni 1978 ne moremo govorniti le o uspehih novomeške atletike, ki je nedvomno zabeležila nov velik korak naprej, ampak tudi o uspešnem startu „kraljice športov“ v Brežicah in v Kočevju.

Brežičani so se lani vidno uveljavljali v mladinskih kategorijah, Kočevci pa zlasti pri pionirjih. Njihov najboljši, Robert Radosavljevič, je namreč postal pionirski prvak Slovenije v skoku v daljavo in ima najboljši rezultat 608 cm!

Bogata žetev dolenjske atletike

vrsto okrepila državna prvaka, sprinter Vane Keržan in tekač na dolge proge ter čez zapreke Metod Žužek, se bo letos novomeška moška ekipa prav gotovo uvrstila v finale SFRJ — med šest najboljših klubov v državi.

PENCA IN CUJNIK NAJBOLJŠA V SFRJ

Največje uspehe dolenjskih atletov v lanskem sezoni sta dosegla deseterbojca Janez Penca in Darko Cujnik. Janez Penca je v najtežji atletski

disciplini deseterboju, zbral kar 7.204 točke in postal državni prvak za leto 1978. Če omenimo, da je v tem nastopu dosegel vrsto osebnih rekordov, na primer 4:07,5 na 1500 m, 196 cm v skoku v višino, 661 cm v skoku v daljavo in 370 cm v skoku s palico, potem je jasno, da so njegove 7.204 točke velik dosežek, zlasti če upoštevamo, da se na deseterbojni posebej pripravljaval.

Drugi najboljši rezultat dolenjskih atletov lanske sezone pa je prav gotovo mladinski državni rekord Darka Cujnika v deseterboju (na

prvenstvu SFRJ v Mariboru je za Penca zasedel 2. mesto z rekordom 7.072 točk). Darko je sicer dosegel v svoji specialnosti, metu kopja, z rezultatom 74,54 m tudi državni mladinski rekord, toda njegov najboljši rezultat v deseterboju (prvič je rušil mladinski rekord SFRJ na mladinskih balkanskih igrah v Ankari s 6.733 točkami) mu je odplul pot med olimpijske kandidate za olimpiado v Moskvi leta 1980.

ŠTIRJE DRŽAVNI PRVAKI, PET DRUGIH MEST

Državno prvenstvo sta osvojila še dva člana novomeškega kluba: Vane Keržan (prej član Olimpije) med mlajšimi člani na 200 m ter Metod Žužek (tudi bivši član Olimpije) med člani na 3000 m z zaprekami. Med starejšimi mladinci pa je naslov prvaka SFRJ v metu kopja osvojil Darko Cujnik. Štirje naslovi prvakov SFRJ pomenijo za AK Novo mesto lep uspeh.

Razen tega so novomeški atleti osvojili vrsto drugih mest: zelo dobro je začel sezono Rafko Kapš, ki je na državnem prvenstvu v krosu za starejše mladince osvojil srebrno medaljo na 6000 m dolgi progi.

Razen tega je Boris Okleščen osvojil enako medaljo v metu diska na državnem prvenstvu za mlajše člane, štafeta starejših mladincev 4 x 400 m AK Novo mesto je osvojila srebrne medalje pri starejših mladincih in Darko Cujnik pri članih v deseterboju. Edino žensko srebrno medaljo je prispevala Janja Kralj, ki je na državnem prvenstvu mlajših mladink v Beogradu osvojila v skoku v daljavo drugo mesto.

Umenimo naj še bronaste medalje: Janez Penca je bil tretji na članskem prvenstvu SFRJ na 400 m z ovirami, štafeta AK Novo mesto je osvojila bronaste medalje na prvenstvu SFRJ za starejše mladince v Skopju (4 x 100 m), tretja pa je bila tudi Marinka Slapničar v metu krogle na državnem prvenstvu v Beogradu.

VISOKE UVRSTITVE V LESTVICAH SRS

Vzpon novomeške pa tudi dolenjske atletike v celoti lahko dokazemo z uvrstitvami na lestvicah 20 najboljših slovenskih atletov in atletinj v sezoni 1978 so mnogo višje kot leta prej, prvičkrat pa se v lestvicah pojavljajo tudi atleti in atletinje AK Brežice in AK Kočevje.

Pri moških na 100 m Vane Keržan s časom 10,7 zaseda 3.—5. me-

sto v SRS, Darko Cujnik in Milan Šimunič sta z 11,0 na 10.—15. mestu.

Janez Penca in Igor Sega z 11,1 delita 16.—23. mesto v SRS. Na 200 m je položaj podoben: Keržan je z 21,9 najboljši (na 4.—6. mestu), Cujnik je z 22,4 na 9. mestu, ostali pa niso med dvajseterico. Na 400 m je najboljši Penca za 48,7 (deli 4.—5. mesto v SRS), Cujnik je s 50,2 na 12.—13. mestu, Štupar pa s 50,8 na 20.—22. mestu v SRS. V tablicah SRS je med boljšimi tudi Brežičan Boris Pletenski, ki je lani kot mladinec tekkel na 400 m 54,2.

Na srednjih progah od 800 — 1500 m je najboljši Polde Bučar. Na 800 m je šesti s časom 1:54,8, na 1000 m četrti s časom 2:30,4, na 1500 m pa šestnajsti s časom 4:02,6. Na 800 m je med 20 najboljšimi v SRS tudi Bojan Košmrlj (1:57,8), v lestvicah najboljših v SRS pa se je „pojavi“ tudi Branko Ivčič iz Metlike, ki je na prvenstvu SRS v Novi Gorici dosegel zelo soliden čas 2:02,0, čeprav je samouk in ne trenira redno.

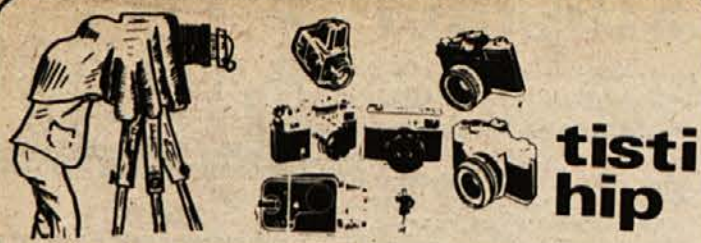
Na 1000 m je poleg Bučarja na 14. mestu še Bojan Košmrlj (2:35,6), na 17. mestu pa Rafko Kapš (2:36,3). V lestvicah najboljših na 1000 m je tudi Brežičan Vebler (2:50,6) ter Marko Papež (2:49,6) in Marko Kočevar (2:53,4), oba pionirja iz Črnomlja.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

V DRUŽBI NAJBOLJŠIH — Darko Cujnik (v sredi) z letos najboljšim metalcem kopja v Sloveniji Čemetom (levo) in državnim prvacom Primorcem iz zagrebškega Dinama. (Foto: Franc Mikec)

tisti hip

UTRIP DIRKE — Dirke avtomobilov Formule 1 za velike nagrade so vedno živopisni cirkus, vrhunski športni dogodki, katerega kot zveze senčijo spremiljači senzacije, svetovljanstvo, opoj slave, nenaklonjenost in vznemirljivost smrti. Mnogi maš ljubitelji avtomobilskih dirk si vsako leto ogledajo dirke v Monzi ali v Zeltwegu, pa tudi ljubitelji fotografije najdejo na dirkališčih zanimive snovi. Trčajo se tudi z zanimivimi problemi, ki jih rešujejo vsak po svoje. Eno od rešitev, kako podati delček velikega avtomobilskega cirkusa s pomočjo fotografije, kaže posnetek Janeza Kovarčiča iz Kočevja. Lani je v Zeltwegu naredil več posnetkov, med njimi posnetek dirkalnega bolida, v katerem je francoski dirkač Patrick Depailler gнал vozilo po ovinkih zeltveške proge. Fotografiral je s petstomilimetrskim objektivom. Posnetek sam sicer ni kaj posebnega (motski ograja), če bi šlo samo za bolid; vrednost mu dajejo gledalci, ki mahajo vozniku. V mrtvo fotografijo predmeta so vdahnili utrip tistega, kar se dogaja ob dirkalni progi.

PO SVETU OKOLI

POŠTNA STORITEV — V Kaliforniji se je mogoče ločiti kar po pošti. Pogoj je le, da zakonski staž ni daljši od dveh let ter da ni otrok. Novi zakon dopušča, da si naveličani zakonec pripori pot do svobode s prošnjo in priloženimi 50 dolarji, kar pošlje lahko tudi po pošti. Po šestih mesecih je uradno ločen.

MLADI UPORNIK — Mladi slon v kenijskem živalskem vrtu je imel dovolj brenja filmskih kamer in elektronskih bliskavic: razrejal se je in pobegnil. Na poti je pohlodil 13 avtomobilov, mimogrede vdrl v kuhinjo bližnjega hotela, nato pa še malo strahla hotelske goste, ko se je prikazoval na hodnikih in v sobah. Na silo šlo ga morali spraviti nazaj v kletko.

SUŽNI TELEVIZIJE — Časopis Free Press iz Detroita je ponudil 500 dolarjev odkodni tistim družinam, ki bi se za en mesec odpravile gledanju televizije. Večina bralcev je odgovorila, da jim je televizijski program ljubi kot denar. Izbranih pet družin, ki so pristale, da bodo mesec dni preživele brez televizorjev, je poskus prestalo kaj različno: eden od zakonskih parov je prenehal s pogovori, dva sta postala huda kadilca, večina je postala bolj živčna in z dolgočasna. Zanimivo pa je, da so zakonci začeli več hoditi na izlete, več brati in pogosteje obiskovati prijatelje. Torej?!

PRIMERNO — Na vzhodu v Orana rezervat za divje živali na Novi Zelandiji stoji opozorilni napis, na katerem piše, da je vstop prepovedan. Piše tudi: Kršitelja bodo požrili!

EROS TANATOS — Zadnje dneve preteklega leta sta dva nepridiprava v Chicagu poskušala vlomiti, a ker jima ni uspelo, sta se hotela znebiti nadzornika taksija: vdrla sta v avtomobil in gospodični Grace Buckley zagrozila, da jo bosta posilila. Voznica taksija, nadvse odločni ženski, tovrstne ljubzenske izjave in naklepi niso šli v račun. Vsiljivce se je rešila na hiter način: potegnila je pištolo in ju ubila. Oblasti so sklenile, da je ne bodo preganjale. Dejanje so opredelili kot samoožrambo.

Izginili bodo zvesti izročilu

Ze 1500 let se Koti poročajo samo med seboj

Majhno pleme Kotov, ki živi v Indiji, se je po mnenju sodobne znanosti samo zapisalo izginotju. V zadnjih petih letih se je ta mala plemenska skupnost od nekdanjih 1500 pripadnikov zmanjšala na 1236 ljudi. Vzrok za upadanje števila Kotov leži v starodavni zapovedi, da se smejo pripadniki tega plemena poročati le med seboj. Zakoni v tako majhni skupnosti so povzročili, da so si Koti več ali manj vsi v sorodstvu. Plemenska prepoved sklepanja zakonov zunaj klana velja že podrgno tisočletje.

Zdravniki, ki so pred časom obiskali Kote in naredili nekaj analiz, pravijo, da je to pridno plemo, v katerem ni niti enega člana, ki bi ne znal v odraslih letih brati in pisati, na splošno slabega zdravja. Koti so zelo dojemljivi za najrazličnejše infektivne bolezni. Presenetljivo je, da je zelo visok odstotek bolnih za tuberkulozo. 65 odstotkov pripadnikov zbolijo za to bolezen. Kronična slabost je tudi podhranjenost. Vendar so življenjske razmere dovolj dobre. Koti so marljivi kovači, tesarji in zidarji in tako zaslužijo dovolj za svoje potrebe. Poglavitni razlog za neopornost je prav stoletna genska povezanost ozkega genetskega ljudi.

Demografska analiza kaže, da med Koti ni krvne skupine A. Zdravniki so zasledili le 23 primerov pripadnosti tej krvni skupini, vendar so to krvno skupino imeli odpadli pripadniki. Njihov prednik je namreč pelomil staro prepoved in imel otroke s pripadnico nekega drugega indijskega plemena.

Za vse to Koti vedo. Med njimi so tudi izobraženi ljudje. Vendar pa jih znanstvena dejstva ne prepričajo. Poglavar Kantant pravi, da raje dopusti, da njegovo ljudstvo propade, kakor pa da bi dovolil prelomiti staro tradicijo, ki prepoveduje zakon s pripadniki drugih plemen.

23 psihologov je brezplačno na voljo vsem, ki so doživeli duševni pretres po tej hudei letalski nesreči, vendar zaenkrat s

Policisti in gasilci so v predmestju San Diego morali očistiti pravo človeško klančnico. Na sliki: na prizorišču nesreče.

Tragedija še ni končana

Neizbrisni žig letalske tragedije pri San Diegu — Mora in huda tesnoba muči očitivce in prve reševalce

Večina ljudi je že pozabila na strašno letalsko nesrečo, ki se je pripetila lanskega septembra pri San Diegu v Združenih državah Amerike. V trčenju z nekim manjšim avionom je potniško letalo družbe Pacific Southwest strmoglavilo na predmestne hiše. V ruševinah in razbitinah je izgubilo življenje 144 ljudi. Na kraj nesreče so prhiteli policijske in gasilske enote. In prav za pripadnike teh enot ter za očitivce tragedije še ni konec. Po štirih mesecih si še ne morejo opomoči od duševnega pretresa, ki so ga doživeli, ko so tako rekoč brodili v človeški krvi in hodili po človeškem mesu.

Nekatere med njimi je nesreča duševno tako prizadela, da od tesnobe kar otrpnejo, če si poskušajo nadeti policijsko ali gasilsko uniformo, kakršno so nosili med reševanjem. Druge muči huda nespečnost, tlači jih mora, oboleli so za migreno in zločednimi motnjami, deloma so izgubili spomin.

Pojav je zanimiv predvsem za psihologe. Po mnenju Alana Davidsona, predstojnika sandieške akademije za psihologijo, je nesreča povzročila travme v duševnosti reševalcev in vzdrževalcev reda predvsem zaradi tega, ker so bila trupla žrtev hudo razmrčvarjena in razkosana, veliko huje kot sicer ob podobnih nesrečah. Deli trupel so ležali po cestah, na travnikih, po hišah. Kot je dejal eden od policistov, ni bilo mogoče nikamor stopiti, ne da bi pohlodil košček človeškega tkiva.

23 psihologov je brezplačno na voljo vsem, ki so doživeli duševni pretres po tej hudei letalski nesreči, vendar zaenkrat s

proti matični deželi, natovorjena s celoletnim plenom zlata in srebra. Na poti skozi Bahamski kanal jo je zajel hud orkan, ki je potopil več ladij iz njenega spremstva. Vihar je grozil, da bo prevrnil tudi admiralsko ladjo, vendar je moštvo uspelo ladjo vzvratiti. Med nagibanjem pa je izgubila topeve. Kaj je to v tistih časih, ko so bile pomorske prometne poti nenehoma prizorišče piratstva, pomenilo za ladjo, polno zlata in srebra, je odveč razlagati. Admiral je zaukazal, naj ladja spremeni smer plovbe in se usmeri proti Puerto Ricu, kjer naj bi dragoceno tovor spravili na varno za toliko časa, da bi poškodovano ladjo popravili. Odločitev je bila usodna.

Približno 136 kilometrov pred obalo otoka Hispaniola je ladja zaplula na korale čeri in pričel toniti. Moštvo se je z admiralom vred rešilo s pomočjo na hitro zbitih splavov, za dragotino v ladijskem trebuhu pa ni bilo več rešitve.

USODNI ORKAN
Galeja Concepcion je bila admiralska ladja španske flote v Novem svetu. Leta 1641 se je odpravila

Resitev prejšnje križanke

priglasje misli
Vse zares važne in odločilne stvari se prelomijo v enem samem trenutku.
D. JANCAR
Idealisti se rode iz velike bede.
F. GAGERN
Zvezde so tu, da nam svetijo v tople večere, in ne, da nam razum omrači daljava brez mere.
E. FRITZ

d l	vrsta antilope	zeleno barvilo	dobitje	stvar	peroci	king cole	d l	stroj	vrsta glodalca	vrsta pri četrski vrsti vrzine	l ime	kraj pri ljubljani	madstroje
germ bog													
cigan													
nor v dramatik													
otaki v egejskem morju													
salovec													

Našli zlati plen koralnih čeri

Po tristo letih ponovno odkrili, kje leži zaklad španske galeje Concepcion

Kot odrasčajoč fantič ni bil Burt Webber prav nič drugačen od fantičev po vsem svetu. Sanjaril je o pustolovčinah, daljnih deželah, o skrivnostnih zakladih in podobnih mamljivih stvareh, ki burijo domišljijo otrok. Toda ko je odrasel, se ni, kot večina, odpovedal mladeniškiemu sanjarjenju, ampak je poskušal uresničiti stara hrepenenja. Te dni pustolovec iz Pensilvanije začelja s sistematičnim dviganjem potopljenega ladijskega zaklada severno od Dominikanske republike. Novembra lani mu je namreč uspelo najti prostor, kjer je pred 337 leti potonila španska galeja Concepcion. Prve najdbe srebrnih kovancev in umetniških predmetov potrjuje njegovo upanje, da je na sledi velikemu bogastvu.

36-letni Američan je pred zadnjo pomorsko odpravo preplul še precej morji, ko je v raznih ekipah za iskanje potopljenih zakladov brskal po morskem dnu za zlatom, draguli, kitajskim porcelanom in ostalem dragocenem tovoru nesrečnih ladij. Med neuspešnim iskanjem zakladov je delal kot zidar in prodajalec enciklopedij, dan prihajalo na mestne oblasti tovarne; meščani so se obracali tudi na policijo, pisali pretestna pisma politikom in drugim pomembnim ljudem. Na zadnje pa so se odločili za akcijo, da bodo sami natančno dokumentirali, kakšen zrak morja dihati. In rodila se je zamisel o voljah čih ter dnevnih vonjev.

Strokovnjake je zanimalo, kaj so se meščani odločili za ljudi in ne raje za vonjavne prave, pa so jim odgovorili, da je človekov nos neskončno občutljiv kot vsaka naprava.

46 let po brodolomu je naseljenec William Phips poiskal ladijske razbitine in iz njih izvel 32 ton srebra. Eno petino zaklada je najditi delil anglskem kralju Jamesu II, ta pa je prej neuglednega ameriškega revca v zahvalo povzdignil v viteza ter ga oklical za guvernerja kolonije Bay v Massachusettsu. Phips je ves čas svoje ga dobičkonosnega podviga vodil skrben dnevniki, v katerem je zapisal tudi natančne podatke o ležišču razbitine.

STEZOSLEDEC

41. Komaj so imeli za seboj kakšno miljo, se je Stezosledec, čigar uho se je v dolgem gozdnem življenju nenavadno izostrilo, iznenada zazdelo, da sliši volčje tuljenje. Pozorno je prisluhnil, toda glas je bil tako oddaljen in šibak, da je vendarle ostal v dvomih. Nedolgo zatem pa je na bregu vstricvalno zašumelo, kakor da bi veje zadevale druga ob drugo.

Jarja gošpoda
Janko Kersnik

„I — gospodična Maruša.“ povzame naposled, „vaša gospodična sestra vendar lahko stori s takim nageljnom, kar hoče! In morda so ji beli — ljubšči!“
„Diše vsi enako. Zakaj ni takisto vašega dela v kozarec ali pa — samo vašega?“
To zadnje je rojilo po glavi menda tudi Vrbanou.
„Danes ji ne smete dati nobene cvetice!“ veli Maruša.
Spremljevalec bi bil skoraj odgovoril: „Saj ji ne bom!“
Toda dejal je po kratkem molku in z nasmehom:
„Oh — danes ne bo nikjer dobili nageljnov!“
Maruša je očito izlila vse zlob in jezo, kar se ji je bilo hualo v srcu.
„Pokažite drugih!“ je menila in trgala kraj pota šopek rdečih korčkov.
Vrbanou pa je, kakor bi ne znal drugače dati duška neke-mu tesnemu čustvu, jel klicati nazaj: „Hoj, hola, hoj!“
„Vama se pa tudi nekam čudno mudi!“ povzame spremljevalec Julkin, ki ju je došel prvi.
„Vam se pač nič, gospod Pavel!“ ga zavrne Maruša jezično. „Nate, gospod Vrbanou!“
Reški mu ponudi nabrane cvetice.
„Hoho, to je zato, ker Sivčeka gonis, Andrej!“ se zasmje Pavel.
„Da, da“ pohiti Vrbanou in vtakne šopek za kloboč.
„Jako hvaležno delo to, kakor vidiš — hvala lepa, gospodična Maruša; midva se pač umejava in poznavna — ka-li?“
S to šalo je zatrl svojo zadrego in okomost, ki ga je obšla ob prihodu onih dveh.
„Ali nimate nobenega nageljna, gospod Pavel?“ se zasmje Maruša z otroško klobaznim izrazom.
„Maruša! Primi Sivčeka in pazi na pot!“ veli Julka, ki se je vtem sklonila v breg ob kolovozu, utrgala nekaj korčkovih cvetov in jih vtaknila za pas. Vsa družba je bila tudi že skupaj in Maruša je zaklicala:
„Hi, Sivček!“
„Sedaj bom pa jaz pomagali!“ se oglasi eden izmed gospodarjev, ki so stopali z drugimi zadaj, in zapusti svojo družico, eno Golovih postarih gospodičen.
„Ne, ne, Tince“, mu brani Maruša, „vi ste preneusmiljeni! Vam ga ne pustim!“
Tince, sin pl. Malijeve, tudi dijak in sošolec omenjenih študentov, pa si ni dal braniti. Kot sosedni otroci — Malijevo so imeli tudi gradič blizu Veselke — so si bili on, sestra njegova Veronika, ki je šela z zadaj za mlajšo Golovo, in Orlovi hčeri od mladih let sem prav tako domači kakor njih roditelji. Oče mu je umrl šele pred nekaj leti.
„Kako so veseli! Da, taki smo bili ni nekda! Pa če treba, smo tudi še sedaj, kajne, kapitanus?“ reče gospod Orel, korakajoč v zadnji vrsti. Stotnik odgovori samo nalanko: „Da, da!“
„Kajne, Lizika?“ ponovi Orel in s kljuko svoje gorjače potrka na rame svoje gospe, stopajoči s pl. Malijevo in Golovo pred njim. Gospe so bah razmotrivale zadnje novosti, ki so krožile o malem življenju v njih sosesčini.
„Oh, ti pa, ti Mate! Pa ne tepi me tako kruto!“
„Tudi je zgolj ljubezeni!“ reče gospod Mate in se obrne v breg, čudeč se kosatemu kostanju, ki je ravno tu s silnimi vijavi kipel čez kolovoz.
„Ali je to drevo, kapitanus, ali je to drevo!“
Oba nekoliko postareta, gospod Orel pa seže z levico pazno pod desno pazduho in potegne iz zepa ploščato, vendar obilo steklenico in, obrnivši vsz pozornost od ostanja na skrbno zamašeno steklenico, šepne tovarišu: „Ti, kapitanus!“
Oba nekolikokrat dobro potegneta.
„Izvrstna slivovka!“ se polhvali poglasno Orel, stotnik pa le molče prikima.
In tako so potovali v hladnem jutru proti vrhu. S posameznih ovinkov pota se je videlo skozi gosto vejevje gori na belo cerkvo k kremensko.

42. »Pa menda niso že Mingi za nami?« je tiho vprašal Jasper. »Čujem korake, bodimo previdni!« — »Če je bilo tisto prej res volčje tuljenje, je zašepetal Stezosledec, »bi bil tole lahko tudi naš prijatelj Velika Kača. Saj ve, kje naj nas išče.« Jasper, ki bi bil rad popravil svoje nejunsko vedenje v boju za čoln, si je pripravil puško in nato zavesal k bregu.

Dolenjski list pred 20 leti

Iz občine prišli žicati

V NOVOMEŠKEM OBČINSKEM družbenem planu za leto 1959 bo predvidenih precej negospodarskih investicij. To so gradnje šol, otroških vrtcev, komunalne gradnje, lopa na živilskem trgu, razni gospodinjinski servisi, pralnice in podobno. Občinska sredstva za vsa predvidena dela so premajhna, zato ne bo mogoče mnogo narediti brez pomoči podjetij. Že zdaj pa je slišati kličati, „Iz občine so prišli žicati!“ kadar se pojavi predstavnik občinskega ljudskega odbora pri podjetju. Ta kličatica je dokaz velikega nerazumevanja za vprašanja družbene ravni. Pisali smo že o tem in poudarili, da bomo družbeni standard zgradili le z združenimi močmi in da ne bo pri tem ničče mogel stati ob strani.

MED TEMI početničami bo v Sevnici petdnevni smučarski tečaj za začetnike, petdnevni nadaljevalni tečaj za tiste, ki že znajo nekaj smučati in sedemdnevni tečaj za že izurjene smučarje. Ob zaključku bodo tekmovanja na Lisci, in sicer v slalomu, smuku, teku in skokih. Tekmovali bodo fantje in dekleta — seveda če bo sneg. Ko to poročamo, ga ni še nikjer.

GOSPODINJSKI CENTER Videm—Krško je 20. januarja zvečer v prostorih javne pralnice prikazal način dela s pralnim strojem za gospodinje. To je lep način, s katerim je mogoče doseči zanimanje gospodinji za sredstva, ki jih uporabljajo sodobno gospodinjstvo. Praktičen prikaz delovanja pralnega stroja gotovo zaleže več kot vsako predavanje, čeprav se predavatelj še tako trudi.

SKRAJNO TESNI prostori v sedanjih šolskih stavbah v Novem mestu, ustanavljanje novih šol in ureditev šolske reforme narekujejo stalno skrb za pridobitev novih učilnic. Občinski odbor je že v lanskem letu omogočil nadzidavo telovadnice pri osnovni šoli. S tem bodo pridobile štiri nove učilnice za Vajeniško šolo, ki zaseda prostore osnovne šole.
(Iz DOLENJSKEGA LISTA 29. januarja 1959)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Znaki melanholije in blaznosti

(V Trstu) se je zgodila grozna nesreča. pred nekaj dnevi je bil nek pes ugrizl dva moška, med njima 32-letnega natakara Jozefa Marve. Omenjenega psa so nekaj dni kasneje ustrelili in pokazalo se je, da je bil stekel. Marve se za lahko prasko, katero mu je bil pes povzročil, ni zmenil. V terek so se pri Marvetu pojavili prvi znaki melanholije in blaznosti. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so takoj spoznali, da možu ni rešiti. Marve je hitro po prihodu stekel in po nepopisnih mukah in po groznem divjanju umrl. (P r e d a v a n j e)
(P r e d a v a n j e) O r a k i h, katero je priredila novomeška kmetijska podružnica pretečno nedeljo, je bilo posebno dobro obiskano, kar kaže resno zanimanje za to stvar. Gosp. ces. svetnik, prof. Franke predaval je temeljito poučno in pri tem prav razumljivo. Korist tega poduka ne bo izostala.

(Dolenjski) Sokol priredi na pustni terek skupno z narodno čitalnico in s klubom Dolenjskih biciklistov maskerado, katera objublja prav zanimiva postati z ozirom na novitete in kostumih, ter se je izvolil poseben veselilni odesk iz vseh treh društev, ki se že marljivo posvetujejo o pripravah za sijajno prireditel maskerade.
(K a k o s e) na Koroškem godi slovenske-mu jeziku, je pokazala v soboto neka prizivna razprava pri sodišču. S slovenskimi strankami se je nemško obravnavalo, nemško se je tudi vse protokoliralo. Zastopnik dr. Brejc je ugovarjal in ni hotel podpisati zapisnika.
(O g l a s.) Najnovejša videla je! za ženine in neveste pri trgovcu K. Barbovič-u v Novem mestu in mi rekla, da mi ne more dovolj povedati, kako lepo in veliko izbrati da ima v žamet, gladkega in pisanege v vseh barvah, kamgar-na in sukna za ženske, svilo za predpasnike, naj-novejše šopke in kranceljne pa tudi toskina in tifelna za moške obleke v vseh barvah.
(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. februarja 1899)

70 ljubljanska banka

Temeljna bdolenjska banka
Novo mesto
Komisija za delovna razmerja

objavlja za nedoločen čas, s polnim delovnim časom naslednja prosta dela in naloge:

1. referenta usklajevalca
2. referenta blagajnika dinarsko—valutne blagajne
3. referenta za poslovanje z občani
4. referenta za agencijo IMV Novo mesto
5. referenta odpravnika—administratorja

Za ekspozituro Sentjernej

6. tri referente za poslovanje z občani
Za ekspozituro Mirna:

7. referenta blagajnika—likvidatorja

Pogoji za sprejem:
pod 1,2,4,6,7: znanje, ki ga daje ustrezna štiri letna srednja šola in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj, pod zap.štev. 2 je delo v izmenah;
pod 3: znanje, ki ga daje ustrezna štiri letna srednja šola in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, delo je v izmenah;
pod 5: znanje, ki ga daje dveletna administrativna šola ali dokončana dva letnika ustrezne štiri letne srednje šole, znanje strojepisja ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidati za objavljenela delovna opravila naj prijavijo s kratkim življenjepisom z navedbami o doseganih zaposlitvah priložilo dokazilo o šolski izobrazbi. Prijave sprejmemo 15 dni po objavi. Kandidate bo mo o izbirni obvestil v 45 dneh po zaključku objave. Nepopolnih in po objavnem roku prispelih prijav ne bomo upoštevali. Prijave pošlji-te na naslov: LB Tem. ljna dolenjska banka Novo mesto, Novo mesto 68001

Dolenjka vzela tri življenja

V enem dnevu na magistrali tri smrtne nesreče — Vincenc Malus padel iz zaletenega avta, takoj mrtva tudi Franc Rostaher in Edvard Šoštarič — Izrabljeni gumi

Minuli četrtek je 21-letni Slavko Matjašič z Volčja pri Brežicah na poti v Ljubljano v Krakovskem gozdu dohitel tovornjak. Ob zaviranju ga je začelo na mokri cesti zanašati, zdrknil je v levo, trčil v zemeljski vsek in se prevrnil nazaj na cesto. Začela se je nekajsekundna drama, ki je terjala življenje Matjašičevega sopotnika, 42-letnega Vincenca Malusa iz Sromelj.

Za Matjašičem je pripeljal z osebnim avtom Zagrebčan Josip Golec, ki pa ni mogel ustaviti; trčil je v zadnji del Brežičanovega avta. Ob trčenju je iz avta padel Vincenc Malus in bil takoj mrtev. Huje ranjena je bila 18-letna Božica Malus iz Sromelj, ki jo zdravijo v brežiški bolnišnici, laže pa voznik Matjašič in tudi sopotnik, Ivan Bertole iz Silovca.

IZ KATRCE OGENJ

Stanko Špiler iz Mihalovca pri Dobovi se je v četrtek peljal s katrci od Dobove proti Brežicam. Pri pokopališču je vozilo na zasneženi cesti začelo zanašati, zdrknilo je v levo in zadelo v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal Anton Urek s Trnja. Ob trčenju je katrci odbilo s ceste, izpod pokrova motorja se je prisukljaj ogenj. Škode je za 65.000 dinarjev.

TRK NA LEDU

Anton Avbar iz Dol. Kamenc je v petek vozil z osebnim avtom od Dolenjskih Toplic proti Novemu mestu. V ovinku pri Brodu ga je na spolzki in delno poledeneli cesti začelo zanašati. Takrat je nasproti pripeljal s kombijem Novomeščan Franc Pavlin. Vozili sta trčili. Laže ranjen je bil Avbar, ki so mu prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Škode je za 45.000 din.

MOPEDISTOVA ROKA V MAVEC

V soboto dopoldne je Jože Berus iz Podtuma peljal z osebnim avtom od Dolenjskih Toplic proti domu. Pred domačo vasjo mu je nasproti na mopedu pripeljal Rajko Pugelj iz Občic. Pugelj je med vožnjo čistil ščitnik na mopedu in zadel v avto. Ob padcu na tla si je Pugelj zlomil roko. Mavec so mu nadel v Novem mestu.

ČEZ LEVO BANKINO

V nedeljo po polnoči se je Anton Muc iz Gor. Lokvice peljal z osebnim avtom od Metlike proti Drašičem. Pri odcepu za Vinomer je začelo avto zanašati, zdrknil je čez levo bankino in se prevrnil. Škode je za 50.000 din.

se večkrat prekucnil po nasipu in obstal pod mostom. Avto je drvel z dvema izrabljenima gumama.

Takoj sta bila mrtva 25-letni Franc Rostaher in 22-letni Edvard Šoštarič s Senovega. Huje ranjena sta bila 15-letni Božo Soflič in prav toliko stara Jovanka Šumič s Senovega; oba zdravijo v brežiški bolnišnici. Voznika Alojza Gabrova so prepeljali v novomeško bolnišnico; njegovo zdravstveno stanje je resno.

Ob zaključku lista se je zvedelo, da je v brežiški bolnišnici podlegel poškodbam tudi sopotnik Božo Soflič.

DOLENJSKA MAGISTRALA — Nenehna žetev življenj in pločevine. (Foto: J. Pezelj)

V ponovno pretehtanje

Slovensko sodišče združenega dela sklenilo, naj se o zahtevku Jožeta Benčina iz IMV še enkrat odloča

Sodišče združenega dela SR Slovenije je sklenilo, da novomeško sodišče ni imelo prav, ko je zavrnilo zahtevek Jožeta Benčina iz Hodenja 7 pri Škocjanu. Benčina je zahteval razveljavitev odločbe o razporeditvi na delo predelavca IV v montaži dostavnih vozil tozda Tovarna avtomobilov Novo mesto. Terjal je vrednotenje dela in plačilo osebnih dohodkov, kot jih je imel pred izdajo odločbe.

V pritožbi je Benčina opozarjal na okolnost, da je bilo njegovo delo v primerjavi z delom sodelavcev nezakonito nižje vrednoteno. Zato je predlagal razveljavitev odločbe.

Sodišče združenega dela SR Slovenije je sklenilo, da je Benčinova pritožba utemeljena. Sodišče druge stopnje se ni strinjalo s stališčem novomeškega sodišča, da je pravilnik o sistemizaciji, sprejet s strani delavskega sveta DO IMV Novo mesto le „instrument racionalne organizacije“, ki je lahko sprejet na ravni delovne organizacije. Po določilu člena 4 v času sprejemanja samoupravnega akta veljavnega zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu delavci v temeljni organizaciji s samoupravnim sporazumom med ostalim določajo tudi delovna mesta, strokovno izobrazbo določenega poklica, druge pogoje glede delovne sposobnosti za vsako delo ter način obračunavanja osebnih dohodkov. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest je 26. maja 1975 sprejel delavski svet delovne organizacije IMV in v njem so za posamezna dela določene delovne izkušnje, posebni pogoji, stopnja strokovne izobrazbe in ocena vrednosti dela.

Samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov je pri točkovnem vrednotenju dela upošteval kategorije, določene v pravilniku. Očitno je torej, da so s pravilnikom urejene pravice in obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu. Urejanje teh pravic ni moglo biti preneseno na delavski svet delovne organizacije. O uresničevanju pravic in obveznosti določajo delavci v temeljni organizaciji (člen 6 ZMRD). Pravilnik o sistemizaciji iz omenjenih razlogov ne more biti pravni temelj za odločitev o konkretni pravici — točkovnem vrednotenju.

Kljub tej ugotovitvi pa z Benčinovo strani predlagani avtomatizem — upravičenje do osebnih dohodkov v višini, kot jih je prejemal pred izdajo sporne odločbe, ne more obveljati. Novomeško sodišče bo moralo razrešiti sporno razmerje tako, da bo ugotovilo obseg del, ki jih Benčina opravlja, in njegovo delo primerjati z delom sodelavcev v isti skupini. Torej z delom, ki je po pritožbi višje vrednoteno. Če bo novomeško sodišče ugotovilo, da imajo Benčinovi sodelavci priznana za enako ali celo manjše delo (tako zatrjuje v pritožbi) ugodnejša izhodišča, bo moralo morebitno nesorazmerje uskladiti.

Brestaniški potok naplaval truplo

V nedeljo popoldne so v potoku v Brestanici našli truplo 28-letnega Martina File iz Brestanice 100. File je večer prej v gostilni Pod lipo popaval z 22-letnim Štefanom Slonjškom iz Anž pri Brestanici. Fanta sta se sprla.

Okoli 22. ure sta odšla iz gostilne proti Anžam. Med potjo se je prepir sprevrgel v pretep. Štefana Slonjška utemeljeno sumijo, da je udaril Martina File v nos in ga zbil na tla, kjer naj bi ga še obrcal. Nato naj bi Slonjšak nezavestnega File odvel od rob ceste in ga porinil navzdol proti potoku. File je obležal na robu struge, za njim da je prišel Slonjšak in ga porinil v vodo.

Narasla in deroča voda je File potegnila po strugi. Slonjšak je odšel domov, kjer so ga še istega dne popoldne prijeli in priprli.

Svetlolas, delno kodrast in svetlih brk

V sredo, 17. januarja, je v novomeški bolnišnici zaradi hudih poškodb umrl 28-letni Alojz Drešar iz Zakota pri Brežicah. Kot smo že poročali, so 15. januarja okoli 21. ure Drešarja našli hudo ranjenega pri gradu v Brežicah. Okoli ranjenca so bili sledovi ruvanja, zato domnevajo, da se je Drešar z nekom spopadel.

Čeprav je umrl — tako je pokazala obdukcija — zaradi možganskih poškodb, ki so lahko posledica navadnega padca, je bilo v nesreči nenavadno, da je imel Drešar tudi notranje poškodbe. Ob sledovih ruvanja so bile notranje poškodbe odločilne, da delavci UJV poizvedujejo za možkim, ki so ga po dosedanjih podatkih nazadnje videli z Alojzom Drešarjem. Bilo je pred hotelom v Brežicah.

Gre za neznanca, visokega okoli 175 cm. Je srednje postave, svetlih in delno kodrastih las. Zanj so značilni tudi svetli brki. Govori slovensko. Oblečen je bil v siv plašč, ki je segal do kolen.

Vse, ki bi karkoli vedeli o omenjenem neznanecu ali o zadnjih brežiških urah Alojza Drešarja, prosijo, naj to sporoče novomeški Upravi javne varnosti ali najbližji postaji milice.

VLOMILCU NI BILO NIČ POVŠEČI

Se neznan vlomilec je v petek vlomil v hišo Cirila Pevca v Dobovi. Zlonamernej se s terase dosegel streho in se izpod dvignjenih opek prebil v notranjost poslopja. Hodil in hodil je po hiši, si vse ogledal, vendar mu ni bilo nič povšeči. Skozi vhodna vrata, ki jih je odklenil z notranje strani, je odšel v smeri ene od strani neba.

Kam je na Silvestrovo izginil Mihael Lupše?

Možaka so nazadnje videli, ko se je 3. januarja vkrcal na avtobus v Lesičnem

Na Silvestrovo je odšel od doma iz Drenskega rebra 5 (Lesično-Šmarje pri Jelšah) 75-letni Mihael Lupše. Je čokate postave, sivih las in malo plešast. Lupše je bil ob odhodu od doma oblečen v temnorange hlače z belimi črtami, zeleno srajco, jopico lovskega kroja in rjav suknjič. Obut pa je bil v rjav zimske čevlje. Okoli vratu je imel siv šal, pokrit pa je bil s črnim klobukom. Vihu tega je imel zimski plašč črne barve.

Mihaela Lupšeta so nazadnje videli 3. januarja letos v Lesičnem, od koder naj bi se z avtobusom odpeljal neznano kam. Če kdo ve, kje se zadržuje Mihael Lupše, naj to sporoči najbližji postaji milice ali pa UJV Celje, Gregorčičeva 5, telefon 239-41. Prav tako so dragocena obvestila ljudi, ki so morebiti videli Lupšeta po 3. januarju.

OBNOVIL DOMAČE SOVRAŽNOSTI

V prešernih predpustnih časih so imeli z razgrajanjem oprava tudi šentjernejski miličniki. Avgust Simovčič (46 let) iz Cerovega loga je popoldne doma sršel od jeze, pretepal ženo in otroke. Poklicali so modre miritelje, vendar uniforma ni zalegla. Komaj je postava izginila za vogalom, je Simovčič obnovil sovražnosti. Ni mu bilo pomoči, v avdienco ga bo sprejel sodnik za prekrške.

ODPADLI LISTI

Resnične zgodbe ljudi, ki so si vzeli življenje

Od Novega mesta proti Karlovcu se vije lepa cesta preko Gorjančev. Cesta vodi skozi prijazne dolenjske vasi, ki so posebno v bližini mesta lepo urejene. Posebno sedaj v povojnem času si je že marsikdo postavil novo hišo ali pa je izboljšal obstoječo domačijo.

Gregor si je postavil novo hišo in jo tudi lepo opremil. Bolj ko je bil star in bolj ko so mu otroci odradeli, bolj je bil strupen in surov. Nепrestani domači prepiri in pretepi so pogladi od hiše ženo in otroka, da so se preselili drugam. Ostal je sam v hiši in gospodaril po svoje. Grozil je sosedom zaradi malenkosti, zgubljal je še tiste prijatelje, ki so ga prej včasih le radi sprejeli v družbo. Postajal je zagrenjen, vedel je, da je sam kriv, da ga nihče ne mara, pa je le živel dalje na isti način. Njibz sploh ni znal drugače ali pa je mislil, da je tako najbolje in prav. Tako življenje je čudno. Ljudje

Zavozil je

Gregor je bil obrtnik. Delal je rad. Zaslužil je dobro. Imel je ženo in dva otroke. Imel pa je tudi nekatere posebnosti, zaradi katerih ni bil posebno priljubljen pri ljudeh, najmanj so ga imeli radi sosedje.

Gregor je bil pomočil Cunje v bencin in jih zažgal, zaklenil hišo, se povzpel na hrib in gledal, kdaj bo zagorelo. Ko se je iz hiše prikazal dim, je vtaknil v usta razstrelivo za skale in zažgal zažgalno vrstico.

Ce je le mogel, je nagajal z jezikom ali pa kako drugače, da so ga sosedje neradi ogovarjali in pozdravljali. Najraje so se mu umikali, če se je dalo. Nekateri so ga prav sovražili, takšen je bil do drugih ljudi. Prav tak je bil do domačih: pretepal je ženo, otro-

sno družabna bitja in se ne sovražimo zlepa. Nasprotno, vsak je rad v družbi, da zve kaj novega, da se pogovori, da se zabava. Gregor se ni zabaval. Jezen je bil na ves svet, kakor da so vsi drugi krivi, da njemu ni lepo.

Neko nedeljo v avgustu, ko je sijalo sonce z vso močjo, so točno opoldne sosedje opazili da se iz njegove hiše pri oknih kad. Smrdelo je po osmojenih cunjah in po dimu. Okoli 10. ura zaprta, vrata zaključena. Dim je uhajal le skozi špranje. Vse je kazalo, da v hiši gori. Ljudje so obvestili gasilce. Vas je hitela na žup. Prišli so vojniki iz bližnjega garnizona, nasilno vdrli v hišo in začeli gasiti. Takrat je na hrib nad hišo zagrmelo. Eksplozija je bila močna, močnejša kakor od strela. Ljudje so hiteli na hrib. Našli so Gregorjevo telo brez glave. Posamezni delčki so bili raztreseni vsepovsod.

Napravil je samomor iz neznanega vzroka. Morda je bila kriva osamljenost, morda je v zadnjem trenutku spoznal, da je zavozil in da v vsem svojem življenju ni ravnal prav. Če se je pa že mislil uničiti, je hotel s seboj vred uničiti tudi vse, kar si je priboril.

Dr. B.O.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● V torek, 23. januarja, je bilo (tokrat s kamnom) vlomljeno v novomeški kiosk Dela na Cesti herojev. Nepridiprav tudi to pot ni segel po novic prepolni novomeški izdaji osrednjega slovenskega glasila. Verjetno je iskal Paviho, v katerem novomeški dopisniki Dela v dragocenih prostih trenutkih vodijo fotografsko rubriko.

● Pred dnevi so pri IGM Strešnik v Drobuški vasi zlozmo ugotovili, da jim je zmanjkalo železo, ki ga uporabljajo pri sušenju strešnikov. Zadeva je počivala za separacijo peska, med brati je vredna 7.000 din. V kolektivno vlada začudenje. Tat je moral biti res predrzen, železino je vrgel na vozilo in jo odpeljal. Očitno ga niso spremljale nobene oči.

● Minuli četrtek so prometni miličniki na Otočcu izsledili 27-letno Slavico Golubovič iz Bjelešča, ki je utemeljeno osumljena pohajanja po mili domovini in bližnji okolici.

● V petek, malo pred polnočjo, je pri mirni metliški družini v garži nekaj zaropotalo. Ko so domači prišli k vratom, so videli samo še pete treh mladih fantov, ki so jo hitro odkurili. Trojka je skušala odpeljati osebni avtomobil znamke Lada. Ključ je bil v ključavnici, fantinom je uspelo avto celo vžgati, toda kaj, ko je bil okvir vrat tako ozek! Zanimanje za lade je vredno začudenja, saj je znano, da se ti fiati sovjetske proizvodnje obnašajo na dandanašnjem snegu in ledu dokaj nepremišljeno.

KRONIKA NESREČ

ZNAŠLA SE JE PRED AVTOM — 23. januarja zjutraj je Stanislav Žnidarič iz Trebnjega vozil osebni avto proti TRIMU, ko je nenadoma pred avtom hotela steči čez cesto Marija Govednik iz Vine gorice. Žnidarič se je umikal in zaviral, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Praske so Govednikovi zakrpali v trebanjskem zdravstvenem domu.

del prikolice, od tam ga je odbilo na nasip. Huje ranjen je bil 14-letni Miodrag Mladenović iz Beograda, laže pa voznik Slobodan Mladenović in drugi sopotnik Vladimir Mladenović. Vse so prepeljali v novomeško bolnišnico, na zdravljenju je ostal Miodrag. Škode je za 60.000 din.

FANT OSTAL NA ZDRAVLJENJU — Italijan Giorgio Visnovic iz Trsta je 23. januarja zvečer vozil tovornjak s prikolico proti Ljubljani. Med Mačkovec in Karteljevem je začel prehitovati drug tovornjak, ko je nasproti pripeljal z osebnim avtom Beograjec Slobodan Mladenović. Beograjec je zadel v zadnji

MAVEC NA DESNO NOGO — 24. januarja se je 25-letni Edvard Mirt s Senovega peljal na mopedu, ki ga je krmaril prijatelj. Slednji je na Senovem ustavljal, Mirt pa se je napotil čez cesto. V tistem trenutku je iz brestaniške smeri pripeljal z osebnim avtom Janez Kozole s Senovega in zadel Mirta v nogo ter mu jo zlomil.

Tudi študenti v brigade

Letos občinski „horuk“ na Otočcu in Javorovici ter v Gabrju – Ustanavljanje organizacij ZSMS

Tudi na občinski konferenci Novo mesto so pod 1978. letom potegnili črto, ocenili zastavljeno delo in se lotili novih nalog. Poklicna sekretarka občinske konference Branka Bukovec je za današnji intervju predstavila zastavljeno delo s treh področij mladinskega dela: idejnopolitično izobraževanje, mladinske delovne akcije, prostorske težave in ustanavljanje osnovnih organizacij. „V predsedstvu konferencie smo nič kolikorkrat ugotovili, da brez znanja ne moremo opravljati družbenopolitičnega dela. Lani smo pripravili vrsto uspešnih

udeležilo okoli 300 mladih. „Prepričana sem,“ odločno pove Bukovec, „da bomo zagotovili udeležbo. Seveda bo težje kot lani, zakaj v uniforme bi radi spravili predvsem študente in dijake in tako razbremenili organizacije združenega dela. Pripravili bomo tudi prvo občinsko akcijo, in sicer za komunalno ureditev Gabrja, Javorovice in Otočca. Mislimo tudi na najmlajše. Na zvezno akcijo v Suho krajino bomo letos poslali kar dve pionirski brigadi.“

Marsikatero osnovno organizacije ZSMS ne opravljajo svojega dela zaradi prostorskih težav. „Začuda, mladi na podeželju ne tamajo. Če se dogovore za akcijo, jo tudi izpeljejo. Tako so si sami pomagali v Rumanji vasi, Potoku, Škocjanu, Dobindolu, Praprečah in na Dvoru. Njihovi mladinski domovi so lepa pridobitev tudi za krajevne skupnosti. In kako je z novimi organizacijami? V krajevni skupnosti Center v Novem mestu smo jo menda že trikrat ustanovili. Čeravno živi tam precej mladih komunistov, ostajamo pri starem: Center ni organiziran. Povrh vsega ugotavljamo, da imamo v občini kar 1000 komunistov, starih do 27 let. Veliko od teh je na mladino pozabilo. Toda ravno pri ustanavljanju novih osnovnih organizacij in njihovem delu bodo morali dokazati; da so zaslužni v ZK. Ustanovili bomo namreč organizacije v Ločni, Centru, Šmarjeti, v organizacijah združenega dela na področju trgovine, v IMV, Gorjancih, Kovinarju, Splošni bolnici, Dolenjskem listu, Knjižgotisku itd.“

J. PEZELJ

seminarjev. Z izobraževanjem bomo nadaljevali, saj imamo po krajevni skupnosti, solah pa tudi tozidih mlada in neizkušena vodstva. Odločili smo se za več oblik izobraževanja.“

Ko je Bukovec omenjala delo na področju delovnih akcij, ni mogla mimo uspehov mladih iz novomeške občine. Lani bi moralo na republiških in zveznih akcijah sodelovati 120 brigadirjev, občinska konferenca Novo mesto pa je bila ena redkih, ki je zaradi dobrega kadrovanja na akcije poslala potem, ko so imeli drugje z brigadirji težave, še 80 mladih. Letos naj bi se akcij

„Umik“ v delo

V zadnjem času je bilo nemalokrat poudarjeno, da se partijska dejavnost v glavnem začne in neha na sestankih, ni pa čutili komunistov v samoupravnih organih, sindikatih, ZSMS, krajevnih skupnostih, SZDL, njenih sekcijah in drugih oblikah delovanja te frontne organizacije.

Partijski sestanek prav gotovo ni namenjen samo temu, da se komunisti ukvarjajo zgolj sami s seboj, marveč bi se morali na njem komunisti dogovoriti, kako in kaj bodo delali v okoljih, kjer se zdaj še vse preveč formalno pojavljajo.

O popolni beli lisi kajpak ne gre govoriti, saj prav zadnje ocene kažejo, da se je v takem načinu dela komunistov že marsikje premaknilo na boljše. Tako je zlasti tam, kjer so resnično prešli od besed k dejanjem ter komunistom dali konkretne naloge. S tem v zvezi na občinskem partijskem vrhu radi podčrtujejo primer iz Sentjermeja, kjer so dobili člani OO ZK natančno opredeljene dolžnosti za delovanje v SZDL, društvi, krajevni skupnosti in drugod z obveznostjo, da sproti preverjajo in ocenjujejo rezultate svoje aktivnosti.

ZK seveda ni nadzornik, pa tudi ne razdeljevalec in izvajalec vseh najrazličnejših nalog v delovnih in življenjskih okoljih občanov. Je pa motor, idejno srce, nenehno pobudnik za spreminjanje razmer. Če se bodo tega dovolj zavedali v Novem mestu, na desnem bregu, ne bo vprašanje, kdo naj prevzame dolžnost predsednika krajevne konference SZDL.

I. Z.

MED „ŠOLSKO“ URO – 25. januarja so delegati podjetja „Gorjanci“ opravili tudi praktični del teme „Metode samoupravne delegatskega in političnega delovanja“: po skupinah so odgovarjali na vprašanja in reševali krajše naloge. (Foto: I. Zoran)

Huda kri ob gradivih

„Kako naj odločamo, če največkrat ne vemo, za kaj gre?“ se sprašujejo delegati na seminarjih, ki teko to zimo

V novomeški občini že vso zimo potekajo izobraževalni seminarji za delegate iz organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti. Delo je kar najmanj podobno klasičnemu šolskemu načinu obravnavanja snovi, ampak je zastavljeno tako, da seminaristi sproti dejavno sodelujejo. Predavatelj je običajno le organizator in usmerjevalec pogovorov.

V eni od tem nanese beseda na najrazličnejša gradiva, ki prihajajo v delegacije pred sejami občinskih skupščin, skupščin samoupravnih

interesnih skupnosti in drugih skupščinških teles. Ob nalogi, naj delegati ocenijo ta gradiva, se običajno temperatura dvigne. Sproži se plaz takihle očitkov: gradiva so preobsežna, komplicirana, zamagljujejo glavno vsebino, poleg tega zamujajo in prihajajo v prejemnem številu. Nimajo povzetrok, v načelih nakažanih rešitev.

„Kako naj delamo kot delegati, če največkrat ne utegnemo razvozlati, za kaj gre? Lahko sploh še govorimo o odločanju, če gremo na seje nepoučeni? Slednjič pa smo tudi samo ljudje, obremenjeni z vsakdanjimi nalogami in skrbmi na delovnem mestu, doma ali kjer si že bode. Sestavljalci gradiv naj bi mislili tudi na nas in nam stvari predočili tako, da jih bomo lahko dojeli brez dodatnih študijskih sestankov, instrukcij, tolmačev in slovarjev tujk. Če tega ne znajo, naj gredo najprej oni na seminar!“

Vse to smo lahko slišali od delegatov v eni od delovnih organizacij, kjer s samoupravljanjem in delegatskimi odnosi niso ravno na začetku, pri prvih korakih. Druge delegati zaželijo take razprave s še bolj popopranimi ugotovitvami. Po starem res ne more več naprej. Zahteve baze bo treba uresničiti, čeprav z dodatnimi naporom in na način, kakršnega delegati sami predlagajo.

I. Z.

LANI 23.400 ZAPOSLENIH

Ob koncu minulega leta je bilo v novomeški občini približno 23.400 zaposlenih ali za 2,5 odst. več kot leta 1977. Samo v prvih devetih mesecih leta 1978 se je na novo zaposlilo okoli 950 delavcev, od tega največ v industriji, gradbeništvu in trgovini ter pri zasebnikih. Vseh zaposlenih žensk je bilo lani v novomeški občini okoli 10.500.

SE ODKUP ŽIVINE SELI IZ BRŠLJINA?

Bršljincane moti odkup živine, ker menijo, da to kmetijsko opravilo ne sodi v ožje mestno območje, kamor se Bršljin prišteva. Kmetijska zadruga zatrjuje, da bi že ukrepala, da pa od Zavoda za družbeno planiranje v Novem mestu še ni odgovora, kje bi sicer lahko uredili novo dogonsko mesto za živino. Ena od lokacij je na Muhaberu, vendar še ni potrjena.

I. Z.

Je Novo mesto še najdražje?

Pomeni primerjava z razširjeno „košarico“ slovo od neslavnega prvega mesta?

Novembrska primerjava med cenami „živilskih košaric“ v Kopru, Ljubljani, Mariboru in Novem mestu pove, da Novo mesto počasi izgublja prvo mesto v druginji. Upoštevati pa moramo, da je bilo tokrat v „košaricah“ precej več najrazličnejših živil kot tedaj, ko je šel po vsej državi glas o najdražjem Novem mestu: nič manj kot 23 živil.

Poglejmo, pri katerih živilih je Novo mesto vodilo z najvišjimi in pri katerih z najnižjimi cenami. Bilo je prvo z najdražji-

mi jajci (2,94 din), limonami (22 din) in orehovimi jedrci. V Ljubljani so bile limone za približno 1,5 din cenejše, orehova jedrca pa kar za 4 din, medtem ko so bila novomeška jajca 20 par dražja od mariborskih.

Novomeščani pa so kuhali najcenejši riž (20,66 din; v Mariboru 22,69 din), se solzili ob najcenejši čebuli (8,33 din; v Ljubljani 8,52 din), pili najcenejše mleko (6 din; v Kopru 6,20 din), pekli kruh iz najcenejše črne moke (5,82 din; v Kopru 5,98), se mastili z najcenejšimi prekajenimi sviniski-

mi rebri (48,29 din; v Kopru 51,59), jedli zabeljeno z najcenejšo svinjsko mastjo (19,19 din; v Ljubljani 19,47 din) in pripravljali pire za najcenejšo špinačo (17,31 din; v Mariboru 22,5 din).

Druge primerjave med „košaricami“ kažejo, da jedo Novomeščani še vedno predraga jabolka (13,42 din; v Kopru le 11,85 din) in zeleno solato (16,36 din; v Mariboru 12,83 din), za druga živila pa odštevaajo približno toliko denarja kot prebivalci ostalih treh mest. Za tolažbo si lahko natočijo vina, ki je za okoli 8 din cenejše kot v Ljubljani.

S pijačo so na najboljšem Koprčani, kjer ga pijejo za okoli 8 dinarjev ceneje kot v Novem mestu.

Gospodarski kažipot 79

Drobci iz letošnje občinske resolucije

• UVOZ bo v primerjavi z lanskim za 23 odstotkov večji. Samo za opremo, ki jo potrebuje IMV, bo treba odšteti približno 40 milijonov dolarjev.

• ZAPOSLENIH bo za 4 odstotke več, vendar pa manj, kot predvideva plan. Upoštevati bodo zahtevo, da mora zaposlovanje v negospodarstvu rasti počasneje kot v gospodarstvu.

• CENE in življenjski stroški naj bi naraščali počasneje kot do zdaj. Družbeni nadzor na tem področju bo poostren. Tržna inspekcija bo še posebej pazila na kakovost blaga v prodaji na drobno.

• STANOVANJSKA gradnja se bo nadaljevala pospešeno. Letos naj bi začeli graditi 425 družbenih stanovanj. Do konca leta bo predvidoma dokončanih 270 stanovanj, druga pa bodo vseljiva šele prihodnje leto.

• TRGOVINA še ni zadovoljiva. Občinska skupščina bo do konca marca sprejela ukrepe za izboljšanje preskrbe prebivalstva. Dolenjka bo začela graditi blagovnico na Novem trgu v Novem mestu, Mercator pa trgovsko hišo ob Cesti herojev.

• IZVOZ bo večji za 13 odstotkov, za prodane izdelke, polizdelke in drugo blago naj bi dobili 95 milijonov dolarjev.

• ZA NALOŽBE v osnovna sredstva gospodarskih organizacij bo letos porabljeno okoli 1,5 milijarde din. Primerjava z minulim letom kaže, da se bodo naložbe podvojile.

HUDA KRI NA HUDEM

Elektro Novo mesto hote leto eno od načrtovanih razdelitnih transformatorskih postaj zgraditi tudi pri Hudem. Ker je gradnja predvidena na najboljših kmetijskih zemljiščih, so kmetje dvignili glas. Kmetijska zemljiška skupnost je Elektro tudi že obvestila, da ne bo dovolila graditi na predvideni lokaciji. In zahtevala od njega, naj namenjavno gradnjo premesti na slabšo zemljo, kjer ne bo škoda. V urbanističnem načrtu je sicer transformatorska postaja zarisana prav tam, kjer naj bi jo Elektro tudi zgradil, vendar pa ta načrt še ni usklajen z zakonom o kmetijskih zemljiščih. Kdo ima v tem sporu prav, se bo še videlo.

ZAKAJ NI ASFALTA?

Pogodbo za asfaltiranje ceste Šmarjeta – Šmarješke Toplice so podpisali lani novembra, nekaj dni zatem pa so izdali tudi delovni nalog za začetek del. Novomeško Cestno podjetje je na vprašanje delegacije KS Šmarjeta odgovorilo, da bi z deli lahko začeli decembra, vendar pa tega niso dovoljevale vremenske razmere. Čakati bo treba na ugodno vreme.

OH, TE „KOŠARICE“! Kaže, da so Novomeščani izgubili prvo mesto pri druginji, še vedno pa kupujejo najdražje sadje. (Foto: Pavlin)

MALA ANKETA

Akcija „zaključni računi“ se je začela. Prvi sestanki in razprave o nekaterih najpomembnejših poslovnih „kazalcih“ so mimo. Mape se še nadalje debelijo. Po telefonu smo v delovne organizacije vprašali, kako daleč so s pripravami na sprejem zaključnih računov.

LUKA DOLENC, Novoteks: „Kaj pa je to takega! Zaradi zaključnega računa ni dela ne več ne manj kot običajno. Glavne stvari smo vedeli že novembra, če je bilo kaj zagatnega, pa smo razreševali sproti, vse leto. Presenetljivega, kot vidite, ne bo nič, tako pa bi moralo biti povsod, ne samo pri nas. Komur bo šele zaključni račun pokazal, pri čem je, je bitko že izgubil. Ne nazadnje pa smo v početkih tudi plačani za to, da stvari urejamo vse leto, ne samo enkrat – ko je treba dvigniti roke za.“

INŽ. JOŽE PETRIČ, GG: „Problemov ne bo, vsaj s podatki ne. Vodje tozdrov so dobili nalogo, da do konca januarja

„Kaj pa je to takega!“

pripravijo izčrpna gospodarska poročila. Z njimi in s predsedniki delavskih svetov smo imeli več posvetov, na katerih smo pregledali glavne poslovne „kazalce“ in se dogovorili, kako bo potekala razprava. Prvo besedo bodo vsekakor imeli delavski sveti, zadnjo pa zbori delavcev. Morda se bo procedura nekoliko zavlekla zaradi samih števil. Ne vemo še, kako bomo v razprave vključili zasebne lastnike gozdov. To bo pri tem zaključnem računu najtrši oreh.“

MILAN BLATNIK, Kovinar: „V delavskem svetu smo se dogovorili, kako se bomo lotili naloge, še zadnje, preden se dokončno poslovimo od preteklega poslovnega leta. Glavne „kazalce“ smo izluščili in tudi razpravljali o njih. Vsak dan se dobimo in stikamo glave. Bolj počasi gre, a vendarle upam, da bo zaključni račun sprejet pred rokom. Ne, rezultatov se ne bojimo, saj običajno že pred koncem leta vemo, pri čem smo.“

IVAN GRICAR, „Dolenjka“: „Računamo, da bomo lahko še do konca tega meseca pripravili glavne podatke in ugotovitve o preteklem letu in jih dali zaposlenim v razpravo. Najprej jih bo pretresel delavski svet, nato nato pa bodo najpomembnejše zadeve – kot dele zaključnega računa – dobili v razpravo tozdi. Na terenu bodo ustrezni sestanki za več (najbližjih) delovnih enot skupaj. Prizadevamo si, da bi bilo čimveč podatkov kar najhitreje na voljo.“

ZVONKO ČAMPA, Elektro: „Računovodstvo že dalj časa zbira značilne in najpomembnejše podatke, ki jih bomo sproti obravnavali po samoupravnih skupinah. Prizadevamo si, da bi bili v razprave vključeni vsi zaposleni. Zaključni račun bomo sprejeli na zboru vseh delavcev v Novem mestu, predvidoma bo to že v začetku februarja.“

I. Z.

Novomeška kronika

SKRIVNOSTNI OBISKI – Skoraj mesec dni je bilo gostinsko osebje nasproti stavbe novomeške davčne in geodetske uprave resno zaskrbljeno. Geodeti in davkarji so k njim vsak dan skoraj pritekli, se ob pultu ustavili le za trenutek in nadaljevali svojo skrivnostno pot v sanitarije, kjer so, kot se je zdelo natakarnem, nekaj šepetali in se razburjali. Gostinci, ki so se prestrašili morebitnih neznanih sankcij, so se od srca nasmejali, ko so zvedeli, da so na davkarji stranišča – pokvarjena.

DO OLJA V 30 DNEH – Da je letošnja zima precej bolj mrzla od lanske, najbolje vedo pri Petrolu, kjer sprejemajo naročila za kurilno olje. Lastniki central v Novem mestu in okolici so do konca januarja pokurili za okoli 40 odstotkov več olja kot v minulem letu. Zato se letos ni zgodilo, da bi imeli pri Petrolu goriva preveč. Razvozijo ga namreč, takoj ko ga dobijo. Zato prosijo kupce, naj bodo disciplinirani in strpni. Olje bodo namreč dobili 30 dni po tem, ko ga bodo naročili.

DEKLICI IN DEČKA – Minuli teden so v novomeški porodnišnici rodile Stanislava Rifelj iz Ulice Ivana Roba 28 – Majo; Minka Ajdišek iz Slakove 5 – Gregorja; Katica Nikolič iz Ragovske 10 a – dečka in Breda Slak iz Segove 14 – Nino.

Ena gospa je rekla, da slavni Guinness gotovo še ni slišal za rekordni dosežek novomeške pošte, ki se ji je prejšnji teden celo posrečilo, da je pisemsko pošiljko naslovniku, oddaljenemu od pošiljatelja kakih 200 m (zračne linije), vročila v zares imenitnem času – v petih dneh...

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Krško (v nadaljevanju: **stanovanjska skupnost**) v skladu z **Zakonom o programiranju in financiranju graditve stanovanj in pravilnikom o kreditiranju stanovanjske graditve** razpisuje:

NATEČAJ

- I. za posojilo organizacijam združenega dela za nakup ali zidavo najemnih stanovanj
din 14.000.000,00
- II. za posojila delavcem za nakup stanovanj v etažni lastnini ter posojila delavcem za gradnjo in adaptacijo individualnih stanovanjskih hiš
din 6.000.000,00
- Skupaj
din 20.000.000,00

Posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj za delavce, ki nimajo stanovanj ali imajo premajhna oz. neustrezna stanovanja, lahko najamejo temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne in družbenopolitične skupnosti, društva in državni organi (v nadaljevanju: organizacije), ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev pri podružnici Ljubljanske banke Krško iz sredstev, namenjenih za posojila organizacijam združenega dela.

V natečaju za posojila za nakup ali graditev najemnih stanovanj lahko sodelujejo organizacije, ki bodo pridobile ali zgradile stanovanje v okviru občinskega programa stanovanjske graditve in stanovanjskega standarda.

Cena za 1 m² neto stanovanjske površine ne sme presegati družbeno dogovorjene cene v objektih, ki se gradijo na gradbiščih, določenih za usmerjeno stanovanjsko graditev.

Vlogi na natečaj za najem posojila za nakup ali graditev najemnih stanovanj je potrebno priložiti:

- izjavo o izločanju sredstev za stanovanjsko graditev in izjavo o združevanju sredstev pri banki,
- srednjeročni program za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev za čas od 1976 do 1980,
- izjavo, koliko najemnih stanovanj želi kupiti s posojilom,
- izračun povprečnega mesečnega osebnega dohodka za zaposlenega v organizaciji za leto 1978,
- sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje najem posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj (z opisom stanovanj) in se zagotavlja sredstva za plačilo lastne udeležbe in za odplačevanje posojila. Sredstva se morajo navesti zneskovno,

- kupoprodajno pogodbo, predpogodbo ali potrdilo o zagotovitvi nakupa najemnih stanovanj pri proizvajalcu z navedbo števila in vrste stanovanj, ki jih kupuje,
- ceno za posamezno stanovanje z navedbo neto stanovanjske površine in skupno predvideno ceno za kupljena stanovanja ali gradbeno dovoljenje z investicijsko tehnično dokumentacijo in predračun, če organizacija sama gradi.

Višina lastne udeležbe se izračuna v odstotku glede na kupoprodajno vrednost stanovanj ali na predračunsko vrednost, če organizacija sama gradi, po naslednjem ključu:

- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega v organizaciji do 2.800,00 din – najmanj 20 odstotkov,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega od 2.801,00 do 3.500,00 din – najmanj 25 odstotkov,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega od 3.501,00 do 4.000,00 din – najmanj 30 odstotkov,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega nad 4.001,00 din – najmanj 35 odstotkov.

Organizacija lahko ponudi tudi višji odstotek lastne udeležbe, kot se zahteva v natečajnih pogojih.

Za lastno udeležbo šteje tudi posojilo, ki ga dobi organizacija pri poslovni banki na podlagi vezave sredstev, s katerimi samostojno razpolaga.

Prednost pri natečaju bodo imele organizacije, ki hkrati kupujejo ali gradijo več stanovanj in tako rešujejo hkrati več stanovanjskih problemov svojih zaposlenih, in tiste organizacije z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki delavcev.

Odplačilna doba, t. j. rok vračanja posojila, se bo določala po kreditni sposobnosti oziroma višini povprečnega mesečnega osebnega dohodka prosilca za posojilo, vendar ne more biti v nobenem primeru daljša od 25 let.

Obrestna mera je 4-odstotna. Po preteku 10 let od začetka vračanja posojila se obrestna mera za še neplačani del posojila poviša na 6 odstotkov letno. Posojilo se vrača v polletnih anuitetah.

Začetek vračanja posojila je takoj po porabi, vendar najkasneje po preteku 12 mesecev od sklenitve posojilne pogodbe.

Natečaj traja 15 dni po objavi. Po tem datumu sprejete prošnje se ne bodo upoštevale.

II.

Posojilo za nakup standardnega stanovanja v etažni lastnini lahko dobi delavec, ki združuje svoje delo pri organizaciji, ki združuje svoja sredstva v banki po določenih družbenega dogovora, ki nima lastnega stanovanja ali ima premajhno stanovanje in kupuje stanovanje v okviru občinskega programa stanovanjske graditve in stanovanjskega standarda.

Cena za 1 m² neto stanovanjske površine ne sme presegati družbeno dogovorjene cene za 1 m² stanovanjske površine za usmerjeno in organizirano stanovanjsko graditev.

Vlogi na natečaj za najem posojila za nakup stanovanja v etažni lastnini delavec priloži:

- izjavo svoje delovne organizacije, da le-ta združuje svoja sredstva pri banki, in soglasje organa upravljanja, da prosilec lahko najame posojilo iz združenih sredstev,
- izjavo svoje delovne organizacije o njegovih stanovanjskih razmerah,
- potrdilo o delavčevem povprečnem mesečnem osebnem dohodku za zadnje trimesečje,
- potrdilo o prosilčevih dolgoročnih in kratkoročnih obvez-

nostih iz osebnega dohodka (z navedbo stanja posojil) in enaka potrdila delovne organizacije, v kateri je zaposlen prosilček zakonec,

- izjavo delavca o številu članov njegove družine in izjavo, koliko družinskih članov se bo vselilo v kupljeno stanovanje,
  - kupoprodajno pogodbo, predpogodbo ali potrdilo o zagotovitvi nakupa stanovanja v etažni lastnini z navedbo objekta, v katerem kupuje stanovanje, neto stanovanjsko površino, seno za 1 m² neto stanovanjske površine in predvideni rok dograditve oziroma vselitve.
- Posojila se bodo obravnavala do določene stanovanjske površine:
- za družine do 4 članov največ do 70 m²
  - za petčlanske družine največ do 77 m²
  - za šestčlanske in številnejše družine največ do 86 m²

Razliko v ceni med dogovorjeno in prekomerno stanovanjsko površino plača prosilec iz lastnih sredstev sam.

Višina lastne udeležbe pri nakupu stanovanja v etažni lastnini se računa v odstotku glede na kupoprodajno vrednost standardnega stanovanja, in sicer:

- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku do 1.400,00 din na člana družine pripada posojilo do 35 odstotkov od cene standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na člana družine od 1.401,00 do 2.100,00 din dobi največ 25 odstotkov posojila na ceno standardnega stanovanja, stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na člana družine od 2.101,00 do 2.800,00 din znaša posojilo največ do 20 odstotkov od cene standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na člana družine od 2.801,00 do 3.300,00 din znaša posojilo največ 15 odstotkov od cene standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na člana družine nad 3.301,00 din znaša posojilo največ do 10 odstotkov od cene standardnega stanovanja.

Prosilec lahko ponudi tudi višji odstotek lastne udeležbe, kot se zahteva v tem natečaju.

Prednost pri natečaju imajo delavci z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki na družinskega člana.

Za lastno udeležbo se šteje tudi namensko varčevani denar in posojilo, ki ga dobi delavec v banki na podlagi namenskega varčevanja.

Organizacija lahko da iz sredstev za stanovanjsko graditev, s katerimi sama razpolaga, posojilo delavcu, ki sodeluje na natečaju za nakup standardnega stanovanja v etažni lastnini, vendar se to posojilo ne more upoštevati v lastno udeležbo.

Ob enakih pogojih imajo prednost pri dodeljevanju posojil delavci, ki kupujejo etažna stanovanja po nižji ceni za 1 m² neto stanovanjske površine.

Obrestna mera za posojilo je 4-odstotna. Po preteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se obrestna mera zviša na 6 odstotkov.

Posojiljemalec začne vračati posojilo takoj po porabi, vendar najkasneje po 6 mesecih od sklenitve posojilne pogodbe, in sicer v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

Odplačilno dobo za posojila bo določil samoupravni organ stanovanjske skupnosti.

Ta natečaj traja 15 dni po objavi in se ponudbe oz. prošnje, dospele po tem roku, ne bodo upoštevale.

III.

Posojilo za gradnjo in adaptacijo individualne stanovanjske hiše dobi delavec, ki združuje svoje delo pri organizaciji, ki združuje svoja sredstva pri podružnici Ljubljanske banke Krško po določbah družbenega dogovora, ki nima lastnega stanovanja in gradi stanovanjsko hišo v standardni velikosti ali namerava v svojem lastnem stanovanju izboljšati stanovanjski standard.

Prednost pri dodeljevanju posojila imajo delavci z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki na družinskega člana in ki gradijo v organizirani stanovanjski graditvi.

Vlogi na natečaj za najem posojila je potrebno priložiti:

- izjavo svoje organizacije, da le-ta združuje sredstva za kreditiranje graditve, in soglasje organa samoupravljanja, da delavec lahko najame posojilo iz združenih sredstev,
- izjavo delovne organizacije o stanovanjskih razmerah delavca, potrdilo o povprečnem mesečnem osebnem dohodku v zadnjem trimesečju,
- izjavo o prosilčevih dolgoročnih in kratkoročnih obveznostih, navedbo stanja posojila in enako izjavo delovne organizacije, pri kateri je zaposlen prosilček zakonec,
- izjavo delavca o članih njegove družine in koliko članov družine se bo vselilo v novozgrajeno stanovanjsko hišo,
- fotokopijo varčevalne pogodbe, če delavec ali člani njegove družine namensko varčujejo v banki in še niso dobili stanovanjskega posojila,
- fotokopijo posojilnih pogodb, za posojila, za katera delavec ali člani njegove družine še nimajo upravno izplačilnih prepovedi na osebne dohodke,
- fotokopijo ali overjeni prepis gradbenega dovoljenja za gradnjo stanovanjske hiše,
- izračun stroškov in vire sredstev za gradnjo individualne stanovanjske hiše ter opis še nedovršenih del.

Pri gradnji mora delavec – posojiljemalec sodelovati z lastno udeležbo v odstotku od predvidene količine vrednosti stanovanjske hiše, ki znaša najmanj:

- 30 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku od 1.401,00 do 2.100,00 din na člana družine, s tem da lahko dobi največ do 25 odstotkov posojila od vrednosti standardne družinske stanovanjske hiše,
- 40 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku od 2.101,00 do 2.800,00 din na člana družine, s tem da lahko dobi največ do 20 odstotkov posojila od vrednosti standardne družinske stanovanjske hiše,
- 45 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku od 2.801,00 do 3.300,00 din na člana družine, s tem da lahko dobi največ do 15 odstotkov posojila od vrednosti standardne družinske stanovanjske hiše,
- 50 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku nad 3.301,00 din na člana družine, s tem da lahko dobi največ do 10 odstotkov od vrednosti standardne stanovanjske hiše.

Delavec lahko ponudi tudi višji odstotek lastne udeležbe, kot se zahteva v natečajnih pogojih.

Namensko privarčevana sredstva v banki in posojilo na namensko privarčevana sredstva, ki jih je vložil ali jih namenjava delavec vložiti v gradnjo stanovanjske hiše, se smatrajo kot lastna udeležba.

Ne šteje pa se za lastno udeležbo posojilo, ki ga je delavec dobil ali ga bo prejel od svoje delovne organizacije iz sredstev za stanovanjsko graditev, s katerimi delovna organizacija sama razpolaga.

Prednost pri dodeljevanju posojila imajo delavci z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki na družinskega člana.

Pri odobravanju vrstnega reda posojila bo stanovanjska skupnost upoštevala gradbeno fazo individualne stanovanjske hiše in število družinskih članov, ki se bodo vselili v novozgrajeno hišo, ter njeno stanovanjsko površino, kakor tudi druge pogoje, ki so navedeni v pravilniku za kreditiranje stanovanjske gradnje.

Obrestna mera za posojilo je 4-odstotna. Po preteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se za neplačani del posojila zviša obrestna mera na 6 odstotkov.

Posojiljemalec začne posojilo vračati takoj po porabi, vendar najkasneje v 6 mesecih po sklenitvi posojilne pogodbe.

Delavec odplačuje posojilo v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

Odplačilno dobo za posojilo bo določil samoupravni organ stanovanjske skupnosti.

Ta natečaj traja 15 dni po objavi. Po tem roku dospele ponudbe oz. prošnje se ne bodo upoštevale.

SPLOŠNI POGOJI

Vloge na natečaj sprejema Samoupravna stanovanjska skupnost, kjer udeleženci natečaja lahko dobijo podrobnejša pojasnila.

Vse odobrene vloge za dodelitev posojila prosilcev so v veljavi 6 mesecev; če prosilci ne podpišejo posojilnih pogodb, odobreni krediti zapadejo.

Vloge za posojila bo pregledala posebna komisija stanovanjske skupnosti in pripravila predlog za odobritev ali zavrnitev vlog.

Končni sklep o odobritvi ali zavrnitvi vlog za najem posojil bo sprejemal in potrdil svet samoupravne enote za pridobivanje in oddajanje stavbnih zemljišč ter usmerjeno gradnjo stanovanj pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško.

Vse končne in ostale posle bo opravljala podružnica Ljubljanske banke Krško.

Predsednik samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško:

EMIL ZVEGLIČ l. r.

„DANA“
tovarna rastlinskih specialitet
in destilacija
MIRNA

OBJAVLJA

javno licitacijo

za prodajo rabljenih osnovnih sredstev. Licitacija bo 5. februarja 1979 ob 10. uri na dvorišču „DANE“ na Mirni in sicer:

- tovorni avto „TATA“ 1210, l. 1971, poškodovan 11.000
- tovorni avto „TATA“, 1210, l. 1971 22.000
- tovorni avto „FAP“ 1520, l. 1974, poškodovan 15.000

Ogled predmetov je mogoč na kraju licitacije, 1 uro pred licitacijo.

Na licitaciji nastopata družbeni in zasebni sektor enakopravno.

Varščino 10 % od izklicne cene vplačate 1 uro pred pričetkom licitacije na kraju licitacije. Vse stroške prepisa in davka plača kupec.

Izlicitirano sredstvo mora biti plačano in odpeljano v 10 dneh po dnevu licitacije, po tem roku varščina zapade.

KIT KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

objavlja prosta dela in naloge:

POSLOVODJA PRODAJALNE ŽUŽEMBERK

- VKV delavec trgovske stroke in 2 leti delovnih izkušenj ali
- KV delavec trgovske stroke in 5 let ustreznih delovnih izkušenj

POSLOVODJA PRODAJALNE DVOR

- KV delavec trgovske stroke in 5 let ustreznih delovnih izkušenj

VODJA SPLOŠNE SLUŽBE

- VŠ izobrazba pravne smeri in 1 leto delovnih izkušenj ali
- srednješolska izobrazba in 8 let ustreznih delovnih izkušenj

PLANER – ANALITIK

- srednješolska izobrazba ekon. smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po zaključku objave.

Le izziv?

V Lendavi velika tovarna krompirjevega škroba

Krompir utegne biti še mnogo bolj iskan. Domžalski Helios resno razmišlja o gradnji velike tovarne krompirjevega škroba v Lendavi. Za naše razmere naj bi potrebovala velikanske količine krompirja – kar 60.000 ton na leto. Po načrtu ABC Pomurke, lendavske Kmetijske zadruge naj bi že leta 1985 z mogli pridelati 40.000 ton krompirja.

Ko so pred leti zgradili tovarno za predelavo krompirja v pire na Mimi, ni manjkalo besed, kako je to tovarna kmetov. Vse od konca minulega leta se borijo za sleherni gomolj. V mirenški tovarni so odkrito nezadovoljni s kmetijsko poslovno skupnostjo za Dolenjsko. To so jasno povedali na sestanku osnovne organizacije ZK minuli četrtek. Pred dobrega pol leta so se na referendumu odločili o pristopu k tej skupnosti, vendar jim niti v sedanjem položaju skupnost ni v nikakršno pomoč.

V primerjavi z načrtovanim porabnikom krompirja, tovarno škroba v Lendavi, je mirenška tovarna pravi pritlikavec. Tolikoj opevano dolenjsko tradicionalno območje pridelovanja krompirja bi nedvomno moralo biti kos povpraševanju te tovarne. Zaukrat ostaja lendavska pobuda le izziv za večje skupne napore, ki naj bi naposled dali več krompirja! A. Ž.

KRATKOTRAJNO VESELJE – V trebanjski občini so šolniki pred polletnimi šolskimi počitnicami vložili nemalo truda, da bi z malčki kar najbolje izkoristili sneg. Za učence petih razredov je bila pripravljena šola v naravi na snegu. Pozabili niso niti podružničnih šol. Na sliki so mali smučarji iz Šentlovenca, ki so bili na planem pod vodstvom Rozi Starina iz Trebnjega. (Foto: Železnik)

Center še bolj odprt vsem

Raznovrstne želje delavcev za izobraževanje ob delu in za delo pri Centru za kulturo in izobraževanje v Trebnjem – V novem šolskem letu oddelek za strojne tehnike?

Trebanjski Center za izobraževanje in kulturo je pred časom naslovil na delovne organizacije v občini vprašalnike, kakšno izobraževanje ob delu in za delo potrebujejo. Minuli teden akcija še ni bila zaključena. Vseeno je prispelo nazaj že vsaj polovica odgovorov.

Vodje centra prof. Vladimir Silvester ob pregledu teh podatkov ugotavlja izredno pestrost želja po izobraževanju. „Iz obiskov, podobno je očitno tudi iz prispelih odgovorov kolektivov, se delavci zanimajo za razne tečaje: denimo za vratarje in čuvaje, predvsem pa cel niz polkvalifikacij in tudi posebnih znanj v okviru posameznih poklicev, seveda pa tudi možnosti za priučevanje. Po doslej izraženih potrebah bo treba v novem šolskem letu prav gotovo k številnim sedanjim šolam pridati še tehnično šolo strojne smeri. Posebno med mladino – željo izražajo tudi nekatere mladinske organizacije – vlada zanimanje za tečaje krojenja in kuhanja,“ pripoveduje vodja centra.

Ko bodo pri centru zbrali vse te želje, se bodo z delovnimi organizacijami dogovorili, katerih oblik izobraževanja se bodo lotili. To bodo opravili že v

tem mesecu. Na ta način bodo ob kar najširšem sodelovanju vseh zainteresiranih prišli do letošnjega delovnega programa centra. V njem bodo skušali stvari zastaviti okvirovno tudi še za prihodnje leto, saj bi bilo v izobraževanju opredeljevanje

GOZDARJI ZA CESTE

Trebanjski tozid Gozdnega gospodarstva Novo mesto bo letos vložil v gozdne ceste in poti okrog 100.000 dinarjev. Na Ojstrem vrhu bodo odprli gozdno območje. V tem letu naj bi podaljšali pot na Kremenjak tako, da bo mogoče lažje priti tudi v to spominsko območje, znano iz časov NOB. Rekonstruirali naj bi okrog 2 km poti. Pretežni del denarja bo šel za vzdrževanje obstoječih gozdnih cest. Kot po navadi bodo raztrejevali tudi kamne na cestah, kjer ovirajo promet.

Ugodno ocenjeno delo mladih

Skupna seja komiteja občinske konference ZK in mladinskega predsedstva

Če je že treba dajati splošnejše ocene, potem je ocena za delo mladinske organizacije v trebanjski občini med obema kongresoma ugodna. Takšen je namreč vtis tudi po skupni seji komiteja občinske konference ZK in predsedstva ZSMS te občine 18. januarja.

Po oceni je od 3.707 mladih v starosti od 14. do 27. leta vključenih v mladinsko organizacijo dobra večina, okrog 2.400. Teren je z osnovnimi organizacijami zadovoljivo pokrit, na območju krajevnih skupnosti Mokronog in Šentrupert delujeta celo po dve osnovni mladinski organizaciji. Brez organizacije so le še v mali krajevni skupnosti na Svetinjah.

O delu samih osnovnih organizacij so bili mladi kritični. Aktivnost niha od organizacije do organizacije. Kjer bo treba še posebej poprijeti, so bile omenjene mladinske organizacije na osnovnih šolah. Mentorji nemalokrat s težavo potegujejo ločnico med vsebino dela pionirske in mladinske organizacije. V tem je prav gotovo treba iskati razloge, zakaj mladi po končani šoli s težavo najdejo pot v mladinsko organizacijo. Na skupni seji obeh vodstev so se dogovorili tudi o načinu, kako oživiti delo aktivna mladih komunistov.

Mladinske organizacije po terenu bi bile prav gotovo lahko uspešnejše, če bi jih tam, kot pravijo mladi, tudi upoštevali kot družbenopolitično organizacijo.

Na Mirni dobrodošel vsak gomolj

Tozid Kolinske na Mirni se želi preživljati sam, brez moledovanja za pomoč pri drugih

Skoraj enomesečna ustavev predelave krompirja in negotovost, to so vsekakor stvari, ki mučijo delavce te tovarne.

Mirenška tovarna potrebuje zanesljivejši dopolnilni program. Pri tem iskanju računa na solidarnost tozidov znotraj Kolinske. Novo vodstvo mirenške tovarne si prizadeva zmanjšati prispevek skupnim službam v Ljubljani na znosnejšo mero. Po načrtu naj bi namreč za lani dali kar 16 milijonov dinarjev. Res je sicer, da je v to vsoto vključen tudi del materialnih rezijskih stroškov (distribucijsko skladišče v Ljubljani, stroš-

nalog zgolj na rok enega leta v mnogočem preozko. V tem času se dogovarjajo z družbenopolitičnimi organizacijami tudi za tovrstno izobraževanje.

Skratka, pri centru želijo ustrediti vse večjim potrebam po izobraževanju v občini. Zanimanje delavcev je spodbudno. A. Ž.

MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA

5. februarja se bo v Trebnjem pričela enotedenska politična šola za mlade. S številom prijav so zadovoljni. Poslej nameravajo posvetiti še večjo skrb izobraževanju vodstvenega kadra osnovnih organizacij. Pri predsedstvu občinske konference ZSMS so oblikovali poseben predavateljski aktiv.

O poslovanju ne le računovodje

Sindikati: celotnemu kolektivu omogočiti razumljiv vpogled v poslovanje

Občinski sindikalni svet v Trebnjem je pripravil v torek, 23. januarja, razširjeno sejo s predsedniki osnovnih organizacij sindikata o vrsti aktualnih vprašanj.

S to sejo so v sindikatih strnili tudi razpravo k letošnjim

ciljem izvajanja srednjeročnega programa razvoja občine. Menijo, da je potrebno vztrajati na večji odgovornosti nosilcev nalog. Od vrste kolektivov zahtevajo sindikati jasnejše razvojne programe. Tako naj bi trebanjski Putnik slednjic le razširili. V mokronoškem Induplatiju naj bi matični kolektiv poskrbel za uresničitev sprejetega programa ob prevzemu tega obrata. Izvesti morajo tudi sprejeti sklep občinske konference ZK in seje sindikalnega sveta o organizaciji tozida v tem obratu. Tudi mirenški tozid IMV naj najde ustrezno mesto v velikem razvojnem načrtu dolenjskega valikana. Stvarnost naj bi postala tudi

izvedba programa za mokronoški obrat Zmage. Naposled je treba ugotoviti, kaj je z obetanimi načrti Agrostroja v Šentrupertu.

Sindikati se zavzemajo za hitrejši postopek pri pridobivanju različnih dokumentacij pri naložbah v družbenih dejavnostih, ne nazadnje tudi pri gradnji zasebnih hiš.

Razširjene seje sindikalnega sveta so se udeležili tudi predstavniki službe družbenega knjigovodstva. Akcija „zaključni računi“ naj bi razpravo resnično vnesla med vse člane delovnih kolektivov. S predvideno razpravo o poslovanju po samoupravnih in sindikalnih skupinah bodo nalogo lahko uspešno opravili. A. Ž.

Še ob suhem vodovodu

V Suhi krajini še odvisni od prevažanja drage vode

Gradnja vodovoda je že nekaj let velik dogodek. Vsakokratni prihod mladinskih delovnih brigad še prispeva k živahnejšemu utripu krajev. Lani je bil lepo ocenjen tudi delež vojakov. Žal si ljudje vzdolž tega obsežnega vodovodnega omrežja z njim ne morejo kaj prida pomagati, saj niti v preostalem delu grosupeljsko-stiškega vodovoda proti Trebnjemu ni zanesljive preskrbe z vodo.

Alojz Mežan: „Neprijetni so očitki, da mi pri gradbenem odboru zapiramo glavni vodovodni ventil. V resnici je tako, da imamo z vodo podobne težave kot drugi.“

Kmetovalec in predsednik gradbenega odbora za suho-krajski vodovod Alojz Mežan iz Knežje vasi je iz dneva v dan v bolj neprijetnem položaju. „Obiski, moledovanja, beseda sem in tja, vse se vrti okrog tega, kaj je z vodo,“ pravi predsednik Mežan. Ob tem kajpak pristavi, da je brez moči, saj so venti-

li ob glavnem vodu po Temeniški dolini še kar naprej zaprti. „Po teh ceveh voda že vsaj pet mesecev ni pretekla. Ko sem vprašal za vzrok vzdrževalca Finka, mi je dejal, da spuste k nam vsak dan po 10.000 litrov vode, vendar k nam ne pride. Tudi Dobrnčani je nimajo. Ljudi najbolj jezi to, ker morajo vodo še kar naprej voziti, kar je še prav posebno neprijetno v tej zimi zaradi slabe ceste.“

Kar premorejo vode, je tisto malo, kar kane v kapnice. „Za dve vožnji (cisterna drži 5.000 litrov) je treba odšteti 720 dinarjev. Ko se je bila v prevoze vključila civilna zaščita, je taista cisterna vode veljala zgolj 150 dinarjev. Ljudje so napolnili vse mogoče in nemože, če so vodo potrebovali ali ne,“ prizadeto pripoveduje Mežan. Vprašanje, kako zagotoviti vodo za gospodinjstva, je še nekako razrešljivo: marsikdo naloži nekaj posod v avto in pripelje najnujnejše. Za eno napajanje večje živinske črede v hlevu so potrebne večje količine. Pri Mežanovih je skupno s pogodbenimi pitanci privezanih 46 glav živine. Prenekateri kmet je nemalokrat v škripcih, ko meri, ali ima še dovolj vode za napajanje naslednje jutro. A. ŽELEZNIK

SOLE O SAMOUPRAVNI ORGANIZIRANOSTI

V minulem tednu je bilo razmnoženo gradivo za novo samoupravno organiziranost šol v trebanjski občini. Pripravljeno gradivo za razpravo ponuja dve možnosti: kolektivi osnovnih šol se lahko odločijo za bolj korenito obliko organizacije po tozidih, druga možnost pa je, da bi šole v okviru trebanjskega Centra za izobraževanje združevale nekatere zadeve, o katerih je bilo že precej govora, da jih

OPISMENJEVANJE ODRASLIH ROMOV

Center za izobraževanje in kulturo v Trebnjem bo že v februarju odprl oddelek za opismenjevanje odraslih Romov. Akcija poteka v sodelovanju s skupnostna socialnega skrbstva in izobraževanja. Pravi, da bi bil že uspeh, če bi uspeli v oddelek vključiti vsaj okrog 20 odraslih Romov.

TREBANJSKE NOVICE

Ribnik namesto močvirja

V kraju Praproče blizu vasi Vrhovo zaide na že sedaj okrog štiri do pet hektarjev zamočvirjenega sveta sem in tja kakšna divja rasa. Čez leto uspeva tam v glavnem nekoristni biček. „Svet je ponekod celo nižji od struge Temenice,“ opisuje ta del šentlovenske krajevske skupnosti kmet Anton Bolka. Pri svojcih v Dragomljah na Gorenjskem je videl ribnik. Meni, da bi lahko doma, tam okrog Praproče, imeli za ribnik še boljše možnosti, saj Temenica in Bratnišnica ni-

Anton Bolka

koli ne presahneti. „Te vode tudi še niso onesažene kot marsikje drugod,“ navede Bolka še eno od prednosti te gradnje.

„Zgraditi je treba nekaj, da bomo ljudi privabljali v te kraje. Sama vasica Vrhovo je taka, kot je bila nekoč; nekateri pravijo, naj bi to podoba zaščitili, kot so jo v Višnji gori. Jezerce naj bi postalo nekakšen rekreacijski center,“ meni Bolka. Kako začeti z delom, se v krajevni skupnosti Šentlovenec pogovarja že dve leti. „Za zadevo bi se moral zavzeti še kdo od drugod. Cesta proti Radohovi vasi bo letos po vsej verjetnosti asfaltirana. To bo še dodatna prednost. O kakšni industriji tod ni govora, okolje bo torej še naprej neokrnjeno.“ A. Ž.

Usmeritve za tisoč dijakov

Solski center v Krškem predlaga okrepitev dosedanjih izobraževalnih oblik in uvedbo novih — Možnosti za šolanje jedrskih tehnikov in papirničarjev — kemikov — Poklicno izobraževanje nameravajo v Posavju vpeljati tudi za učence posebnih šol

Nedavna problemska konferenca o izobraževanju, ki so jo pripravili v okviru OK SZDL, je z delom v eni izmed treh komisij posegla tudi na področje usmerjenega izobraževanja.

V njej so delegati podprli programsko usmeritev, ki si jo je v okviru posavskega dogovaranja zastavil krški Solski center. Ta prinaša krepitev sedanjih izobraževalnih oblik ter predlog za nekaj novih, kot na primer šolanje nuklearnih tehnikov, poklicnih voznikov motornih strojev, po širšem dogovarjanju pa morebiti tudi izobraževanje papirničarjev-kemikov.

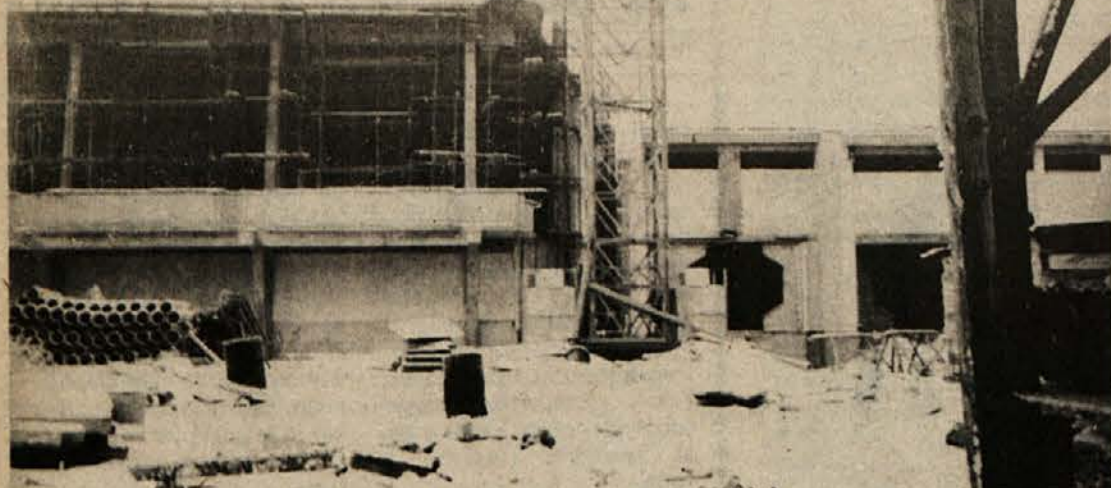
Seveda računajo, da bi v Krškem s tako usmeritvijo izobraževanja pritegnili okoli tisoč dijakov. Zato bo nujno potrebno že v naslednji petletki zagotoviti nove šolske prostore, poskrbeti pa tudi za domsko varstvo, ki naj bi bilo pripravljeno sprejeti okoli 250 gojencev.

V delu komisije so opozorili še na eno stvar. Ko govorimo o

učencih naj bi šolali gostince (predvsem kuharje), v Sevnici pa šivilje.

In če danes kandidatov za nadaljevanje šolanja še ni kdo ve koliko, to ne pomeni, da jih ne bo iz leta v leto več! Predlogom delavcev osnovnih šol s posebnimi programi bo že zato potrebno prislusniti in se pripraviti, da bo že na samem začetku usmerjenega izobraževanja mesto tudi zanje.

Ž. Š.

ZMERNE PODRAŽITVE — Za sedaj si zaradi prekoračitve investicij v čateškem zdravilišču še ne delajo prehudih skrbi. Podražitve znašajo okoli 830 tisoč dinarjev in računajo, da se bodo povečale le še za malenkosten znesek. Otvoritev novega hotelskega kompleksa je še vedno predvidena za konec maja, čeprav se je gradnja že zavlekla. Pionir kljub hudi zimi ni odnehal. Objekte so ogrevali s termalno vodo, da delo zaradi mraza ni zaostalo. (Foto: J. Teppey)

Še komu vzeti in komu dati?

Zadnje preverjanje investicij za četrti referendumski program v brežiški občini — Tokrat nameravajo pohiteti z naložbami, za katere bodo občani glasovali 25. marca

9. februarja se bo iztekel rok, do katerega naj bi v delegacijah zborov občinske skupščine, v delovnih kolektivih, v krajevnih in interesnih skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah preverili primernost predlaganih investicij v četrtem referendumskem programu.

Odbor za pripravo referenduma meni, da do bistvenega odstopanja ne bi smelo priti. Predlagani program naložb vsebuje namreč le tiste objekte, katere so interesne skupnosti utemeljevale kot najpotrebnejše. Gre torej za potrditev izbranih naložb oziroma za dokončno mnenje o njihovem obsegu ter višini bodočega samoprispevka. Če bodo kje pri tem preverjanju prišli do zaključka, da je triodstotni prispevek prevelik, potem morajo istočasno predlagati, katera naložba naj izostane.

O razpisu referenduma bo občinska skupščina sklepala na seji 20. februarja. Glasovanje je predvideno za 25. marec. Zbiranje samoprispevka iz tretjega, tako imenovanega cestnega referenduma se bo izteklo 31. januarja 1980. Do takrat naj bi zaposleni plačevali le po dva odstotka od neto osebnega dohodka, pozneje pa po tri odstotke.

Občani sprašujejo, kaj bo z neuresničeni naložbami iz drugega in tretjega referenduma. Odbor, ki je usklajeval program za četrti referendum, je o teh stvareh razpravljal in ocenil, da vseh nalog ni mogoče samodejno prenašati v novo investicijski program. Medtem so namreč nastale nove zahteve in potrebe, katerih zadovoljitev utemeljuje širši interes. S tem je mišljena samo odložitve, če usklajevanje v SIS, v KS in tozdih ne bo zahtevalo drugačnega ukrepanja. Mnenja so različna, zato je vsako usklajevanje težaško delo. Morda ne bo od-

več podatek, da so za financiranje naložb v zdravstvu, kulturi in cestnem omrežju predvideni viri. Samoprispevek jih bo samo pomnožil.

Odbor za pripravo referenduma predvideva, da bi leto dni razen samoprispevka še drugi po izglasovanju samoprispevka začeli graditi vse predvidene objekte in jih dokončali v poldrugem letu s pomočjo premoštenih posojil. Tokrat naj bi torej zares pohiteti tudi z dejavnimi. J. T.

Borcem postopoma več

Za priznavalnino v brežiški občini še premalo denarja

Socialni položaj borcev narodnoosvobodilne vojne in borcev za severno mejo se je v brežiški občini lani precej izboljšal in se bo s predvidenim povečanjem priznavalnin v tekočem letu še popravil.

Občina žal ne bo mogla zagotoviti celotne vsote, ki je predvidena v republiškem družbenem dogovoru za različne kategorije upravičencev, odvisno od časovnega obdobja v NOV in priznane delovne dobe za tisti čas.

V brežiški občini dobiva priznavalnino 257 udeležencev NOV in drugih vojn. To so borci NOV in vdove ter borci za severno mejo in njihove vdove. Največ je partizanskih borcev in vdov (225), koroških borcev je 23, njihovih vdov pa 9.

Najnižji znesek priznavalnine je 710 dinarjev, najvišji 2.677. Varstveni dodatek za 44 kmečkih upokojenecv pa se je lani gibal med 1.293 in 1.789 dinarji. Kmečka pokojnina je

bila lani 595 dinarjev in se bo letos dvignila na 840 dinarjev.

Najnižjo priznavalnino (710 dinarjev) sta lani prejela dva upravičenca. Znesek od 815 do 1.000 din je dobivalo 47 upravičencev, 1000 do 1300 dinarjev 56, 1300 do 1600 dinarjev 58, 1600 do 2000 dinarjev 71, 2000 do 2500 dinarjev 18 in 2500 do 2677 dinarjev 5 upravičencev.

Lani so v brežiški občini porabili za priznavalnino nekaj nad 4 milijone dinarjev, medtem ko bi morali za letos zagotoviti že 7.361.000 dinarjev, da bi lahko uveljavili predvideno spremembo v prej omenjenem členu družbenega dogovora. Ker toliko denarja ni na voljo, so letos sklenili zagotoviti 5.689.000 dinarjev. Za 15-odstotno zvišanje namesto za predvidenih 22 odstotkov.

Sprejem za zmagovalce

Brežičani že drugič prvi

26. januarja je predsednik občinske skupščine v Brežicah Stanko Rebernik priredil sprejem za zmagovalno ekipo na pohodu „Po poteh partizanske Jelovice“. To je bil pohod po poteh heroja Kebeta, ki sodi v tradicionalni okvir dražgoških proslav. Brežiška ekipa je že lani osvojila prvo mesto in tokrat spet ponovila svoj uspeh.

Sestavlja jo šest članov: mladinci Bogdan Romih, Boris Pleterški, Milan Stojilković ter starešine Leopold Rovar, Tone Ajster in Drago Vimpolšek. Tekmovanje je obsegalo teoretični (topografijo in program Zveze socialistične mladine Slovenije za mladince, za starešine pa taktične naloge) in praktični del (streljanje s puško in pohod iz Kroke v Dražgoše).

Ekipa tudi v prihodnje ne bo odnehala. Pritegnila bo tudi mlajše člane in morda bosta prihodnje leto tekmovali že dve ekipi iz Brežic.

Sprejemu so prisostvovali predstavniki družbenopolitičnih organizacij, oddelka za ljudsko obrambo, izvršnega sveta in občinskega štaba za teritorialno obrambo. Zmagovalci dražgoškega pohoda so bili veseli te pozornosti, ki je hkrati priznanje in spodbuda za nadaljnje delo.

ŠTOVIČEK BO RAZSTAVLJAL

Akademski kiparja Vladimira Štovička iz Leskovca so za slovenski kulturni praznik povabili v Brežice. 7. februarja bo v Posavskem muzeju odprta razstava mojstrovih plaket, medalj in plastik. Plaket bo 90. Med njimi bodo upodobitve narodnih herojev in slovenskih kulturnih delavcev. Razen plaket bodo razstavljene še štiri plošče medalj in štirinajst plastik.

Nova tovarna v Krškem

Letos od aprila dalje bo izdelala 600 ton embalaže

Ob krški tovarni Papirkonfekcija že od lanskega septembra naprej raste večje poslopje, za katerega zagotavljajo, da bo v aprilu pričelo služiti namenu. Že v naslednjem mesecu bodo namreč pričeli postavljati vanj strojno opremo za proizvodnjo spiralne kartonske embalaže, to je kartonskih tulcev, na katere navijajo papir in podobne stvari.

Računajo, da bo nova tovarna to leto obratovala okoli devet mesecev in bo lahko dala na trg okoli 600 ton izdelkov. Kot smo izvedeli, je vsa strojna oprema jugoslovanske izdelave, večino potrebnih surovin pa si bodo zagotovili kar v neposredni sosesčini, to je v Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj. Ta bo zaenkrat tudi največji potrošnik spiralne kartonske embalaže, saj si jo bo v Papirkonfekciji zagotovila okoli 60 odstotkov.

Nova proizvodnja sicer ne prinaša veliko novih delovnih mest. Dokler se ne bo utečena, bo tekla le v eni izmeni z osmimi delavci, od drugega pol leta naprej pa jih bodo „dodali“ še šest, tako da bo skupno zaposlenih 14. Sicer pa predvidevajo, da bi ta program v naslednjih letih dopolnili s podobnimi izdelki, ki so na našem trgu zelo potrebni in jih moramo v precejšnji meri kupovati na tujem.

BANKA, POŠTA IN ZAVAROVALNICA V NOVI HIŠI

Danes dopoldne bo v Krškem trojna otvoritev novih poslovnih prostorov. Pripravljajo jo Temeljna posavska banka, območna zavarovalna skupnost Krško in tozd za PTT promet, ki bodo zdaj domovali pod skupno streho nove poslovne zgradbe na Trgu Matije Gubca. Skupaj so namreč sodelovali tudi pri investiciji. Za uvod prirejajo kratek slavnostni program v Delavskem domu, nakar vabijo udeležence na ogled poslovnih prostorov.

Zirija za podeljevanje Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda Občinske konference SZDL Krško na podlagi 1., 5. in 8. člena pravilnika o podeljevanju Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda za občino Krško

RAZPISUJE

Podelitev priznanj OF ZA LETO 1979

- Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena na področju:
  - razvoja naše samoupravne socialistične družbe,
  - uresničevanja ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, posebej razvijanja delegatskega sistema in uveljavljanja samoupravne organiziranosti združenega dela,
  - krepitev SZDL kot fronte vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
  - neposrednega uveljavljanja delovnih ljudi in občanov kot subjektov odločanja na vseh področjih in v vseh sredinah družbenega življenja.
- Predloge lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, organizacije združenega dela in druge delovne ter samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini, družbene organizacije in društva ter občani.
- Zirija bo lahko upoštevala le pismene predloge z zgoščeno in konkretizirano obrazložitvijo in utemeljitvijo, ki bodo podani najkasneje do 25. marca 1979. Predloge sprejema Občinska konferenca SZDL Krško.

Zirija za podeljevanje Priznanj OF pri OK SZDL Krško

DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI — Po opravih v Krško zdaj ni več tako zamudno, kot je bilo nekdaj. Tudi na Videm je mnogo bliže, odkar avtobusi redno vozijo v obe smeri. Zlasti za občane iz oddaljenih krajev boljše zveze veliko pomenijo. Staro mesto je za pešce spet prijaznejše, odkar je ves tranzitni promet speljan po obvoznici in odkar je v delu mesta dovoljena samo enosmerna vožnja. Na sliki: potniki čakajo na avtobus. (Foto: J. T.)

KRŠKE NOVICE

NA PRIPRAVAH — Skupina plavalcev krškega Celulozarja je bila do zadnjega dne v januarju na pripravah v Velenju. Prve dneve so porabili za smučanje, večino pa za nabiranje kilometrov v velenjskem pokritem bazenu. Priprave so zaključili s tekmovanjem, ki je pokazalo, kaj so z njimi pridobili.

TUDI POZIMI — Delavci krške tovarne celuloze in papirja že nekaj let delijo svoj odih na letnega in zimskega. Tudi za slednjega je vedno več zanimanja, tako da so ležiščem na Veliki planini tokrat dodali še tiste, ki jih imajo v prikolici v Kranjski gori. Vse zmožnosti so razprostrane, tako da že razmišljajo o njihovem povečanju, če jim bodo seveda to dovoljevale finančne zmožnosti.

SENOVO SLAVI — V soboto se bodo pričele prireditve, ki jih na

Senovem posvečajo prazniku krajevnih skupnosti v spomin na dan, ko se je na legendarnem pohodu na Štajersko tudi pri njih mudila Štirinajsta divizija. Ker podrobnega programa še nismo prejeli, bomo o prazničnih dogodajih obširneje poročali prihodnjič.

VABILO NA PREDAVANJE — Občinski odbor Rdečega križa vabi krške krajanje na zanimivo predavanje o sladkorni bolezni, ki bo v mali dvorani Delavskega doma. Napovedali so ga za ponedeljek ob 16. uri.

SE EN ZAKLJUČEK — Jutri bo komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu uradno zaključila lanske občinske delavske športne igre. Slovesnost, na kateri bodo najboljšim ekipam in posameznikom podelili diplome in pokale, so pripravili v prostorih krškega Hotela Sremič.

NOVO V BREŽICAH

KOLIKO IZ SAMOPRISPEVKA — Občinska zdravstvena skupnost in Zdravstveni center v Brežicah planirata za 54,8 milijona dinarjev naložb v zdravstvo, od tega 25 milijonov iz samoprispevka, če bo ta izglasovan. Za drugo fazo zdravstvenega doma bi potrebovali 10,5 milijona dinarjev, za zdravstveno postajo v Pišecah 800 tisočakov in za dograditev bolnišnice 43,5 milijona dinarjev. Novi bolniški objekt bo imel operacijski del, prostore za centralno sterilizacijo in intenzivno nego, otroški oddelek, pralnico in jedilnico. Razen tega je predvidena dograditev prostorov za rentgenološki oddelek.

ZA OPOZORILO JIM NI MAR — Na mostu čez Krko v Cerkljah je dovoljena obremenitev deset ton, vendar se mnogi prevozniki ne zmenijo za omejitveno zahtevo in prevažajo čezenj tudi po 50 in več ton tovara. Takim brezvestnim prevoznikom bo stopila na prste krajevna skupnost. Kršitelje bo predlagala za kaznova-

nje. To so predvsem prevozniki lesa. Ko bodo ugotovili, kdo so, oziroma za koga vozijo, bodo brez odlaganja ukrepali.

NAKNADNO PO DOVOLJENJE — V krajevnih skupnostih že nekaj časa opozarjajo črnograditelje, kaj jih čaka po sprejemu odloka, ki ga bo 1. februarja sprejela občinska skupščina. Ta bo vseboval merila, po katerih bodo objekte, ki so že v rabi, bodisi porušili bodisi omogočili investitorjem naknadno pridobitev ustrezne dokumentacije. To pomeni, da počitniških hišic, vinskih kleti in drugih poslopij ne bodo podrti na območjih, ki ustrezajo za zidanim načrtom, oziroma na območjih, ki se urejajo z urbanističnim redom, urbanističnim programom oziroma načrtom. Pustili bodo tudi take, ki zapolnjujejo vrzeli med zaidalnim površinami, če so bili zgrajeni pred uveljavitvijo zakona o urbanističnem planiranju, in pa tiste, za katere je dala soglasje kmetijska zemljiška skupnost.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Letos napredek na cestah

Sevniška občina s samo še tremi občinami v Sloveniji z manj kot pol posodobljenimi republiški cestami — Ob pomoči inženircev JLA letos do Jelovca

Z rekonstrukcijo ceste od Mokronoga proti Sevnici so letos ostali pod Tržiščem. Če bo šlo vse po sreči, bodo letos uspešnejši. V vodstvu občinske skupščine si prizadevajo, da bi storili kar največ. Obetaven je sklep republiške skupnosti za ceste, da naj se pri izdelavi letošnjega finančnega načrta skupnosti najde rešitev, da bi trojica preostalih slovenskih občin (Sevnica, Kočevje, Laško) vendarle ujela ostale slovenske občine, ki premorejo že 50 odst. moderniziranih regionalnih cest.

Navkljub zimi je podjetje Slovenijaceste opravilo več zemeljskih del dalje proti Tržišču. Letos poleti naj bi od tam dalje, predvidoma do Jelovca, poprijeli inženirski JLA. V občini se zavzemajo zato, da bi bil letos izdelan projekt novega mostu ob izlivu Mirne. Nadaljevati je treba modernizacijo ceste Šmarje — Planina, kjer je lani ostalo neizkoriščenih nad pet milijonov dinarjev. Vodna skupnost Dolenjske je opravila precej del pri regulaciji hudourniške Sevnice. Vendar imajo vodnarji posebne zahteve glede propustnosti novega mostu čez potok v Šmarju, kar vsiljuje etapno gradnjo.

ma zgrajen tudi čez železnico. To utegne prinesiti razveseljive spremembe v promet proti Loki. S tem mostom bi bilo namreč odpravljeno ozko grlo sedanjega podhoda skozi železniški nasip, ki ovira avtobuse. Projekti za radeški most so narajeni.

A. ŽELEZNIK

Številne prireditve v Lisci

Uspehi kulturne komisije — Podpora referendumu

Od jeseni ne mine mesec, da skupna kulturna komisija sevniških tozdogov Lisce ne bi pripravila kulturne prireditve. Večinoma se vse zvrsti v tovarniški jedilnici, kjer so nasploh gostoljubni tudi do drugih prireditev.

Prizadevno delo kulturne komisije „Lisce“ v mnogočem presega aktivnost ostalih nosilcev kulture, če izvzamemo kino. „V komisiji dela 12 članov, vključeni so vsi tozdi in tudi izmene. Veselje je delati, ker so vsi delavni,“ pravi Albert Felicijan in pri tem ne skriva zadovoljstva. Razen gostujočih skupin so lani doživeli uspeh tudi s poskusom vključevanja tvorno-

sti samih delavcev. Zanimanje je vzbudila razstava ročnih del, na tovarniškem „Pokaži kaj znaš“

Albert Felicijan: „Delavci se zanimajo za kulturo, le približati jim jo je treba. Razen enkrat je bilo vedno najmanj po 200 gledalcev.“

so bili v zagati zaradi dolžine, prijavljenih je bilo kar 17 točk. Lani ustanovljeni mešani zbor je imel sedem večjih nastopov in se uveljavil tudi v Posavju.

Za bližnji kulturni praznik pripravljajo recital. V soboto je nastopila menška folklorna skupina. Do jeseni jim bo nedvomno uspelo uprizoriti igro. Že doslej so imeli dobro sodelovanje z boštanjskimi igralci in sevniškim Odrum mladih. Oboji študirajo nove igre, ko bodo za na oder, jih bodo povabili.

Albert Felicijan je do nedavnega predsedoval občinskemu vodstvu ZSMS. Meni, da je že skrajni čas, da se prične gradnja večnamenske dvorane in bazena. „Kakšna stiska za prostor je, kaže pritisk na našo jedilnico. Ob novoletnem koncertu smo znova videli, kako tesno je v gasilskem domu.“

A. Ž.

BOŠTANJ: OKREPITI VODOVOD

Vodovodni odbor v Boštanju že dve leti skrbno pregleduje izvire v bližini vasi, da bi dobili več vode za krajevni vodovod. Preskrba z vodo je bila doslej sicer vzorna, rast vasi pa ne dopušča mirovanja. Zaenkrat se je najbolje izkazal izvir Polžek, ki je imel med lanskimi opazovanji tudi v suši dovolj vode. Vodovodni odbor razmišlja o gradnji 50-kubičnega zbiralnika v novem naselju.

KMALU NA ODRU

Igralci Prosvetnega društva Anton Umek — Okiški iz Boštanja se prizadevno pripravljajo na letošnje premiero. Pod vodstvom Minke Gale študirajo Novakovo komedijo Gugalnik, ki naj bi občinstvo do dobra nasmejalo. Z igró se nameravajo predstaviti že v tem mesecu.

DELAVNO O OBRAMBNI VZGOJI

Oddelek za ljudsko obrambo pri občinski upravi v Sevnici je minuli teden sklical posvetovanje predstavnikov raznih društev in šolnikov o kar najbolj slavnostni obeležitvi 30-letnice obrambne vzgoje pri nas. To pomlad bodo obletnico počastili z vrsto tekmovanj, kjer bo zajeta tako šolska kot tudi izvenšolska mladina.

A. Ž.

Že dogovori za zemljišča

24. januarja so obiskali trebanjsko občino predstavniki občine Rab, krajevne skupnosti Lunj in urbanist z Reke. Znano je, da so se v občini odločili graditi na Rabu počitniško naselje zaradi vrste prednosti. Predvsem predstavniki z Raba ne postavljajo nemogočih pogojev in dopuščajo postopno gradnjo.

Letos naj bi odkupili zemljišča. Vrsta sindikalnih organizacij delovnih kolektivov trebanjske občine je občinskemu sindikalnemu svetu že posredovala sklepe o velikosti zemljišč, ki jih nameravajo kupiti. Tako se tozdogov iz Velike Loke po sedanji ceni zanima za površino 1,5 hektara, Novoles — tozdogov Toverni akrilnih plošč za 1 hektar, Trimo za 0,5 hektara, občinska izobraževalna skupnost za šolsko počitniško kolonijo za 1,5 hektara.

V tem letu naj bi oblikovali tudi ustrezno počitniško skupnost, ki naj bi se kar najhitreje lotila izgradnje naselja. V naselju naj bi lahko postavljali šotore, prikolice; tisti, ki bi se odločili za trdnjše objekte, naj bi postavili hišice. Postopno bo treba seveda dograjevati tudi skupne objekte.

POD SKRBNNO ROK O — Dotrajana venecijanska žaga v Veliki Loki vsekakor ne bi služila toliko časa, če ne bi bila v rokah večjih delavcev. Alojz Marn (na sliki) jo pozna do obisti. (Foto: Železnik)

Žaga dočakala korenito obnovo

Do maja prenovitev žage v Veliki Loki — Inž. Falkner: „Industrija ne bo prikrajšana“

Žaga trebanjskega tozdogov novomeškega Gozdnega gospodarstva v Veliki Loki pokriva gozdno zaledje 8.500 hektarjev. Trebanjski temeljni obrat za kooperacijo je slednjič iz združenih sredstev podjetja našel možnost za potrebno posodobitev.

„V osmih urah je bilo po starem mogoče razrezati v najboljšem primeru tri do štiri kubike lesa, predvidena tračna žaga naj bi bila kos 16 do 20 kubikom.“ Pove inž. Jože Falkner, vodja tozdogov. Vrednost naložbe je ocenjena na 3,20 milijona dinarjev. Na žagi trenutno ne sprejemajo lesa, kajti stavbo naj bi podrli. Gradbena dela ne bi smela trajati več kot dva meseca. Po njegovem mnenju je povsem odveč bojazen, da bi

obnovljena žaga odžirala les industriji. „Razrezovala naj bi pretežno les iglavcev, tega pa smo že doslej dobavljali pretežno kupcem izven republike. Ostala hlodovina bo tudi poslej pripadla naši industriji. Z mirnensko IMV imamo pogodbo o

DOBRO OBISKAN ZBOR

Ob nedavnem občnem zboru združenja samostojnih obrtnikov trebanjske občine bi bila dvorana občinske skupščine skoraj pretesna za vse udeležence. Po treh letih dokaj uspešnega dela je štelu združenje 101 člana. Po preobrazbi gospodarskih zbormic imajo ta društva posebno vlogo v okviru teh zbormic. Med drugim je poslej članstvo za vsakega obrtnika obvezno. Doslej v trebanjsko združenje ni bilo vključenih 56 obrtnikov.

ZAJETNO GRADIVO

Za v torek, 6. februarja, je sklicano zasedanje vseh treh zborov občinske skupščine v Trebnjem in ločena zasedanja. Delegatsko gradivo je tokrat izredno obsežno. Predvidena za sprejem sta tokrat predlog o novem statutu občine in poslovniku o delu skupščine. Obe gradivi bi morali delegati še posebno dobro poznati, saj v marsičem opredeljuje „pravila igre“ v občinskem skupščinskem sistemu.

dobavi 500 kubikov, podobno tudi z drugimi okoliškimi podjetji: Trelesom, Hrastom, Donitom,“ podkrepljuje to svojo trditve tov. Falkner.

Žaga v Veliki Loki naj bi dobivala pretežno drogove in gradbeni les. V prihodnosti naj bi se usmerila v kompletiranje lesa za ostrejša. Ravno takšnega lesa v okoliških gozdovih ne manjka. Žaga bo zato tudi kos tramov do dolžine dvanajstih metrov. Na sedanji žagi sta bila pretežni čas zaposlena le dva delavca. Ob konicah sta kajpak dobila pomoč; po novem naj bi bili tam stalno štirje zaposleni.

VSE SE DA DOGOVORITI

Po vrsti pobud v obliki delegatskih vprašanj pred občinsko skupščino je trebanjska veterinarska postaja v kar največji meri ugodila željam. Osemenjevanje krav poteka za rejce iz vasi Gorenje in Dolenje Kamenje, Gornja in Dolnja Selca, Krušni vrh, Rožempelj in Babna gora pri Glavanu v Režempelju. Trsteničani in Stražani imajo za svojo živino novo osemenjevalno postajo pri Zabukovcu v Trsteniku, pri Zupanu v Volčjih njivah lahko ženejo krave rejci iz Glinka in Volčjih njiv. Brž ko bi se vaščani dogovorili za prostor, bodo določili osemenjevalno postajo za plemenice iz Slepšca in Belega griča. Rejci se kajpak lahko povsod dogovorijo za osemenjevanje krav v hlevu na poziv.

IZ KRAJA V KRAJ

V GOSTILNO NE SMEJO — Predsedniku osnovne mladinske organizacije na Štefanu gre vsa čast: mladi nimajo družbenega prostora za shajanje, v gostilno jih izrecno ne pustijo, zato se sestajajo kar na njegovem domu. Med zaključki nedavne skupne seje občinskega komiteja ZK in mladinskega predsedstva so zapisali, da morajo po krajevnih skupnostih posvetiti vprašanju prostora za sestajanje mladinskih organizacij enako pozornost kot vsem ostalim družbenopolitičnim organizacijam.

DOBRA POMOČ — Ob bolniški enega od dvojice mokronoških poštarjev je vskočil Janez Bergant. To ne bi bila takšna posebnost, če ne bi bil Bergant učenec: 8. razreda mokronoške osnovne šole. Kot tak je nedvomno eden najmlajših poštarjev. Starejši poklicni kolega je zadovoljen z njegovim delom. Žal je pomoč trajala le med polletnimi šolskimi počitnicami.

PROSTOR ZA REKLAME — „Dolenjčina“ prodajalna obutve v Mokronogu se še kar naprej stiska v malem prostoru. Čez cesto je prazen večji lokal, kajpak v družbeni lasti.

Da ni povsem neizkoriščen, pričajo takšne ali drugačne bolj opazne slike, s katerimi mokronoški kino vabi več obiskovalcev pred svoje platno.

CESTE CVETIJO VSEVPREK — Asfalt na cesti med Mirno in Slovensko vasjo „cveti“, da je kaj, čeprav je še daleč do pomladi. Posebno hudo je skozi Trebnje. Najbolj razrvano je cestišče ravno pred občino. Cestarji posipujejo, a pesek prometu ni kos.

TREBANJSKE NOVICE

ZGLEDEN PODMLADEK — Boštanjki gasilci imajo za seboj marljiv naraščaj, to so ponovno potrdili tudi na nedeljskem občnem zboru. Pionirke tega društva so častno zastopale občinsko gasilsko zvezo na lanskem republiškem tekmovanju v Brežicah. Predsednik sevniškega društva Tone Koren (na desni) jim je v imenu občinske gasilske zveze podelil plakete. (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

OBCNI ZBOR GODBE — Omenili smo že poziv sevniške godbe za pridobivanje podpornih članov; vendar še naprej. Prizadevni kolektiv te godbe ima v petek, 9. februarja, v sevniškem gasilskem domu ob 17. uri občini zbor.

LUZA PA TAK F — Odjuga ali že malo več dežja naredi v Šmarju pri križišču pravcato mlakužo, ki zajame tudi pol vozišča. Če razmere na cesti ne dopuščajo, da jo voznik obvozi po pasu za vozila iz nasprotne smeri, se ni mogoče ogniti prhanju; vozil in še kakšnega nesrečnega pešca blizu. Nič kolikokrat lani in tudi že letos je bilo opozorjeno, da je treba to vodo speljati stran.

LETOS AVTOBUSNA POSTAJA — „Izletnik“ — na skrbi ima večino delavskih prog in prevoze šolskih otrok v občini — bo letos za hotelno Ajd vec zgradil težko pričakovano avtobusno postajo. Načrti so nared. Posebno zaradi delavskih prog in prevozov otrok je postala Sevnica cilj mnogih prevozov. Doslej so potniki pač prepuščeni milosti in nemilosti vremena.

ZAJETO TUDI KOMPOLJE — V program boštanjke krajevne skup-

nosti o delitvi predvidenega denarja, ki naj bi ga zbrali z novim samopripetkom, bodo vključili tudi odbor Kompolje.

ODJUGA POKVARILA TEČAJ — Pred šolskimi počitnicami je Planinsko društvo skupno s šolami vse leto pripravilo za smučarski tečaj na Lisci in Pohorju. Nenadna odjuga je kajpak občutno okrnila veselje na snegu. Če bo zima še kaj mila, kot ponavadi ne bo manjkalo organiziranih prevozov na boljše zasnežena smučišča.

„Menda zadnja visoka Sava ni povzročala samo škode?“

„S sevniškega smetišča je voda lahk e-odnesla marsikaj, cesar si ni preveč gnati k srcu, saj je po obrežjih ostalo dosti navlake tudi od drugod.“

SEVNIŠKI VESTNIK

Naj zakon nadomesti človečnost?

Pri „od boga pozabljenih“ ostarelih ljudeh, ki jih nameravajo s silo odvesti v dom počitka

Tiste stare in osamele, ki so se bolni, za katere nihče ne skrbi in pride zato lahko tudi do najhujšega, je treba dati v dom za stare občane. Če tega ne bodo hoteli sami, jih je treba odpeljati s prisilo. Tak je bil sklep krajevne skupnosti Osilnica. Te dni smo obiskali nekatere kandidate za dom, o katerih so občani razpravljali na zadnjih zborih, ali pa njihove sorodnike. Za 75-letnega Jožeta Žagarja iz Padova je prišel sklep prepozno. Med našim obiskom se je že boril s smrtjo, še tisti večer pa je umrl.

„TU JE POKOPANA MOJA ŽENA“

Jožeta Žagarja so našli sosedje nekega mrzlega januarskega dne, ko je v nezakurjeni bajti ležal na tleh v kuhinji. Je bil pijan ali bolan? Njegov sin, tudi Jože, je na doktorjev poziv prišel 19. januarja k očetu. Povedal nam je: „Oče je bil najprej pri sinu v Kočevju. Rad je pil in potem je razgrajal. Nato je bil pri hčeri v Tršču, kjer je tudi pil in razgrajal. Potem je rekel, da gre v svojo domovino, sem v Padovo. Jaz sem mu rekel, naj pride k nam, na Brigo, vsaj za čez zimo. Drv je dosti. Ne bo mrzlo. Bi varoval vnuka. Pa ni hotel. „Tu bom, dokler bom živ! Tu je pokopana moja žena in tudi mene pokopljite tu!“

V soboto je bil še dober, pravijo sosedje. Potem so ga našli, ko je ležal sredi nezakurjene kuhinje bolan ali pijan?

Jože nadaljuje: „Stari ljudje so tudi malo trmasti. Mu hočeš dobro, on pa po svoje. Če bi prišel k meni, bi živel lepo na toplem. Vsaj čez zimo bi bil pri meni... Zdej pa je bil tu sam. Sosedje so mu dajali jesti, v tej mrzli zimi pa bi mu bilo treba tudi kuriti.“

Vprašali smo ga še, kdo naj bi po njegovem skrbel za stare in bolne, oziroma kako naj bi uredili varstvo zanje. Menil je, da bi bila zanje najustreznejša rešitev dom za ostarele. Vendar oče v tak dom ne bi hotel. Zato bi bila boljša rešitev, če bi bil doma, vendar bi do bil nekoga, da bi zanj skrbel. Na vprašanje, kdo naj bi to oskrbo plačal, otroci, krajevna skupnost, občina, je odgovoril, da ne ve.

KAJ, ČE BO TREBA ODREZATI NOGE?

Slaveta Kovača iz Osilnice, stara 50 let, nismo našli v njegovi revni bajti, katere polovica je že podrta; zmrzile so mu noge in 10. januarja so ga odpeljali v bolnišnico. Njegova sestra Alojzija Serčer nam je povedala:

„Slave ima svojo leseno barakico, v kateri živi. Pred nesrečo so ga ljudje nazadnje videli na staro leto. Še malo prej smo se dogovorili, da bo pri nas silvestroval. Potem pa ga je spet prišlo...“

Je bolan na živcih. Je sicer čisto normalen, ko pa ga tisto prime, se zapre v svojo hišico in ga po več dni ni vni. Včasih je bil tako zaprt po 10 dni, nekoč pa celo 3 tedne. Ko pa potem pride spet k sebi, je čisto normalen.

Tudi zdaj, kot vedno prej, sem mu nosila hrano in toplo pijačo. Ker ga ni bilo ven, sem vedno obesila vse na vrata.

Ven je prišel 9. januarja zvečer. Oglasil se je pri sosedih. Sezul je škornje in takrat je videla, da ima noge zmrznjene. 10. januarja so ga odpeljali v bolnišnico. 14. januarja sta ga obiskala moja dva sinova. Sporočila sta mi, da mu je vročina padla in tudi noge uplahnile.“

Zdej pa se je v razgovor vmešal še Alojzin mož: „Upoštevaty pa morate, da jima je naročila, naj ne sporočita, če bo kaj slabega. Mor-da bo treba noge tudi odrezati. So bile hudo zmrznjene. Nič dobrega ne slutim. Zdravnik je rekel, da slabo kaže.“

Slave ni kuril, čeprav je v kočici imel štedilnik in so mu sorodniki ponujali drva.

ŽE 14 LET SPI V JARKIH ALINA SKEDNJU

68-letni Peter Janež iz Belice spi kar na skednju svoje bivše žene v Papežih. Dobili smo ga pri njej - Mariji Levstik - v kuhinji. On je bolj malo govoril, ona pa več.

„Bil je moj mož, 14 let. Prej je 16 let delal v Franciji, od 1936 do 1952. Za penzijo so mu priznali le 8 let. Zdej ne ve več, kje je delal, ker se je zapil. Pred leti pa je dal nekomu iz Kočevja vse podatke, a se je tisti z motorjem ubil. Zdej je pa vse zgubljeno, če ne boste vi kaj uredili.“

Peter Janež je le zgubljeno gledal. Spomnil pa se je dobro, da je

vsa leta delal pri „Minnes de Lens“ (Rudnik Lens), vendar ne v rudniku, ampak je sekal v gozdovih. Z njim je bil vsekoli tudi njegov brat Tone iz Belice, ki ima za polovico večjo penzijo, čeprav sta po Petrovem zatrevanju delala v tujini enako dolgo in za enako plačilo.

Peter spi včasih v jarku, včasih sredi ceste, včasih pa tudi v skednju, ki je njegovo najboljšo stanovanje. Spi na mrvi. Ima nekaj starih odev. Peter, večni nasprotnik domov za ostarele, je tokrat priznal:

„Ampak letošnja zima je bila pa huda... Za čez zimo, dokler je mrzlo, bi pa zdej šel v dom. Poleti ne bi hotel biti tam. Lepo je tu. Lepo, če si zdrav. Pa kakšen dinar zaslužim poleti. Pijem? Pijem zato, ker sem žejen.“

„IZBOLJŠATI DOMAČE RAZMERE, KI SO VIR TEŽAV“

V Ribjeku živita sama brat in sestra Anton in Helena Tomac. Njemu je 65, njej pa 81 let. Bajtica razpada. On je hud srčni bolnik. Med našim obiskom sta bila v vlažni kuhinji Anton Tomac in sosed Peter Klepec, s katerim sta včasih skupaj kot lovca jagala. Anton Tomac je imel pred kratkim infarkt in so ga odpeljali na klinični center na pregled, vendar so ga kmalu poslali domov. V pismu za zdravnika je pisalo med drugim: „Prosimo pristojnega splošnega zdravnika, da preko patronažne službe skuša urediti, oz. izboljšati domače razmere, ki so vir subjektivnih težav.“

Doktor v kliničnem centru je vsekakor dobro mislil. Kaže pa, da nikoli ni bil splošni zdravnik, oziroma da vsaj ni služboval v revnih, od vsega sveta pozabljenih krajih. tukaj, na osilniškem koncu, 10 zdravnikov in 10 patronažnih sester ne bi moglo kaj bistveno popraviti „razmer, ki so vir subjektivnih težav“.

„O domu za starejše občane še nisem razmišljal, ker pač tudi nikoli nisem mislil, da me bo vse to doletelo,“ pravi Anton Tomac.

„E, hudč je, ko je človek star, bolan in nima nikjer nobenega,“ je dejal obiskovalec Peter Klepec, prapravnuk tistega Petra Klepeca, ki je mlad, zdrav in močan izpulil jelko ter z njo pognal turško vojsko v beg.

Potem je zaklical v vežo: „Lena! Pridi sem, so prišli iz Kočevja!“

V kuhinjo je prišla 81-letna ženička, ki so ji leta in bolezen hudo ukrvila hrbet. Vsa zgrbljena je kot kup nesreče sedla na stolček pri zakurjenem (!) štedilniku in dejala:

„Sama skrbiva zase. Teško je. A še gre, dokler lahko gibam. Vendar se bliža nekaj. Glava me boli, roke, noge, vse. Vsa sem že bolna.“

Ljudje na tem koncu kočevske občine so revni, a vendar skušajo drug drugemu pomagati, kolikor pač znajo in zmorejo. Vsak je v skrbeh za sovaščana.

PRISILNO V DOM?

Podpredsednika KS Osilnica, dr. Nikoliča smo vprašali, zakaj so se občani in KS odločili za prisilno oddajo teh ostarelih v dom in če ni možna še kakšna druga rešitev. Odgovoril je:

„Sami ste videli. Zakon pravi, da so otroci dolžni skrbeti za starše, če so ti za delo nesposobni in brez sredstev za preživljanje. Vsi zakoni pa so zaman, če ni človečnosti in če ni prave možnosti za njihovo ureditve. Za vse, ki ste jih obiskali, nismo našli druge rešitve, kot dom za starejše občane, saj bodo lahko le tu živeli kot ljudje in bodo imeli vsi oskrbo. Seveda bomo ta sklep izpeljali le, če je zakonit.“

Takih in podobnih problemov je na območju naše zdravstvene postaje še več. Naši ostareli imajo običajno zemljišče, ki pa ga ne morejo obdelovati, zato jim ne donaja dovolj za primerno življenje. Krajevna skupnost predlaga SIS za socialno skrbstvo, da bi jim dala podporo. Ta počasi rešuje zadeve. Od nje razmeroma pogosto dobimo odgovor, da so za starše dolžni skrbeti otroci.

Na januarskih zborih občanov in konferencah SZDL smo med razpravo o socialnih problemih v naši KS sklenili tudi predlagati, naj bi v Kočevju čimprej zgradili dom za ostarele občane. Tako bi naši ostareli in osameli razmeroma blizu doma preživljali jesen svojega življenja. Občani so na sestankih izrazili pripravljenost, da plačujejo za gradnjo takega doma tudi samoprispevek. Predlagajo, naj bi tudi drugi sprejeli njihovo pobudo.“

Besedilo in foto: JOŽE PRIMC

ODLIKOVANCI PREDSEDNIKA TITA - Odlikovanci med pozdravnim govorom predsednika občinske skupščine Kočevje Sava Vovka. Od leve proti desni: Slavko Janež, Jože Potočar, Miro Kosec (zastopnik odlikovanke Manjke Knapič), Anton Žagar, Rudolf Kočman, Mirko Remih, Janez Mikulič in Franc Kalič. (Foto: Primc)

Odlikovanja borbe in dela

Osem odlikovancev predsednika Tita

Odlikovanja predsednika Tita zaslužnim občanom je te dni podelil predsednik občinske skupščine Kočevje Sava Vovk osmim zaslužnim občanom, udeležencem NOB. Svečanosti so se udeležili tudi predstavniki občinskih družbeno-političnih organizacij.

NAJVIŠJE ODLIKOVANJE KNAPIČEVI

MARIJA KNAPIČ, gospodinja iz Šalke vasi, stara 80 let, je dobila odlikovanje red zaslug za narod z zlato zvezdo. Knapičeva je bila sprejeta v KP leta 1939 in je organizirano delala s sekretarjem okrožnega komiteja KP Jožetom Šeškom. Bila je med ustanovitelji okrožnega odbora OF za Kočevsko. Vsa njena družina je delala za OF in narodnoosvobodilni boj. Njen mož Polde je bil predvojni komunist, kot partizana pa sta izgubila življenje tudi njena sinova. Vso vojno je delala v odborih OF in AFŽ. Vedno, tudi po vojni, je bila prizadevna družbenopolitična delavka. Predlagana je za nosilko spomenice 1941 in več odlikovanj.

RUDOLF KOČMAN, rojen 10. marca 1917 v Sentjerneju, sedaj stanujoč v Šalki vasi pri Kočevju, je prejel red republike s srebrnim vencem. Kočman je bil aktiven udeleženec NOB od 22. julija 1941 in je nosilec spomenice 1941 ter več odlikovanj. Bil je borec kočevskega in belokranjskega odreda, komandir čete in kasneje komisar bataljona. Je 70-odstotni invalid in kapetan I. razreda. Član KP je bil od 1943. Vse dokler je bil zdrav, je prizadevno politično in družbeno delal.

FRANC KALIČ, gozdarski tehnik, rojen 10. julija 1912 v Starem Kotu, zdaj biva v Lazcu, je tudi nosilec več odlikovanj. Tokrat je prejel red dela z zlatim vencem. Ze maja 1941 je bil član odbora OF. V Dragi, kjer so bili sami Kočevjarji, je bilo delo aktivista OF zelo težavno. Po vojni je bil do konca leta 1971 vodja gozdnega obrata. Franc Kalič je našel čas še za politično in družbeno delo. Bil je odbornik občinskega in okrajnega ljudskega odbora. Aktivno dela tudi v raznih društvih, je tajnik Lovske družine, blagajnik krajevnega združenja ZZB, predsednik poravnalnega sveta itd. Dobil je tudi že priznanje OF občinske konference SZDL.

TREM RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM

SLAVKO JANEŽ, rojen 18. junija 1924, sedaj stanujoč v Podpreski, je prejel že več odlikovanj. Leta 1942 je stopil v bataljon Milana Zidanske. Pozneje je bil kurir in mitraljezec v Levstikovi brigadi. Leta 1944 je bil poslan na šolanje v Sovjetsko zvezo, od koder se je vrnil 1946. Leta 1956 je bil zaradi slabega zdravja upokojen kot kapetan JLA. Še vedno prizadevno dela v ZK, ZB, ZRVS, SZDL itd. Je namestnik sekretarja ZK in tajnik ZB NOV za območje Drage in delegat SIS.

JANEZ MIKULIČ je bil rojen 24. oktobra 1899 v Travniku, zdaj pa prebiva v Slovenski vasi. Je nosilec več odlikovanj. Vsa njegova družina se je že 1941 vključila v OF. Maja 1943 so ga Italijani zaprli. Po njihovi kapitulaciji je spet delal na terenu, nato pa 13. novembra 1943 stopil v Serčerjevo brigado. Član KP je od maja 1943. Po kapitulaciji Italije je bil intendant osrednje slo-

venske partizanske bolnišnice. Po vojni je bil do 1952 predsednik KLO Stara cerkev. Bil je organizator kmetijskega posestva in mnogih prostovoljnih akcij pri obnovi Kočevja, več let odbornik ZB in član okrajnega odbora Kočevje, okrajnega komiteja KP Kočevje itd.

JOŽE POTOČAR, rojen 23. aprila 1915 v Bučni vasi, zdaj stanuje v Stari cerkvi, je bil poštni delavec s srednjo strokovno izobrazbo. Tudi on je nosilec več odlikovanj. Pred vojno je bil organizator pri Sokolu ter povezan s kmečkimi fanti in deklety. V Stari cerkvi je deloval pri raznih manifestacijah proti Kulturbundu kočevskih Nemcev. V OF se je vključil v Ljubljani pri PTT, 18. maja 1942 pa je stopil v Gubčevo brigado. Bil je v Zapadnodolenjskem odredni in 7. korpusu. Je kapetan I. razreda. Po vojni je organiziral po Kočevskem. Bil je sekretar komiteja KP mesta Kočevje, delal v vseh političnih organizacijah, organiziral je civilno zaščito.

Vsi trije so prejeli red republike z bronastim vencem.

ROMIHU DVE ODLIKOVANJI

MIRKO ROMIH, rojen 10. decembra 1930 v Zeljnah, zdaj stanuje v Šalki vasi, je prejel tokrat kar dve odlikovanji predsednika Tita, in sicer medaljo za hrabrost in red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Mirko je moral skupaj z družino že v letih 1941 in 1942 bežati v Rog. Njegov oče Dušan je bil aprila 1942 ustrujen kot talec v Starem Logu, brat Martin pa je padel v roški ofenzivi. Mirko je bil kot mladinec kurir med partizanskimi enotami, vaškimi odbori in bazo na Rogu. Po kapitulaciji Italije pa se je vključil v redno partizansko vojsko. Z bratom Duškom, narodnim herojem, je želel s 14. divizijo na Stajersko, a je bil premlad in bolehen, zato so ga prestavili v ekonomat na Rogu. Pozneje je bil do konca vojne v VDV in OZN. Po vojni je sodeloval pri obnovi domovine in sodeloval pri mnogih prostovoljnih delovnih akcijah.

ANTON ŽAGAR, rojen 10. maja 1929 v Osilnici, sedaj stanuje v Koprivniku, kjer je bil do upokojitve kmetijski delovodja. Prejel je red dela s srebrnim vencem. Med vojno je sodeloval v Osilnici kot mladinec v raznih sabotažnih akcijah proti okupatorju, po vojni pa pri raznih delovnih akcijah, tudi na progi Samac-Sarajevo in pri obnovi Kočevja, kjer je bil proglašen za udarnika. Je aktiven družbenopolitični delavec v KS. Bil je tudi odbornik občinske skupščine, sekretar OK ZK itd.

J. PRIMC

ODLIČJE KNAPIČEVI - Predsednik občinske skupščine Sava Vovk izročja Manjki Knapič na njenem domu v Šalki vasi red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim jo je odlikoval predsednik Tito. (Foto: Primc)

ANTON TOMAC je hud srčni bolnik: „Nisem mislil, da me bo to doletelo, zato tudi o domu za ostarele občane nisem razmišljal.“

LEŽIŠČE PETRA JANEŽA - Takale je notranjost „stanovanja“ Petra Janeža, ki spi tu že 14 let, če ga prej alkohol ne vrže v kakšen jarek.

HELENA TOMAC, 81 let: „Glava boli, roke, noge. Vendar dokler gibljem, še gre.“

JOŽE ŽAGAR: „Oče ni hotel ostati pri nas, otrokih, na toplem. Je rekel, da je tu pokopana njegova žena in naj tudi njega pokopljemo tu.“

KAJŽICA SLAVETA KOVAČA - V tej hišici prebiva Slave Kovač in v njej so mu med hudim januarskim mrazom zmrznile noge. Bo Slave še kdaj hodil?

JANEŽEVO STANOVANJE - Tukaj stanuje 68-letni Peter Janež. Skozi špranje pritiska mraz, ki je to zimo (23° pod ničlo) prepičal Petra Janeža, da bi bilo lepo vsaj zimo prebiti v domu za ostarele občane.

Množičnost namesto izbrancev

Dve generaciji črnomaljskih družbenopolitičnih delavcev ocenilo razmere v občinski organizaciji ZSMS – Ne pozablajmo na težave delegacij

Ko so na skupni seji komiteja občinske konference ZKS Črnomelj in predsedstva občinske konference Zveze socialistične mladine ocenjevali razmere v občinski organizaciji v ZSMS, so med drugim sklenili, da bodo morali posej komunisti v ZSMS bolj in več delati.

Kaže namreč, da mladinska organizacija v črnomaljski občini še vedno nima v političnem sistemu takšne vloge kot mladi

dinske organizacije v nekaterih drugih občinah, predvsem zaradi tega, ker pozablja na težave delegacij, v katere so izvoljeni mladi ljudje. Poslej se bo morala organizacija mladih tesno povezati z ekonomskimi, samoupravnimi, političnimi in drugimi interesi in potrebami človeka na delovnem mestu, v krajevnih skupnostih itd.

Zato bodo morale organizirane subjektivne sile z Zvezo komunistov na čelu zagotoviti mladim takšne družbene razme-

re, v katerih bodo neposredni udeleženci samoupravnega odločanja o vseh življenjskih vprašanjih. Najvažnejša naloga pa je bržkone v tem, da v sistem samoupravne demokracije vpleje široke množice svoje organizacije in ne zgolj „izbrani del mladine, kot se je ponekde že dogajalo. Potemtakem se mora mladinska organizacija močneje aktivirati v celotni problematiki Socialistične zveze, posebno v njenih sekcijah, zlasti pa v delegatskem sistemu. Več revolucionarnosti in dobrega dela mora vnesti v delavske svete in druge samoupravne organe ter v delegatske skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Na skupni seji dveh generacij družbenopolitičnih delavcev črnomaljske občine so nekateri menili, da je vodstvo mladine v preteklosti premalo sodelovalo z osnovnimi organizacijami. Zato so sklenili, da mora biti poslej pozornost usmerjena v delo organizacij, pri tem pa uvesti boljše akcijske metode in oblike dela.

MILIJONI ZA SOLE

Črnomaljska izobraževalna skupnost bo v okviru enotnega in dopolnilnega izobraževalnega programa v osnovnem šolstvu zbrala več kot 51 milijonov dinarjev. Denar bodo namenili za delo osnovnih šol, malih šol, za podaljšano bivanje, z njim bodo študirali dijake in študente za pedagoške poklice, plačevali bodo oskrbnino za otroke v domovih, prevoze za okoli 500 šoloobveznih otrok, nekaj pa bodo dali tudi črnomaljski glasbeni šoli.

ČRNOMELJ: TRI KRAJEVNE SKUPNOSTI

Pred dobrim letom so v krajevni skupnosti Črnomelj začeli razmišljati o reorganizaciji. Po številnih sestankih so se odločili, da bodo iz ene krajevne skupnosti ustanovili tri: KS Loka, KS Griček in KS heroja Stariha. Reorganizacija poteka počasi. Sedaj ima vsaka skupnost krajevno konferenco SZDL, izpeljali so skupščine krajevnih skupnosti, do konca februarja naj bi ustanovili še osnovne organizacije ZSMS, medtem ko razmišljajo, da bi ZVB NOV še naprej ostala enotna.

O NALOGAH ZVEZE KOMUNISTOV

V torek, 6. februarja ob 13. uri, se bodo v sejni sobi črnomaljske občinske skupščine zbrali člani občinske konference ZKS. Na 9. seji bodo opredelili naloge Zveze komunistov pri nadaljnji krepitvi Socialistične zveze delovnega ljudstva, obravnavali in sprejeli bodo statutarni sklep občinske organizacije ZK ter poslovnik o delu občinske konference ZK in se ob koncu pogovorili o najaktualnejših nalogah komunistov.

O SLADKORNI BOLEZNI

Občinski odbor Rdečega križa iz Črnomlja bo pripravil v sodelovanju z Društvom diabetikov predavanje o zdravljenju sladkorne bolezni. Predavatelj dr. Maks Fornazarič bo prišel v črnomaljski Prosvetni dom 7. februarja, predavanje pa se bo začelo ob 16. uri. Krajevni odbori RK naj o izobraževalni uri obvestijo vse občane, zlasti pa bolnike.

V ospredju poslej turizem

Skrbeti za boljše gostinske storitve – Kje bo stal nov hotel?

V Beli krajini so začeli na denar, ki bi ga lahko dobili s pomočjo turizma, misliti šele pred leti. Vendar so do nedavna ugotavljali, da na tem področju v mnogem zaostajajo za ostalimi občinami. Letošnje temeljne razvojne naloge na področju turizma pa obetajo, da bodo staro miselnost opustili in se z vsemi močmi prizadevali za hitrejši napredek.

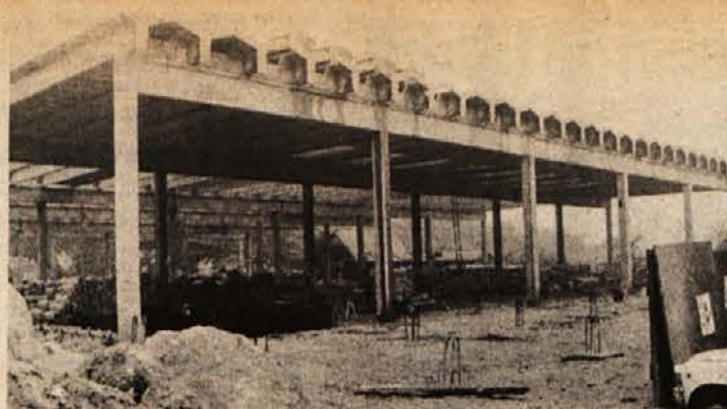
Predvsem bodo poskrbeli za boljše gostinske storitve, z delom na terenu bodo poživili posamezna turistična društva ter pred leti ustanovljene sekcije pri SZDL. Vsekakor bo med najvažnejšimi nalogami skrb za učinkovito in neprekinjeno turistično propagando, zakaj Bela krajina je dežela, ki lahko s svojimi naravnimi lepotami zadovolji še tako zahtevnega turista.

V Črnomlju pa se zavedajo, da z zdajšnjo zmogljivostjo ne bodo mogli ustreči vsem izletnikom in turistom, ki vse raje zahajajo v ta konec Slovenije. Pogovarjali so se tudi o izdelavi študije o turistično-rekreativnem centru v Črmošnjicah. Da bi načrti čimprej zaživeli, bodo pri tej zamisli sodelovali tudi sindikati, telesnokulturne skupnosti ter športne organizacije. Črnomaljši se bodo zankrat morali povezati tudi z Novo-meščani, zakaj le s tesnim sodelovanjem je lahko doseči, da bodo Črmošnjice, ki veljajo sedaj za dolejnjski smučarski center, res velik turistični kraj. Že letos bodo namreč v to vas prišli najboljši jugoslovanski vozniki motokrosa, ob njih pa bodo nastopili tudi nekateri tujci.

Gotovo se jim bodo Črmošnjice prikupile, saj so zelo blizu Dolenske Toplice, zato belokranjski turistični delavci lahko mislijo, da bo v ta konec prihajalo vse več gostov. Bržkone bo potrebno prav kmalu, tudi zaradi partizanske magistrale, ki je Črmošnjice približala Črnomlju, Novemu mestu in Ljubljani, razmišljati o novem hotelu. V občini imajo namreč tako in tako premalo turističnih postelj. In zakaj ga ne bi postavili v Črmošnjicah?

POSLEJ MOTOKROS V ČRMOŠNJIČAH

Pred kratkim ustanovljeni organizacijski odbor za motokros pri črnomaljskem AMD, v katerem so tudi ljubitelji motokrosa iz Novega mesta, se je začel redno sestajati. Razumljivo je, da sedaj največ časa posvečajo pripravam za organizacijo dveh pomembnih dirk, ki bodo na novi progi v Črmošnjicah. Odbor bo namreč pripravil državno in mednarodno prvenstvo, s prireditvijo pa bodo Črnomaljši popestrili prireditve ob 1. maju. Motoristi bodo letos vozili nekoliko prej kot ponavadi, in sicer 29. aprila. Odbor vodi inž. Martin Janžekovič.

GRADIS ZAMUJA – Novi proizvodni objekt na Suhorju, v katerem bo našlo zaposlitev okoli 70 domačinov, bi moral biti narejen že v minulem letu. K hitrejšemu delu pa bo ljubljanske gradbenike prisilila tudi metliška resolucija o izvajanju družbenega načrta, tako da bodo stroji v novem IMV obratu kmalu začeli delati kovinske in druge dele za počitniške prikolice.

Letos vso prednost naložbam

Kritična ocena o izvajanju družbenega načrta opozorila na vrsto pomanjkljivosti – V IMV na Suhorju bodo zaposlili 70 novih delavcev – Zgraditi OŠ v Podzemlju

Jedrnata in pregledna ocena izvajanja družbenega načrta metliške občine za obdobje 1976 – 1980, in sicer za leto 1976, 1977 in 1978, kaže, da so nekatere usmeritve uspešno uresničevali s precej visoko gospodarsko rastjo, po drugi strani pa je analiza ekonomskih gibanj v gospodarstvu pokazala vrsto pomanjkljivosti pri uresničevanju družbenega plana.

Opozarja predvsem na neodgovornost samoupravnih in poslovnih organov v samouprav-

nih organizacijah in skupnostih, ki še niso sprejele svojih načrtov za tekoče srednjeročno obdobje. Kritizira tudi nezadostno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in nezadostno izrabo delovnega časa, nespametno zaposlovanje na mnogih področjih, da misli o zmanjšanju konkurenčne sposobnosti in vključevanja metliškega gospodarstva v mednarodno menjavo, omenja še nezadostno ekonomsko motiviranost OZD za izvoz in za trajnejšo usmeritev v izvoz ter za smotno nadomeščanje uvoza itd.

Analiza se je dotaknila tudi neusklenosti v razporejanju dohodka in čistega dohodka ter opozorila na prepočasno uveljavljanje delitve po delu.

V minulem letu so gospodarske organizacije planirani celotni prihodek presegle za 12 od-

PREDAVANJE

8. februarja bo metliški občinski odbor Rdečega križa z Društvom diabetikov pripravil v Metliki predavanje o zdravljenju sladkorne bolezni. Govoril bo dr. Maks Fornazarič, in sicer ob 16. uri v prostorih menze v Vinski kleti.

DELEGACIJA

8. februarja bo metliško občino obiskala delegacija Republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije. V Metliko bo prišla že jutraj, se pogovorila s člani predsedstva OK ZSMS in nato obiskala po eno osnovno organizacijo v temeljni organizaciji združenega dela, krajevni skupnosti in šoli.

stotkov, načrtovani dohodek za 3 odstotke, osebni dohodek so dosegle v višini 99,8 odstotka, zatajile pa so pri akumulaciji, saj so daleč pod načrtovanim odstotkom.

Na osnovi doseženih rezultatov v minulem letu in iz napovedanega načrta za letošnje leto bo letos, tako menijo metliški gospodarstveniki, moč doseči 23-odstotno nominalno rast celotnega prihodka, 21-odstotno nominalno rast družbenega proizvoda, 17-procentno nominalno rast dohodka, 5,8-odstotno rast zaposlovanja in 23,8-odstotno nominalno rast bruto OD.

V letošnjih mesecih bodo v metliški občini pri uresničevanju družbenega načrta dali prednost področju investicij.

Zagotovo bo morala steči proizvodnja v novi dvorani IMV na Suhorju, prav tako v novi Kodranki – OZD Beti, zgradili bodo OŠ v Podzemlju, lotili se bodo nove avtobusne postaje in bencinske črpalke v Metliki, dokončali obnovu kulturnega doma in Doma počitka itd.

Samo zahvale?

Dragi (ne)odgovorni tovariši!

Obveščanje delavcev je hudo resna in potrebna stvar, zapisana na marsikaterem uradnem papirju, premeta na nekaj sestankih, kjer navadno ne sedijo nepomembni krajanji, ampak možganska smetana občine. „Le dobro obveščen delavec je lahko dober samoupravljavec,“ radi ponavljamo, analiziramo informiranost, hvalimo dobro, grajamo pomanjkljivosti in dajemo smernice za nadaljnje, boljše, bolj pogljbijeno delo. V isti sapi pa ugotavljamo, da že nekaj let capljamo na mestu, da število internih glasil v občini ne narašča in da se v tovarniških listih vse premalo oglašajo neposredni proizvajalci, a tudi vodilni in vodstveni kader, ki se baje zaveda svoje naloge glede obveščanja, ne opravlja svojih dolžnosti. Za napisan stavek morajo odgovorni prositi, moledovati, opozarjati, vendar se izgovori o kroničnem pomanjkanju časa vrste kot na tekočem traku.

Potem so kriva interna glasila, da vse preveč pišejo o preteklosti, premalo o načrtih, da se na straneh tovarniških glasil pojavljajo imena istih avtorjev, da ni spopada mnenj, da ni povezanosti med glasilni in krajevnimi skupnostmi, občino, delegati, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in tako naprej. Vse to je res, resnica pa je tudi, da reka ne more teči, ako ji je izvor jalov, slab, nezainteresiran, če je že izviri izbruh preslab, da bi gnal tok dalje. Pripomore pa k vsemu temu tudi neodzivnost, zaspanost, zasmrjenost vode.

Le malokdaj (ali skoraj nikdar) se v internih glasilih delovnih organizacij zgodi, da bi članek, pa naj je še tako ostro napisan, vzbudil odmev, polemiko, drugo, bolj svežo misel. Ta neodzivnost brez dvoma razoroži pisce in jih privede v resignacijo: „Saj se ne izplača pisati, ko pa tako in tako tega nihče ne prebere!“

Dokler bo tako, kot je, bodo dajali neposredni proizvajalci v interna glasila delovnih organizacij še naprej zahvale sindikalni organizaciji za podarjene vence ob smrti najdražjih kot edino pisano besedo ljudi izza strojev.

TONI GAŠPERIČ

DO JULIJA NARED – Z novo „Kodranko“ je metliška „Beti“ pridobila kar 11.000 kvadratnih metrov uporabne površine. Začeli so jo postavljati v lanskem juliju, Metličani pa računajo, da bo narejen čez pet mesecev, ko naj bi s slavnostno otvoritvijo stekla proizvodnja. V sodobnih prostorih je že glavna oprema, v novi tovari pa bo našlo zaposlitev nekaj več kot 80 delavcev in delavk. (Foto: Pezelj)

SPREHOD PO METLIKI

NA NOTRANJH vratih metliške kino dvorane visi z roko načrčan plakati, ki vabi kulture željne krajanje na Teden zabavancije. Pod tem sila „izvirnim“ naslovom so pripravili mladi večer domače in tuje literature, predavanja o Indiji, Rimu, reki Kolpi, Paklenici, rock koncert pa še to in ono. Prav zanimivo bi se bilo priključiti tej zabavanciji.

CESTA SKOZI MESTO je katastrofalno luknjičava, da pol avtomobila lahko pade v nekatere jame, če ni šofer dovolj spreten in več avtomobilskega slaloma. Od časa do časa namečejo delavci v jame pesek, ki pa ga avtomobili s kolesi zmečejo ven, da je veselje videti. Ko bo zima vzela slovo, bo treba preliti cesto z asfaltno plastjo, sicer bodo šoferji tako preklinjali, da bo morala občina proglasiti Metliko za mesto pregrehe.

MED ŠOLSKIMI POČITNICAMI je najbolj trpel Štuparjev travnik nad potokom Obrh. Solska mularija se je tam sankala in smučala, četudi

prostor ni urejen, je brez vlečnice in vsega ostalega. V največji nevarnosti so bila drevesa, ob katerih so pristajali nerodneži prve kvalitete. No, hujših poškodb ni bilo, ljubitelji bele opojnosti so odhajali domov le z manjšimi praskami.

V UČILNICI IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA „BETI“ poteka tečaj angleškega jezika. Prijavljenci, ki jih ni toliko, da bi raznašalo stene razreda, so iz „Beti“. Upati je, da se bodo v sedemdesetih urah naučili toliko govoriti, da jih ne bo mogoče nihče prodati v Angliji brez njihove vednosti. Tudi to je nekaj.

EDI MACAROL JE ODPRL na Partizanskem trgu Bife Rajmer. Prostor so lepo urejeni, zato se ni čuditi, da so mize skoraj vedno zasedene. Gostje hvalijo dobro pijačo, domačo hrano in solidno postrežbo. Če se komu zahoče glasbe in petja, reztogne Edi harmoniko in vesele je tu. Bife, ki bi mu lahko mirne duše rekli gostilna, je prava osvežitev na tem koncu mesta.

metliški tednik

SPREMLJAJOČI OBJEKTI POSTAVLJENI – Preden se v zemljo zarijejo gradbeni stroji, ponavadi delavci postavijo lesene hiše za najnujnejše drobno orodje, pisamo, ipd. V bodočem stanovanjsko najlepše urejenem črnomaljskem naselju Čardak je tak spremljajoč objekt na gradbišču že postavljen, kar dokazuje, da bodo prav kmalu izkopani temelji za nov stanovanjski blok.

ČRNOMALJSKI DROBIR

„CICIBAN“ ZA ZGLED – Mlade matere iz črnomaljske občine so morale do nedavna, če so hotele kupiti otroško konfekcijo, v Karlovac ali celo Ljubljano. Nova črnomaljska trgovina pa je poskrbela, da bodo poslej z obiskom pri njih precej na boljšem: odpadla bodo nadležna pota, nakup pa bo precej cenejši. Povrh vsega se pri „Cici-

banu“ ne dogaja, da bi izza pulta na zastavljeno vprašanje, kot je sicer že kar običajno v ostalih črnomaljskih trgovinah, prišlo: „Žal, nimamo, pridite čez štirinajst dni...“

PONTE ROSSO ŠE ŽIV – Ob protislovenski gonji v Trstu je ponižanje občutil tudi marsikateri Črnomaljec. O tem priča pogovor med dvema dijakoma, ki je potekal v eni od črnomaljskih restavracij. Bil je nekako tak: „Nerodno mi je bilo, ko so se trgovine zaprle. Naši kupci so brezbržno posedli po pločnikih obdani z mastnimi papirji in jedli kot lačne mravlje. Ob meni se je ustavil TRžača mojih let in mi, ne vedoč, da sem Jugoslovan, namignil: „Cigani“. Bil sem tako zmeden, da sem samo pokimal...“

ODJUGA IN TEČAJI – Semiška Iskra je takoj po končanem prvem polletju pripravila za osnovnošolce smučarske tečaje. Prijavilo se je 100 učencev in učenk, vendar z vremenom niso imeli sreče. Najprej jim je nagajala odjuga, nato dež. Navzlic temu so se tečajniki iz prve skupine naučili precej novih smučarskih veščin.

NE POZABITE NA OLJE

Novomeški Petrol, ki preiskuje z oljem tudi kupce v Beli krajini, je sporočil, da morajo vsi, ki jim primanjkuje kurilnega olja, novo pošiljko naročiti že prej, preden bodo cisterne prazne. Naročeno gorivo bodo namreč dobili okoli 30 do 40 dni po naročilu. Kupci lahko svoje želje sporočijo tudi po telefonu.

Črnomaljski poročevalec

V sedmih dneh 1531 odvzemov krvi

Nad 300 krvodajalcev daruje kri dvakrat na leto — RK organiziral veliko tečajev prve medicinske pomoči — Marca priznanja krvodajalcem in aktivistom RK

V okviru priprav za opravljanje voznških izpitov je lani opravilo 580 občanov 10-urne tečaje iz prve medicinske pomoči (PMP), občinski odbor RK je organiziral okoli 15 takih tečajev, razen tega pa še dva 26-urna tečaja PMP. Slednja so organizirali za potrebe proizvodnih OZD (Itas, Melamin, Tekstilana) in ekipe RK, ki deluje v sklopu enot civilne zaščite mesta Kočevje. V kratkem bodo organizirali za potrebe OZD in krajevnih skupnosti spet več 26-urnih tečajev.

Lep uspeh je RK dosegel tudi na področju krvodajalstva. Kri je lani darovalo kar 1531 občanov (od tega 7 z območja Drage, ki so darovali kri v ribniški občini). Z ozirom na število prebivalcev znaša norma za kočevsko občino 795 odvzemov, vendar kočevski krvodajalci to število že vrsto let krepko presegajo.

V marcu bo v Kočevju večja proslava, ki bo posvečena tudi 25-letnici krvodajalstva. Na njej

bodo podelili značke in priznanja krvodajalcem, ki so darovali kri 5-, 10-, 15-, 20-, 25- in večkrat, razen tega pa tudi za slušnim aktivistom v OZD in krajevnih organizacijah RK, ki

so doslej največ pripomogli k uspehu krvodajalskih akcij. Seveda so k uspehu mnogo prispevale tudi OZD, ki omogočajo krvodajalcem, da se udeležijo krvodajalskih akcij. J. P.

SAMI SI PLUŽIJO CESTO — Skupina vaščanov iz Padova in Čačičev si sama že leta pluži svojo cesto do glavne ceste v Selih oz. Osilnici. To zimo so plužili že šestič, medtem ko so vso prejšnjo zimo le štirikrat. Nekateri izmed njih smo ujeli v Selih, ko so se pripravljali na povratek v hrib proti svojima vasema. (Foto: Primc)

Spet brez reda

V Kočevju je bilo lani veliko najrazličnejših proslav, od republiških do občinskih in krajevnih. To je za družbeno delo v mestu in okolici vsekakor pohvalno. Žal pa prireditve spet niso bile časovno usklajene. To se je dogajalo, kljub temu da že vrsto let opozarjamo na to in da je bil imenovan pri SZDL, poseben odbor, ki naj bi prireditve usklajeval.

V Kočevju je le nekaj društev in organizacij, ki za vsako leto že vnaprej izdelajo koledar svojih prireditev in ga sporoče koordinacijski komisiji pri OK SZDL. Kljub temu prihaja do težav, ker začno tisti, ki program niso pripravili vnaprej, predvsem ob večjih praznikih dodajati še svoje prireditve. To je prišlo že v navado, ki ruši red na tem področju.

Zato se dogaja, da prostorov za tiste, ki so programe načrtovali, zmanjka, ker jih zasedajo tisti, ki so zadnji trenutek vskočili. Žal ta razvada, ki je posebno opazna ob velikih praznikih (občinski, republiški, državni) in proslavah, ne preneha. Končno pa bi morali spoznati tudi, da so prireditve potrebne vse leto, ne le ob praznikih.

Letos bi lahko napravili na področju načrtovanja prireditev spet korak naprej. Zdej je čas, da bi koordinacijska komisija pri OK SZDL opozorila vse organizacije in društva, naj takoj izdelajo program prireditev za letos, nato pa bi na skupnem sestanku programe uskladjali. ANDREJ ARKO

DROBNE IZ KOČEVJA

MALO ZAUPNIKOV — Knjige Prešernove družbe za letos so člani družbe že prejeli. Prešernova družba ima na območju občine Kočevje 7

— Po čem sklepaš, da bodo novi odbori SZDL v Kočevju dobro delali?

— Ker sta bila na zadnjem sestanku za volitve med 9 pensionisti in 7 kandidati za pokojnino tudi po en predstavnik mladine in žensk.

zaupnikov (v mestu Kočevje 4) in Ribnice 5 (v Ribnici 1). Že iz tega lahko sklepamo, da je zaupnikov na našem območju premalo, zato je tudi razmeroma majhno število naročnikov na te knjige. Prav bi bilo, da bi bil v vsaki krajevni skupnosti in večjem naselju vsaj po en zaupnik.

KJE SO KOVANCİ? — Drobiža je primanjkovalo po trgovinah in gostinskih obratih že pred prazniki konec leta. Še večje težave so bile v začetku sezonske razprodaje. Zelo neprijetno se je v trgovini pogajati, kdo bi moral imeti drobiž. Drobiž bi morale imeti trgovine in obrati, ne pa se zanašati, da ga bodo nanesli kupci. V bankah je dovolj drobiža, samo priskrbiti si ga je treba.

JATE PTIC PEGANOV — Ti lepi čopasti in bradati ter živobarvni zimski gostje s severa so že prileteli. Letos so kasni. Verjetno jih je na dolgem poletu oviralo muhasto vreme. Kaže, da gredo jate pegamov za hrano.

ODSTOPAJO POSOJILCI

Na krajevni konferenci SZDL Draga v kočevski občini, ki je bila 20. januarja, so občani soglasno sklenili, da se odpovedo vračilu posojila, ki so ga dali za ceste, če jim družba posodobi republiško (!) cesto med njihovimi vasi, se pravi od Lazca do Srednje vasi. Ta cestni odsek je dolg slabe 3,4 km. A. PANTAR

NAJDOSLEDNEJE V INKOPU

Tudi v kočevski občini te dni pripravljajo o aktualnih idejnopolitičnih in gospodarskih vprašanjih, o izpolnjevanju načrtov in nalogah komunistov pri tem. Najprej torej analizirajo stanje doma, v OZD in v domači občini, da bodo v drugi fazi sprejeli delovni program in ukrepe za posamezna področja. Predvsem bo treba zagotoviti, da bo poraba naraščala samo v skladu s porastom produktivnosti in porastom družbenega proizvoda. Po dosedanjih ugotovitvah so se teh ukrepov najbolj dosledno držali v Inkopu.

Pomoč lačnim

Ustanovili tudi DPM — Hvala vsem, ki so doslej pomagali

Ob tednu solidarnosti z vrstniki južne Afrike in Palestine so pionirji osnovne šole Struge zbrali 3.185 din prostovoljnih prispevkov in prodali za 120 din nalepnic ter za 1.170 din novoletnih solidarnostnih voščilnic. Akcija je bila več kot uspešna, če upoštevamo, da šteje pionirski odred le 75 članov. Pionirji so tekmovali, kateri razred bo zbral več denarja in kateri se bo bolje seznanil s tegobami in nesrečami otrok v zaslužjenih predelih sveta. Z izrezki iz dnevnih časopisov in revij so pripravili lepo, pretresljivo razstavo. Za zaključek tedna solidarnosti so organizirali tudi kulturno prireditev na to temo. Na njej so brali svoja globoko čuteča literarna dela, ki so poslušalce zelo prevzela. Na prireditvi so podelili priznanja za uspeh akcije najbolj prizadevnemu razredu, predstavnik Občinske ZPM pa je podelil knjižne nagrade za uspehe pri izvedbi zadnje Kurirčkovske pošte.

Po prireditvi so s prizadevanjem krajevne skupnosti in voditeljice osnovne šole Struge tovarišice Fabjanove ustanovili Društvo prijateljev mladine Struge. Vanj se je takoj vključilo precej občanov. Izvolili so izvršni odbor in svet za delo s pionirji.

ZDAJ SO TOZD TRIM — Bivši obrat Pletenina Sodražica je zdaj tozd TRIM. Tako so se zaposleni odločili na nedavnem referendumu. V tem tozdu izdelujejo trenirke „Addidas“. (Foto: Primc)

Obrat Pletenina je zdaj tozd

Odločitev so izglasovali decembra — Treba bo urediti še marsikaj

V obratu „Pletenine“ Ljubljana v Sodražici so 26. decembra lani izvedli referendum, na katerem so se odločili, da bi obrat postal tozd. Referendum je uspel, saj je 78 odstotkov zaposlenih glasovalo za tozd.

Janez Drglin, vodja obrata oz. tozda v Sodražici, nam je ob nedavnem obisku povedal, da tozd še ni „zaživel“, ker je pač treba prej urediti še marsikaj, predvsem pa ob bilanci razdeliti tudi osnovna sredstva in sklade med novim tozdom in matično OZD. Zaradi pomanjkanja prostorov in kadrov bo v Sodražici le tozd konfekcije TRIM (tako se imenuje zato, ker tu izdelujejo trenirke); medtem ko bodo skupne strokovne službe še vedno v Ljubljani.

Novi tozd TRIM, ki šteje 102 zaposlenih, bo gradil novo proizvodno halo, kjer bodo tudi garderobe, sanitarije in menza. Razen tega bodo kupili 20 novih šivalnih strojev. Sedanjo stavbo bodo uporabljali za skladišča in pomožne prostore.

Od aprila lani se je v Pletenini v Sodražici oz. sedanjem tozdu TRIM zaposlilo kar 60 novih članic kolektiva; največ se jih vozi z avtobusom iz ribniške smeri. Tako so lahko uvedli delo v dveh izmenah. Prevoz na delo, ki je bil večer problem, so v glavnem zadovoljivo uredili. Sploh

pa niso zadovoljni le z eno progno, namreč s tisto, ki pelje iz Prigorice ob 12.30. Ti potniki morajo tudi v Zlebiču prestopiti in čakati avtobus iz Jurjevica. Tako morajo skupno kar dvakrat prestopiti, vozijo pa se uro in pol, kar je občutno predolgo.

saj vozi toliko časa avtobus od Kočevja do Ljubljane.

V tozdu TRIM izdelajo na mesec okoli 6 milijonov celotnega prihodka na mesec, oziroma ob upoštevanju kolektivnega dopusta in še kakšnih zastojev okoli 60 milijonov dinarjev na leto. Osebnih dohodkov so zadovoljni, saj znašajo povprečno okoli 4.500 din. J. PRIMC

Smuka na Travnici gori

Tu je veliko Ljubljančanov, domačinov iz Ribnice in Sodražice pa ni

Med šolskimi počitnicami je bila na Travnici gori nad Sodražico tudi skupina 74 mladih smučarjev iz Ljubljane, članov TVD Partizan Narodni dom Ljubljana. Kar devet je bilo starih komaj 4 do 5 let, veliko pa jih ni imelo niti 10 let.

Voditeljica sekcije mladih smučarjev pri TVD Partizan Narodni dom Tanja Skrbinšek nam je povedala: „Za Travnico goro smo se odlo-

čili v zadnjem trenutku, ker je tu bliže Ljubljani in ceneje kot v Kranjski gori, kamor smo prvotno nameravali. Tudi možnosti za smučarje — začetnike so tu dobre.“

Ta sekcija že vrsto let organizira tečaje za začetnike. Letošnji tečajniki so se hitro seznanili z osnovami smučanja in se osamosvojili. Organizatorji so bili malo razočarani, ker se je edina vlečnica pokvarila, sicer pa so bili z namestitvijo in hrano zadovoljni.

Ljubljančani pa so se spraševali, zakaj na Travnici gori, kjer so razmeroma lepe možnosti za smuko, ni na tečajih šolarjev iz Sodražice, Ribnice in drugih okoliških krajev. Sem res prihajajo smučarji od vsepovsod le ob sobotah, nedeljah in praznikih, sicer pa je Travnica gora — z izjemo šolskih počitnic — v glavnem prazna. M. GLAVONJIC

SZDL mobilizatorica ljudi

Nekaj nalog v KS Sodražica — Novo vodstvo KK SZDL

„Prva večja akcija nove krajevne konference SZDL Sodražica bo priprava in izvedba volitev v organe krajevne skupnosti.“ nam je povedal novi predsednik KK SZDL Sodražica Milan Pirc. „Te volitve bodo marca ali aprila.“

Osnovna naloga SZDL pa bo politična priprava za razne akcije KS, mobilizacija občanov za te akcije in informiranje ljudi o načrtih in dogajanjih v KS.

Na področju komunalnih zadev bodo sodelovali z vodstvom KS pri nadaljnjem urejanju cest, igrišča pri šoli, telovadnice v Sodražici in se zavzemali za čimprejšnjo posodobitev cest proti Blokam in Loškemu potoku. Boljše ceste pa bodo omogočile s temi kraji, od koder se vozi precej ljudi tudi v Sodražico na delo, boljše avtobusne zveze. Slaba je avtobusna zveza tudi v smeri proti Zlebiču.

Odbori in komisije pri KK SZDL bodo vodili razne skupne akcije. Posebno pozornost bodo posvetili mladim. Letos bodo proslavili 35-letnico smrti narodne herojine Majde Šile, odkrili bodo dve spominski obeležji, izvedli mladinski pohod v Jelenov žleb itd. Posebno pozornost bodo posvetili vraščanju kulture v delovne kolektive pa tudi gradnji primernejšega vrta.

Ena glavnih, stalnih nalog je priprava na občinske volitve. V to akcijo bodo vključili vse organizacije in društva, vse občane. Te priprave morajo biti stalne in temeljite,

MILAN PIRC: „Na našem območju je vedno več zaposlenih, zato bo treba posebno pozornost posvetiti tudi otroškemu varstvu.“ (Foto: Primc)

da se ne bo ponovil podoben neljub dogodek, kot se je ob zadnjih občinskih volitvah. J. PRIMC

LEPŠI VRTEC — Vzgojnovarstveni zavod Majde Šile v Ribnici je vedno lepši. Znotraj so ga oblepili z deli malčkov in tovarišic, zunaj pa so ga okrasili z novo ograjo, ki so jo pred kratkim postavili člani kolektiva Zavoda za zaposlovanje in usposabljanje invalidov iz Celja. Dela je plačala SIS za otroško varstvo, veljala pa so 120.000 din. (Foto: Milan Glavonjič)

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

GREMO V KINO — V kinu doma JLA v Ribnici bodo ta teden naslednji filmi: danes, 1. februarja, „Ni sem ti obljubil rož“, 3. in 4. februarja „Ulica brez zakona“ (matineja „Metuljev vlak“), 7. in 8. februarja „Delavski razred gre v raj“.

NOVO VODSTVO SZDL — Na nedavni krajevni konferenci SZDL v Sodražici so izvolili za predsednika Milana Pirca, za tajnika Ivana Francija in za blagajničarko Anico Rigler.

PORAVNALNI SVETI — Tečaj za predsednike in člane poravnalnih svetov je organizirala minul teden občinska konferenca SZDL. V občini je v vsaki KS poravnalni svet, se pravi, da jih je 6; štejejo skupno 36 članov.

VEČ SELITEV — Fotograf Drago Mohar je preselil svoje poslovne prostore v stari dom JLA. V njegovih bivših prostorih pa bo predvidoma uredil prodajalno sadja in zelenjave zasebnik, ki prodaja zdaj na tržnici.

LUŽE NA PLOČNIKU — Ob odjeki minuli teden so bile v Ribnici precej velike luže, nekateri pločniki so bili zato komaj prehodni, saj so

vodi ovirale odtok na eni strani stavbe, na drugi pa kup snega oz. ledu, ki so ga naplužili s cest na pločnik. Najgloblja voda na pločniku je bila pri Galanteriji.

ŠE ENA OO ZK — V Pletenini v Sodražici bodo te dni ustanovili osnovno organizacijo ZK. To bo že peta taka organizacija v tem kraju. Razen krajevne organizacije ZK so zdaj take organizacije še v osnovni šoli, tozdu Inlesa in tozdu Donita.

— Zakaj praviš, da ne razumeš Ribničanov?

— Ker se potegujejo za plavalni bazen, pa imajo ob odjugi po ulicah in pločnikih toliko vode, da kar brezplačno plavajo.

REŠETO

KOČEVJSKE NOVICE

OPEKARNA ZALOG © NOVO MESTO p. o.

pripravlja v sodelovanju s „TERMIKO“ Ljubljana prodajni program izolacijskih materialov

GRADITELJI

Zelite graditi sodobno, prihraniti pri energiji?
Uporabite sodobne izolacijske materiale.
Izberite – TERVOL.

Za toplotno, zvočno in protipožarno izolacijo vam priporočamo sodoben, preizkušen material – kameno volno – TERVOL.

LASTNOSTI

Odlična toplotna izolacija nosilnih in nenosilnih sten, podov in streh.
Odlična zvočna izolacija sten in podnih konstrukcij.
Odlična toplotna in zvočna izolacija instalacijskih cevi.

TERVOL

Ne gori in zadržuje ogenj!
Ne trohni!
Odporen proti vlagi!
Enostavna uporaba!

NE POZABITE:

Prihranek energije – TERVOL
Toplotna izolacija – TERVOL
Zvočna izolacija – TERVOL

Informacije lahko dobite po telefonu (068) 22–291 in 21–403 v trgovini z gradbenim materialom OPEKARNE ZALOG NOVO MESTO p.o., prodajni oddelek.

LJUBITELJI KNJIG!

Priporočamo vam zbirko petih knjig, ki so izšle v letu 1978
V KMEČKI KNJIZNI ZBIRKI

SENCE
PRETEKLOSTI 70 DIN
ZIBKA
PA TEČE 72 DIN
RODILA
SEM JIH 69 DIN
OBNOVA 70 DIN
DVOŽIVKE 70 DIN

CENA CELOTNE ZBIRKE N JE 351 din
OBDARITE S KNJIGO!

Še nekaj! Za kupce zbirke N smo pripravili presenečenje.

IZBERITE SI ŠE MED NASLOVI

DOLINA ZELENEGA
ZLATA 150.–
TAKO JE TO 70.–
STRASTI VGRAPI 75.–
VEČNI KROG 60.–
SMRT
V KURENTIJI 55.–

Knjige naročite pri ČZP Kmečki glas ali pa kupite v knjigarnah.

NAROČILNICA

Ime in priimek: .....

Kraj: .....

Pošta: .....

Naročam zbirko N

Naročam knjige:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Knjige bom plačal po povzetju – v ..... obrokih. (Obrok ne more biti manjši od 100 din). Prvi obrok plačljiv ob prejemu pošiljke.

Podpis: .....

To naročilnico izpolnjeno pošljite na naslov: ČZP KMEČKI GLAS, Miklošičeva 4, 61000 Ljubljana.

OGLAŠUJTE V DL!

M metalna

METALNA MARIBOR
DELAVSKI SVET
METALNE,
TOZD Tovarne lahkih konstrukcij
KRMELJ

razpisuje

v skladu s statutom prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za uspešno opravljanje razpisanega delovnega področja morajo kandidati poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in drugimi predpisi, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višješolska izobrazba tehnične, ekonomske ali druge ustrezne smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- moralno-politična neoporečnost.

Kandidat bo imenovan za dobo štirih let. Na voljo je družinsko stanovanje.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:

„METALNA“
TOZD Tovarna lahkih konstrukcij
68296 KRMELJ

s pripisom „Za razpisno komisijo“.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku prijavnega roka.

DRUŽBENI PRAVOBRANILEC SAMOUPRAVLJANJA NOVO MESTO

objavlja prosto delo

VODJE PISARNE

in vabi, da se vsi, ki žele skleniti delovno razmerje, javijo v 15 dneh po objavi s pismeno vlogo.

Pogoji za opravljanje dela so:

- obvladanje pisarniškega in računovodskega poslovanja
- eno leto delovnih izkušenj
- družbena in moralna neoporečnost

Poskusno delo traja 30 dni.

Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 30 dneh po objavi v oglasu.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA, podružnica Novo mesto

objavlja sprejem na delo za:

- 1) 4 DELAVCE za opravljanje nalog storjenega knjiženja s trimesečno poskusno dobo
- 2) 3 DELAVCE za opravljanje nalog obdelave nalogov plačilnega prometa s trimesečno poskusno dobo.

Pogoj za sprejem pod 1. točko je usposobljenost na ravni srednješolske izobrazbe (ESS, gimnazija).

Pogoj za sprejem pod 2. točko je usposobljenost na ravni osnovne šole, polnoletnost in eno leto ustreznih delovnih izkušenj.

Za navedene naloge se zahteva moralno-politična neoporečnost.

Prošnjo za sprejem na delo, opremljeno z življenjepisom, pošljite na naslov: Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Novo mesto.

Objava velja 15 dni po objavi v Dolenjskem listu.

O izidu bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

ŽG–ŽTP LJUBLJANA Sekcija za vzdrževanje prog, Novo mesto Ljubljanska cesta 5

razpisuje
JAVNO USTNO LICITACIJO,

ki bo dne 16. 2. 1979 ob 10. uri v kamnolomu Vrhpeč za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	Leto izdel.	izkljic. cena
1. Bager „ATLAS“ AB–1500	1967	105.000
2. Kompresor „FAGRAM“ KDV–1	1965	6.000
3. Drobilec „FAGRAM“ DBN–1–23	1965	8.000
4. Grabilec za bager „ATLAS“	1971	4.000
5. Transportni trakovi dolžine 6 do 12 metrov (5 kosov)		400–1.000
6. Motorno kolo „TOMOS“ T–12		500
7. Previbrator „TOMOS“	1968	400
8. Elektromotorji, razni, od 3,2 – 15 KW (9 kosov)		300–2.000

Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki pol ure pred pričetkom licitacije položijo 10 % polog. Ogled licitiranih sredstev je mogoč vsak dan od 7. do 15. ure v kamnolomu Vrhpeč.

KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA Razpisna komisija

razpisuje
prosta dela in naloge
s posebnimi pooblastili
in odgovornostmi

SEKRETARJA ZADRUGE

Kandidat mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo pravne ali ekonomske smeri s tremi leti delovnih izkušenj na podobnih delih;
2. da ima moralno-politične kvalitete in pravičen odnos do samoupravljanja.

Prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema KZ Metlika – razpisna komisija 15 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 15 dneh po izteku razpisnega roka.

Na podlagi 3. in 8. člena Pravilnika o podeljevanju priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda razpisujejo žirije krajevnih konferenc Socialistične zveze delovnih ljudi Bršljin, Center, Drska, Gotna vas, Kandija–Grm, Ločna, Mestne njive, Majde Šilc, Ređerča vas, Šmihel in Žabja vas

PRIZNANJA

OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA LETO 1979

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnega pomena na področju:

- razvoja naše samoupravne socialistične družbe
- krepitev SZDL kot fronte vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil
- neposrednega uveljavljanja delovnih ljudi in občanov kot subjektov odločanja na vseh področjih in v vseh sredinah družbenega življenja.

Predloge lahko podajo družbenopolitične organizacije, samoupravne skupnosti in posamezniki.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo žiriji tiste krajevnice konferenc SZDL, kjer ima predlagani dobitnik priznanja sedež oz. stalno prebivališče, najkasneje do 15. 3. 1979.

Žirije za podeljevanje priznanj KK SZDL z območja mesta Novo mesto

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 2. II.

JUGOBANKA

9.00 TV V ŠOLI: Kocka, kocka, Risanka, Boj za obstanek, Pri Ljubomiru Ivanoviču, Izobraževalna oddaja, Slikarji in kiparji
11.00 TV V ŠOLI: Risba, Klub mladih tehnikov, Pravljičica, Literatura
16.10 EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, posnetek tekmovanja moških iz Zagreba
17.10 POROČILA
17.35 ZVERINICE IZ REZIJE: ZAJČKOVA ZADNJA ŽELJA
17.35 POLETJE S KATKO
18.05 DOMAČI ANSAMBLI: ŽAGAR in VAŠKA GODBA

18.35 OBZORNIK
18.45 SPOZNAVAJMO NAŠE MORJE

Nanizanka nas je že seznanila z geološko preteklostjo in oceanografski posebnostmi Jadranskega morja ter z življenjem na trdem, kamnitem dnu. O čem bo tekla beseda tokrat, pove naslov oddaje: Življenje na mehkem dnu. Zvedeli bomo vrsto zanimivosti o življenju v pesku, bogatem z organskimi snovmi; v njem so si našli prostor školjke, glavači, cipli, lubini ip. Peščena morska področja obraščajo morske trave, ki nudijo življenjsko zavetje črvičkom, morskim vetrnicam, večjim školjkam, rakcem, šparom, fratrom, usnjačam. Globlje v vodi rastlinstvo ne raste in na blatnem dnu domujejo raki, polži, ribe.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, pre-

nos tekmovanja plesnih parov iz Zagreba (vmes ob 21.30 TV DNEVNIK)

Kdo bo tokrat boljši: Natalija Liničuk in Genadij Karponosov, lanska svetovna prvaka, ali Irina Mojsejeva in Andrej Minenkov, ki sta lani zmagala na evropskem prvenstvu? Poznavalci dajejo prednost prvemu paru, ki je letos postal prvak SZ.
22.05 LEE HARWEY OSWALD
22.50 625

2

16.45 Test - 17.00 Prenos tekmovanja žensk na evropskem prvenstvu v umetnostnem drsanju - 18.30 Zagrebška kronika - 18.45 Zanimivo potovanje - 19.15 Glasbeni album - 19.30 TV dnevnik - 22.00 Na dnevnem redu je kultura - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Sodobniki - 21.20 Zabava vas Charles Aznavour

SOBOTA, 3. II.

JUGOBANKA

8.00 POROČILA
8.05 STARE JAPONSKE PRAVLJICE
8.20 TAKO SO ŽIVELI: ARIEL, 4. del
8.45 NAŠI TRIJE: OTROŠKI ZBOR RTV LJUBLJANA
9.05 MALI SVET
9.35 BABIČIN VNUČEK
10.05 CAS, KI ŽIVI: PRIZNANJE, UGLED IN PONOS
11.35 A. Blomquist: MAJA Z VIHARNEGA OTOKA
10.35 625
15.50 POSLEDNJA DVOJKA, mladinski film

V vseh šolah tega sveta so zelo pridni, zgolj pridni in kajpak tudi manj pridni učenci. Starši in učitelji imajo največ težav s slednjimi. Eden takšnih nepridipravov je tudi Miša Andrejev, junak filma, ki ga televiziji ponujajo mladim gledalcem

kot eno zanimivejših stvaritev sovjetske kinematografije za mladino. Mišini starši so prezaposleni, starejši brat, športnik, je največ zdoma in tako je Miša prepričan samemu sebi. V šoli mu gre slabo, saj ga nič posebej ne veseli, do vsega je brezbrizen. Močno pa spremeni njegovo življenje srečanje s Pavlom Petrovičem, ki je delal v raziskovalnem laboratoriju, kjer so proučevali človeške možgane. Pavel je takoj začutil Mišino razpuščenost in si zato izmislil svojevrsten način, kako bi pri dečku vzbudil zanimanje za šolo. Poučnost tega filma, ki ga je režiral Boris Maščekin, je podana na zelo spreten in duhovit način, tako da se gledalci ni treba bati razvlečene pridige. Glavne vloge igrajo Saša Ivahin, E. Gerasimov in L. Ivanova

17.00 KVARNER: BOSNA, prenos košarkarske tekme
18.40 NAŠ KRAJ
18.50 OČKA, DRAGI OČKA
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 E. Morgan: MARIE CURIE
21.00 EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, prenos ženskega tekmovanja iz Zagreba
23.00 POROČILA

23.05 SAVAGEOVO POROČILO - film
Komur ne bo do spanja, si bo pozno nočjo lahko ogledal kriminalko, ki govori o nenavadnih tegobah televizijskega reporterja. Savage vodi redno oddajo, v kateri skuša na podlagi dejstev prek malih zaslonov razreševati dokaj skrivnostne primere. Seveda to mnogim ni povšeči, zato se televizijec kmalu znajde v nevarnosti.

NEDELJA, 4. II.

JUGOBANKA

8.50 POROČILA
8.55 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: 30 LET MAROLTOVCEV
Lani je akademska folklorna skupina „France Marolt“ praznovala tridesetletnico delovanja, s slovesnega nastopa v ljubljanskih Križankah pa bomo videli posnetek plesov, ki so značilni za Rezijsko, Belo krajino in vzhodno Štajersko. Nadvse pozorni pa bomo najbrž ob nastopu

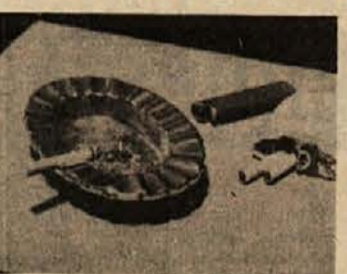
PONEDELJEK, 5. II.

JUGOBANKA

9.00 TV V ŠOLI: Pravljičica, Dom ob morju. Za prosti čas, Organske spojine
10.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis
11.10 TV V ŠOLI: Za najmlajše
15.00 in 16.00 TV V ŠOLI, ponovitev
17.20 POROČILA
17.25 VRTEC NA OBISKU
Oddaja bo skušala otrokom prikazati pomen starševske ljubezni do otroka, pričakovanje novega bitja in njegovo neobogljnost v prvih dneh življenja ter tudi to, kako potrebna je pomoč starejšega otroka pri negi dojenčka.
18.05 TOBAK - NASLADA IN POKORA
Ob onesnaženem zraku, za kar sta glavna krivca razvijajoča se industrija in avtomobilizem, je kajenje dodatni vzrok za obolenje dihal in drugih organov. Televiziji nam bodo kadilsko razvado osvetlili z

maroltovcev tedaj, ko bodo prvič predvajali dolenske plesne in običaje.
9.25 S. Matavji: BEOGRAJSKE ZGODBE
10.25 ULICA SEZAM
11.30 KMETIJSKA ODDAJA
12.30 POROČILA
KAJ VEMO O...
ŠPORTNA POROČILA
DOSJE NAŠEGA ČASA: LETO 1965
MLADI FREUD, film
Zahodnonemški režiser Georg S. Troller je film z gomjnim naslovom označil kot dokumentarno dramo. Gledali bomo zanimivo filmsko pripoved o znanstvenih prizadevanjih enega najbolj znamenitih psihologov. Dognanja S. Freuda so pripomogla do številnih ugotovitev, ki so dotlej begala učenjake, s posebnostmi psihoanalize, kateri temelje je postavil Freud, pa so se psihologi ukvarjali še desetletja.

POROČILA
17.00 EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, revija najboljših
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 B. Čopić - A. Diklić: OSMa OFENZIVA

tedanji politični položaj Spanije, saj so gledalci iz drame zlahka izluščili kritiko zatohle španske družbe in njenih ustanov, ki so z okostenelostjo zatirale svobodo. Lorecovo delo je zgodba o dekletu, ki se zaljubi v bratrance, toda njune zveze je kmalu konec, saj mora fant na očetovo posestvo v Ameriko. Zaročenka ga čaka petnajst let, hrepenenje ji postane navada, čakanje pa edini smisel življenja. Medtem jo zaročenec prevara, poroči se, ne da bi ji to sporočil, dekle pa, zrjavela devica, še kar naprej čaka. Dono Rosito je uprizorilo Mestno gledališče ljubljansko, delo je režiral Zvone Sedelbauer, glavne vloge pa igrajo Jožica Avbelj, Judita Hahn, Maja Sugman, Janez Eržen in Miloš Battelino.
22.20 TV DNEVNIK

18.35 OBZORNIK
18.45 MLADI ZA MLADE
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 F. G. Lorca: DONA ROSITA
Zadnja Lorcova drama „Dona, Rosita ali kaj pravijo rože“ je obkrožena predstavi decembra 1935“ v Barceloni doživela velik uspeh, uprizoritev v Madridu pa so prepovedali. K uspehu dela je precej pripomogel

21.05 IZ TROPSKEGA DEŽEVNEGA GOZDA
21.35 TV DNEVNIK
21.50 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
22.05 ŠPORTNI PREGLED

2
8.55 Poročila - 9.00 Oddaje za JLA - 12.00 Poročila - 15.40 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dediščina za prihodnost - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Celovečerni film

2
17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Orfeum - 18.00 Moj prijatelj Piki Jakob - 18.15 Živeti v družini - 18.45 Mladi za mlade - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna oddaja - 20.35 Izkušnje - 21.05 Poročila - 21.15 Celovečerni film

TOREK, 6. II.

JUGOBANKA

8.45 TV V ŠOLI: Uganke, Ali ste vedeli?, W.A. Mozart: Mala nočna glasba, Pekarna Mišmaš, Dnevnik 10
10.00 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, Glasbeni pouk
14.45 TV V ŠOLI, ponovitev
16.40 ŠOLSKA TV: Grafične igre na tekstilu, Koroški kmečki upor 1478, Marksistično pojmovanje od tujitve
17.30 POROČILA
17.35 FOLKLORNA GORA
S folklornega festivala v Zakopanem bomo tokrat gledali posnetek pesmi in plesov slovenske skupine Veseli pastirji in folklorne skupine Sateraljujehly iz madžarskega pogorja Zemplen.
18.00 PISANI SVET: RITEM
18.35 OBZORNIK
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA
Tokrat se bodo zvrstili trije pri-

SREDA, 7. II.

JUGOBANKA

9.00 TV V ŠOLI: Poštanska pravljica, Etnografski muzej, Hej, brigade
10.00 TV V ŠOLI: Predšolska vzgoja, Risanka, Izobraževalni film
17.00 POROČILA
17.05 TAKO SO ŽIVELI: ARIEL, 5. del
17.30 NE PREZRITE
17.45 OBZORNIK
17.55 PRENOS PROSLAVE OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

ČETRTEK, 8. II.

JUGOBANKA

8.55 TV V ŠOLI: Geometrija, Filmski jezik
9.55 in 12.55 SLALOM ZA ŽENSKE, prenos s Pohorja
15.00 ŠOLSKA TV: Grafične igre na tekstilu, Koroški kmečki upor 1478, Marksistično pojmovanje od tujitve
Ko bodo šestostolci pri rednem pouku spoznali linorez, jih bo morebiti zamakalo spoznati tudi druge grafične tehnike. Prvi prispevek jih bo seznanil s posebnostmi tiskanja na platno. Najprej gre za tiskanje s šablonami črk, pri čemer si učenci

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 2. II.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za šolarje. 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 11.03 Znano in priljubljeno. 12.10 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Lucijan Korva: Obnova vinogradov v Koprčini). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravljica (J. Osredkar: Janko in Metka). 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turista. 15.35 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš gost. 18.05 Moment musical. 19.45 Minute za ansambel Franca Flereta. 20.00 Stop pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nočturno. 23.15 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 3. II.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.25 Mladina poje. 11.03 Iz klavirskega opusa F. Schuberta. 11.20 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 11.40 Mi pojem. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Jelka Hočevar: Spomladansko zatiranje plevla v žitih). 12.40 Veseli domači napravi. 14.05 Gremo v kino. 14.45 S pevcom Mirom Ungarjem. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.45 S knjižnega trga. 17.05 Spoznavajmo svet in domovino. 18.30 Iz dela GMS. 19.45 Minute za ansambel Milana Ferleža. 20.00 Koncert iz naših krajev. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Popularnih dvajset. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 4. II.

7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Karl H. Gies: Srečna roka). 8.44 Skladbe za mladino. 9.05 Se pomnite, tovariši! 10.05 Nedeljska panorama lahke glasbe. 10.30 Humoreska tega tedna (B. Repe: Lovci na zmaje). 11.00 Pogovor s poslušalci. 11.15 Naši po-

sveki. Najprej se bomo seznanili, do kakšnih sprememb je 1973 prišlo pri pouku fizike v slovenskih osnovnih šolah, ki so morale novi učni vsebini prilagoditi tudi učila in ustrezno opremiti učilnice. Drugi prispevek bo govoril o medu, cvetnem prahu, matičnem mlečku in propolisu, pokazal bo njihove osnovne sestavine in značilnosti. Ne le za strokovnjake, tudi za zvedave gledalce bo dovolj razumljiv in poučen prispevek o tem, do kod so prišle slovenske raziskave pri proizvodnji toplotnih črpalk.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 NALIJMO SI ČISTEGA VINA

ZKS in republiški sindikati so sprožili široko akcijo, katere rezultati naj bi postregli s stvarnimi podatki o gospodarstvu v lanskem letu. Marsikje ne uredničjevo zastavljenih nalog, in namesto da bi iskali vzroke za to v lastnih organizacijah, krivijo za neuspehe sistem in druge okoliščine. Oddaja bo govorila o tem, kako so se na obravnavanje zaključnih računov pripravili v tozidih to-

19.30 TV DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: PAVILJON 6
Lucijan Pintilije, eden najvidnejših romunskih režiserjev, je za našo kinematografijo posnel film po istonoslovni noveli ruskega pisatelja Antona P. Čehova, ta njegova stvaritev pa je bila eden boljših filmov, ki so jih predvajali na lanskem puljskem festivalu. Paviljon 6 je oddelek psihiatrične bolnice nekje v carski Rusiji. Osrednja junaka sta zdravnik in bolnik, ki je bil svojčas študent prvega. Zaradi svojiskih pogledov na sodobno zdravljenje se zdravnik čedalje bolj zanima za bolnika, veliko sta skupaj in razmišljata, njuna zveza s stvarim okoljem pa je vse bolj krhka. Znanci se sprva le posmehujejo zdravnikovi navadi, nato pa ga zavržejo in sčasoma zdrav-

razvijajo smisel za ritem, ravnotežje in simetrijo. Še izvirnejše pa je tiskanje z valjem. Drugi prispevek bo govoril o koroškem kmečkem upor pred pol tisočletja, tretji pa o marksističnem pojmovanju od tujitve, do katere prihaja pri nevdružnih oblikah dela v kapitalizmu.
15.50 SLALOM ZA ŽENSKE, posnetek s Pohorja
16.50 POROČILA
16.55 KROKODIL HAM
17.05 POGLED V PRIHODNOST: SPREMENITI MESTO
Marsikje so se kraji združili in nastala so velika urbana okolja, mesta pa se še zmeraj širijo. Do leta 2000 bo na Zemlji za več kot milijardo novih ljudi, zato bo treba spremeniti mesta, da ne bi s poselitvijo uničili preveč zelenja in kmetijskih površin. Oddaja nas bo seznanila, kako načrtujejo gradnjo mest po svetu; vi-

varne aluminija in glinice v Kidričevem.
20.45 J. Janički: POTA POLJSKE
22.10 TV DNEVNIK
22.25 RAZVOJ POPULARNE GLASBE
Nanizanka o razvoju popularne glasbe je prišla do obdobja, ki so ga zaznamovali Beatti, zato bo drevišnja oddaja v celoti posvečena kustravim fantom iz Liverpoola, od njihovih prvih nastopov do zadnjega koncerta v ZDA. Slišali bomo vrsto pesmi skupine The Beatles ter bežno spoznali nekatere glasbene skupine, ki so posnemale znamenito angleško četverico.

2

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Nove knjige - 18.45 Glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 TV drama - 21.15 Včeraj, danes, jutri - 21.35 Znanost - 22.20 Rock koncert

nik postane eden od bolnikov v paviljonu 6. Glavne vloge igrajo Slobodan Perović, Zoran Radmilović, Slavko Simić, Pavle Vujsić, Ljuba Tadić in Stevo Žigon.

21.35 MEJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.40 TV DNEVNIK

2

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Zlata nit - 18.15 Tehnična kultura - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Prosta sredo - 21.30 Pop ekspres - 22.15 TV dnevnik

2
deli bomo, da ponekod nastajajo prave betonske džungle, drugod pa so načrtovalci mest bolj prizanesljivi do okolja.
17.55 TRIM - BREZ TREBUHA
18.35 OBZORNIK
18.45 BABIČIN VNUČEK
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 OČI KRITIKE
20.45 ČLOVEK, NAJVEČJE BOGASTVO
22.30 TV DNEVNIK

2

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Kurir Goce Delčeva - 18.15 Znanost - 18.45 Peščena ura (kviz) - 19.30 TV dnevnik - 20.00 To sem jaz - 21.00 Zabavna oddaja - 21.50 Včeraj, danes, jutri - 22.05 Ženska danes

PRVI RADIJSKI PROGRAM

Zvočne kaskade. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Literarni nočturno (M. Vlaisić-Gvozdić: Hladno je noč). 23.15 Popevke se vrstijo. 0.05-4.30 Nočni program.

SREDA, 7. II.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Nena-vadni pogovori (Moj otrok je trmast). 9.25 Zapojimo pesem. 9.40 Aktualni problemi marksizma. 11.03 Po Tajinih poteh. 12.10 Veliki zavorni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (Jože Juvanec: Osnovna načela pri vzgoji krošnje sadnega drevja). 12.40 Pihalne godbe. 14.05 Ob izvrih ljudske glasbene kulture. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.45 Spomini in pisma (F. Prešeren: Pisma). 18.05 Kaj radi poslušajo. 18.30 Koncert za besedo (Prešeren). 19.45 Minute za ansambel Jožeta Privška. 20.00 Glasbeni večeri RTV Zagreb. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nočturno (F. Prešeren: Romance). 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 8. II.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (Višje šolstvo v predmarčni dobi). 9.35 Narodne in ponarodele. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo! 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Jure Mamilović: Zimsko in predpomladansko škropljenje v nasadih). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Mehurčki. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.45 Jezikovni pogovori (dr. Breda Pogorelec). 18.05 Z opemih odrov. 19.45 Minute za ansambel Jožeta Kampača. 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer (F. Prešeren: Sonetni venec). 21.40 Lepe melodije. 22.20 A. Dvoraka Kvintet za klavir, dve violini, violo in violončelo v A-duru. 23.05 Literarni nočturno (M. Malenšek: Ujeti v času). 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov. 0.05-4.30 Nočni program.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 1. februarja – Brigita Petek, 2. februarja – Marija Sobota, 3. februarja – Blaž Nedelja, 4. februarja – Andrej Ponedeljek, 5. februarja – Agata Tork, 6. februarja – Ljubo Sreda, 7. februarja – Rihard Četrtek, 8. februarja – Janez

LUNINE MENE

4. februarja ob 1.36 uri – prvi krajec

KINIO

BREŽICE: 2. in 3.2. ameriški barvni film Drevored prokletih. 4. in

5. 2. angleški barvni film Doživetja pralca. 6. in 7. 2. francoski barvni film Loganov beg.

MIRNA: 3.2. film Razjezil se bom.

MOKRONOG: 3. in 4. 2. film Dvajseto stoletje. 1. del KRSKO: 3. in 4. 2. ameriški film Globina. 7. 2. ameriški film Ta čudovita bitja. 8. 2. ameriški film Srečna cipa.

NOVO MESTO – KINO KRKA: Od 2. do 4. 2. ameriški barvni film Druga stran polnoči. Od 5. do 7. 2. španski barvni film Kača v nedrih.

RIBNICA: 3. in 4. 2. ameriški barvni film Grizli.

SEVNICA: 3. in 4. 2. film Robin Hood.

NOVO MESTO – KINO JLA: Od 1. do 4. 2. japonski film Vojna v vesolju. Od 5. do 7. 2. ameriški film Past za nevidnega. 4. 2. otroški film Robin Hood.

PRODAM psa bernardinca. Cena 4.000 din. Informacije po telefonu (068) 81-334 od 17. ure dalje.

PRODAM malo rabljen električni šivalni stroj „MIRNA“ (v kovčku), rabljene televizor in otroško kolo. Kozole, Nad mlini 19, Novo mesto, telefon 25-178.

UGODNO PRODAM dobro ohranjeno otroško sobo „Boštjan“ oranžno-bele barve. Naslov v upravi lista.

PRODAM grablje sonce (na 3) in komat 23, dobro ohranjen. Pavel Zajc, Zbure 44, Šmarješke Toplice.

CAMP prikolico (posebna vrsta vikend hišice) prodam. Telefon (068) 81-217.

PRODAM FILODENDRON monstera 20 list. Tel. 068-61-770. UGODNO prodam dobro ohranjeno dnevno sobo (Brest). Franc Ivančič, Cankarjeva 4, 68340 Crnomelj.

UGODNO PRODAM dnevno sobo „Barbara“. Ogled po 15. uri. Pajk, Mestne njive 6 ali telefon 21-787.

PRODAM OBRAČALNIK znamke Maraton za priključitev na kosilnico. Cena ugodna. Ogled vsak dan. Franc Urbanč, Vihre 30, Leskovec pri Krškem.

PRODAM KOZOLEC enojnik na dve okni, s hrastovimi stebni. Lukšič, Irča vas 20, Novo mesto. UGODNO PRODAM dnevno sobo. Slavica Lekše, Groblje 1, Sentjernej.

PRODAM 1000 kg dobrega sena. Bračička, Gotna vas 40. PRODAM 1000 kg koruze. Naslov v upravi lista (270/79) ali telefon 21-327.

PRODAM TROWA bobne. Tomaž Bukovec, Goliev trg 7, Trebnje. Telefon (068) 83-334.

UGODNO PRODAM novo, še ne rabljeno kuhinjo znamke „Orhideja“. Zglasite se na naslov: Dušan Pavlič, Kristanova 32, Novo mesto, telefon 21-019 ali 24-660.

PRODAM MOTORNO ŽAGO „Štilerca“ 0,41. Alojz Pucelj, Dobruška vas 15, Škocjan.

PRODAM DVE postelji z jogi vložkom ter dve nočni omarici. Naslov v upravi lista (282/79).

PRODAM dobro ohranjen – lahek, 20 colski gumi voz, nosilnosti 4 do 5 t. Ogled vsak dan na naslov: Franc Šipic, Češnjevek 22, Cerklje na Gor.

PRODAM vinograd v Vinjem vrhu – dostop z avtom. Stanislav Borse, Dol. Maharovec 3, Sentjernej.

RAZNO

STEKLARSTVO Mojca Peček, Partizanska 15, Novo mesto. Steklarske usluge, okvirjanje slik, izdelava vitraž. Se priporočam!

26. 1. 1979 sem v Trebnjem izgubila zlato zapestnico, ki mi je bila drag spomin. Poštenega najditelja prosim, naj jo proti nagradi odda v kiosku DELA v Trebnjem.

Izjavljam, da mi je Završki Ivan, Valantičev 3, Novo mesto, v letu 1978 po obrokih plačeval delne stroške, ki sta jih pred leti naredila z ženo Milko. Zahvaljujem pa se tudi Binčkostni Veri. Župan Alojz, Valantičev 6, Novo mesto.

ZAHVALA

V SPOMIN

24. januarja je minilo 7 žalostnih let, odkar so nas za vedno zapustili naša ljuba mamica FRANČIŠKA JARC iz Kronovega. Kako hitro čas beži! Teško se je vziveti v to, da Vas, ljuba mama, ni več med nami. Tih in žalosten je naš dom. Odšli ste za vedno in nikoli se več ne vrnete. Žalost in bolečina v srcu je ostala, ker na Vas, ljuba mama, ne bomo pozabile. Za vedno žalujoči Vaši hčerki Pepca in Anica.

ČESTITKE

MARIJI in ANTONU PETRIC iz Birčne vasi iskreno čestitajo za obletnico poroke, mami Marji pa tudi za njen god, in jima želijo vse dobro vsi njuni.

Dragi in skrbni ženi, mami ter stari mami SLAVKI MURN iz Podgore za 50. rojstni dan iskreno čestitajo in ji želijo še vrsto zdravih in srečnih let hvaležni mož Frenko, sin Franci, hčerke Slavka z možem, Danica z družino, Marija ter teta Mica, vnučka Marko in Tomaž pa ji pošiljata koš poljubčkov.

OGBVESTILA

ATELJE – okvirjanje slik – vitraž vam kvalitetno opravi Andrej GOSSENICA, Partizanska c. 19, Novo mesto. Odprto od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 11. ure. Se priporočam!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 24. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Milica Miculović iz Vlaškega dola – Slavica, Katica Sajatovič iz Metlike – Suzano, Terezija Lah iz Dola – Valerijo, Vilma Mole iz Stana – Boštjana, Vida Bizjak z Odgre – Boštjana, Dragica Taferner z Dolnjih Ponikev – Blanko, Vida Dular s Sretniča – Janeza, Marijeta Prpar iz Zeleznega – Jožico, Sonja Lovrenčič iz Crnomlja – Jadranko, Frančiška Kapš iz Rumanje vasi – Andreja, Irena Barunčič iz Gornje Straže – Karmen, Janja Škoda iz Dolnjih Jesenic – Borisa, Marija Muren iz Podturna – Gregorja, Darinka Plevnik iz Crnomlja – Petro, Zdenka Krapež iz Bereče vasi – Damjana, Cvetka Rovšek z Malega Kala – Franca, Ivanka Golovec iz Krasinca – Stanislava, Darinka Gašperšič iz Gorenje vasi – Matjaža, Anica Ne-

manič iz Svržakov – Petra, Anica Rus iz Gradea – Igorja, Ljudmila Kastelic iz Gorenjih Selc – Marka, Jovanka Hostar iz Sentjerneja – Vesno, Irena Jankovič iz Vavte vasi – Zorana, Justa Hočevar iz Gornje Stare vasi – Vesno, Milena Pezdirc iz Podzemlja – Branka, Ana Colarič iz Sentjerneja – Heleno, Pavla Jarc iz Dolenskih Toplic – Valentino, Olga Šonc iz Krškega – dečka, Martina Luštek iz Zdinje vasi – deklico in Terezija Prijatelj z Roj – dečka.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 20.1. do 26.1.1979 so v brežiški porodnišnici rodile: Jad-

ranka Geušič iz Samobora – Tomislava, Frančiška Bratusa iz Gradišča – Matejo, Biljana Tuševa iz Brežic – Danielo, Verica Boškovič iz Samobora – Silvijo, Zdenka Janžič iz Luga – Ivana, Dragica Benček iz Vinična – Lilijano, Ranka Dvorančič iz Sp. Griča – Slavico, Metka Humar iz Ljubljane – Katarino, Djurdja Hrdun iz Brežja – Danijelo, Mirjana Popovič iz Krškega – deklico, Milena Cirjak iz Gaberja – dečka, Amalija Kovač iz Pokleka – Boštjana, Jožica Lapuh iz Brežic – Andrejo, Slavka Barbič iz Breg – Petra, Darja Pust iz Sevnice – deklico, Stefanija Jeler iz Dobrove – deklico, Marjana Bračun iz Črešnjic – deklico in Marija Germšek iz Krži – deklico. CESTITAMO!

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete in prababice

VERONIKE OBLAK

roj. Krese iz Podhoste

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih ter podarili vence in cvetje. Hvala ZB Dolenjske Toplice, kolektivu Tobaka Novo mesto, tov. Metodu za poslovljne besede, župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste jo spremenili na zadnji poti.

Žalujoči: hčerka Vera z družino, hčerka Mimi z družino in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Po težki boleznii nas je v 58. letu zapustila naša draga

TINCA BEVC

roj. Zorko iz Kronovega 33

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovali vence in cvetje, nam izrazili sožalje in pokojnico spremenili na zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju kirurškega in pljučnega oddelka bolnice v Novem mestu, posebno še dr. Vodniku za vse obiske na domu. Iskrena zahvala podjetjem ŽG – GP Ljubljana, Krki, tovarni zdravlil in IMV Novo mesto. Zahvaljujemo se tudi župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni in nepričakovani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in strica

STANKA ŠORLIJA

iz Lokev

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in poklonili pokojniku vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo tov. Antonu Jermanu za poslovljne besede, godbi na pihalu iz Crnomlja in župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste ga v tolikšnem številu spremenili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija, sin Ivan in hčerka Nada z družinama ter drugo sorodstvo.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lupšina.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Janez Pezelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 6 din, letna naročnina 238 din, polletna naročnina 119 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 480 din ali 25 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 130 din, 1 cm na določeni strani 160 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 200 din, 1 cm na prvi strani 250 din. Vsak mali oglas do 10 besed 50 din, vsaka nadaljnja beseda 5 din – Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 10 od 1. 1. 1979 – Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 – Naslov uredništva: 68071 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon (068) 23-606 – Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23-611. – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

malio glasi

SLUŽBO DOBI

BRIVSKO-FRIZERSKO pomočnico sprejem takoj (po dogovoru). Jože Novak, brivec – frizer, Ljubljanska 10, Novo mesto

IŠČEVA varstvo za 8-mesečnega otroka. Juršič, Dilančeva 13, Novo mesto.

IŠČEM žensko za varstvo dveh otrok v popoldanskem času na domu. Dragica Ratajec, Trebnje.

ZAPOSIM kvalificiranega monterja centralne kurjave. Lahko je tudi začetenik. Stanko Skof, Bojsno 31 a, 68254 Globoko.

SLUŽBO IŠČE

V DOPOLDANSKEM času iščem honorarno zaposlitev. Vovko, Nad mlini 20, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM fantu opremljeno sobo. Naslov v upravi lista (316/79)

MLADA ZAKONCA brez otrok iščeta sobo in kuhinjo, po možnosti neopremljeno, v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (301/79).

V TREBNJEM ali okolici išče mlad zakonski par manjše stanovanje. Ponudbe pod sifro „NUJNO“.

MLADA zaročenca – ekonomista iščeta opremljeno ali neopremljeno garsonjero, enosobno stanovanje ali samo sobo. Lokacija in cena stanovanja nista važni. Sifra „BANAT“.

Motorna vozila

PASQUALI (18 KM) s plugom in verigami prodam. Ponudbe na: Franc Avsec, Gor. Laze 2, Semič. PRODAM po ugodni ceni VW 1200, starejši letnik, neregistriran. Rutar, Mrzlava vas 12, Krška vas, popoldne od 14. ure dalje.

PRODAM traktor Deutz. Karel Bobič Gomo Gradišče 12, Sentjernej.

PRODAM kombi ZASTAVA 430 K, letnik 1978. Alojz Marn, Dol. Dobrava 13, Trebnje.

PRODAM rezervne dele za FICKA in peč za centralno – EMO CENTRAL. Tomaž Potočar, Trška gora 75, Otočec.

PRODAM traktor FERGUSON 35. Alojz Frančič, Čadraže 14, Šmarješke Toplice.

ZASTAVO 750, letnik 1978, in novi trifazni cirkular prodam. Telefon 23-573.

UGODNO PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1970, v nevoznem stanju. Ogled možen v nedeljo, 4. 2. 1979, po 14. uri. Jože Novak, Zabja vas 25, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam 5000 TAM v dobrem stanju. Branko Šutar, Gor. Gradišče 20, Sentjernej.

PRODAM osebni avto F 750. Brane Zupan, Pot na Gorjance 9 a, Novo mesto.

PRODAM traktor DEUTZ (22 KM) v dobrem stanju, s priključki: kosa dvobrazdni plug in jermenice. Martin Metelko, Hudo brezje 16, Studenec pri Sevnici.

TRAKTOR T-25-A 1 (32 KM, 600 delovnih ur) prodam za 55.000 din. Miha Tišovec, Gor. Straža 17, Novo mesto.

PRODAM TRAKTOR ZETOR (42 KM) s prikolicom, plugom ter brana, letnik 1977. Prodaj samo komplet. Jože Bevc, Zagorje 31 – Lesično. Informacije Rajko Bevc, Dol. Toplice 75, tel. 85-768.

KUPIM

KAKRŠENKOLI rezalni stroj kupim. Ponudbe pod „NUJNO“.

GOLOBIČKO pasme FLORENTINEC, rajavo-belo kupim. Kovačič, Nad mlini 55, Novo mesto.

POSEST

PRODAM 27 a vinograda z zidanico v Zagradu pri Škocjanu. Dostop z vsakim vozilom. Kristina Jurglič, Prelesje 25, 68232 Sentrupert.

KUPIM GRADBENO parcelo v okolici Novega mesta. Babič, Kristanova 24, Novo mesto.

BLIZU MIRNE (do 3 km) vzamem v najem manjšo kmetijo – pozneje kupim. Ponudbe pod „KMETIJA“.

PRODAM novejši vinograd na Ljubelju pri Leskovcu. Jože Vizler, Velika vas 8, Leskovec.

NA DEŽELI v prijetni vasi 16 km iz Kočevja, prodam hišo s poslopjem; lepa lega, ugodna cena. Primerno za upokojece ali za vikend. Jože Grebener, Koprivnik 29, Kočevje.

ZAHVALA

Po dolgi in težki boleznii nas je za vedno zapustil naš dragi oče, brat, stric in stari oče

MILENTIJE RADOVANOVIČ

iz Bršljina 46

Iskrena zahvala dr. Starcu in osebju internega oddelka v Novem mestu za nesebično pomoč in zdravljenje, vojakom vojašnice Milan Majcen iz Bršljina za častno stražo ter izstreljene salve, organizaciji ZB NOV v Novem mestu za govor in organizacijo pogreba, LD in lovcem iz Novega mesta za govor in počastitev ob pokojnikovem odprtem grobu, SO Novo mesto, OLO, OŠTO, ZRVS ter KS Bršljin za podarjene vence, godbenikom ter KUD Šmihel za žalostinke, ter vsem prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti in mu darovali vence.

Žalujoči: hčerka Nataša z družino, sinova Zdravko in Milan z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA JANKA

zidarja v pokoju iz Gor. Gradišča 9

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, podarili vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Hvala župniku za lepo opravljeni obred, tov. Bučarju za poslovilne besede, kolektivom Zdravilišča Dolenjske Toplice, SGP Pioni: Novo mesto, Osnovne šole Dolenjske Toplice, Novosti Ljubljana, Splošne bolnice Kranj in VVZ Zajčja Dobrava Ljubljana - Polje za podarjene vence. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Frančiška, sinova Jože in Domine z družinama, sin Tone, hčere Marija, Anica in Milka z družinami ter drugo sorodstvo.

Gor. Gradišče, Ljubljana, Kranj

ZAHVALA

V 78. letu starosti je prenehalo biti srce našega dragega očeta, brata, tasta, strica, dedka in pradedka

IGNACA KORBARJA

iz Pluske pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in z nami sočustvovali. Posebna hvala sosedom, GD občine in ostalim gasilcem, duhovnikom za lep pogrebni obred, sopevcem in pihalni godbi ter vsem govornikom za ganljive besede. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu obiskali, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči, nenadni izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JANKA MRGOLETA

Telče 13

se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč in sočustvanje ter za podarjeno cvetje. Hvala vsem, ki ste ustno ali pisмено izrazili sožalje, vsem kolektivom PTT Tržišče, Krke, tovarne zdravil Novo mesto, Mladinske knjige, Novo mesto, Inštalacije Ljubljana in Veletekstila Ljubljana. Posebna zahvala gasilskima društvoma Telče in Tržišče, govorniku tov. Selevšku za lepe poslovilne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena, otroci in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta

ALOJZA GRMA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje. Prav tako se zahvaljujemo tudi kolektivom Donita, Slovenija avta in Bolnice Trbovlje ter pevcem. Iskrena hvala tudi gasilcem s Sela in z Mirne za pomoč ter poslovilne besede ob grobu.

Vsi njegovi

Selo, 7. januarja 1979

ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

NEDELJKO LONČAREVIČ

iz Gor. Ložin pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na njegovi prerani zadnji poti in mu darovali toliko lepega cvetja in vencev, nam pa izrekli sožalje. Hvala za podarjene vence in cvetje GD Ložine, DO Itas Kočevje, DO Trikon Kočevje, osnovni šoli Kočevje ter vsem ostalim darovalcem. Priscrna hvala GS Ložine za častno stražo ob zadnjem slovesu ob krsti ter za poslovilne besede pred domačo hišo in ob odprtem grobu. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoci: žena Cilka, hči Ljubica, sin Borut ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Po dolgotrajni in težki bolezni nas je 18.1.1979 v 56. letu starosti zapustila draga mama

FRANČIŠKA KASTELEC

iz Pangrč grma

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, ki so nam v najtežjem trenutku pomagali in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala dr. Vodniku za dolgotrajno zdravljenje. Hvala sorodnikom in podjetju IMV Novo mesto za vence. Hvala duhovniku za obred.

Žalujoci: mož Tone, hčerka Anica, sin Tone in sestra Marija.

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož in oče

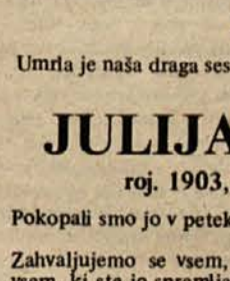
JOŽE KOPLAN

iz Kloštra pri Gradcu

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem, predstavnikom družbenopolitičnih in delovnih organizacij ter gasilskemu društvu Gradac, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvala govornikom za poslovilne besede, katerim sta lepo onsala njegovo življenjsko pot, in domačemu župniku za opravljeni obred. Še posebej pa se zahvaljujemo Kočevjarjevima mami in Franciju ter Milavčevemu stricu za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi.

Črnomelj, dne 21. januarja 1979

ZAHVALA

Umrta je naša draga sestra, teta, svakinja in sestrična

JULIJANA ČEŠAREK

roj. 1903, iz Nemške vasi pri Ribnici

Pokopali smo jo v petek, 20.1.1979, na pokopališču v Hrovači.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo obiskovali, vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti in ji darovali cvetje. Hvala dekanu za tolažbo v času življenja in za pogrebni obred.

Žalujoci: brata Jože in Stane, sestra Karolina z družinami, nečaki in nečakinje z družinami in sorodniki.

Nemška vas, Ravni dol, Novo mesto, Tuscon, ZDA, Ljubljana, Goriča vas.

TTG LJUBLJANA KOLOVDORSKA RESTAVRACIJA NOVO MESTO, KOLODVORSKA 3

objavlja naslednja prosta mesta za opravljanje del in nalog:

- PRIPRAVA IN IZDAJA JEDI (KV ali PKV kuhar-ica) 2 prosti mesti;
- ČIŠČENJE PROSTOROV (ni posebnih pogojev) 1 prosto mesto

Nastop je možen takoj, osebni dohodki po pravilniku. Ponudbe pošljite na naslov: Kolodvorska restavracija Novo mesto, Kolodvorska 3

ZASTAVA AVTO

LJUBLJANA

TOZD SERVIS KRŠKO, Krško Bohoričeva 10

objavlja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:

TAJNIŠKA OPRAVILA V TOZD

Pogoji: srednja izobrazba ekonomske ali administrativne smeri, znanje strojepisja, 1 leto delovnih izkušenj

OPRAVLJANJE ZAHTEVNEJŠIH AVTOLIČARSKIH DEL

Pogoji: KV avtoličar, šoferski izpit, 1 leto delovnih izkušenj

OPRAVLJANJE ZAHTEVNEJŠIH AVTOKLEPARSKIH DEL

Pogoji: KV avtoklepar, šoferski izpit, 1 leto delovnih izkušenj

OPRAVLJANJE ZAHTEVNEJŠIH AVTOELEKTRIČARSKIH DEL

Pogoji: KV avtoelektričar, šoferski izpit, 1 leto delovnih izkušenj

OPRAVLJANJE ZAHTEVNEJŠIH AVTOMEHANSKIH DEL

Pogoji: KV avtomehanik, šoferski izpit, 1 leto delovnih izkušenj

PRANJE, PODMAZOVANJE Z DOVOZOM IN ODVOZOM VOZIL, ČIŠČENJE DELOVNEGA PROSTORA - DELAVNICE

Pogoji: PK delavec, šoferski izpit, 6 mesecev delovnih izkušenj

Za vse delovne naloge je pogoj uspešno opravljeno poskusno delo. Stanovanja niso zagotovljena.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošna, kadrovska in pravna služba DO Zastava avto, Ljubljana, Celovška 150, 15 dni po dnevu objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po dnevu izbire kandidata.

PIONIR

Postanite sodelavci Splošnega gradbenega podjetja PIONIR Novo mesto, TOZD Strojno prometni obrat. Iščemo delavce za opravljanje delovnih nalog in opravil širom Jugoslavije, in sicer:

1. 9 STROJNIKOV TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE
2. 16 VOZNIKOV

Pogoji za sprejem:

1. končana osnovna šola; prednost imajo kandidati, ki imajo dokončano poklicno šolo strojne ali elektro stroke, oz. tisti, ki imajo pooblastilo za delo s stroji težke gradbene mehanizacije;
2. končana poklicna šola za voznike motornih vozil, kategorije B, C in E.

Pod tč. 1 in 2 imajo prednost kandidati z odsluženim vojaškim rokom ter večletnimi delovnimi izkušnjami. Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazi o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP PIONIR, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelek, 68000 Novo mesto. Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

SGP „PIONIR“ TOZD TOGREL, Leskovec pri Krškem, razpisuje JAVNO LICITACIJO za odprodajo STABILNE BETONARNE.

Betonarna je kompletna, z dvema silosoma za cement, kapacitete po 30 ton, in razdelilno zvezdo. Izklicna cena je 100.000,00 din. Ogled betonarne je možen pred pričetkom licitacije, ki bo v ponedeljek, 19. februarja 1979, ob 8. uri v prostorih TOZD TOGREL.

DELAVSKA UNIVERZA BREŽICE

vpisuje v mesecu februarju 1979

v 1. LETNIK VISOKE ŠOLE ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ.

Pogoj za vpis je končana srednja šola ali opravljen sprejemni izpit. Vse interesente za študij vabimo, da se udeležijo informativnih razgovorov 5. febr. 1979 ob 16. uri v predavalnici Delavske univerze, Brežice, Trg dr. Ivana Ribarja 12. Informacije tudi po telefonu št. 068-61-139.

Včasih moraš tvegati

Ime Stanka Rebernika je že trideset let povezano z Agrario, zato kljub izvolitvi za predsednika občinske skupščine v Brezicah ni pretrgal delovnih vezi s svojim kolektivom. Kot direktor je z veliko osebnostjo sooblikoval današnje podobne delovne organizacije, njen razvoj od združništva do razmaha družbenega kmetijstva.

Agraria slovi po cvetju. Nageljni so ji ustvarili ime in danes je največja gojiteljica rezanega cvetja v Jugoslaviji. Pod steklom ima 50 tisoč kvadratnih metrov površine, v kooperaciji z družbenim in zasebnim sektorjem pa še dodatnih 30 hektarov. Svoje tržišče je razširila čez meje Jugoslavije. Tega prodora pa ne bi bilo brez tveganja, brez raziskav. Leta 1961 so na Čatežu pokrili prvih tisoč kvadratnih metrov rastlinjakov. Takrat so namenili cvetju le petino površine, vse drugo povrtnini, s katero naj bi po zamislih iz 1957. leta oskrbovali trboveljsko prebivalstvo. Za ogrevanje je že na začetku začelo primanjkovati tople vode, zato so se odločili za raziskavo zaloga termalne vode pod zemljo. Agraria je s tem prevzela nase veliko tveganje. Vrtanja niso dala takojšnjih učinkov. „Kaj če je to iskanje v prazno?“ so se spraševali v kolektivu. Vse to je vzbujalo nejevoljo in prineslo težke ure direktorju, ki je bil najbolj zagret pobudnik in zagovornik raziskav. Toda tveganje je rodilo uspeh, omogočilo je razcvet nove dejavnosti, ki je prinesla ime podjetju in Brezicam.

V svoji delovni praksi se je Stanko Rebernik usmerjal predvsem na organizacijske in razvojne naloge, čutil se je odgovornega, da vedno vrta naprej in išče nove poti. Kljub velikim odgovorno-

stim, ki jih je prevzemal v kolektivu, se ni nikoli zapiral za plotove svoje delovne organizacije in panoge, ampak je vsa leta prevzemal tudi številne družbenopolitične dolžnosti v občini, v regiji in republiki. Trenutno je še predsednik Združenja temeljnih organizacij kmetijstva, živilske industrije in prehrane pri Gospodarski zbornici Slovenije in predsednik področnega odbora Gospodarske zbornice za Posavje. Večino časa pa seveda posveča delu v občinski skupščini in v Agrarii, za kar je osemurni delavnik veliko preprek.

Delo v občinski skupščini zanj ni novo, saj tudi do zdaj ni nikoli stal povsem ob strani. Združuje ga z željo po hitrejšem razvoju občine, toda prav na tem položaju najbolj čuti pomanjkanje kreativnih ljudi, takih, ki bi več samodejno napravili za krepitev gospodarstva. Zaradi teh okoliščin je razvoj počasnejši in gospodarstvo zaostaja za negospodarskimi dejavnostmi, ki so kadrovske boljše zasledene in bolj organizirane.

Sicer pa pravi, da ljudje danes od predsednika skupščine še vedno preveč pričakujejo. Skupščina ima predvsem vlogo koordinatorja, pa tudi vlogo pobudnika, če drugih pobudnikov ni. Odločanje in reševanje problemov pa je preneseno na interesne skupnosti in nanje bi se morali ljudje v prvi vrsti obračati.

Stanko Rebernik je po rodu Sevnčan. V stari Jugoslaviji je obiskoval klasično gimnazijo v Mariboru. Šolanje mu je pretrgala vojna in 1944 je kot 19-leten mladenič odšel v partizane. Po osvoboditvi je prišel v Brezice in se jim ni več iznevil. JOŽICA TEPPEY

Pomemben spomenik kulturne dediščine – Škodljivo omalovaževanje 19. stoletja

Pri preurejanju poslovnih prostorov komunalnega podjetja „Novograd“ (TOZD Vodovod in kanalizacija), ki ima svoj sedež v ulici Komandanta Staneta 2, so delavci odkrili poslikave stropov in sten. Poslikave so po vsej verjetnosti iz druge polovice 19. stoletja. Uslužbenec „Novograda“ tov. Koncilija je o najdbi nemudoma obvestil Dolenjski muzej in s tem v veliki meri pripomogel k reševanju kulturne dediščine v novomeški občini. Konservatorske ukrepe za zavarovanje poslikav je prevzel Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo. Vodstvo konservacije je izvedla tov. Frelihova, resravratorska dela pa akademski slikar Veljko Toman.

V prehodni veži, ki povezuje prostore hiš št. 2 in 4 bo poslikava ostala „in situ“, poslikava v glavni sobi v I. nadstropju pa je delno sneta. Neodkriti del so pleskarji prebelili in zavarovali poslikavo pred nadaljnim propadanjem. Dokumentacijo o poslikavi hrani Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo, snete poslikave pa so v varstvu Dolenjskega muzeja.

Poslikava v prehodnem hodniku je dekorativna, v osrednjem prostoru v I. nadstropju pa delno figuralna in prepletena z bogato ornamentiko. Kasnejše preslikave in vgraditev nastalaj

Filatelistični kotiček

IZDAJA ZNAMK LETOS

Skupščina skupnosti jugoslovanskih PTT v Beogradu je že potrdila program izdaje znamk za letos. Predvidenih je 17 izdaj z 32 znamkami v nominalni skupni vrednosti 160,10 dinarjev.

Dolgoletne izkušnje pa nas uče, da lahko med letom pričakujemo spremembe in dopolnitve sprejetega emisijskega načrta. Poleg navedenih 17 izdaj posebnih znamk bodo izhajale redno tudi frankovne znamke tistih vrednosti, ki so potrebne za običajni poštni promet. Če se bodo poštna uslužba podražila, bodo verjetno uporabili stare znamke s pretiski novih vrednosti. Vsekakor letos lahko pričakujemo živahno filatelistično leto.

Seznam izdaj posebnih znamk do konca marca:

– 15. februarja: Desetletnica srečanja samoupravljavcev v Kragujevcu, znamka za 2,00 din.

– 1. marca: Mednarodno leto otroka, znamka za 4,90 din, v okviru akcije Združenih narodov.

– 26. marca: Muzejski eksponati; 4 znamke po 2,00, 3,40, 4,90 in 10,00 din, s slikami starega orožja.

O izdajah v drugem trimesečju bomo filateliste pravočasno opozorili v našem kotičku.

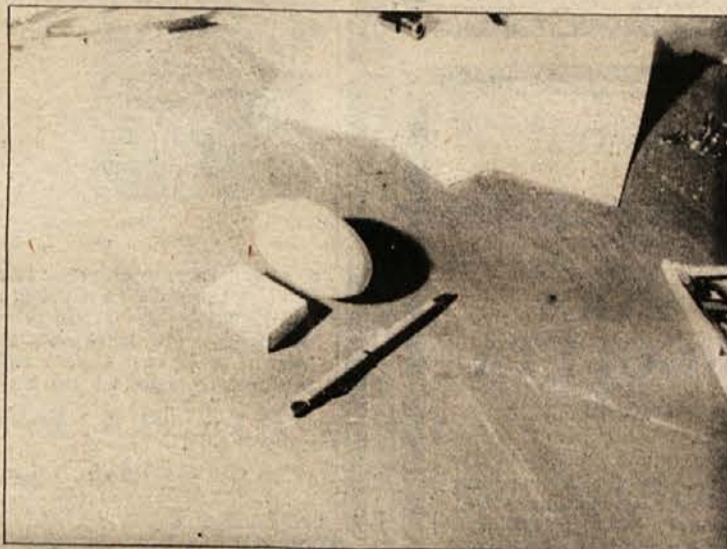
ANDREJ ARKO, KOČEVJE

so prvotno poslikavo poškodovale tako, da vsi detajli niso enako kvalitetno ohranjeni. Soba v prvem nadstropju vsebuje elemente poslikave, ki so bili v rabi že v začetku prejšnjega stoletja (bidermajer), ohranili pa so svojo mikavnost še v drugi polovici 19. stoletja. Poslikava v prehodnem delu, ki povezuje obe hiši, je stilno kasnejša, dobro ohranjena, poškodbe, ki so nastale pri odkrivanju, pa so posledica malomarnega odnosa pri sedanjem odkrivanju. Pri relativni likovni vrednosti poslikave pa ne smemo pozabiti, da gre za dokumentarno vrednost, ki nam pokaže okus novomeškega meščana pred približno sto leti. Nov tehnološki način poslikave, seveda pa tudi razširjenost predlog v šablonskem načinu prerasjanja motivov na strop in stene prostorov, je stroške poslikave v

mногоčem pocenil in omogočil tudi meščanu, da v skladu s svojimi hotenji in možnostmi popestri svoj bivalni prostor.

Najdba poslikav v upravnih prostorih „Novograda“ je kljub svoji relativni likovni vrednosti pomemben spomenik kulturne dediščine. Zanimljivo gledanje na spomenike 19. stoletja je napačno in nedopustno. Zavedati se moramo, da je minulo stoletje tudi del naše kulturne preteklosti in mu z ničimer ne moremo odrehati kulturnega doprinosa. Znano je dejstvo, da je bilo veliko kulturnih spomenikov uničenih prav zaradi omalovažujočega gledanja in že tradicionalnega podcenjevanja vrednot 19. stoletja. Edini smiselni način je učinkovito varstvo te kulturne dediščine, ki je sestavni del naše kulture.

J. MATIJEVIČ

JAJCE VELIKAN – Ena izmed kokoši rejca golobov, kunccev in kokoši Mirka Tiblaja redno nese izredno velika jajca. Na sliki: za primerjavo smo ob jajce postavili skatlico žveplenk in 14 cm velik kemični svinčnik.

Konjiček je tudi dobiček

Rejec malih živali Mirko Tiblaj nadaljuje tradicijo dedov in pradedov – Jajca, velika do 14 cm

„Že družinska tradicija je zahtevala,“ rad pove 53-letni upokojeni delavec Mirko Tiblaj, „da sem proti čas posvetil reji golobov. Ni mi bilo težko, tako sem nadaljeval delo svojega očeta, deda pa pradedov. Na Logu pri Boštanju v sevnški občini sem kupil zemljo. Ljudje so se mi v začetku smejali, češ da sem se naselil na samem kamenju. S trdim delom pa sem dokazal, da človeška volja lahko užene še tako odporno naravo.“

Zagnani Mirko Tiblaj, ki je danes član Zveze društev gojiteljev malih živali SRS, pa ni gojil le golobe, kaj hitro je postal tudi rejec kunccev in kokoši. Delo mu je lepo steklo in želel je, da bi šlo po njegovi poti čimveč mladih. Takole pravi: „Mislim, da me bo v sevnški občini še kdo posnemal. Sam sem se ponujal, vendar se mladi bojijo dela pa tudi izdatkov. Takoj moram reči, da mora rejec v začetku res poseči v žep, da pa mu resno delo kaj hitro povrne izgubljene dinarje in čas.“

Ini osamljeni sevnški rejec golobov in kunccev iz dneva v dan dokazuje, da se ukvarja s simpatičnim pa tudi donosnim konjičkom. Še najbolj pa je ponosen na številne diplome, ki so mu jih prinesli njegovi varovanci: dobil je diplomu za izredne uspehe pri reji malih živali, za lepe nemške lise, v Kranju so si njegovi zajčki prislužili lepa priznanja, golobi so bili uspešni na razstavi v

Zakonci podirajo

Prvič tekmovanje zakonskih parov v kegljanju

Kegljaški klub Mozelj pri Kočevju je organiziral zelo zanimivo tekmovanje: ligo zakonskih parov v kegljanju. Za tekmovanje se je prijavilo 10 zakonskih parov iz Dolge vasi, Črnege potoka, Rajnolda in Mozlja. Doslej so odigrali dve koli, tekmovanje pa bo trajalo 9 kol oziroma približno še dva meseca. Po prvem kolu je bil v vodstvu zakonski par Vukomanovič, po drugem pa Hajdinjak.

Vsako nedeljo ob 15. uri se zbere na kegljišču v Mozlju veliko ljudi in bodrijo svoje privržence. Zanimanje za tekmovanje je preseglo vsa pričakovanja.

Doslej se zaradi „vseh devet“ ter „plank“ in „lukenj“ oziroma zaradi dobrega ali slabega kegljanja ni ločil še noben zakonski par.

IVE STANIČ

Zagrebu itd. V zadnjem času pa je ponosen na svoje grahaste in bele kokoši. Ena izmed njih je odlična nesnica in že lep čas nese jajca, ki so vedno težka okoli 15 dgk.

Medved pozimi sredi mesta

Tokrat se je to zgodilo v Delnicah

Čeprav govorimo, da je letošnja zima zima stoletja, se neki mladi medved že dolgo upira vsem neprijetnostim najhladnejšega obdobja leta. Medtem ko so njegovi kosmati bratje in drugi sorodniki odšli spat v tople brloge že ob prvem snegu, pa se ta slabih 100 kg težak medvedek potepa. Skoraj vsak dan ga opazijo, ko prečka smučarske steze na Petehovcu pri Delnicah ali pa se spreha ob magistralni cesti (Karlovac-Reka).

V reškem „Novem listu“ smo pod naslovom „Mladi medvedek sredi mesta“ z datumom: Delnice, 24. januarja prebrali, da sta zadnja dva občana, ki sta videla medvedka v Delnicah pri skladišču odpadkov mestne klavnice, Josip Čop in Josip Majnovič–Kapara. Ker se jima zver-

Pri nas je varstvo ptic že zdavnaj uzakonjeno – Kočevje: 3 tone ptičje hrane

Evropska gospodarska skupnost je pred kratkim prvič, odkar obstaja, razpravljala o zaščiti ptic na področju držav te skupnosti. Končno so se v Bruslju ministri za zaščito naravnega okolja teh držav po triletnem pripravljenju le sporazumeli. Vendar so se sporazumeli le za osnovne smernice predlogov, ki naj bi jih v prihodnjih dveh letih uzakonile vse države EGS. Torej je do dejanske zaščite še daleč. Ta čas se bo pogon na ptice nadaljeval.

Ti osnutki zakona predvidevajo, da bi v bodoče smeli loviti na območju EGS samo 71 vrst ptičev, medtem ko jih sedaj lahko lovijo kar 120 vrst. Žal tuji časopisi ne pišejo, katerih 49 vrst ptičev bo še prišlo po dveh letih v krog zaščitenih, in tudi ne, katerih 71 vrst se bo smelo loviti.

Kje je ta humanost, s katero se narodi z višjo kulturno stopnjo tako radi hvalijo? Pri nas, ki nas imajo nekateri narodi še za „Balkance“, imamo že desetletja zakon o prepovedi lova vseh vrst ptičev! Dopusten je le lov ujed, med katerimi pa je tudi precej zaščitenih. Ta lov oz. zmanjševanje stalaža ujed je tudi zaščita stalaža ostalih vrst ptičev. Love pa lahko le lovci. Ostalo je prepuščeno naravni selekciji.

Letošnjo zimo je kočevsko Društvo za zaščito in vzgojo ptičev porabilo 3 tone krmil za vzdrževanje in ohranitev ptičev preko zime. To je humanost, za katero se ni bilo treba leta in leta pripraviti z za pristojnim organom socialistične družbe.

ANDREJ ARKO

METLIKA: PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

Območna skupnost za vrhunski šport bo pripravila v novi metliški športni dvorani območno namiznoteniško prvenstvo za pionirje in pionirke. Vsaka občina (Trebnje, Metlika, Črnomelj in Novo mesto) lahko nastopi z dvema ekipama. Pri pionirjih imajo največ možnosti za osvojitve prvega mesta Novomeščani, pri pionirkah pa Črnomaljke.

J.PRIMC

na ni hotela umakniti, sta se držala ljudskega pregovora „Pametnejši popuša“ in sta v širokem loku obšla tega četveronožnega čudaka.

Poročali smo že, da so pred leti opazili medvedjo družino na sprehodu skozi Čabar, središče hrvatske občine, ki meji na Kočevsko. V samem Kočevju pa je dolgo domovala pri Jožetu Boldanu–Silnemu medvedka Džina. Seveda se v teh treh občinskih središčih pogosto oglašati tudi druga divjad.

FASADE SPET BARVAJO – Nekaj mesecev stara podoba novomeškega Glavnega trga nekoliko dobiva nekdanji videz. Razcvetela cesta je skladišče „barve“. Ko v enega od „cvetov“ zapelje avtomobilsko kolo, barva brizgne na fasado. To, najcenejše „barvanje“ se je začelo in si ga je možno ogledati na novomeškem Glavnem trgu, na hiši Samopostrežbe pri mostu. (Foto: Janez Pavlin)

RESNIČNO ME SAMO TO VZNEMIRJA

– Prosim, se nam lahko predstavite?

– Sem Klotilda Zračnik, referentka v delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije Hitrošiv.

– Tovarišica Zračnikova, kakšno je vaše mnenje o pravkar sprejetem samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih?

– Ja, veste, kako bi rekla, no, ja, posebnih pripomb nisem imela in jih se zdaj nimam, vendar...

– Hitrošiv se je združil s Hitrotkalom v sestavljeno organizacijo združenega dela. Kako ocenjujete to združitve?

– Kaj naj rečem? Na referendumu sem glasovala za združitve in to je vse.

– Veliko se govori o tem, da odbori samoupravne delavske kontrole niso dobro opravili svoje naloge. Ponekod sploh niso živeli. Kako vi ocenjujete delo teh odborov, tovarišica Zračnikova?

– Premalo poznam, veste, to vrsto dejavnosti, zato je težko kaj reči.

– Res je. Kateri sklep delavskega sveta delovne organizacije se vam zdi zelo pomemben za nadaljnji razvoj vašega kolektiva?

– Kateri sklep? Nisem delegatka, sem odklonila, veste, ni časa. V Delavčevem glasu sem nekaj brala, a človek pozabi.

– Ste zadovoljni, tovarišica Zračnikova, z delom sindikalne organizacije?

– No, ja, kako naj se izrazim. Malo da, malo ne.

– Pa mladina? Dela, kaj?

– Hihihih! Pri mojih letih me vprašujete po delu mladine! Hihihih!

– Vam je morda poznano, če bo delovna organizacija dosegla s planom zastavljeno si realizacijo?

– Ne, na to vprašanje pa res ne bi znala odgovoriti.

– In kaj vas v okolju, kjer delate, najbolj moti?

– Kaj? Bom kar odkrita, pa če me zaprejo tri metre pod zemljo. Moti me to, da ima Pisalnikova, s katero sediva za isto mizo, za dva jurja večji osebni dohodek kot jaz. To me moti, da.

TONI GAŠPERIČ